

ATV
3572

A.T.V.
3572

10/11/64
N 10 967
R 5150

B.S.

50/11/64
11/11/64

B. Billon
B. Billon

3/11/64

X ✠ X
AITA SA

IGNACIOR

EGERCICIOEN GAñEAN

toac, beren Egemplo, ta Dotri
quin : edo Egercicioen Ilen
Partea :

JAINCOAREN

MINISTRO CELOSOAI

JESUS EN COMPañACO AITIA

Agustin Cardaberaz ce esqueñcen,
ta dedicatcendiena.

761.

Urtean,

BEAR DAN BEZALA

Iruñean : Labruguille Antonio Castilla-rea
Echean,

ALTA

REX

FOR

quod, deum regis, in
quod edo legatione

Patet

JANUARI

ANNO

REX

Regem

Indicantur

REX

REX

REX

REX

REX

SACERDOTE JAUNAI JESU

Cristoren paquea.

IRugarren aldian, Jaungoicoaren Ministro andiac : irugarren aldian, San Pabloe Apostoloarequin efan dezaquet, Zuetara nere centrorra bezala, orangoan natorrela: „ Ecce tertio hoc venio ad vos. 2. Corin. 15. „ Zuen diñaco presente, edo Obra berrizco doairic ezdacart : ta ez nator ez orien, edo beste gaucen billa. Era onetan Obra berriac ateratcea, edo asmatecea, da amers oro bat eguitea, edo urfa billatcea. Salomonec efan zuena, munduan gauza berric ezda: „ Nihil sub sole novum. Eccles. 1. „ Mundu gucia Obra zartez, edo Dotore Santu, ta Maisu jaquinien Libru ederrez betea dago. Ala Latinez, nola Gaztelaniaz gauza andiac ditugu, ta chit aberatiac gaude; gure Eufquera añ pobre orañdaño izandit badere. Oriatic onena arteca, ta bearrena ateratcea da gutetzat lanic, egoquiena, ta consejuric se-guruena.

Eznator, ez zuen ondafunen, ezpada zuen anima estimatiuen billa: „ Non quare, quare vestra sunt, sed vos. 2. Corin. 12. „ Ondafunen zale ez naiz, ta orien bearriac ezdet: nere

guela pobre utfa onen testigu ona da. Len
Jaincoaren pobre, edo Santuenzat, ongui-
lleac eman, ta ecer izan badet, orañ gogo
ori ere quenduzat. Ez eguiequi, nere Jaunac,
ez orrelacoric uste. Janean, ta jancian, Jain-
coac ematen didanarequin, contentu naz,
Apostoloac berac esatendigun bezala: „ ha-
„ bentes alimenta, & quibus tegamur, his
„ contenti simus. 1. Tim. 6. Bacoitzac zuen
joia bacar preciatuena indazute niri: ta zuena-
requin batean, zuen provechoen anima esti-
matuac indazquidatzute niri; eta beste gau-
za guciac zuenzat: „ Da mihi animas; cæte-
„ ra tolle tibi. Gen. 14. „

Zuen, Jaun veneragarriac, Apostolo, edo
Obispoen urrengo Presonac, ta Jaincoaren
Eleizan aurreneco Ministro paregabeac cerate.
Zuec Eleizaco Gorputz misticoaren animac,
animen espirituac: Izarren artean Eguzquia,
Jaincoaren arteco Ispillua, ta anima fielen
bicitza, Jaunac berac dion bezala, zuec ce-
rate: „ Quonian estis Presbyteri in Populo
„ Dei, ex quibus pendet anima eorum. Ju-
„ dit 8. „

Zuec ceruan, ta lurrean munduac duen
estadu, ta lecuric altuena dezute. Zuec Jau-
naren Suerte dichoso, ta zorioneco beraren
ordecoac cerate. Zuen diñadadea lurreco Er-

regue gucien , tā ceruco Aingueru gucien
gañecoa , ta goragocoa da : bada Aingueruai
Jaincoac eman ezdien elcu , autoridade , ta
potestadea zuei emandizute , dio San Agus-
tin batec : „ Quod datum non est Angelis,
„ concessum est hominibus. In Psal. „ Zuec
Jaincoaren beraren Persona , beste guizon,
edo Aingueruc ez bezala , eguitendezute : ala
Meza esan , ta consagratcean , nola confesio-
ac enzun , ta pecatuac barcatcean.

Baldin Jesu Cristo bera , edo en Persona,
zuen errira etorri , ta len bezala aguertuco ba-
liz , Jaincoa izanic ere , ecin gauza andiogo-
ric eguingoluque , Meza bat , berac esango-
luquean bezala , esatea , edo peccari bat ab-
solvitcea baño. Zuec zuen elcu consagratu-
etan Jesu Cristo darabiltzute : orregatic gu-
cien artean aldatequean erreverenciaric an-
diena zor zatzute. Jaincoari berari ematen-
zaion onra bezala , edo aren antecoa zuei
eman bearzatzute : „ Vide Sacerdotum dig-
„ nitatem , quod divina sit : Dei enim est re-
„ mittere peccata : sic igitur illi honorandi
„ sunt , ut Deus. Theophilaët. in c. 20. Ioan.

Ta ala da , Jaunari alabanzac , gure artean:
Sacerdoteac munduan onra , ta errepeto an-
diogoric bear bada , gure alde oietan baño
eztute : ta emen adiña non ? Alacoa da gu-

re provechoen fede, ta legue ona. Oies
 anima zuen contura daudeneran, Jesu Cris-
 toren odola zuen elcuctan, ta zuen cargura
 dago: eta Abel justu, ta Josef santuarenac
 baño deadar andiago emangodu: eta orren
 contu estua zuen biciera, egemplo, dotrina,
 ta misericordiazco obren gañean eman bear-
 dezute: „Ecce vox sanguinis fratris tui clamat
 „ad me de terra. Gen. 4. En sanguis eius ex-
 „quiritur. Gen. 42.

Eguia da, Jaunac, zuen lan, neque, ta
 icerdi dacholoen paguric munduan izango ez-
 dezutela. Lurreco ondaluñ guciac, zuen me-
 rito, ta irabacien aldean, on peco auts pusca
 bat dira. Eztago emen lurrean cer uste, ta
 cer ichiden, ezpada goien ceruan zuen sari
 justua. Zuen seniparte edo herencia ezta bes-
 tequin batean, ta ez lurrecoa, baicic Jain-
 co guztia bera, berac dionez. „Non habe-
 „bunt Sacerdotes partem, & hæreditatem
 „cum reliquo Israel. Dominus ipse est hæ-
 „reditas eorum. Deut. 18.

O ceñ altura andia dan au! Baña beguita
 ondo, burua zorabiatu ita erroteco cer peli-
 groan zauten. Altura andian cegoen deabrua
 beste Aingueruaquin; baña Jaincoac eman-
 ciozcan favore ta erregalo gueieguiaz gaizqui
 bere naiez usatu, ta bea jozuen, ta galduzan.

Ar ezquero janari erregalatnen zale da, dio
Jaincoac: „ Cibus eius electus. Habac. i. „, Era
Sacerdote bat galtcea naiago du beste asco ba-
ño. Badaqui zuetatic bat on, edo gaitoa iza-
tea, ascoren salvacio, edo condenacioa da-
la. Sacerdote bat gueiencan, ez beretzat ba-
carric, ezpada ascoren zat da ona.

Orregatic, nere Jaunac, zuetatic bat Eger-
cicio santuetan irabaztea, ta zuen altura mi-
ragarran Jaincoaren zat seguratcea, ta ona
bada, egunoro obe eguita, da nerequico
erri oso bat irabaztea. Ala deritzat, eta efan
oidet, Jaunaren onelaco Ministro fiel batec,
bere egemplo, dotrina, ta misericordiazco
obraquin, tantu ez izanic ere, edo santu izan
baño len, gure esacran milagroac bere er-
rian eguiten dituela.

Bai Jaunac, bai, ta deabruaren damu gar-
ri gaitoan, Santuac beardezute izan, ce-
ren Jaincoac ala dion, ta zuen estadu-
ac ala escarcenduen. „ Sint ergo Sancti,
„ quia ego Sanctus sum. Exod. 21. Zuen
estimacio, ta veneracioac, gucioc Jaungoi-
coaren deseio-enezaz batean, Santu izateco
gogo andi irazaqui batec ematendit. Oñen
gañean ozta nago: auts eguina, edo orren
aldean nago: ortcetan anima, efan oidana,
ascoren itusua nago: beste culpari agudoac
elaten

estatencidana: nere bicia, edo ofasuna udan
cartoiezcoa, ta neguan paperezcoa dedala
nago.

Baña, orregatic ere Jaun veneragatriac,
nere azqueneco asnasciac zuen ondoren, zuc-
quin, zuen artean, zuen billa, zuen onera-
co, ta zuen favore eman naiditut. Zuen ga-
ñean, San Pabloc ceucan bildurra daucat,
zuec beste ascori predicatu, ceruco bidea
eracutü, ta salvatcen lagundu, ta ceroc galdu
etzaitzten: „ Ne cum alijs prædicaverim, ip-
„ se reprobus efficiar. 1. Cor. 9. „

Zuen alivio, ta provechuraco, bada, ta
zuen zelo beroaz anima asco salvatecco, Eger-
cicioen bigarren Parte au ateradet, ta ez ne-
re buruz, baieic guizon andien consejuz.
Gauza jaquinac dira guztiac. Lenengo Libru-
choan animen Bicitza berria asitceco Pausoac
emanciran. Egercicioetan berriz, Bicitza ondo
afentatu, ta Jaincoaren bidean ondo ibiltcen
eracustenda. Orañ Consideracio, ta Afecto oie-
tan obeto aurreratu, ta irauteco anima bero-
tenda: ondo itceco, ta zuec Jaunaren ce-
ruco Ministroac bezala, ondo itcen lagun-
tceco, Egercicio santua, aguintcen, esqueñ-
tzen, ta dedicatcendizuter.

DAvid penitenteac dio: bere barrenean biotza berotucitzaiola, ta bere Meditacioan sua iratzaquicocitzaiola. Pſal. 38 Jaincoaren graciac bere misericordiaz gure barrenan arguitcen, ta berotcendu. Arguizco arrazoi fuerte, ta Consideracio indarſuac beti ere obeto anima oncan, edo virtutean ſeguratcendute.

Alere alcotan, edo beti Consideracio luceac eguiteco Cuiſtava ezdago: eta Jaincoac batzuetan biotza arguitcen, ta berotcendu vorondateco aſecto, edo gogo bero bici batzuequin, beſtelaco arrazoi andiaquin beceñ ondo. Bata ta beſtea Jaunaren ontafunac, berac daquien bezala, gure oneraco eguitendu: eta au beratu Santuen bicitzac era aſcotara eracustendigute.

Fede, ta biotz oneco gure gende pobrechoerzat aſectoꝝ benericaco Consideracio argui ta labur oieꝝ aſco ſervitucodutela deritzat. Orañ baño len Cura barec Pulpitoan gaztelaniazco Librutic, alzuen bezala, bere ardiai iracurtcencien, ta beti provechu andiaz. Maiſu, ta guizonic andienac beren Zartcean, oietara biurtcendirā: ta orrelacoen conſejuz, animen onagatic, neque pulca au nie ere poꝝic artudet.

Meditacioa luzaro ecin eguindutenac, eguia eder alco, ta laburcho emen idorocodituzte. Guccio nolerebait, ta nola ezdaquizute-la badere, Meditacio, Consideracio, edo Oracio mentala eguin oidezute ascotan. Consideracioaren faltac, dio Jaincoac, mundu gucia dauca galduric: „ Desolatione desolata „ est omnis terra, quia nullus est, qui recogitet corde. Ier. 12. „ Meditacio au, Escritura sagraduac lecu ascotan dionez, oneraco, ta gaitceraco izandireque. Gaitsoac ere beren gaitceraco pensatcendute, ta sobra, edo gueiegui.

Baña emen diogun Meditacio ona da beñ, ta bertiz, edo berriro biurtuaz, zure salvadoraco gauzac pensatcea, ta orretatic biotceco afecto fantuac ateratceco pensatcen egotea: eta afecto oriec Libru onetan dituzu. Ezta asco oriec beñ, edo nola nai iraurtea. Munduco gauzetan sarturic dagoen biotz bat arguitu, berotu, ta beraatceco, ascotan, ta Josefuz onelaco Consideracioac igaro beardirade.

Gure Jaungoico emalle ona beti on eguiten, ta bere gvaciac ematen dagoquigu: orregatic ere esatendigu, bear, edo nai deguna, Jesu Cristoren icenean escadiozagula, ta emangodigula: eta Meditacioaren fiña au da.

Baña

Baña cembat bider oracio, edo peticio eguin,
edo elcatu bear degun, ezdio. Ta ala beti
beardegunac bezala, beti elcatu beardegu,
ta oracioa eguin: au da Jesu Cristoren con-
sejua: „ Oportet semper orare. Luc. 18. „

Beñ, ta berriz, ta ascotan afecto oiec, edo
onelacoac bacoitzac bere biotcetic eguin, edo
atera bearditu: ta beñ czpada bestean, gaur
czpada biar arguitu, ta berotucoda: egunoro
argui guciago, ta Jaunaren favore andiagoac
izangoditu. Beñere Egercicio santu au utci
bear ezta: leor, ta otza zaudenean iracurri
pusca bat: munduco gauzac burura etorriar-
ren, ezta antsi; equin orregatic: ta ez con-
tentatu aoz iracurriaz beñ, baicic afectoac
biotcetic eguin, ta sofeguz, ase ase artean al-
dezun moduan penlatu: eta icufico dezu, cer
proyechu andia ceregan arquituco dezun.

Oran Consideracio oriec ceren gañean di-
ran, ta oriezaz nola baliatu bearceran labur-
cho eiangodizut.

Zure erretiro, edo bacartean, Jaincoaren
autrean jar i, ta escazaiozu bere arguia, ta gra-
cia, berac naiduen frutua. Consideracio atta-
tic aterateco. Egercicio bacoitcean cere bu-
rura, edo zuri ondo dagoquizun gauzaren bat,
Ispillu argui batean bezala, bereala arguitu,
ta Consideracio bacoitcean icuficodezu.

Lenen-

Lenengo Egercicioan, zure dicharic andie-
na, ta azqueneco fiñ, edo zori ona, edo
nola ceruraco eguiña, ceran.

Bigarrenean, fin altu orren contraco etsai-
ric dezun andiena: au da pecatua, alde gu-
cietatic arrigarri itsusia: eta Pecatuaren calteac.

Irugarrenean, Eriorearen arpegui illuna, ta
eriazaco trance icaragarria: ta Gorputz
illaren ispillua.

Laugarrenean, bacoitzaren Juicioo con-
tu estua, eriorzan, ta Juicioan naicodezuna
bera orañ eguiteco.

Bostgarrenean, Pecatuaren saria, infernu-
co pena, ta tormentu bericoetan.

Seigarrenean, gucien Juicioa, contua, ta
betico sententia: edo gucioc gueren Gor-
putz, ta Animaquin nola Jaunaren Tribu-
nalean aguertu beardegun.

Aita San Ignacioc bere Egercicio gucietan
naiduen frutua nola dan, bacoitzac biciera
santu batequin bere burua gauza gucietan
moldatu, ta Jaincoaren paquean bici, ta erio-
tza on batequin beraren amorio santuan aca-
batzea: ala Consideracio oien ondoren, ondo,
ta berariaz becala Eriotza onaren gañeco ema-
ten ditudan Egercicio biac, gucien coroa be-
zala, azquenean datoz. Nic defearcen dizudan
provechu gucia zue ateratzea, Jaungoicoari
nai daquiola. Amen.

JAIN-

JAINCO AC GUIZONA CERTA-
 co eguinzen: edo zure fin azque-
 necoaren gañean, Consideracio, ta
 Afectoac.

LENENGO CONSIDERACIOA.

Nere Jaungoicoareñ
 Ontafuna ! O Mife-
 ricordia paregabea !
 O nere Jaun mai-
 tea ! Zuc bacarric
 ecerecetic eguin
 ninduzun, ta Zuc ba-
 carric aldatequean
 dicharic andienera-
 co eguin ninduzun.
 Onelaco beneficio, edo oneguin soberano-
 agatic, cembat Jauna, zordizut? Onen fa-
 vore

vore andia Zuc niri egniteco, cer mereci-
 mentu nigan arquitecenduen? Zuc nere bear-
 ric ecertaco etcenduela, ni añ andi eguitca!
 O nere Eguillea, ta nere Onguillea! O Jauna!
 Nic beste On, beste fiñ, beste dicharic,
 Zu cerori baicic ez iduquitcea, nai izande-
 zu! Zu nere Jaungoico bacarra, Zu onta-
 sun cabu gabea: Zu Jaquintafun neurri gabéa.
 Zu, nere Jaun aundia, cera nere atsedena, atse-
 guña, ta betico gloria. Zugana, ni zori one-
 coa izateco, nere gogo, intencio, itz, obra,
 ta aleguin guciac zucenda bearditur.

Ay Jauna! Munduto beste fiñ guciac, onen
 aldean beude itillic. Quen ortic, bada, lur-
 reco beste fiñ, edo deseño eroac: quen nere
 beguietatic, guizonac lurrean dicha ta zori
 ona efan oiduten gucia: bada mundico di-
 charic eraguñena, ta gogora alditequean an-
 diena, nere fiñ onen aldean, sarra pusca bat,
 edo eguiatz ecerez da. O Jauna! Lurreco gau-
 zac Zurequin cer dute cer icusi? Gucienfigui-
 llea Zu cera. Acabatcendiran gauzac, cabu-
 ric eztenarequin cer dute, Jauna, cer icusi.
 Gueroenean, nere fiñ azquenecoa nere Jaun-
 goico guztia bera da.

Ta Jaun andi an beti icusi, ta beti alaba-
 tceco, berac eguiña nago ni? Bai. Ay ene
 bada! Ta onelaco bere dichaz, conturic eguia
 ezduc-

ezduenac cer mereticodu? Lurreco ona
 (ona efan albadedi, ta ez desventura) bere
 Jainco eguizeo Ongucia, ta ongucien ga-
 ñecoa baño naiago duenac, cer mereticodu?
 Cer criatura, ecer ez utla, ta dembora gu-
 chian, Zu gucien Criadorea berico baño, go-
 zatu naicoluqueanac? Ta orren lotlagaberio,
 ta lurreco gauzac Jaincoa baño guciago ef-
 timatcendituenie inor oteda? Balanza barean
 Jaungoicoa, ta gauza billau bat paratu, eta
 ori artu, ta Zu, nere Jaun, ta Ondatun gu-
 cia utcicozaituenie? Ay, ta cembat, Jauna!
 Zuc daquizu ondo. Ay ta nic ere ori eguinder?
 Ay nere dichagabea! Non zan nere fedea,
 ta leguea? Abereac baño abereago eguin-naiz.
 Ceruac, eta lurra enzunezazute: añ lotlaga-
 be, añ itsua izan naiz, non da nere Jainco,
 ta nere Aita onari onelaco agrabioa egutu-
 diodan! Au eguinduenac cer mereticodu? Ne-
 re castiguraco milla infemu asco ezdira. Ay
 nere Jauna, ta zure beguotan cer lotla dau-
 cadan. Ay, ta nola beguiratucodizut? Ame-
 tta, ala eguia da au? Ay! Eguia, ta cierto-
 eguia! Bada nere bici gucian, Zu ofendi-
 tcea baicie eguin ezdet.

Erraz, Jauna, ta arrazoiáz quejazaitez que
 nizaz, ta niri efan: Ni onela tratatceco, cer
 gaitz eguindizut Nic? Ecerecetic atera, ta ce-
 rana

rana eguincindudan , eta aldatequean azqueriñ
 fiñ altueneraco , edo ceruraco : len , orañ ,
 ta beri , nere eternidade guztitic amaturai-
 tut : eta zuc orrela eranzundidazu ? Esquer,
 ta pagu ori ematendidazu ? Zure dicharic an-
 dienaren ignesi orrela zabiltza ? Ay nere
 itsua ! Ay nere zoroa ! Ay ta gaitz onen ga-
 ñean odolezco negarrac emateco , iturri bi,
 nere beguiac nore eguin litzaquean !

Ay ! zurequin det , nere biotza : zurequin
 nere anima ! Ceren onela utci , ta desampa-
 ratu nazun , zure quejanaiz . Cer zoraqueria
 eguindezu ? Cer atrevimentu da au onen ar-
 rigarria ? Jauna , misericordia nizaz . Miseri-
 cordia arren , Jauna . Nere erremedioa zu-
 gan dago : zukan nere esperanza . Zure mi-
 sericordia andiaz usaeza , niri nere pecatu , ta
 zure ofenlac barcatceco . O nore biotz guzti-
 tic , ta ceruetarañoco deadarraz efan , ta bar-
 cacioa esca lezaquean ! Barcacioa , bada , Jau-
 na , piedadea nizaz , barcacioa .

Ea ceruco Aingueruac , ea Santuac , lagun-
 zadazute , ta deadar eguizute : lastima , Jau-
 na , misericordia : Jaun piadoloa , barcacioa
 peccari itsu galdu onenzat , ceren cer eguin-
 duen , jaquinezduen . Ceruetaco Erreguiña ,
 Jaincoaren Ama , Virgiña Ama , ta peccari-
 en Ama gozoa ; bitarteco jarrizate , esca

arrezazu, eta ondoen daquizunac bezala, zure Seme maiteari barcacioa neretzat escazaiozu. Ea Santu, ta Aingueru guciac, zuen Erreguñaz batean: barcacioa, Jauna, anima galdu onenzat.

Ea nic ere zuequin batean animatu, ta deadar eguindezadan. Misericordia, Jauna, nizaz, ceren nere culpac ezaguru, ta Zu aimbeste ofendituaz damudedan. Ea, Jauna, ez nic mercededan bezala, baicen zure Ontafunac escatcenduen bezala, nerequin eguizu, ta indazu arguia, Zu billatu, ta arquitecco. Ceruco guciac esan bezate: fiat, fiat: izan bedi, ta eguin bedi. Zure aotic, enzundezan, Jauna: izan bedi: ta zuc naizuna eguin bedi. Amen.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

Ceruco glorian Jaungoicoaren edertasuna beti icusi, ta gozatceco ni izanic: dicha ori izangodedan, edo ez, dudan nago. Ay! Ta ori baño gueiago! Cierito nago, icusi, ta jaquiñaren gañean, ori galdu nai izandedala! Erreal guchiren promes bat, orren erraz galduco eznuen, Jauna, nola zure gloria gozatceco Zuc niri eguindaco promes andia galdu nai izandedan! Baña cer dior erreca-

lac? Champon gaisto bat orren erraz eman-
go eznuen. Ta champon bat, Jauna, Zu ba-
ño gueiago éstimarudet? Ta quarto bat gal-
tcea, gueiago nic sentidezadala, Zu, nere
Zorion gucia, galdu izana baño.

Ay au lana! Ta cer daquit beñ galdua ber-
riz cobratucodedan! Edo nere zoraqueriaz
fin dichofo ori betico galducodedan! Ta ne-
re onra galdua cobratceagatic nic cer eguiten-
det? Baña, cer eguiten ezdet? Ta nere ani-
maco calte onen andia icusi, ta jaquin nere
Jaungoicoa galdudedala: ta cer eguitea con-
venico da? O nere Jaun ona: Zu arquiteagatic
guacia galducodet pocic. O zorioneco gucien
Ondafuna! Prest nago, Jauna, munduco
ondafun, interes, atfeguina, ta nere onra,
ta bicia galtceco, Zu bacarric irabazteagatic.

Ah! Beste gauzac billatu, ta eriotza arqui-
tcendet: Zu billatu ta nere bicia arquitecendet.
Zu bacarric, Jauna, Zu, ta ez befteric, ne-
re eguiazco onra, ta gloria bicia cera. Zu
bacarric nere guztia, ta guztizcoa cera. O
Jauna: zurequin dagoena, ceñ aberatfa dan;
eta Zu gabe, munduco aberatfena ere ceñ
apoita galdua dan! Ez, Jauna, lurreco gau-
zacgatic, orañdaño bezala, Zu galdu nai et-
zaitut. Itz au cumpliteco, ta biciera berri fan-
tubát eguiteco, atren indazu gracia. Amen.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

O Ceñ dichofoa dan Justu , ta Santuen fuertea, bada Jaincoa beti icuften, ta gozatcen daude aren glorian! Au nolabait arrafteatececo, contu daguidan, Ceruco Cortea, eta an Espiritu , edo Anima zorionecoac gloriaz, ta contentuz beteric icuften nagoela : guero fedeaz beguiratu codet , ni aien lagun izateco, ta aien artean egoteco Jaincoac eguin ninduela. O zorionecoac ! Mundu galdu onetaco ondafun guciac baño cembat gueiago zuen dichazco fuerte orrec baliodu ? Lurreco Erregue gucién aizezco anditafunac eguiazco zuen orren aldean , cer du cer icusi ? Ta orañ zuec cer deritzatzute , zuequin batean or egoteagatic batec eguinlezaqueala? Emengo neque , ta aleguin guciac , eguiaz ecerez dirala , arrazoiac elangodidazute.

Zuec bada ondo daquizute , Jaincoac niri eguindidan mesedea : eta nic naibadet , betico zuen lagun izateco eguiñic naucala. Ta dicha au cembat nic estimatu bearnuen , ta estimatu beardet? Esazute. Baña ay nere dicha gabea! Estimatu bearrean, ori añ erraz galdu-det ! Ta ez Erregueen , ezpada Satanaf-en esclaboen fuertea , zuena baño naiago izan-det ! Suerte batetic bestera orrembeste dijoa-

la, nere pecatuaquin dicha ori galdu, ta def-
 dicha gucia artudet! Cembat aldiz au en-
 zundet, ta aleric sentitcen ezdet!

Ta nic eraqueria ori eguin, ta penaz iltcen
 eznaz? O itsufatun arrigarria! O arriac baño
 sortuago ceran nere anima! Cer eguindezu?
 Esazu, albadezu. Cer eguindezu? Baña ne-
 re zorigaistoa, ecin adieraci! Ay cer utci, ta
 cer artudet? Cer galdu, ta cer irabacidet?
 Arrizaitezte: ceruac, eta izutuac bezala zo-
 raqueria oni beguirazaiozute. Ceruco bidean
 zoazten guciac ondo icusi, ta esadazute, ne-
 re damugai onen antcecoric, edo dolore
 onen pareric otedan?

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

EA bada, nere Eguille, ta Jaungoico ona!
 Contuetan fargaitean. Nigandic cer
 naizu? Nic Zu alabatcea, seruitcea, ta ama-
 tcea? Nerea da dicha. Ori Aingueruen ofi-
 cioa da. Ta ni lurreco ar, edo arrastacaco
 abere au onra orretaraño igo nainazu? Egui-
 reco andia, ta zor justua da ori. Baña, Jau-
 na, dacuscun, orañdaño nic cer lan eguin-
 dedan. Aingueruena, ala aberatsena? Ay
 ene! Abereena baño ere gaistoa: bada, de-
 monioen oficioa zurequin eguindet! O zure
 pacien-

paciencia neurri gabea , ta nere zoraqueria eragabea ! Nola sufritunazu ? Zuc , ceran bezala , Jauna nerequin eguindezu.

Nere tratu , ta bicierac Aingueru , ta Santuaquin izan bearzuen , ta deabruaquin izanda. Nere bici guztia zu ofenditcen igaroda. Ay ! nere deſdicha gucien ondarrctic nere Jaincoari deadar eguingodiot : Ea misericordien Jauna , nere deia enzunezazu. Ez arren nere culpai beguiratu. Oriei beguiratcen badiez , galdua naiz. Nor zuri itzeguitera atrevitucoda ? Zure Ontafun , ta piedade ondo gabe orri beguirazaiozu : ta nere culpazartu , te ondaturic nagoen leizondo oneratic ateranazazu. Emendic aurrera , ematendizur itza , nere biciera berri gucia , Zu alabatcea , Zu biotz guztiaz ſervitcea izangodala.

BOSTGARREN CONSIDERACIOA.

NEre anima , cer contu da au ? Nere azquen fin , edo ceruco gloria alcanzaticen ezpadet , certan gueratuconaiz ? Jaquinſa da : betico infernuan. O cer fin bi , edo cabuac ! O ceñ elcarren urrutiac ! Ta bieratic bat beardala ! Fin zorionecoa nere pecañaz galdudet , ta barcatuzadan jaquin ez. Bandera deſtolatuaz , ajolacabe , cortica , ta
egaca

egaca bezala, nere desdicharaco ibillinaiz. O cer eguindet? O Jesus nere! ta nere burua galtceco ceñ gogotic ibillinazan! Fin oien artean orrembeste dijoa: ta bata, edo bestea izan bearda: ta ni añ erreparogabe, besoac zabaldu ta nere calte, ta betico eriotzara joan izanaz! Ay, Jauna, ta cembat bider, ori ondo daquidala!

Ta orañ nizaz cer izangoda! Nere culpac barcatuac diran badaquit? Ez. Bada nola nagoque toseguz? Nola ceruraño deadar eguitenezdet? Cerua seguru baneuca bezala bicingaz? Ay! Cerua, edo infernua izan bear, ta cer izangodedan jaquin ez! Cerua galdu, ta infernuratcen banaz, cer izangoda nizaz? Urte, edo dembora guchiren buruan, cer fuer te dedan, jaquingodet. Nola toseguz lo eguindezaquet? Nola lureco gauzaric nai, edo billadezaquet?

Cer? Peligro onetan nagoela, munduan cerbait baliatu, paper eguin, cerbait jaquin, atseguin artu, jan, ta edan, guizonai ondo iriztea, onra, ta estimacioa gogoan artucodet? Ay! Cer peligrotan nagoen, ondo beguiratcen ezdet! Ah nere Jaungoico! Nere desgracia guciaren berri Zuc ondo daquizu. Misericordia, Jauna nizaz: ta arren zure argui bici bat indazu, ceruco ta infernuco eternida-

dadeaz icaratu , ta bici berri bat ardezadan.

SEIGARREN CONSIDERACIOA.

O Nere Jaungoico maitea ! Zure gloria betico nic izandezadan , Zuc cer eguin ezdezu ? Cernac , Eguzquia , ta ainbeste gauza onetaraco eguinciuñtuen : lurrean janaria, jancia, ta beste beardiran gauzac emandizquidatzu : Aingueruac Mandatari, ta lagun, Santuac bitarteco , eta oriequin batean inspiracio, edo barrengo argui, ta desco onac, ta campotic egemplo , conteju , ta mirari andiac. O Jaun amorosoa ! Ta nor , edo cer naiz ni, cerra ni eramateagatic Zuc orrembesteco eguiteco ? O ta ni ara joateco Zure Ontafuñac cernbat eguitenduen ! Ta ay nic ceñ guchi eguitendedan !

Cnatura guciac deadarrez dagozquit: nere animaz beguiradezadala , nere fin zorioncoea billadezadala : eta ni lotzaric gabe guciarri añ gorra ! Gauza guciac , Zu nic amatcea, naidute, ofseguiten, ta laguntcendidate : baña ori eguin bearrean , ni oriezaz gaizqui baliatu , ta orietan nere fin , ta zoriona balego bezala , Zu ofendituzaitut. Ay cer esquer gaito itfusia ! Barcazadazu arren , Jauna , cern itfu jaquiñez bat izandu naizan : nere beguiac

guiac ondo argui itzatzu, Zu obeto ezagutu, ta lurrean icustenditudan criatura guciatic zugana zucen igonadin.

ZAZPIGARREN CONSIDERACIOA.

JAincoac nere salvacioa aimbesteraño defeatudu, non da bera Guizon eguin, ta Gurutce batean, ta lapur biren artean bere odola, ta bicia defonra, ta pena andiaquin emanzen. O nere Jesus gucizco maitagarria! Ta amorio onegatic nic cer zordizut? Ta zugan ori icusi, ta nere burua salvatceagatic cer eguinder nic? O! Cer eguin? Aleguin gucia, nere anima galteeagatic. Dacuscun, bada, orañ, eguiteco au norena dan, edo nori, ta cer dijoaquion. Ni salvatcean, Jaincoari cer dijoaquo? Ta niri cer dijoaquit? Ay Jauna, ta cembat niri dijoaquidan! Guztia, ta izanal gucia. Buru, ta fede gabe ibillinaz. O Jauna, ta nere beguiae arguitcenbacindu, nic ori ondo icusteco, ta orañdañoco calteac ezagutu, ta aurrera, zuc nairun bezala, nere salvacioa, bicimodu fantu batequin biotz guztitic billatceco.

Ea bada, lurreco gaucetatic bereala, ta betico despeditu naidet, nere azquenfiñ au alcanzatceco laguntcen ezpadidate. Ló eguiteco

teco demborá ezta au , baicie neregan biurtu , ta contuz ibiltceco. Zuri, nere Jesus ona, jarraitu beardizut. Zure Biotz guciaz nere salvacioa naidezu:bada nic ere naidet:ta mundu gucia galduco badet ere , orrequin irten beardet.

Zu , Jauna , ni salvatceagatic , defonratua izanciñan , bada ona niri ere edoceñ defonra eramateco prest , ta pocic , condenatu ezna-din. Zuc pena , ta dolore andiac igarociñi-tuen : ona bada ni ere Zuc naizun guciraco. Beste gauroric nai ezdet , zuri gusto ematea baicen : lurreco gauricetan consueloric nai ez-det , baicie bacarric zugaran. Zu cera , ta beti izan beardezu nere Aita , nere Jaun , ta Jabea, ta nere ondafun gucia.

ZORTCIGARREN CONSIDERACIOA.

O Nere Jaungoicoa ! Zure gloriaco fin au leguratceagatic Santuac cer eguin-zuten ? Ta nic cer eguinder ? S. Agustin batec , ceruraco Jaincoac eguinzelaco mese-de au cembat estimatcenzen ? Lurreco gau-za , ta criatura guciac ecertan erceuscation. Ta S. Pablo batec ? Diranac bafá edo cimaur-ra bezala : argatic lurrean bicizala , bere tratu, edo converfacioa ceruan ceucan. Ta bitar-tean

tean ni dichagabe au bicio, edo pecatuen lo-
ian sartua, ta ceruco ondafunaz añ aztua! Bes-
te batec au eguiten balu, nic cer esangolu-
que? Buru gabe, ta zoro anditzat iduquico-
nuque.

Bada ay nere itsua! Bestec gaizqui eguin-
goluqueala juzgatceco diña buru badet, ta
nere gaitza icusteco diña ezdet! Cer naidet,
bada, edo cer estimatcendet? Nola, edo cer
da au? Jaincoac bere Seme eguin nai nucla,
ta dicharic andien onetara combidatcen nau-
ela: ta nic Satanaf-en esclavo izan naiagode-
dala! Alafede Erregueren Seme izatera dci-
tucobanindute: cer contentu, ta poza? Ta
ala izate arren, edoceñ neque onzat artuco-
nuque. Bada Jaungoicoaren beraren Seme
eguiatz izate arren, ta Jesu Cristoren glorian
eternidade gucian parte iduquitcearren, cer
nic eguitea ondo izangoda?

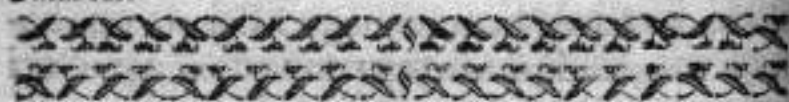
Baña orañdaño cer eguindet? Ay ta gloriaz,
ta onraz betericaco nere fiñ ori ceñ guchi
estimatudedan! Badirudi, fedeco eguia an-
di au finisten ezdedala: ta amets, edo ipui
bat bezala ori gucia artcendedala. Ah! Nere
obretan beñzat ala eracustendet! Ez, ez, ne-
re jauna, Zuc eracustitaco eguia au ondo pi-
fatu, ta berriz, ta berrito onetan firmetu nai-
det. Ea bada, contu, ta beguira ondo: Jain-
coac

coac bere Seme eguin, ta beti izateco, nauca ni? Bai. Dembora etorricoda, ta laster ceñean, orañ ni bearbezalacoa banaiz, Aingueru, ta Santuaquin batean, atseguin, contentu, ta gloriáz beteric Jaincoa gozatcen egongo nazan.

O egun dichoso ta zorionecoa? Ta orrendicha andiaren beguira nago? Bai, ta ona banaiz, aguinduric seguru daucat. Ta nic ori billatcea, ta gozatcea naidu? Bai. Ta ori alcanzatecen ezbadet, condenatu, ta infernuco tormentuetan egon bearcodet? Bai. Ta orregatic ere ajola gabe lo eguitendet? Ah! Nere etsaiac ori eguiten ezdu, ta nic bai? Nondic infernura ni eramango nauen errebentatcen, edo defeguiten dabill: eta ni, ez nola nai, lo pisuan, orrez azturic; ezbada auno eguiten, ta iltcen aimbeste urtean, infernura cierto bota, ta ondacten nauten defeo, ta gusto charrac cumplitcearren!

O arrigarrizco deídicha paregabea! O Jai-naren piedade onetan, ta onela gordenaueñal. Bada calte, ta peligro andi ori quendu, ta cerua irabazteco cer eguin beardet? Santuae cer eguinzuten? Munduarenzat, eta berenzat ill: nequeac, penac, defonrac, tormentu, ta eriotzac pocic ceruagatic artu. Dembora guchi batean, bada, orobat cergatic nic ere

ere eguingo ezdet ? Ay Jesus guciz ona ! Ar-
gui andi bat nere biotcean indazu : zure in-
darrezco gracia betor , Jauna , zugatic mun-
du gucia utci , ta nere burua ucadezadan , onra ,
ta gustoenzat illa bezala , zuretzat bacarric
ta zurequin , zure gracion beti bicinadin.
Amen.

PECATUEN GAÑEAN: EDO PECATUA
berez , ta beregan cer dan , ezagutceco
Consideracioac.

LENENGO CONSIDERACIOA,
ta afeñoa.

Certaco Jaincoac eguin ninduen ezagu-
tu , ta igaro beardet , nere azqueneco
fin , edo dicha onen contra nic cer eguinde-
dan icustera. O nere Jaungoicoa ! Cembat
pecatu , Jauna , zure contra eguinizanditut !
Ta baldin culpa bacar bat icara eraguiteco so-
bra bada : cer izangodira aimbeste , ta añ pi-
suac , nola nereac diran ? O nola carga era-
guin baten guisan , guciac ondatcen nauten !
Milla errota arri nere lepoan lotu , ta ichafo-
aren erdian botaco banindute , cer pena , cer
naigabea artuconuque? Nere

Nere burua dacust, Jauna, zure aurrean,
 ecin contatu ala pecaturequin, ta arri andi
 guciac baño guciago pisatcendute, ta ya in-
 fernuco ichato cabu gabean ondatcen naute!
 Ay nere Jaincoa! Cargadi pisu onetatic no-
 la libratu, ta gora igonaiteque? Quen arren,
 Jauna, zure amoreagatic, ta nere pecatuen
 foca, ta amarra nastu oiec ascatu, ta autsi
 itzatzu. Ay ta nere animaco catea oiec pis-
 catu, ta defeguiñic noiz icusificoditut? Nere
 biotceco atleguiñaz noiz esangodizut? Nere
 loturac urratudituzu, Jauna, ta nic alaban-
 za, ta esquer onen Sacrificio emangodizut?

Ea, Jauna: izan bedi laster: bereala, ber-
 tatic libranazazu, zure izen santuagatic. Bal-
 din Zuc lagunteen ezbadidazu, ecin libratu,
 ta Zugana igoconaiz. Misericordiazco Onta-
 funa bera cera: zure escu indarsu ori laster
 indazu: bestela galdua naz ni. O ceñ estu, ta
 cer itotceco zorian nagoen! Ay Jauna! Tran-
 ce onetatic libratcen banazu, desdicha one-
 tata guciago munduco gauzacgatic ez ni
 biurtu. Zure misericordiac echedendit, ta ez
 alpernic, ezpada ni libratceco. Ea bada, pe-
 nitenciaco bidera beñ edo beñ gaitz onetatic
 atera nadin, zure gracia indazu, Zu gogo-
 tic billarceco, ta biciera santu batez arqu-
 tceco.

ERi, edo gafo triste batec cer naigabea izangoluque, bere burua leguenez, edo leparaz, ta gaitzaldi guciac beteric, ta biotcerañoco puñaladaz josiric icufico balu? Eri au nor da? Ni: bada burutic oñetara guciac lepraz, ta gaitcez betea nago. Ay nere anima tristea! Ezdacutſu, nola zauden? Zure pecatuac nolacõa, eta cer peligro andian paratuzaituzten icuſten ezdezu? Nere buruaz ni erruqui ezbanaz, nor izangoda? Caleco edocẽu zacur oguei edo berroguei eſtocadaz josiric icufico banu, laſtima emango lidaque: ta nere anima orrela joſi ta galduaz laſtimariẽ ezdet? O gaitz guciẽn eraguiñena! O modorra guciẽn piñena!

Nere Jaungoicoa, au cer da? Nere Erredentorea, Zugana biurtcen naiz. Eri bat, centibat eta etſiago dagoen, ambat obeto Medicuaren jaquintafuna eracuſtenda. Beſte alcobañõ, onelaco eri bat curateea, onra andiagoda. Nere Medicu bacarra, Zuc ni curateea, zure gloria andiena da. Nere gaitza bañõ andiagoenzat ere zure Biotceco botican, ta zure llaga etan erremedio ſegutuac dituzu. Zure odol precioſoaren Jaincozco balfamo orren tanta bat nere gañera betor,
Jau-

Jauna, ta eguiña dago guztia: nere anima bereala sendatu, ta garbi garbia guelditucoda. Onetaraco añ liberal, ta lurreraño ugari isuricenduen. Tanta bat arren niri indazu. O cer gogoa, cer ansiac ori artceco danzacadan!

Ay Jauna! Ta baldin Zuc cerorrec badiozu, pecatu barcatuen ere bildur izan beara guerala, edo orien bildur gabe ez gaudela: nereac barcatuac diran jaquin gabe, nola bildur izango ezaz? Ta are gueiago daquidala, ichafoco ondarrac baño, nere pecatuac gueiago dirala? Ay bildur naiz, ta are bildur gueiago iduqui nainoque! Ay nere peatuen, ta infernuaren bildur naiz! Ea bada, Jauna: Zu elcas, ta urri etera: ta ondo elcatenzazun gucia eman naidezun, ta ematendezu. Nic zure icen santuan erremedioa elcatu ezquero, seguru nago: ecin ucaruco didazula. Sendanazazu, Jauna, ta salvanazazu.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

BAldin Persona ofenditua cembat andiago dan, ofensa ere andiago bada: Ay nere, Jaun andiena, ta eguiaz jaun bacarra! Nere peatu, edo zuri nic eguindaço ofensac cen andi arrigarrac izangodira? Au obeto, edo

edo nolabait zue aditeco, aldezun Ondafunic aundiena zure erata penfezazu: doblaz areago, ta andiago Ontafun ori berriz ta afcotan eguizu. Laufo, edo pits airean, ta ur tanta ichafoan diran baño gueiagotan, eta afcoz andiago Ontafun andi ori dala. Jaquizu bada, orañ, Ontafun zue penfatu al origucia, gure Jaungoicoaren Ontafun, ta Aunditafunaren aldean, ecer ezdala, ceren Jaincotafuna fiñ, edo cabu gabea dan. Santu, ta Aingueru guciac jaquin, ta alcanzarcen duten gucia, Jaunaren aldean beti chit guchida, ta izangoda.

Ta nere Jaun orren guztizco Ona nic ofenditudet, ta añ aifa, ta aimbeste bider? Bai. Onere itfua! O cer gaitz eragabea eguindedan! O feculan orrelacolanic eguin ezbanu! O nere Jaun guztiz Ona, ta Ondafuna be-
ra! Damuaren damuz cer efan, ta cer eguin ezdaquit. Zu ofendituaz, Janna, damudet biotz gucitic: ta ez infernuaren bildurragatic, ta ez cerua galduagatic, ezpada zure Ontafun fin gabeagatic, det damu. O amorezco damu garbi edo nafgabe, zure Ontafunac aimbeste nai, ta estimatcenduena! O amorez ill ateraño nere biotzaren erdian, ta beti nic ori banu! Ah Janna, zure Ontafunagatic niri ori indazu. Bada nigandic ori nafzu: nic

zugabe ecindet, ta zugandic beardet. Zure Icen santu, ta amorezco Ontafunagatic, amorezco damu ori indazu. Pecatua ill bedi, ta ni ere bai pecatuarenzat: munduco gaitcic andiena bezala nere biotcetic feculaco quen bedi, ta zure gracia nigan beti bici bedi. Amen.

LAUGARRIN CONSIDERACIOA.

LUrreco chingurri, edo ar chiqui batec, buruaz ceruraño allegatcendan Gigante batequin cer du cer icusi? Jesus, ta cer bidastia, edo distancia! Orañ bada nigandic Jaincoagana cembat dijoa? Ni cer naiz? Ants pusca bat: lenago ecer ez: ta laster arr-en janari, ta lur biurtuco naiz. Ta auts pusca bat Jaungoicoaren Aunditafuna ofenditcera, ta gaizqui tratatcera atrebidedilla! O! o! Nic cer eguindet? Ta ni onela sufritcean, Zuc, Jaun andia, cer eguindezu?

Baña ay! Lurreco autfari bezala, nere buruari beguiratcean, mesede gueiegui eguitendiot! Pecatuagatic ni cer naiz? Ecer ez baño ere guchiago: infernucos penac eramatera obligatu, ta Satanaf-en catibu eguiña. Ta Santu, ta Aingueruac adoracenduten Jaunaren Magestadearen contra ni atrebitu naz? O! Aimbeste milloi Aingueru, ta Santuen cr-

C

dian,

dian, edo gañean, Jaun aundia, Zuri beguiratcendizut: Zure Magestadea icusi, ta guciac icara daude. Zure Ontafun, Justicia, ta Poderea icusi, ta beren aleguin guciatz alabateen zaituzte.

Oriez diranac ondo jaquiñic, Zuc mercedezuneraco, millagatic bat ecindutela deadarrez beti diote: SANTU, SANTU, SANTUA da EGERCITUEN JAUNGOICOA: Bendicioa, arguitasuna, esqueronac, onra, ta virtutea izan, ta emandaquiola Jaungoico guciatz Santu, justuari, fin gabe andiari, secula gucién seculetan. Amen. Au efan, ta Jaunaren aurren auspez jartcendirá, ondo icusiric aien gucién eguiñala baño gueiágo beti merceduela.

Orañ aien aldean niri beguiratu, ta nere ecerez, edo autsa icustendet: ta ah! Aiez Jauna, ala onratcenzaituzte: eta nic Zu ofenditu, ta munduco gauzaric billau-ena baciña bezala, oñ azpian erabillizaitut! Jauna, arrituric nago, ta cerzaz gueiágo arritu, nic ezdaquit: edo ta zure Ontafun, ta pacienciaz, edo ta nere lotzagabeco atrebi-mentuaz. O nola lurpetu eznazu, edo infernuan ondatu? Nola sufritu, ta echedendidazu? Baña ez ori bacarric: ni sufriteca baño are gueiágo eguindezu: bada zure amorioaz

otseguin, palacatu, ta erregalatunazu: Zuzana biurnadilla, ta artuconazula erregutuaz niri deitu, ta esandidazu.

O nere Jaun amoroso! Ta zure amorez nola ni defeguiten eznaz? Seculan infernaric ezbaliz ere, Zu ofendituaz damudet, ta damucodet, ta beti damu beardet: Eta Zuceranagatic, ta ceren añ Ona ceren damudet Jauna: ta mūdaco gauza guciacgatic ezdet nai zure ofensaric eguin. O Jainco, Ontasun guciz miragartia! Ta nola sufritunazu ni? Aimbeste defonra, ta alaco defacato itfusiac nola ni bezalaco ar billau bategandic eramandituzu?

Aingueruac, onen gañean cer diozute? Jaunaren Ontasunaz, ta nere lotsagabetasunaz cer deritzazute? Zuec bada, zuec beti alabezazute: onra, ta gloria secularo nigatic emaiozute, eta Jaun'oni neretzat culpa gucien damu, ta biotceco sentimentua didala escazaiozute. Orañdaño eguindedan zoraqueriaz, ta nie eguinditudan pecatuaz, nerai nago arrituric. O! Nola nie ori eguinezaquean! Ta Aingueruac beti aimbeste estimatcen, adoratcen, ta amatecenduten nere Jaungoico guciz ona, aimbeste bider nie ofenditudet? Ta Jaincoac bera serytceco emandizquidan aleguin, ta sentiduaz, bera ofenditceco baliatunaz? O miñgañ dichaga-

be Jaunarén contra itzeguindeztina! O esca
 madaricatu gaizeguilleac! O zorigaistoco oñ
 oquer, ta pauso gaistoetan ibilliceratenac! Ne-
 re anima, nere biotza, cer eguindezu?

Ay nere Jaincoa, ay! Norgana biurnai-
 teque, ez bada zure Ontafun, ta paciencia
 andiagana? Ea Aingueru, ta Santuac, bar-
 cacioa neretzat efcazaiozute: Ontafun onen
 berri zuec ondo daquizute. Barcacioa, Jau-
 na, barcacioa, ta paqueac betico. Zu servi-
 tceco, ta amatecco emiatendizut itza: nere
 gorputz, ta animaz nere caltea orañartean
 billatuedan baño, ascoz guciago, ta obe-
 to Zu billatu, ta amatu naizaitut. Emendic
 aurrera zugan beti, ta ez bestetan nere me-
 moria: zugan, ta zure eguia andi santuetan
 nere entendimentua: Zugan, ta Zu beti ama-
 teen nere vorondate gucia: zu alabatcen ne-
 re mingaña: zuri jarraitcen nere oñac: Zue
 naidezuna, edo obra onac eguiten nere ef-
 cuac. Alabiz, Jauna, ta ala beti eguiteco zu,
 re gracia indazu.

BOSTGARREN CONSIDERACIOA.

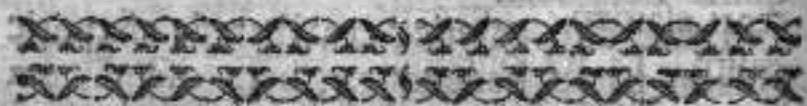
Zue, Jauna, ecerecetic eguin, ta naizan,
 ta dedan gucia Zu billatceco emandi-
 dazu, ta beti ematenzaude. Zure eicu po-
 dero-

derofotic efeguiric nago beti, ta Zu gabe, ez izan, ta ez puntu batean bicinaiteque. Au onela izanic, nola ni Zu ofenditcera atrevitunaz: eta are gueiago pecatuari, gaitcic andienari bezala, Zuc diozun gorrotoa jaquinic? Arrazoi bacar au lobrazan, pecatu eguin baño len, ni iltceco. Ta arrazoi oni, bear becela beguirateen ezbanion, nere provechuari edolaric beguiratu bearnion, ta zure eicutic ari batetic bezala cincillic, edo efeguiric nengoela.

Torre altu batetic, ta ari batetic efeguiric guizon batec banenduca, bera ofenditcera atrevituc oninzaque? Ez: ez eguiequi, icufitic, ceñ erraz ari ori arc titei, ta milla pufca egningonintzaquean. Ta añ cierto daquidala, Zugandic cincillica nagoela: Zu gabe, ez izan, ta ez ecer eguindezaqueda la, ta inferaúra erorten añ erraz Zuc utci-nazaquezula: ta ez erorteco Zuc bacarric naucazula: orregatic ere, Zuri ainbeste ofensa eguitera, lotfa, ta bildur gabe, ni atrevitu izan naiz?

Ori baño gueiago: nic ondo daquidala, ainbeste Zu sufritu, afeotan, ta chit aico barcatudidazula: ta au gucia nic icufi, ta orregatic ere, berriro Zu ofenditcera atrevitunaz? Ta Zuc ori guztia ere sufritudidazu? O nere jaun guciz ona! O ceñ ona, ta gozoa Zu,

ta ceñ gaisto itsua ni ! Zure ontalun onec eritcen , ta movitcen nau , Jauna , ta orregatic nere culpa guciaz damüdet. Ez arren Jauna , gueiago Zu ofenditcen ni utci : ez Jauna , ez : ill lenago milla bider. Zure arguiaz, ezagudezadan ondo , nola zure gracia , ta efcutic beti nagoen efcquia , edo cincillie: betor emendic , Jauna , nere biotcera zure bildur santua , penitencia eguiazcoa , ta bici betri santu bat eguiteco. Amen.

PECATUAREN GAÑEAN BESTE CON-
sideracioac, era Jesus Gurutceficatuarequin
Coloquio , edo afectoac.

O Nere Jesus maitea ta nere Salvadore! Ay! Penaz , ta damuzco ichafo illun bat eguiñic , nere culpa , ta zure ofensacgatic egon bearnuque nic ! Ay ! ta orrela banengo! Oriec icaraz bete , ta casi desconfiatceraño ondatcen , ta itotcen naute ! Ichafo onen jafa defeguñ , ta erafo andi onetan , nora biurtuconaz , ezpada zure Gurutceco portu segurura? Nere pecatuen esturac bildurcen nau; baña Zuc ondo artuconazula jaquiñac anima-
tcen

teen nau. Zure penac bildur santuaz batera,
 elperanza ematenditate : bada guciac , ta po-
 cic zure amorio esanal baño andiangoac , ni
 salbatceagatic , artu , ta eramancituen. O
 Jauna ! Gurutce orretan cerc josierazocin-
 duen ? Pecatarien amorio, ta erremedioac.

Beraz pecatarien erremedioa naidezu? Bai.
 Ea bada , Jauna : ona peccatari andi galdu bat:
 erremedianazazu : bada fin onetaraco Guru-
 tcan icuficiñaden. Ta ay ceñ erraz obra andi
 au Zuc eguingodezun ! Ea , nere anima trif-
 teari esaiozu : Zure peccatuac barcatcenzaiz-
 quitu. Ta itz onequin , Jauna gucia eguin-
 dezu. Neré escuan balego , bereala eguiña
 legoque. Ta bada Zuc diozu , peccatariac
 edocēñ orduz , bere peccatuen damua due-
 nean , oriezaz gueiago acordatuco etcerala.
 Zuc , Jauna , ori ta gucia nerequin eguin
 beardezu , ta damu ori ere zuc eman bear-
 didazu. Ah ! Ceñ erraz ur garbia ardo gozo
 biurtucenduen ! Añ erraz da , zure Jaincoz-
 co su beroa nere biotcean irazaquitzeal

Betor , Jesus nereca , zure Biotceco suspi-
 rio : aice suabe , ta inspiracio argui bero bat:
 nigan sua irazaqui bedi : ta ni zugana allega-
 tu , ta burnia futeguiñan baño irazaquiago ir-
 tengonaz. Escua indazu , ta lagunzadazu zu-
 re Biotceco amorearen futegui biciaren con-
 fide-

40
sideracioan ondo sartceco , ta burnia bañe
otzago ta gogorrago banago ere , or bero-
tu, ta beraatuconaz. O Sugar amorezco onec
nere biotza nola biguntcenduen ! O nere
gela nola crazaquitcenduen ! Ni pecatu-
tic libratecagatic Zuc aimbefte eguin , ta nie
pecatua naicoder ? Ez erren, Jauna , ez : le-
nago ill naidet. Gorrotoric aldedan andiena
pecatuari , zure amorioagatic , betico artcen-
diot. Ori , Zuc naidezun bezala , eguiteco,
ta Zu nere biotz guztitic amatceco gracia
indazu. Ez arren , Jauna , gueiago aferratu:
orañdañocoa zure Pafio , ta Eriotzagatic bar-
catu , ta zure amorean gordenazazu.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

O Nere Jaungoico , ta Jabe bacarra !
Zu añ Jaun andi , justu , ta santua iza-
nic , Gurutcean orrela josiric cergatic , nere,
edo cercifiñizaitu ? Efangodidazu , Jauna, ne-
re pecatuacgatic. Ay ! Nere culpae Gurutce-
an josizaituzte ? Bai. Oriec orrembeste tor-
mentu gogor emandizute ? Bai. Oriec ca-
buan bicia quendudizute ? Bai. Ay nere Jesus
ona ! Ay nere Aita , ta Aitaric onena ! Milla
bici , albanitu , nie zugatic , ta Zu amorezco,
eman bearrean , Zu Gurutcean josi , ta ill
zai-

zaitut ? O boirero gogorrac ! ò pecatu ma-
 daricatuac ! O milla bider lenago ill baninz,
 zuec ez eguiteagatic , ta nere Jainco maitea
 ez ofenditceagatic ! O pecatu nere biciaten
 eralleac , ta ceñ erio , ta arerio garratzac ce-
 raten , ta nere gorrotoraco beti izangoce-
 raten !

O nere culpac ! O zorigaistoco nere la-
 nac ! Zuec nere Jesus ona onela tratatu, zuec
 nere Jauna gurutcean josi , ta ill , ta ni bic-
 naz ? Au icusi , ta negarrez urtutcen , dete-
 guiten , ta iltcen ez naz ? O Jesus nere cul-
 pacgatic , ta nere amorez illa ! O misericor-
 dia gucien iturri ugaria ! Zu ceranagatic , ar-
 ren barcazadazu : ta nic , Jauna , nic zure
 graciarequin , nere culpa gucien penitencia,
 ta oriei dagoquien castigua artucodet. Ah
 gorputz traidore orrembeste Jaunaren ofen-
 sa , ta nere calte ecarri , ta eraguindidana!
 Onec eguinduena , onec pagadezala. Nic oni
 zure bildur santua sartucodiot , ta mereci-
 duen bezala , nic dana gucia , bere griña , ta
 gogo gaistoaquin crucificatu codet. Ea escla-
 vo billau , ta pecatuaren mendeco orañda-
 ño izancera ? Bada orañ zure damu gortian,
 castignaren mendeco izangocera.

Zure naiac eguindituzu orañdaño ; bada
 orañ nai , ta nai ezdezala nic estutu , ta arra-
 ian

ian sartucozaitut. Nic janaria tafan , ta Jain-
coa servitceco bear beardana emangodizut,
ta ez gueiago : ta ori ere ez zuri-gusto ema-
teagatic , ezpada Jaincoac aguinteen , ta nai-
duena eguiteagatic : nic loa ere neurrian , ta
ecin gueiagoan emangodizut , ta ez orañar-
tean becen lafai , ceren mereci ezdezuz.

Ea nere mingaña : nic Jaincoaren bildur
santuaren frenoa emangodizut , lotu , ta ilsi-
llago egoteco : contuz , ta icusiagoric , ta on-
do beguiraturic itzeguin beardezu : nere escuac,
zuec ere , obra onac , ta Jaunaren voronda-
tea eguiteco ezpada , lotuac , ta illac egon
beardezute. Ea nere beguiac , ta orietatic da-
tocen , ta biotcean jaiotcendiran penfamen-
tu loiac : zuenac eguindu : zuec , eta beste
sentidu guciac illac bezala moldatu , ta mo-
destiaz moderatu beardezute. Ea gorputz lafa-
jegui , ta aisa aisa zure gurari gaitoetan orañ-
daño legue gabe oitua : ya abereen guifaco
libertade eragabeac joan , edo acabatuciran.
Etcera ez gueiago zureaz irtengo. Jainco-
ren vorondatea bacarric gucian eguin beard-
gu. Ay , Jauna , nere igaroco bici galduaz
lotfanaiz : propositu berri oiee ondo gor-
detceco zure gracia indazu.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

NEre Salvadore gucia amoriozcoa ! Zure Magestadeac iñoren ere bearric etzuen. Zu ceregan guciz aberats , ta zugan gucia dezuna cera. Zu Juangoico , ta Espiritu aundi , gucia betetcendezuna cera : ta ala Aingueru guciac adoratcen , onratcen , ta alabatcen zaituzte. Eta Zu ecin illecocera, ta penaric ecin eramango dezuna izanic : nere animagatic , gorpurza artu , ta illecor , edo mortal eguincian : guizon eguin , ta tormentuac , Pasio , ta eriotza nigatic eramancenduen. O zure amorio miragarri , eraguin , gueiegua ! Onegatic bacarric , milla biotz , ta milla bici banitu , gucia zordizut.

O nere Jaun amorioa ! Ta Zuc niri didazun amorioa onembesterañocoa izandedilla ! O anima nereca ! Jaungoico fin gabe , edo infinitoac onembeste zu amatcea baño , cer gauza andiagoric ? Ala fede erraz emendic ateracodezu , zu gauza andia , ta zuc uste baño estimagarriago cerala. Jauna , ta zuc , eta niri onembeste amorio ? Ta au gucia , Zu cerana izanic , ni onela amatu , ta ni zure etlai nintzala. O ! o ! o mirari paregabea ! Onelacoric defeatcera , edo gogoan igarotcera nor atreyi ? O consuelo pareric
etzuc-

eztuena! Besteac naiduntenean consola, ta gloria
riabitez; baña nic zugan, nere consuelo, ta
gloria bicia.

Zure Gurutce orretan eracusten didazun
amorioan nere eguiazco consuelo gucia. Or,
zure odol gucia emanaz, estatendidazu: or-
ra, anima galdua, arrezazu nere odola: ona
ni guztia zurretzat: guciago bearbaliz, gucia
emangonizunque. O liberaltasun guciz era-
guña, ta gucieguia! O nere gloria, ta con-
sueloa! O ontasun, o amorioa! O nere
Jesus gozoa! Nic nere burua baño. Zuc ni
guciago amaten nazu. Zuc ni gatic adiña,
noiz nigatic nic eguindet? Zugandic bada,
cer usteco ezdet? Zugan leguru daucat gucia.

Nere Aita, edo Amagan balego, fiatuco
eznuquean gauzaric oteda? Ez eguequi. Ta
ori, ta naidedan gucia nere escuan balego?
Gure esieran, ecin guciago escatu, edo de-
sealiteque. Bada, o dicha! Eguiaz ori, ta are
guciago, ta ascoz obeto, nere ceruco Ai-
ta, ta graciaren Jabea, nizaz baño ere, zu-
zaz obeto fianateque. Ala fiatcenaz, ceren
guciago, cerdu cer icusi? Zuc niri, nic ne-
re buruari baño, naiddazun. O! Emendic
aurrera nola confianza guciac nola zure
contura utticoditudan! Ta nerera Zu servi-
tcea,

teca, ta biotz guztitic amatcea nola artu-
 codedan ! O Jesus nereca , ta guztia nereca,
 ta nere nereago , ni nerau neretzat baño !
 Munduco gaucetan partetic nai ezder , ez-
 pada zugan guztia, Zu ceta nere partea, ta
 nere guztia : Zu betico nere biotceco Jaun,
 ta Jabea.

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

O Nere Salvadore ; ta amoriozco ispi-
 llu ederra ! Cembat eta zuri Gurutce-
 an beguiratuago , ambat amorio andiago. O
 nete ofasuna : Zuri beguiratcea ezdezadan
 beñere utci. Jaten banengo : baño zuri be-
 guira. Bearrean banago : zuri beguira. Lo-
 tara banao : an ere zuri beguira : nere amet-
 fac ere zure amorian beti : ta cicoitz , edo
 avarientoac ondafunetan nola ametfac egui-
 tendituzten : nic ere ala nereac zugan ; ceren
 munduco ure , ta ondafun guciac baño Zu
 gueiago , ta obeago ceran.

Gurutcean zure dolore ta penai beguiratu,
 ta orietan , Jauna , zure amorioa dacust. Zu-
 re buru , escu , ta oñetatic , ta gorputz guz-
 titic ifurtcendan odola icusi , ta zure amo-
 rioa or dacust. Zu erancia , edo soñeco ga-
 be, lotta andian icusi , ta zure amorioa or
 icuf-

icustendet. Baña ay! Ori guztia amorio añ
 andia izanic, ur tanta bat ichasoen aldean
 bezala da, campotic icustendan zure amo-
 rioa, barrengoaren aldean! O nolacoa izan-
 go oteda zure amorezco, ta ondo gabeco
 ichaso ori!

Zure barren, zure Biotceco secreto onet-
 an gu fartcea naidezu: au da ceruco, ta
 Jaincozco ardoaren bodega: ondo gucizco
 gozo, santuen guisa orditcen, edo embria-
 gatcen duena. Arren, Jauna, ardantegui
 onetan sarnazazu; bada, ni fartceco, Lon-
 ginof-en lanzadaz, zure Costadu, ta Bio-
 tceco atea idiquitcea nai izancenduen. eguia
 da, Jauna, eznaiz diña or fartceco; baña
 edolaric ateronz allegatcen uztazu, licore
 chitez precioso orren usaiatz nere biotza ani-
 madedin. O cer usai erregalatua! O nolaco
 espiritu, ta indarra ematenduen!

Zure Biotceco amorio au, Jauna su gar-
 bici bat da, ta nere oztasuna berotcendu, ne-
 re biotza erretcen, ta ariñ gora, ceruco gau-
 cetara igotcendu. Zure amoreaz arritcen
 nintzan len, ceren zure odola, ta bicitza
 emateraño empeñatu cinduen. Baña orañ
 guciago arritcen nu zure barrengo amo-
 rio, nere biotza airean zugana daraman or-
 rec. Ta gogoticago ni eracartceco, elaten

zagozquidala deritzat: O! Ni zugatic beñ
 il nintzan, baña zure erremedloraco bear
 baliz, eun bider Ni iltcea, nere Biotzac amo-
 rioa du guztiraco.

O nere Jaungoicoa! Ta amorio onega-
 tic cer zor dizut? Cer eguin bear eznuque zu-
 gatic. Ceñ obligatua nagoen Zu bacarric
 amatcera! Ta al-banu, amore infinito, edo
 neutri gabeaz Zu amatcera! Baña ay! Ama-
 tu bearrean; alde gucietatic, ta al-eguin gu-
 ciaz ofenditu zaituenagatic. nic cer esfande-
 zaquet? Etquergabe itfusiagoric secular adi-
 tuda? Ori eguinduenac, cer mercedu? O
 Jauna, cer eguindezu Zuc, ta cer eguin-
 det nic? Nola amatunazu, ta nola amatu-
 zaitut? Ah merecintuen Jauna, criatura gu-
 ciac nere contra biurtcea, ta vengantza ar-
 tcea. Eguia da, ta aitortcendet.

Nerea da culpa, ta culpa guciz andia, ta
 itfusia. Orañ ezagutcendet, ta guztiaz, Zu
 ofendituaz, damudet. Milla bicitza banitu,
 diranac emangonitnque, ori defeguiteagatic.
 Zu añ ona izanic, Jauna, nic ofenditu zai-
 tut? Biotz gucitic damudet, ta gueiago da-
 mutcea nainuque. Ea, Jauna, igaroco gu-
 cia defeguin bedi; ta conu berniac, bici-
 berria, ta ez gueiago pecaturaco bidenic. Le-
 nago mundua, ta nere burua galdu, zu ofen-
 ditu baño.

BOSTGARREN CONSIDERACIOA.

O Nere Salvadorea! Ta nola Gurutce orretan ifsillie zaudela ere, itz eguiten didazun! Ay, ene feme, diozu: Nic zuri onembeste nai, ta Ni enemigoa bezala tratatcen nazulta etsaiizan banintz, ecin gaizquiago tratatuco ninduzun, ta ecin guciago eguingocenduen! Cer eguin dizut Nic, ene feme: cer? Nere lotsa, ta penac, nere odol zugatic ifsuria, icusten ezdezu? Nere semeari bezala, biotza partitcen ezdizu. Ni onela dolorez, urratu, ta odol usturic icusteac? Cer eguindizute? Emen nago, ta ez besteren fuerzaz, ezpada nere vorondatez, ta zure amorioz: dolore oiec pocic daramazquit, zure biotza irabazteagatic: ta orregatic ere lastimatcen etcera, amaten ezazu; baicic aborreccitcen, ta ofenditcen? Cer eguin nezaqueanic zugatic eguin ezdet?

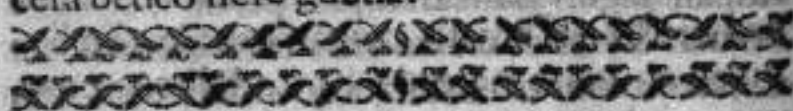
O Jesus amorioa! Zure itz gozoac suietac dira, ta erdiratcen didate biotza! Nic ezdaquit, nola esquerrac eman, ta zure amore oni nola eranzun. Cer esangodizut, Jau-na? Dacust, tafa gabeco amore zure amore infinitoari zor diodala. O! amorio au indazu! Nere al-eguin gucia, utsa, edo guchi da. Baña guchi au edolaric daguidan, ta fin gabe amazaitzadan: ta guchi nic eguin arren,

ren, beñizat amorio, ta defeo gucizco bat idu-
qui dezadan. Badacust, Jauna, nere amorioa
jaburra dala, ta orregatic lurreco gauzetan er-
repartitu nai ezdet, cergatic criaturai ematen
zaiena, zuri quentcen zatzun. Batere quen-
du nai ezdizut, ezpada, dan gucia betico zu-
ti eman.

Bertatic, Jauna, utci naidiot Aitari, Ama-
ri, ta aide, ta besteai, ta zugan, ta zugatic
ezpada, ezdiet nai beat: oriec, zure amorioa
niri eragozteia, nai ezdet. Utcí nai diet sdil-
quide, ta ondafunai, ta zugatic baicen nai ez-
ditut. Bertatic utci naidut onrac, atleguin, ta
confueloac, ta zugan baicic nai ez ditut. Ber-
tatic nere buruari utci nai diot, ta faldu ero-
fia banintz bezala, nereia izan nai ezdet, ta
ez nere burua amatu, zugan ezpada. Ea be-
guiaç ezcerate nereac, baicic Jaincoarenac,
arc nai duena, ta ez zuec naizutena, icuste-
co. Ea mingaña, nereia ezcera, ezpada Jain-
coarena, onec nai duena, ta ez zuec naizu-
na, efateco. Ta orobat, escuae, oñac, gor-
putza, ta anima zure memoria, entendi-
mentu, ta vorondateaz. Nigan bici beat ez-
det, ezpada Jaincoagan: ta Jaincoac nigan
beti bici, ta agundu beardu.

Orañdaño, Jauna, nereia bezala, nere efa-
ta bici izan naiz: orañ besteric da. Ez naiz

ya nerea, ezpada zurea. Ea naizuna nizaz,
zure gauzaz bezala, eguizu. Ta nola buz-
tin pulca bat erosi duenac, nai duena orre-
zaz eguin dezaquean, edo ontciac, edo zo-
iac, edo baztertera bota nai badu: ala Zuc,
Jauna, nizaz naizun gucia eguin dezaque-
zu: bada, batetic erosi nazu, ta zure odo-
laten costuan: ta bestetic, nic nere burua
aguindu, ta vorondate osoaz emandizut.
Zure gustoa bada, onratic nic ez iduquitcea,
zure vorondatea eguin bedi: zure gustoa ba-
da, nere bicia dolorez, ta afrentaz beteric
izatea, ta guciac ni aztu, ta utci, ta ecertan
ez iduquitcea, contentu naiz, ta zure voron-
datea eguin bedi. Zu bacarric nai zaitut: Zu
cera berico nere guztia.

CER DAN PECATUA, BERE AFECTO,
edo ondorengo calteetan ezagutceco
Consideracioac,

AINGUERVEN PECATUA, TA
castigua.

O Ceñ ederrac ciran Aingueruac, Jain-
coac eguincituenean: ta ceñ itfusi-
gueratu ciran pecatua eguinzutenean! Ceñ
dicho-

dichofoac len, ta ceñ deſdichaduac guero!
 Nola paratucodu anima pecatu batec? Añ
 iñfufi, añ deſdichadu! O! nere anima no-
 lacoa egongoda; bada aimbefi, ta añ andiac
 eguinditu! Ay ceñ diehagabea dan zure fuer-
 tea, anima nerec, bada Satanaf-en eſclava,
 ta betico penetera ſujetatu eguincera! O
 nolacoa eñan gracion ceudenean, ta peca-
 tuaz nolacoa gueratucera! Cergatic certia
 galdudezu? Cergatic infernico penetera obli-
 gatucera? Aingueru gaiſtoai jarraitudiezu?
 Bada bildurzaite onien calteaz.

Jaquizu, onieo tormentu beticoetan dau-
 dela, ta atſeden, edo erremedio gabe egon
 beardutela. Zure zai daude, diotela, nola
 culpan lagun izanceran, ala penan izan bear
 dezula. Su andi aietan zure toquia preſtatua
 daiteate: eta ori ceren zuc naidezun, pe-
 catua eguitean, edo lecu debeatuan oña
 ſartcean. Deadar eguin naidizut, nere anima
 tritea: beguira, contu oña non inſintcen-
 dezun. Falſoan zoaz, beguira: contu, in-
 fernico leiza ondoan eman ezdezazun. Adi-
 teen ezdezu? Añ gorra zaude? Ceruco Ain-
 gueru, ta Santuac: deadar nere animari,
 eguiozute deadar. Ay! ondatcen naiz: ito-
 tzen naiz! Ay, Ceruetaco Erreguina, lagun-
 zadazu. Nere Jesus maitea, beror zure elcu

amorofo, ta poderofo ori: betor nere Aita, nere Jauna betor.

Ea, zure deadar indarsu bat eguidazu, bildurtu nadin. Arren nere pecatuen demboral gaito onec murguildu, ta onda ez nazala, Jauna: infernucó putzuaren atea nere gañera ichi ezdedilla, feculaco erremedio gabe galdu ez nadin. Indazu Jauna, S. Pedrori bezala, zure escu bedecatu ori, libranadin. Ah! Ta nere defdicha onen guziceoa dala, orregatic ere cali sentitcen ezdet, ta cali sentimentu gabe escua escatcendizut! Ichasoaren erdian ondaceen arquiteco baninz: cer antsiaquin deadar eguingonuque? Ay! Itotcen nago! Ay! Itotcen naiz!

Bada cer? Infernucó ichaso ondo gabea icaragarriago ezta? Ta or betico ondaceco zorian nere burua icusi, ta nola deadareca defeguiten eznaiz? Baña cer diot, ondaceco? Baldin nere pecatuen leizondo izugarri, ta locaitz itufian nastu, ta itoric bana go? Cer eguin al-dezaquet bada? Nere biotceco indar guciaz deadar eguin. Aoa necatcen bada ere, biorza necatucó ezta. Biorza urtu, ta defeguin artean ifilducó eznaiz. Salvanazazu, Jauna, salvanazazu: nere culpen locarda onetatic ateranazazu, deabruac bezala, infernuan onda ez nadin. Libranaza-

zun, Jauna, ta ez gneiago zure ofensaric: munduco gauzacgatic, ez Zu galtceco peli- groan guciago sartu. O Jesus, izanzaitte nere Salvadorea: zугan daucat nere esperanza gucia.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

A Y Jauna! Ta pecatuari cer gorrotoa dio- zun! Bada Aingueruac jañ ederrac, aberatfac, ta zure doaziez beteac citala, pe- catuagatic etciñen barcatu! Cer izangoda, bada nizaz, gueroenean pecatuan arquiteen banazu? Jaquiña, bareatu ezdidazula. Ta criatura añ aluuetan castigu añ arrigarría icu- finic, nola ni icaratcen eznaiz, ta are gucia- go ni culpaz beteric, ta lur pusca billau bat izanic? Aingueruac ala condenatu; ta bade- zu zue Jaincoaren cedulaic, zuri barcatu- codizula? Ay culpa asco dituzu, ta Jauna- ren justiciaren ezpataya zure contra descar- gatceco dago! O cer golpe izugarria! De- monioac eñan bezate, nolaçoa dan.

Bada, ay zure tristea! Golpe ori bera, ta aserre guciatz dator zure contra. Beguira: contuz golpe onetatic igues eguiza: besto- la, pecatuan bazaude, Jaunaren aserreac ar- rapatueo zaitu. Pecatua laster utci, ta or- telaco peligro, ta pausuetatic zoaz igues.

Bai, nere Jauna, bai, naidet igues eguin, ta lenago ill peccatura biurtu baño. Lenecoen barcacioa indazu, ta ez arren, Jauna zure aferrea nere contra descargatu. Zure piedadeari, Jauna, ta ez nere culpai beguiratu. Zure Justiciaren aferrea quentocoo, Jesus zure Seme maite, Gurutcearen josiari, beguirazaitozu. Neretzat barcacio esque dago quizu. Beguiratu zure Semearen arpegui eder janua, ta nere peccatuquin itlustua. Ispillu au da nere amparoa. Au beguien aurean ifinicotidizut. Zuc naidezu, ta eder deritzatzu: orregatic bada, orten amoregatic, escarcendizut, Jauna, misericordia, ta erremedioa.

IRUGARREN CONSIDERACIOA,

L Apur batec bere lagunac castigatzen icustean, ta are guciago, bere lapurretara jaquiña dala deritzanean, ta ecin igues eguinduela, cer bildurra dauca? Bada Aingueru gaisfoetan Jaincoac eguinduen castigua nic icusi, ta nola bildurteen eznaiz? Ta are guciago, Jaincoac nere barren gucia, ta peccatu secreto gucien berri daquiela? Ta ecin igues eguin? Estura onetan cer eguingo det? Ay Jauna, badacust, nere culpa guciac da-
 quiz-

quizquitzula, ta eguiten nituenean Zu beguira ceundela ! Ay lotzagabeco atrevimientua ! Ta ecin iñora igues, eguin ! Cer eguingodet, ta nora joangonaiz, Jauna, ezpada zugana ?

Zure oñetan etcin, ta esangodizut : Jauna, nere pecatuac ecin contatu ala, ta guciz andiac dira ; baña zure misericordia andiagoda da. Ez, arren, Aingueruaquin bezala, nerequin eguin : orobat mereci dedala icusi, ta icaratcen naiz. Misericordia nizaz, Jauna. Pecatarien eriotza eztezula nai, ezpada converti, ta bicidedilla, diozu. Bada atcendizut zure itza ; eta beguira, Jauna, eguiazco Erreguearen itza dezu : lenago mundua galducoda, zure itzean Zuc faltatu baño. Ea bada, ori cumpliezazu, nere Jaincoa : zure Ontafunagatic, cumpliezazu, Jauna. Ta, baldin, bear bezala convertitua ezpanago, arren convertinazazu, eta eracutli zadazu, nola ondo ori eguin.

Zu cera nere Maifua : nola eguin beardet, nola damua iduqui, ta esan beardet : Damudedala, Jauna ? Bada, damudet : milla bider esangodet : Damudet biotcetic, ta milla bider damudet, zu ofendituaz. O secular peccaturic eguin ezbanu ! Zu añ ona ceren ceran, damudet, Jauna, zu ofendituaz : ez

86
secular peccaturic guciago. Lengoac defeguita
tea, nere elcuan balego, milla bicitzaren
costuan baliz ere: O nola gucia defeguingo
nuquean! O damu, ta deseo au nore leu-
caquean! O nere Jesus, arren zure arguia,
ta gracia indazu: nere biotceco indar guciaz,
ta al-datequean intencioric garbienaz damu
ori nic iduquitceco!

Zure amorioa, zure penac, ta Zuc, nere
culpacgatic zure Biotcean iduquitcenduen
dolore, ta sentimentu gorrotoz betea, ne-
re damu ordean izan bitez, Jauna, Ay! Ta
onec eltura, ta naigabearen pasioaz, zure
negarrac, ta odola ateracizquitzun! Ta cerè
Zuri negar eraguin, ta odola emanerazo,
ta niri negar malco bat ere ez? Zu negarez
iculi, ta negar eguingo ezdet? Nere anima
arritua, beguira Jesus onari oracioan, odo-
lezco negarrac ematen: ta ez bere peccaturac-
gatic, ceren eteituen, ezpada zureacgatic.
Nola urtutcen etcera? Bada or zande, arri-
baten guisa bada ere. Jesus-en negarrac ta
odola arriac berac beratecco poderosoac di-
ra. Baldin ur tantac, arri baten gañean al-
eotan eroriaz, zulateen, ta defeguiten ba-
dute; odol tanta preciosoac ascotan eroriaz,
zure biotza bigunducodute. Bai: ta ala ni
ascotan Jesus-en onetara etorniconaliz, ta de-
sc-

seguin artean, presto au utcico ezdet.

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

O Cer caltea anima batean soberviac eguitenduen, bada deabruen guisa ceruic infernura botatendu! Pecatu au nigan oteda? Ay ceñ bildur naizan, soberviac galdunazan! Dicha, ta doairic alco zuten Aingueruac, baña orregatic ere humildadeac falta eguincien. Bada cer izangoda nizaz, baldin, virtute au falta bazat? Beste doai, ta gracia banitu ere, nic daquidana, da, estimacio, ta onra zale naizala, ta Zuzaz, Jauna, ta zure doai aztutcen naiz, nereac, ta neregandic banitu bezala. Libranazazu, arren, Jauna, gaitz, ta bicio itfusi onetatic, eta zure gracia indazu beti humill izateco; bada eguiaz ezdaquit humill, ala sobervioa naizan: ta arrazoitic ase det, sobervioa naizala, pensatceco. Ecer gauza onic nigan bada, eguiaz, Jauna, zurea da: nic ezdet, ta ez naiz ni pecatua baicen. Ezagutceco au ondo indazu beti zure arguia: ta gauza on gucien gloria, zurea bezala, beti zuri eman dizadudan. Amen.

GURE GURASOEN, EDO ADAN GUCIEN AITAREN PECATUA, TA ONEN CALTEAC.

LENENGO CONSIDERACIOA.

O Guizon itlua nora zoaz? Adan cer eguitendezu? Sagar bategatic naidezu Jaincoa galdu? O bocadu garestia! O sagar baten gusto beltza! Orren guchian daucazu Jaincoa? Seme batec plazaren erdian esango balu, sagar bat naiago duela, bere Aita baño: edo sagar bategatic bestec Aitari bofetada bat ematen utcico balu: edo berac gucien aurrean emango balio: cer esangoguenduque? O gaistoenaren seme lotfagabea! Cer eguindec? Cer merecidedec? Puscatcea merecidedec, traidorea! Baña ay! Not acusatcendet? Noren contra suac artcen nautec? Seme ori bera ni banaiz?

Nic Aingueruen aurrean bofetada nere Jainco, ta Aita onari emandior: Ontasun, ta Jaun andiari, ceñen aurrean Aingueruac icara dauden. O traidore lotfagabea! Nic, eta Jaincoari? Nic, eta sagar bategatic? Nic,

eta

eta cêruafen , ta lurrearen aurrean ? Milla za-
 ti eguitea , ondo merecidet. Betico sugar-
 rac guchi dira neretzat. Cer esangodet , Jau-
 na , cer arpeguiaz zure beguietan jarriconaz ?
 Ay ene ! Ay ene zori gaistocoa ! Ay ene
 dichagabea ! Cer eguindet ? Onelaco traicioa ?
 onelaco zoraqueria ? Nic ori eguindet ? Ay !
 ezdaquit cer esan , ta ez cer pensatu.

Baña nere Jaun maitea , negarrezco itur-
 ri bi nere beguiac izan bite. Ay ! Nere bi-
 ci guztico miña , ta negar gaia badet, Ta
 onelaco falsa eguin didan gorputz oni nola
 gusto emangodiot ? Ah nere etsairic mor-
 talena ! Nic emangodizut zure merecia. Lo-
 laren pasioz , Jauna , cer esan , ta cer eguin
 ezdaquit. Alere ni negarrez zure onetan ur-
 tuconaz : orrela nere biotecco damua era-
 cutficodet. Eguiña , Jauna , eguiña. Ay ta
 cein defeguin ! Penitencia , bada , ta ori eguin-
 dezaquet. Misericordia , bada , Jauna , mise-
 ricordia , ta erremedioa : bici berria , &c.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

ADan Paraisutic deferritua izanzan , ta ni
 cerutic. O erri , ta lecu venturosoa !
 Ta nola deferri onetan contentu , ta gusto-
 ric billadezaquet ? Cembatec esatendit , orañ
 bici-

bicinaizan artean atseguiñ ardezadala. Baña nola contentu artucodet, deserta onetan nagoela? Negarretaco lecuá, ta penitenciaco dembora da au. Ez arren, Jauna, permiñ, ni eraquerai ematea. Eznaz asperruco adiaz, ta suspirioz, nere burua onelaco desdichan icusitric. Nere beguiai atsedenic ezdiel eman-go, nere errian sartu artean. O cerua, cerua! O erria, ta nere erria! O eguazco bicia dutenen erria! O corte soberanoa! Or dago nere ondafungucia, or dago nere jabe, Erregue, ta anima garbien Espoia. O Jaun, ta Espofo guciz gozo, ta maitea! Zu gabe, ni nola nagoque? Or dezu nere biotza, or dezu. Eramandidazu, ta or bici naiz, ta emen Zu gabe iltcen naiz. O zure amorioz azquenic deseguin banendi.

Baña ay! Orrela izan bearzan, ta orrela eguin ezdet. Ay uso baten egoac banitu egata igo, ta or atsedeteco! O cer negarretaco Adan-ec eguingocituen, fagar bategatic Paraisutic deserritu ta icusizanean! Ta ascotan, ta guchiago gatic, nic ceruco ateat ichi, ta negar eguingo ezdet? Misericordia nizaz, Jauna, Eznequien cer eguiten nuen: piedadea deserritu pobre onezaz, ceren negarretaco ibar onetan nequez betenic ta peccatuen locaitcean ondatunic nagoen. Nere Ai-

ta misericordiazcoa , ta consuelo guztien
 nere Jaungoicoa ! Piedadea , arren , Jauna,
 nere fuerte desdichadu onetan. Ta bada,
 Ainguernac bezala , castigatu eznazu , ezpa-
 da Adan-i bezala echeden : desco irazaqui
 bat indazu , lurteco gauzac azturic , bacarric
 nere cerua billadezadan. Nere culpē eguiazco
 penitencia eguiteco gracia betor : ta bada, nie
 eguin al gucia da guchi , edolaric desco
 chitezco andia izan bedi. Indazu azquenic
 gracia , emendic aurrera eguiazco deserritua
 bezala lurteco gauzenzar bicitcea, ta ceruraco
 bidezcoac bezala , Zu billatu , servitu , ta be-
 tico amatcea. Amen.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

O Nola sugue guezurtiac bere engañu,
 ta promes falsoaz Adan zoreracizuen;
 Jaincoa bezala izangozala, esanaz! O ta cem-
 bat aldiz onela ni ere engañatu nauen! Emen-
 go onra , interes , ta gusto , pecatu eraguna
 didatenac cer dira? Quea bezala guciac de-
 seguin ciran. Ta eriotzaco orduan orobat
 izango ezta? Cergatic, bada, nere etsai engaña-
 tu nauen , ta orañ engañatcen nauenean fiatu
 naidet? Ta infernura botatceagatic cer eguin
 ezdaquienaren consjua cergatic artcendet?

Demonioac cer aguintcendit, berari jarrat-
 tceagatic? Ceruco gloria? Ez eguiequi; ez-
 pada infernucot tormentuac. Ta orañ enga-
 ñatceco esqueñtcendizquidan ecerezquena,
 edo ondasun ulien bazca, edo cebo agatic,
 betico eriotzaren amuari elducodiot? Ar-
 raicho batec ere, ori icusi ta jaquiñic eguin-
 go ezluque.

Ay bada, anima nerea, ay! Beguira ori-
 do: gozoa iritciagatic artean ipinteen dizu-
 ten bocadua: or dago, or dago barrenen
 eriorza beticoaren amua: infernucot pozoia,
 ta venenoa or dago. Niri sinisten ezpada-
 zu, sinistazaiozu Jaunari, ceñac dion: Pe-
 caru eguiten duenaren anima illcoda. Begui-
 ra Adan-ec janzuen sagarren gustoa ceñ las-
 ter igarozan, ta ondorea aimbeste, urtean
 ceñ famiña izanzan. Beguira, deabruac go-
 zotan emancien bocadu beltza, infernuan
 ceñ garratza condenatuai biurtuzaien: ta ez
 orañ bacarric, ezpada secula gacietaco fa-
 miña.

Besteren buruan calte au icusi, ta nola be-
 guiac arguitcen ezdituzu? Ceren beguira zau-
 de? Zure gañean caltea icusi artean? ta e-
 remedioric ezdezula? Ta obeto, Jaincoac
 eguiten dizun mesede, ta ematendizun dem-
 boraz bajiatuco etcera? Baldin Cima batec
 eldu

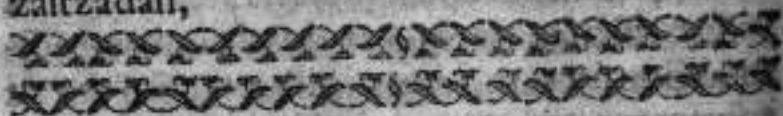
eldu balizu, edo venenoz betericaco sagar bat jan bacendu: Ah ceñ gogotic erremedio-ric dan lamiñena ere artuco cenduquean! Edoceñ diru gastatuco cenduque. Bada infernucó sugueac pecatuaz eldudizula, ta pozoiez beteric zaudela icusi, ta no-la zauderrela? Ah betico iltcenduen pozoia da! Ea jaiquizaite lo pisu orretatic, ceñean sorturic zauden. Bicia acabateenda.

O nere Jaungoico! Infernucó venenoz nere etsaiac onela nere anima betedu! Ay nere triste galdua! Gaitz onentzat cer erremedio eguingoder? O baldin baliz, mundu guciaren costuan ere; ceñ pocic billatuco nuquean! Ea bada, nere anima, bertti onac: erremedioa badezu, ta doatic. Cer erremedio da, ta norc emangodit? Erremedioa da Jesu Cristoren odola, ta doatic emangodizu, Gu rucean, zugatic ill arteraño, ta zu infernucó gaitz orretatic libratceagatic, isunizuenac. O Aita nerea, o ceruco Aita; no-la nic misericordia andi au alabadezaquet? Ori gucia ni gatic eguindezu? O nere Jauna, ta nere Amorio guztia! Zure odol gucia, ni salvatceco emandezu? Orrelaco amonia, ta orrelaco erremedioa? Ta ori doatic prest daucazula?

Ah Jauna ondo garesti costacitzatzun, bada

da zuri ! Baña zure Ontasimac au eguitendu.
 O alabatua izandedilla Ontasun ori, ta eter-
 nidade gucian iduqui dezazula ! Izanzate fin
 gabe poderoso, jaquinu, ona, ta justua: ala
 cera, ta beti izangocera, eta chit atseguin-
 det: biz ordu onean, ta betico. Cer naide-
 zu, Jauna, nigandic ? O ! Badaquit, Zue-
 cer naizun ! Ni zure odolaz aprobechatu, ta
 nic Zu amatcea, O cer dicha ori, zor dizu-
 dana pagateco ! O ceñ doanic ematenzadan !
 Añ guchi escatcenzadana, ta añ justua, ta
 gustozcoa; ta neretzat añ baliofoa, non ta
 obeagoric eztan. Amazaitzadan, bada nere
 Jaincoa, ta biotz guztitic: indazu gracia,
 amorio au, bici naizan artean, egunoro, ta
 andiago izandedin, ta ceruan beti ama-
 zaitzadan,

BACOITZAC BERE, TA NIC NERE
 pecatuen gañean.

LENENGO CONSIDERACIOA

AInguera gaistoac, ta Adan-ec eguin-
 zuena añ gaizqui baderitzat, nic eguin-
 dedanaz, cer iticicodiot ? O egun illun tris-

rea, ceñean lenengo pecatua eguin nuen, ta
 pena guciz andi pisu, ta cabu gabeetara su-
 jetatunintzan! Colera batean guizon bat ill
 banu, ta guero urtaceco zorian nere burua
 icusi, cer sentitucouen? Bada, nere anima
 tristea, egun artan eguincenduen zoraque-
 ria gatie, zure etsaien atzaparretara, ta beti-
 co infernura sentenciatua zaude. Norc, sen-
 tencia onequin, bocaduric gustoz, ta def-
 cansuric ardezaque? Baditudi, ezagutcen, ta
 sentitcen ezdezula, ta ametsa baliz bezala ar-
 tandezula. Bada contu eguizu, orañ bertan
 Jaincoaren ministro, edo justiciaco juraduac
 gaistraqueria andi batean arrapatu, ta bera-
 ren tribunalean presentatu, ta eriotzaco sen-
 tencia ematendizula: ta demonioac eraso,
 ta infernuan sartcenzaituztela.

Cer esan, cer eguingo cenduque, erre-
 medio gabe, ta betico leizondo artan, ta
 tormentuz erretcen icusico baciña? O erre-
 galo garestia! O gusto famiña! O pecatu gar-
 ratza! Bada orrela, ta betico tormentuen
 azpian egongocera. Biurtzaitte, zugana, ani-
 ma tristea. Beguita ondo, eguiatz, ta fedez,
 sentencia zure contra emana dago: ta asco,
 ta al-eguin guciac eguin badituzn ere, dese-
 guin dan ezdaquizu. Ta ondo iriticodiozu,
 ju edan-can erregaloac billatcea, ta echean

dan onena zuri ematea, ta onra, ta pue-
 toric andienac, ta guciac zu alabatcea? Ezta
 burlen, farren, jolasen, atleguinen, ta va-
 nidadeen dembora au; ezpada negarren, lan-
 tuen, adia, ta deadarrena: penitenciaz biotza
 defeguin, ta trucatceco: ta ez nola nai, ez
 onrac, ta ez atleguinac billatceco; baicie
 gucien oñ pean cere burua icusi narizate-
 co; ta zure gustoaren contra dan guciago-
 gotic, ta biotz guxtiaz billatceco.

Ta oguei, edo oguei ta amar urtean peni-
 tencia eguin badezu ere, ez necatu, ez al-
 pertu, ez utci, ceren barcatua zauden ezda-
 quizun. Ta mundu guciac efana gatic, fan-
 tu bat cerala, penitencia ez utci, ceren bar-
 catua zauden ezdaquizun. Badaquizu Jain-
 coa dala Jneza, ta aren juicioac emengo-
 eratic besteric dirala. Ta oracio aldian luce-
 ac iduqui arren, ta cetico consuelo alco,
 ta milloi alco anima convertitu arren, mi-
 lagroac eguin, ta mundu gucia zure ondo-
 ren ibilli arren, ez zure puestoa utci, ez pe-
 nitenciaz aspertu, ceren zure sententia dete-
 guin dan ezdaquizun; ta au ezpadezu, gui-
 zonen alabanzac, onrac, ta guitoac cer ter-
 vituco dizute? O Jaina, ceñ eguia andia dan,
 ta ceñ importantea au! Joliezazu ondo ne-
 re biotcean, beti humillnabilen. Zure On-
 talun-

tasinagatic, nere contraco sententia defegum ezazu, ceren pensatceac, Zuc, Jainco poderoso, ceñen contra inore quemenic ezuen, condenatu nazula, icara andia ematendit.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

PEnatic culpa ateratcen, edo ezagutcen bada: infernucos penaquin castigu ta ere, bear bezala, edo diña castigatcen ezdan culpa, cer izaingoda? Pena, ta al-diran icaragarrienac pensatatzu, ta guciac batean: dolorezco, suz, ta garrezco larridiqui, ta ezurnac puscaceraño, ta beste milla tormentu clearrequin, ta eternidade guztian: ori gucia guchi da, infernuan pecatu mortal bat egatic ematen danaren aldean: ta ori Jaincoaren Magestadearen contra ceren dan. Gorputcean senti al ditezquean tormentu guciac biño andiago da, Jaungoicoaren arpeguia ez icustea, ta ez icusi bearra.

Ta beguira orañ, zuc milla pecatu mortal ceñ erraz eguindituzun. Cer? Papitote baten bildur eera, ta castigu onen ez? Cer zoraqueria da au? Anima nereca, zure amonoric badezu? Ondo beguiratcen badezu, zure gorrotoa dezu. Batec inor abotrociteca

duenean, an bicia quenduz, contentatcenda; baña zu aimesteraño aborrecitu cera, non orrezaz contentatu etcera, ta gañera eriotza animacoa, ta betico tormentuae ematendiozcatzu. Ay nere itfua! Cer egunde-zu? Zuc cere burua ezpatan sartudezu: zure elcuz eriotza artudezu. Fin, edo cabu gabeco pena, badaquizu, cer dan? Urtea urtearen gañean beñ, ta alcotan contatua-gatic ecer ezta: ta penac guciago dira: ca-buric ezdute.

Jaquizu, bada, zure al-eguin guciac an-diago, ta andiago pecatua zuc penlatu, ta ezagutuagatic, milla tatic bar ezdezula, be-rez daneraco, ezagutu. Nola ecñ inor, Jain-coa ceñ andia, ta ona dan, ezagutucoduen: ala aren ofensa, edo pecatua cer dan, inorc ecin, dan bezala ezagutucodu. Ta zure bi-ci guztian pecatuen artean egon, ta cer eguit-tendezu? Ay nere galdubearra! Ay! Ay egun, milla bider zou gaistocoa, ceñean pe-catuac eguiten asinintzan! Nere Jainco gu-ciz ona! Ezdedilla, arren orrelacone gucia-go guertatu! Misericordia nizaz, ceren chir-bearra, ta desdichadua nagoen. Baña zure ontasuna andiago da nere miseriac baño: ez-om beguiratu, ezpyda zure piedadean. Zu-gan dago nere elperanza gucia, ta ala ez-naiz galdua izango.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

NEre culpac gatic, merecinnen, Jauna, infernucó fu, ta garretan erretcen be-
 ni, erremedio, ta elperanza gabe egotca.
 Baña Zu, añ ona neretzat izancera, non ara
 bota eznazun. O nere Jauna, nere Aita, ta
 nere Jaincoa: nere amorio, ta Ongucia! Ni
 nere naizan baño, nereago cerade Zu. On-
 tafun au nola pagarucodizut? O! Ta m-
 gañ bat, ta biotz bat dedan bezala, milla,
 ta milloi asco biotz, ta anima banitu, gu-
 ciaquin Zu alabarceco, ta amatceco! Cer
 eguin dezaquet, Jauna, bada leculaco infer-
 nuc libratunazu? O cerbait, eta alco zu-
 gatic eguin al baneza! O zure amorioz ur-
 tutcen banintz! Cer naizu, Jauna? Nic Zu
 lervitcea? Ona, bada, non nagoen zure be-
 tico lervitzari, edo esclavo.

Ta nola esclavoac berenac ezdiran, ezpa-
 da beren Jabeenac: ala nic ezdet nai nereia
 izan, ezpada betico zurea: ta ez aiec bezala
 bildurrez, baicic amorioz gucia zurea izan
 naidet. Zure amorioan irazaquinic bici nai-
 det. Betor zure Jaincozco fua, ta erre na-
 zala. Dicecadan niri, ta gneiago, ta biciroa-
 go zure amorioan errenadin. Bedeica, ta ala-
 ba zaizadan, Jauna, ta naizan, ta dedan

guciaz amazaitzadan. Nor Zu bezalacoric?
 Gucia dagoquizu, Jauna, ta chit ederqui.
 Ea Aingueru, ta Santuac, nere Jauna alaba-
 batcen lagunzadazute. Ta ceren, Zue me-
 reci dezuneraco, Jaun andia, au gucia ecer-
 ez dan, zure Ontafun, jaquintafun, ta mi-
 fericordia paregabecoac betico, ta bear be-
 zala, alabazaitzala. Nic Zu amatcea, naizu?
 Bada, nic nerau baño gueiago amatcea zai-
 tut, ceren añ ona ceran, ta ceren zuri, cer-
 du cer icusi? Zuri, neroni baño gueiago zor-
 dizudan. Betor, Jauna zure amorio egui-
 zcoa, biotz gucitic egunoro, ta beti gueia-
 go, ta obeto amazaitzadan.

Ah! Inferna merecinuela, naidezu, nic
 Zu amatcea! Satanaf-en esclavo billan iza-
 tea mereci, ta Aingueruen officioa nic egui-
 tea, naizu? O nere Jainco maitea! Secula
 gucietan alabatua, ta glorificatua izanzake-
 ala! Nola, Jauna, zure amorioan erreco-
 naiz? Nola atseguin, ta gusto emangodi-
 zut? Cer eguin ezdaquit. Zure gusto, ta vo-
 rondatea eguiten eraculdazu. Orra ni cerna-
 zan: orrembeste zuri zor, ta amatcen et-
 zaitut! Baña ay! Onezaz oroitu, ta lutoz
 biotza betetcezat! Bada Zu amatu bearre-
 an, egunoro pecatu gueiago eguitendet. O
 esquer gaistoco traidore itzuli lotlagabeal

Ala izannaiz, ezdet utatcen. Baña, † Jauna,
Zu cera nere erremedioa: Zu ni billatcera,
ta salvatcera etorriciñan. Ori eguizu, ta
barcatu, ta salvanazazu, zu beti alabatceco.

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

NI baño pecatu guchiagorequin infer-
nuan cembat daude? Ta ni bicinaz,
ta ceruaren esperanzan. O misericordia an-
dia! Cer dihoa cerutic infernura? Cer icusi-
cenduen, Jauna, nigan, mesede au niri
eguiteco? Cer? Nere bici gucian, Zu ofen-
ditcea baicic, cer eguindet? Zuc deitu, ta
ric ez cranzun. Zu golpeca nere biotcean
deiez, ta ni, atecac ichi, ta gortu. Ay ta
cembat bider otsez Zu nere biotceco atee-
tan, ta ni beste aldera! Ta orregatic fu-
fritu, ta berriz deituidazu: ta barzuetan
amorez, ta erregaloz; besteetan icaraz, ta
bildutrez. Ta ni itsua, ta gorra, ta peca-
tu guciago eguiten! Beste ascori echeden
ez, ta niri echeden, ta dembora guciago
emandidazu! O bedeciatua izan dedilla be-
tico zure Ontafuna.

Elan oida, gauza ona, galdu arte, eza-
gutcen ezdala. Centu eguin naidet, bada,
besteac bezala galdu naizala, eta aiec beza-
la,

la, castigatu nazula. Ay, Jauna! Nizaz cer izangozan? Cerua galdu seculaco, ta cer sentitucenuen? Cer, nere burna, consuelo, ta esperanza gabe icusiric? Cer lu, ta lama infernucoeran erretcen icusiric? Cer, demonioz alde gucicitic bete ta icusiric? Ay! Penfatceac ere icara ematendu: cer litzaque igarotcea? Ta orañ orietatic libre nagoela, ta ceruaren esperanzarequin! Al eguinaz, ta postaca infernura ninjoala, Zuc guelditunazu, Jauna! Ondatcera, ta deabrucen atzaparretara, ta Zuc escua emandidazula! Alabatucozaitut, Jauna, beti, ceren zure escu bedeciatua eman, ta libratunazun. Jaungoicoari esquerrac: graciac, ta esquerrac Jaunari mulla bider.

O nere Jauna, ta cembat zordizudan. Añ obligatua nago, non cer esan, ta cer eguin ezdaquidan. Contentuz, ta penaz deseguin nainuque: contentuz, ceren aimbeste gaitetic libre nagoen: ta penaz, ceren añ esquer gaitoa naizan. O nere Aita guciz amorosoa! Bada Zu ala cera, ta Aitac bezala amaturazu, indazu, ni zure tunc onaitatea. Damudet, Jauna, ta biotz gucitic damudet, Zu ofendituz, ceren añ onaceran, añ Aita onguille amorozcoa, ta Esposo guztiz gozoa. Damudet orregatic zu-

te Ontafuna ofendituzaz, propositu firmea-
requin, ez gueiago peccaturic eguiteco. Ni
zure graciarequin, Jauna obeto biciconaz.

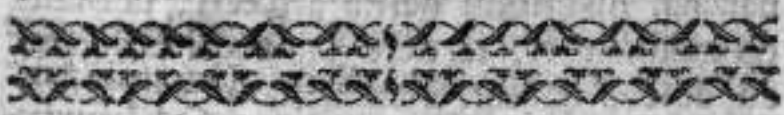
BOSTGARREN CONSIDERACIOA.

ONere Jaungoicoa! Zu niri beguira
ceundela, nic ofendituzaitut! Ta ez
beguira, nola nai, ezpada niri favoreac egui-
ten:ta ni lotfatic gabe Zu ofenditzen:ta Zu or-
regatic ere, on guciago, ta gueiago niri eguiten!
Zu añ aundi, ta poderosoa; ta ni añ bi-
llau ecereza; ta orregatic ere sufritunazu!
Beste ascori, bicia quendu, ta infernura eror-
tzen utcidiezu; ta ni eznazu utci: ta ez ba-
carric sufritu egun batean, baicic aimbeste
urtetan, ta ez peccatu batean, baicic aim-
beste millatan. Nic nere peccatuac beti aur-
rera, ta Zuc orduan beneficio gueiago!
Cembat, eta ni gogorrigo, ta etsaiaren
obrae eguiten, ambat Zu beraago deitzen,
palacatcen, ta Aitaric amorosoenaren obrae
nerequin eguiten! O ceñ itlu, gogor, ta
portitza zuretzat izannazan! Ta Zu, Jau-
na, ceñ gozoa, ta amorezcoa niri echedeten.
Basterca ni infernura ninjoan, ta Zu otsez
niri. Ni beti gorra, ta zure deiai egun, aste,
ta urte ascoan eranzun gabe! Ay Jauna!
Eguia

Eguia esatera, badirudi, infernuratcegaric,
 eciñ gueiago ala nic eguiten nucla: ta Zuc
 eragozten, ta guelditcen ninduzun! Beste
 alco, zure justiciaren aserrea descargatu, ta
 condenatu dituzu: ta ni ez! Azqueñie zure
 amorio guztiaz ots eguin, ta lo pisu atar-
 tic ateranazu, ta nere beguiac arguituditu-
 zu, nere desdicha icusi, ta zu gana biur-
 tceco. O nere Jesus guciz gozoa! Misericor-
 dia onezaz cer esangoder? Ni salvatcean,
 cer cijoaquizun, Jauna? Bacenñen nere
 bearric? Ez eguequi. Baña Ontasun ññic
 eztuena, infinitoa Zu cerez izan. O! Izanzai-
 re: ordu onean! O! cer gloria dezun, Jau-
 na, On guztizcoa izatean! Izan bedi, izan
 bedi ordu onean: atseguin det, Jauna: izan
 bedi eternidade gucian.

Ontasun onetan, zure graziaz daucat ce-
 ruraco nere esperanza gucia. Beste, ni bezala,
 biciciran alco infernucoc zuloetan ondau, ta
 nic, zure glorian Zu icusteco, ta gozatce-
 co esperanza andia daucat. Ta au izandite-
 que? Enemigoen atzaparretatic libre na-
 goela! Berico bicia ustededala! Demhora
 orretaco eman zadala! Ta certan Zu icusi
 ññic zaitudala, nere Jaun guciz ona, ta gu-
 ciz ederra! O ceñ misericordia paregabea
 nerequin eguindezun! Ea, anima nereca, ala-
 ba,

ba, ta glorificaezazu Ontasun au. Zure biotz,
 ta desleoac cerurano jaso, ta bedeica, ta ala-
 bezazu Ontasun infinito au. Dembora oner-
 tado iduquitcean, cer dicha dezun, ondo
 ezagutu, ta alic ere ondoena orrezaz ba-
 liazaita. Bai, Jauna, ona nere biotza: zu-
 rea da, ta ez nereca: seculaco ematendizut,
 zu beti servitceco. Zure vorondatea beti egui-
 teco, zure gracia indazu.

PECATUEN GAÑEAN IRU COLO-
 quio, edo Oracio, iru gauzataraco. Bata
 Ama Virginiari, bestea Jesu Cristori, ta
 Aita Eternoari bestea.

IRu gauzac, edo graciac dira: lenena, gu-
 re peccatuac ondo ezagutu, ta orien egui-
 azco danua alcantzatcea. Bigarrena, lengo
 bicimodu zorra, ta eragabecoa icusi, ta bi-
 ci-berria, ta Jaunaren vorondate beti egui-
 teco gracia. Irugarrena, munduco bide gal-
 duac condenatu, ta utci, ta vanidade gu-
 cietatic igues daguigun.

JAungoicoaren Ama, ta nere Ama Andre maitea. Nere pecatuac consideratu, ta icara andiac arteen nau. Icusi, ta penfatudet, Jaincoac nerequin cer, ta cembat eguinduen, ta ariturie nago. Eguia da, ta icustendet, nere penfamentu, itz, obra, ta gauza gucietan chiteragabe, chit gaizqui ibilli izan naizala. Bicimodu berria artceco, ta mundu galdua utci, ta nere Jaimeoari jarraitceco deseoa daucat. Nere deseoa ona da, baña nere argaltasuna andia. O Virgíña Ama, ta paregabea! Zu cera peccatari tristeen amparo, ta consueloa! Onen, ta zure chit premia andia daucat. Misericordiazco Ama cera: izanzate nere Ama: ta zure Seme maiteagandic nere deseoa, ita nic eguinditudan pecatu gucien damu andibat alcanzazadazu.

Ezdet, Andrea, mesede au nic mereci. Alada. Bañaez niri beguiratu, ezpada peccatien Ama piadosa cerala. Beguirazaiozu, arren nere miseria guciz andiari. Pobre, ta miserableac cer eguingodu, ezpada aberatsen atetara allegatu, bere llagac aguertu, ta bere premiaz escatu? Ea, bada, gucien Ama Andrea: limosna bat esqueco pobre
mife-

miserable, onentzat. Pobreen guisan deadarrez itsilduco eznaiz. Chit aberatsa cera, ta guciaren Jabea: ni berriz chit pobrea. Ea ceruco Erreguina, limosna bat, Andrea. Pobre beat oni begui onez beguirazaiozu. Pecataria naiz: cer miseria andiagoric! Baña peccataria Ama Zu cera, ta izanzaita.

Acordazaita, zure Semeac nere premia estua icusi, ta limosna andi bat emancidala, ta zan zuri efatea: ANDREA, ORRA ZURE SEMEA. Pecataria ni izanagatic, zure semertzat ni artcea, zure Semeac naidu. Ea bada, nic ez mereci arren, zure Semeari diozun amonoagatic, arnazazu ni, Zure Semeagatic escatu ezquero, cer eguingo ezdezu Zuc? Bada zure Semeac ni artcea, naidu: eguizu au, ta zure Semearen amorez, ta aren icenean eguizu. O! Taceñ potic, arc aguintcen, edo naizuen gucia eguin oicenduen! Bada berac encomendatu cizun, Semertzat ni iduquitcea. Eguia da; añ gailtoa izan naiz, non Zuc utcitcea merecidedan. Baña, nola zure Semea gugatic iltzan, ez arren ni utci. Beguira, Andrea, peccatari galduagatic arc bere odola eman, ta Gututcearen oncan Zu egotea nai izanzuen, Zuc aren odola icusi, ta peccatariac, oiei laguntceco, encargatu cizquitzun.

Ea, Ama-ric onena, Begüira zure Semea-ri, ta gugatic elaiozu lengo zure itza: AR-DORIC EZDUTE: ta zuc efaten badiozu, nere contu, laster, ta seguru, nere bioteco epeltasunaren ura ardo guciz gozo, ta indarsu biurtuco duela, eta zure erreguz, nere bici galduaren amoriozco damu andi bat, ta biciera berri santu bat; zure amparoan, ta Zuc naiztin bezala eguiteco, gracia eman-go didala. Ala izandedilla. Amen.

JESU CRISTO GURE JAUNARI ORACIOA.

JESUS, nere Salvadore, ta Amorio gucial Nic ez mereci arren, favore bat eguin beardidazu: eta da zure merecimentu, zure penac, zure odola, llagac, ta Bioteco amorioa nigatic Aita Eternoari presentatcea. Badaquit nere Jesus ona, Zuc ori eguiten badezu, nic descateen dedana, alcanzatu-codedala. Zu cera, Jauna, Seme guztiz amata, ceñean Aitac bere atseguin gucia ceñcan, ta beti daucan, eta chit poñe beti adicenzaituena. Cer costatcen zatzu, bada, Jesus nere guztia? Zu Guratcean nigatic esqueñ, ta sacrificatu ciñan: ta sacrificio, ta ofrenda bat ifsillie deadar andiac emancitueña ce-rutaño, ta Aitac, Zuc naiçenduen gucia, eguiteraño. ○

O ofrenda guciuz preciatua ! Lengo Abel
 justnaren odolac baño , deadar obeto zureac
 eguitenzuen ! Zure amorio guciuz ni abera-
 dago iteitecco , ta orañ zure Aitari presen-
 tarceco zure llaga idiquiac cerura eramant-
 cinituen . Ea , bada , gure Paqueguille mai-
 tea ; itz bat aterazazu , ta eguina dago gu-
 cia . Zure Aitac efana dauca : Escazaozula,
 ta gure animac zure Erenciatzat emango diz-
 quitzula . O cer dicha , ta cer gure gloria !
 Aitac naidu Zuc escatcea , ta Zuri ematea .
 Ea , erregu zaiozu arren nigatic , ta ni segu-
 ru zurea maiz : Cerura Zu igo , ta badaquin,
 lurrean baño ceruan amorio guchiago ez-
 dezula , ezpada orobat . Ta bada lurrean ni
 peccatari onegatic Aitari erregutucituen : O
 nere Erredentore ona ! Cergatic ceruan orañ
 eguingo ezdezu ?

Emen zure odola , ta bicitza nigatic eman-
 cenduen , ta orañ or itz bat ateraco ezde-
 zu ? Emen odolezco icerdiac , ta doloz-
 co negarrac nigatic emancituen ; ta pen-
 saditeque , orañ oritz baten mesede an eguin-
 go ezdidazula ? Ez , Jauna : ez niri orrela-
 conie gogoratu . Ta peccatariac galduena ni
 izanagatic , beragatic zure billa nator : ta Zu-
 gan daucat nere confianza gucia . Ea , bada ,
 nere Jesus , ta Jabc maitea , zurea nic izan

beardet. Ez niri beguiratu, espada, ni erofreco emancenduen Odolari: onegatic nere pecatuen barcacioa escazaiozu zure Aitari, ta orañdañoco nere bicitza galdu eragabearren damu, ta gorroto eguiazcoa emandizadala, ta zure amorioan biciera berri santubat ta zure Biotcean eriotza on bat eguiteco gracia. Amen.

AITA ETERNOARI COLOQUIO, EDO

ORACIOA.

O Aita Eterno, nere Jaungoico guciz poderotoa! Emen nator, Jauna: emen nator ni pecatariric andiena, ta zure Magestade andienaren aurtean presentatcera atrevitcen naiz. Badaquit, Jauna, zure Ontafuna, Zu bezala, cabu gabe, edo infinito dala. Onezaz baliatu naidet. Eguizu, arren, ez nic mereci dedan bezala, espada Zu cerori ceran bezala. Ay Jaun justua! Arigarriac, itsufiac, ta chitez asco dita nere culpac, ta zure contra nic eguin ditudan ofensac. Ala ezdet mereci Zuc niri beguitatcea; baña Zure Seme maiteac mercedu. Oni beguiratu, ta onec nigatic eguinzuenari, emancidan itzari, ta eracutficidan amorioari, atrevitcen naiz, Jaun andia, zure begui-

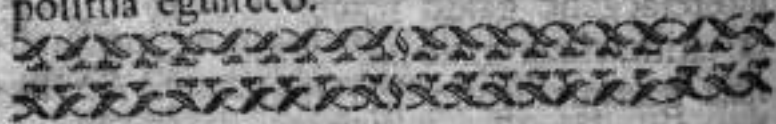
giletara aguertcera, ta humill humill zuru
 Magestade andiaren autren jarri, ta elcatcera.
 Jesus zure Seme guciz Santu, guciz be-
 dicitu aren icenean, bada, ta aren amorez,
 nere culpa gucien barcacio osoa elcatcendi-
 zur. Indazu, arren, Jaun guciz ona, Jesu
 Cristoren amorioagatic, zure argui bici era-
 guille bat, nere igaroco biciera galduaren
 eragabeac ondo ezagutu, ta beardedan bio-
 tteco damu, ta propositua, ta Zuc naide-
 zun diñaco penitencia eguiazcoa eguiteco
 gracia. Onequin batean, beraren Ontasun-
 agatic, indazu emendic aurrera nic beti gu-
 cian, ta guciro zure vorondate guciz fan-
 tia eguitea. Onelaco dicharic nic nere ez-
 det mercei, Jauna; baña zure Sem e aran-
 tzaz, ta iltcez josiric Gurutcean dagoenari
 beguirazaiozu. Ari beguira, ta ez niri: ta
 nere pecarnac andiac badira ere, are andi-
 agoac dira, aren mercecimentuac. Ari be-
 guiratu, ta zure justiciaren aferrea bigun-
 du, ta acababegui, ta betor nere gañera zu-
 re misericordia, ta amorioa.

O Jauna! Zure Semeac emancidan itza,
 edoceñere gauza, aren icenean elcatcen ni-
 zuna, Zuc emangoeñidala. Badaquit aren
 efana Zuc eguingodezula. Orañ bada, nic
 favore au aren icen santuan elcatcendizuz;

ta beardan fede, intencio, gogo, ta aleguin guciaz escatu nainizuque. Zure Semearen amorez eguizu, Jauna. Gracia au niri eguitea, zure Semearen onra da. Ta bada Zuc bera naidezu aimbeste onratu, orretaco niri mesede au eguidazu. Jesus maiteagan daucat nere esperanza guztia, ceren bera dan zure Semea, Zuc nigatic bialdu, ta emanana, nere erremedio, libertade, saluacio, ta gloria bicia: berari gloria gucia zurequin, ta Espiritu Santuarequin, nere Jaun, ta Jaincoa. Amen.

¶ Coloquio, edo iru Oracio oiecben, ta berriz, ta ascotan, ta chit soseguz eguin beardira: ta are gueiago ondo confelatceco bat prestatcen danean, fedeaz, ta confianzaz bioteeco amorio, damu, ta propositua eguitceco.

ERIO TZAREN GAÑEAN. LENDABICICO CONSIDERACIOA.

O Nere Jaungoico: ceñ gauza cierto, ta jaquiña dan eriotza! Ta ceñ aztunc ni bicinaizan! Zuc, Jauna, estatendidazu, ta ni dacust, len, edo guero, azquenic

ill beardedala, Orregatic ere nere biotza emengo gaucetan sarturic dago, ceren utci bear ezbanitu bezala beguiratcen diecan. O! Ta ceñ itñia alde onetatic bici izan nazan! O ceñ zoratua, ill bear ezbanu becela! Erremedio gabe ill beardet? Bai. Ordua etoricoda, ceñean eguna alicodet, ta gauric icufico ezdet: edo gaña asi, ta egunic icuficoezdet? Ordua etoricoda, ceñean anima au arrancatua izangoda gorputz onetatic, ta au ill otza, desfiguratu, ta itñia utci-coduen? Bai. O trance arrigarria! Cer icara eman beardezun! Ay ta nic ecin au quendu, elcusatu, ta ez igues eguin.

Certaco, bada, nere biotza josi naidet gaur, biar utci bear ditudan gaucetan? Certaco, orren laster utci bear ditudan ondastun, ta interesagatic galdu naidet? Emengo onra, ta estimacioac gatic niri cerzat? Naiz ondo, naiz gaizqui nigatic diotela: cerzat? Bada ill beardet, ta guizonen esanac erio tristeric libratuco eznaute. Certaco oriei ondo irite-agatic necatu, bada orien itzac eriotzan ecer baliatuco etzaizquit. O dana dan bezala, norc lecusquean! O pisu justuan gucia pisateen bagendu! O gauza guciac, bear bezala, norc estima litzaquean! Cerucoac cerucoac bezala, ta lurrecoac lurrecoac bezala!

la! Guezurrezcoac guezurrac bezala, ta egui-
azcoac eguiac bezala. Ah! Orañ puntu one-
tan erioac anima ateratcen balit, cer efan-
gonuque munduco onra, ta ondafun, ne-
re bioza lotu ta iduqui, edo arrastatu zu-
tenacgatic.

O ceñ burlatua arquituco nintzaquean!
O nola nere eroqueria condenatuco nuquean!
Noiz artean, bada, noiz artean vanidadea
billatucodet? Noiz juicioan sartuconaiz? Noiz
oñ azpian onra, ta guezurrezco efanac urci-
codizut? Cer? Ta onra pusca vano batega-
tic eternidade guciraco nere anima galdu bear
det? Quea pusca bategatic ni orrela galdu?
Ta nerequico aicezco, ta aiceac daraman
elameia batec gueiago pisatucodu, nere sal-
vacioac baño? O cembat dauden infernuan
orrelaco: Cer efangodute bategatic, ta gui-
zonen estimacio char bat ez galtceagatic!
Niri orobat guertatuco otezat? Icusfen, ta
ezagutcendet, gucia vanidade, ta zoraque-
ria dala, ori pensatcen, ta estatendet alco-
tan; ta acabatcen ezdet, ta ori bearbeccla
urciten ari ere eznaiz: badimidi, onra, ta
estimacio ero ori nerequin bat eguin, ezur-
retaraño, ta biotzaren erdiraño sarturic da-
goela.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

O Nere Jaun soberanoa ! Cer da au ? Ill bear ezbanu bezala bicinaiz. Noiz ar-
tean lo pifur onec iraungodu ? O desdicha,
ta ay nere desdichadua ! Munduaren elame-
fen Jainco guezurti au noiz lurtera, ta on
pera botacodet ? Noiz milla pusca eguingo-
det ? Ay Jauna, nie ecer balio ezdet : chit
argal, ta naguia naiz ! Zugana nere beguiac
jaloteenditut : lagunzadazu, galdu ezna-
din. Nere Jesus ona, zure piedadezco begui oriec
biurritzatza nigana, tu Zu ceranagatic, ez
arren permiti, aicezco onra orrec bere on-
doren ni eramatea. Bada Zuc zure Aita Eter-
noaren gustoa bacarnic billatucenduen, eta
gendeen elanac ecertan iduqui etcinduen :
ta orregatic delonran lapur bi-ren erdian
Gurutecan illeera etorn ciñan : arren, on-
raren vanidade beltz orañdaño arrastatu nau-
en au, nie eguiatz arrastatecco indazu indar, ta
beardedan gracia.

Ay Jauna, poderoso cera, ta zure bear
naiz. Arriatu fuerte au biotcecco gaztelutic
ateratecco zure beso fuerteagoaren indarra
bearda. Ea lagunzadazu, Jauna, ta zure-
quin batean e: lai onen contra eriotzaraño nie
peliatucodet. Aice utia, ta vanidadea da on-
ra,

ra, ta estimacio gucia. Nere eriotzaco tran-
ceaz acordatu conaiz beti, ta orrequin quez
bezala onra ori deleguingoda. Ta baldin az-
quenic nere gorpuz au ere, lurrac jateco,
utci bear badet, cer zoraqueria da, au ser-
vitcen, ta erregalatcen, nere bicia igaro-
tcea, ta are guciago nere anima galtceco pe-
ligroan? Araguaia servitcen bici bacerate, ill-
cocerate, dio S. Pabloc: baña espirituco
indarrac araguiaren obra, ta errefabioac iuje-
ratcen badituzute, bicicocerate. Edo araguaia
servitu, ta betico ill beardet, edo araguaia
mortificatu, ta betico bici beardet. Bietatic
bat seguru izangoda.

Araguiaren gustoac chit laburtac, ta dem-
bora guchico dira. Ta orren dembora gu-
chico atseguin itfusi bategatic betico nic gal-
du naicodet? Non da juicioa? Ta nere bi-
cian nic cer eguindet? Araguaia servitu, ta
nere anima galdu. Baña ay one! Ay! Orañ
ere ori servitcen, ta erregalatcendet! Ani-
mo, bada, ta fuerza: ceruco creinoac fu-
erza naidu, ta fuerza eguiten dutenac, da-
ramate. Ea, nere anima, gorputz oni fuer-
za eguiozu, bada laster utci bear dezu. Be-
guira dembora guchi dezu: fuerza eguiozu.
Begujta, infernucoc zaramazqui, fuerza egui-
otu. Beguira ceruco gloria dijoaquizu, fuerza
cgui-

eguiozu. O nere Jauna, Zu ceranagatic indarra indazu, orrequin nic emendic aurreta guerra bicia nere araguiari, ta onen grina gaisfoai eguingodiet. Ezagutcendet, bai, nere etsaia dala, ta onen adisquidetasuna falsia dala. Baña, Jauna, gauzaric dan erazena, Zu gabe, ecin badet : gaitcic andien onetan cer eguingodet ? Betor, bada, zure gloria, Zuc naidezuna, nic beti eguitemo. Amen.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

Il bearra cierto da, ta badaquit : Noiz, non, ta nola ezdaquit. Consideracio au iracurric dedan ezdaquit. Gaztetan, ala zartu ezquero, gau-az, ala egunaz eriotzac arrapatuco nauen ezdaquit. Nic daquidana da, ergai, edo momentu bat cierto eztedala. Jesu Cristo eguia, ta jaquintasunac berac esatendit, beguira nagoela, ceren eriotzaren egun, ta orduric ezdaquidan : lapurren guisa, guchien uste danean, ta bat lotan, eño ardura gabe dagoenean etorri oidalala. Eguia au aditu, ta nor icaratcen ezta ? Ta nor ajola gabe egonditeque ? Ay ! Ta nola nago ni prestatu gabe ? Nola, nere eriotzaco ordua baniequi, ta cerua escuetan banueca bezala ?

Gauza izugarria ! Onela eriotzac orañ bañ
 fio len artu banindu , alco gazteago artu di-
 tuen bezala , nizaz cer izangozan ? Ta ne-
 re pecatuen artean artcen banau , nizaz cer
 izangoda ? Cembat bider jolalean , ta farraz,
 pecatuz beteric egonnaz ? Eta lo eguitendet
 toseguz , alacoric ezbaliz bezala ? Jainco ne-
 re contra aferraturic , ta ni farraz , ta ni lo-
 tan ? Jaincoa bere espata maguitic aterarie,
 ya niri golpea emateco , ta ni añ ajola cabe ?
 Ya infernuan ondatecco zorian ni , ta demo-
 njoac niri bulzaca , ta ni orten ajola cabe ?
 Jauna , zure golpea descargatu bacendu , cer
 izangozan ? O nola infernuetan seculaco et-
 retcen egongonintzan !

Ta misericordia onegatic cer zordizut ?
 Cer costateen citzatzun , golpea eman , ta ni,
 zure etsai au , castigatcea ? Baña ay ! Ez cas-
 tigatu , baicican deitu , avifatu , ta Zuc erre-
 galatu nazu ! O bedeicatuá berico izanzaita-
 ala ! Zure Ontasun andia ezagutcen , ta al-
 equin guciaz , alabatecender. Chit obligatua
 nago , ta cer esan ezdaquit , Jauna : bada
 ez beñ , baicic ascotan echeden izandidazu.
 O misericordia esan al baño andiagoa ! Ta
 orañ , Jauna , cer naizu nigandic ? Jaquiña
 da , ta badacust , nere Jabe maitea. Nere ani-
 maz ondo beguiratu , ta illtcecco becela bi-
 ci

cinadilla. O, ta ceñ gauza justua aguintcendzun, ta onetan cembat dijoaquidan zure esana eguin ta obeto bicitcean!

Bada orrela, Jauna, ta eriotzaren golpea beguiz dacusena bezala biciconaz: beti ordu orren zai egongonaz, ta lotan ere bildur ori biotcean iduquicodet. Ta, bada, zure picdadeac dembora emandit, penitencia, ta damuaz baliatu naidet. Biciera zar galduco con-tuetan sargaitean, Jauna, ta bici berri bat, zarequin batean, asidezadan. Nere gustoen contra beti peleatu, ta eriotza on bat billatu, ta echedengodet. Orañ bereala iltceco becela biciconaz. O au eguiten banu! O cer dicha: ta munduco gaucetatic nere biotza defeguiteco nola lagunduco lizaquean! O ta gaurco eguncan oriec utci, ta ill bear banu bezala, bici banintz! Au eguinde-zadan, Jauna, ta orañ artean bezeñ itñu ez-nadin izan. Amen.

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

ERiotzaco ordua cierto, edo jaquiña ez badere, badaquit, nere biciaren dem-bora laburra dala: Lauroguei urte guciebaz izan diteque. Baña epe luccagoac arditza-gun. Demagun, milla urte bicinadilla: or-

rembeste inor bici izan ezta. Edo nai badezu, bi milla urte. Dana dala, azqueneco egunean nere burua icasi naidet. Gueroenean au etorricoda: ta contu ori eguin, ta orretan pensatcea, chit ondo da. Eriotzaco gaitzac ematendit. Ah! Ta norc daqui, batean illconazan? Ay, ta nor onezaz icarateen ezda? Beñzat ezdaquit, cer gaitz nere atcenecoa izangodan, ta ez noiz, ta nola. Ezdaquit, modorra, bereala juicioa quenduco didan bat, izangodan, edo itoric, edo ezpataz, asco bezala josiric izangodan. Bañ ez: gucia, nai bezala, izan bedi.

Izan bedi bi milla urteco bicitza, eta ori-etan, nai adiña, ta gueiago onta, ta acienda, gusto, ta atseguñac: itz batean, munduan deseñ al-ditequean gucia cumplitu, ta betea dedala: ta ori gucia aleric pena, ta quezca gabe. Bi milla urteac igaro, ta illbear, ta atceneco gaitzac ematendit, neregan, ta juicio osoan beti nagoela. Dembo-
ra nola dijoan, nere eriozaco ordua bada-
tor, ta eguin contu, orañche dala. O ceñ
indar gabe, ta quemenic ezdedala arquitu-
co nazan! Beguiac ondaturic, ecer ezdacuf-
dala: ya oñac oztu, ta anima faltazaie: oña-
zeac, ta biotceco naigabeac estitu, ta erio-
tzaco icerdi otzac ematendit. Echecoac ba-
datoz,

datoz, ta arpegui erori tristean, ta beguietaco
illuntafuncan dacuste, bereala ill beardadala.

Laster, laster, diote: Oleacioa eman be-
quio. Badator prefaca Jaincoaren Ministro
Sacerdotea: Olio santuarequin beguietan
ematendit, esanaz: **UNCIO SANTU ONE-
GATIC, ETA BERE MISERICORDIA
CHIT PIADOSOAGATIC, BEGUIAZ
EGUINDACO PECATUAC JAINCOAC
BARCA DIZAIZQUIZULA.** Ta onela
beste sentiduetan. **AMEN**, diote guciac, eta
nic ere al-badet, esangodet: **AMEN.** Iltee-
coen Ledania asitcenda, ta guciac diote: **ORA
PRO EO: ORATE PRO EO.** Santuac ni-
gatic erregudezatela: ta al-badet, nic ere
esangodet. Bularra estutu, ta anditcentzat,
ta asnaferic ya ecin artudet. Santo Cristoa,
ta candela escuetan eman, ta nic ecin idu-
qui, ta bestec lagundu bear. Oñaceac, ica-
rac, itonaiac ematendidate. Medicuac dio,
pulfuric ezdaucadala: ta icusten det nereac
eguinduela, bereala ilteen naizala.

Trance estu onetan gogoratcentzat: gaur,
ta orañ Jaincoaren Tribunalean aguertu bear-
det, gaur, orañ nere biciaren contu eman bera-
det: ta betico salvacio, edo condenacio-
aren sententia, erremedio gabe artu bera-
det. Ay ene, ay Jauna! Nere igaroco bi-
citzaz

citaz orduan cer sentitucodet ? Cer nere
gusto , onra , ta vanidadeaz ? Icusficodet,
oien zalc , ta billa ibilli nintzala , ta oiec guer-
ra bicia eguitendidatela. Ay , certan bicitza
igarodet ? Ta igaro gucitic orañ cer daucat
nic ? Ecer ez : beñzat gustoric batere ez. Pe-
nac , ta latzac , eta garratzac : ta gorputce-
coac añ andiac dirala , animaco oiec ascoz
ere andiago dira. Bicitzan atera dedan iraba-
cia da , onela errebentatcen iltcea. Ta ez ori
nola nai , ezpada ill , ta nere anima eternida-
de gucico tormentuetara condenatcea. Ay
irabacia ! Ay caltea !

Cer da au ? Nere juicioa non zan ? Oneta-
co bicitza añ lucea Jaincoac emancidan ! Ta
nic au nai , ta billatu izandet ? Cembat bider
avisatua izan naz , ta belarriac ichiditut ? Ne-
re biotcean isil mandatu , edo bere inspira-
cioac Jaincoac eman , ta nic berariaz orie-
aztu , ta caforic eguin ez ? Cer ? Puntu one-
tan icusico nintzala eznequien ? Bai. Ay e-
lancea jocatu dedan ! Arseguin laburrac ga-
tic betico tormentuac : onren quea gatic be-
tico desonrac ! Ta betico suac nola eram-
goditut nic ? Nola au beguiratu eznuen ? Edo
nola isfutu nintzan ? Erioa bezalaco gauza
izugarriac , icara ematen etcidan ? Su gar be-
ticoac bildurra sartcen etcidaten ? Alcotan
ira-

iracurri, enzun, ta aditu, edo pensatunuen:
afecotan nere oneraco Jaincoac efancidan.
Baña nic farra, ta burla eguiten nuen. Ba-
da, orañ nic cer eguingodet? Ay nere Jain-
coa! Au cer da?

BOSTGARREN CONSIDERACIOA:

EA : trance estu onetan alde gucietara be-
guiratu, ta cer erremedio dedan icusi
naidet. Anima nereaa : goia, ta bea, alde bata,
ta bestea, igaro dana, ta etorquizuna, orañ
danarequin, ondo beguira dezagun. Ay, ta
cer ispillu triste ez icusteco obeac! Alde gu-
cietatic nequea, ta alde gucietatic naigabea!
Gora beguiratcen badet, icustendet Jaincoa-
ren aferrea, ta onen ezpata maguitic atera-
nic, nere gañean, ta golpea emateco zo-
rian. Jaungoico guztia nere contra dagoela
icustendet : ta guciz justua becela, arrazoi
andiarequin, eguin diozcadan ofensa irsu-
fiac gatic, aren Ontasun piedade, ta aimbes-
te beneficio, nola eguin dizquidan, nic ecer-
tan iduqui gabe.

Bera beguiratcen badet, leizaondo, edo
zulo andi illun bat, su, ta gar icaragarriz be-
tea nere beguira dagoela, icustendet, eta an
alco deabru aferre, beren atzaparraquin niri
era-

erafo, ta nere zoraquerien pagua emateco. Ezquerretara beguiratcen badet, an beste demonio asco, trance onetan estutcen, ta icaratcen nautenac daude, ta diore, gaizqui bici izanzana, ezdala arrazoi, ondo itcea, ta anima gorputcetie atera orduco, prest daudela berequin infernura eramateco. Escuietara giratcen banaz, Aingueru Santu, Jaincoaren mandatariac an daude. Baña Jaincoac oiezaz bialdu cizquidan mandatu, edo inspiracioaz nic caloric eguin ezdet.

Igaroco nere bicitzara beguiratcen badet, dana gucia pecatuz, ta Jaincoaren ofensa, ta aserrez betea icustendet: nere gustoac acabatu, ta tormentu biurtu dirala. Ordu presente oni beguiratcen badiot, bereala ilcen nazala, dacust, ta munduan gueien naintuen gauzac, adisquide, ta aciendac eer baliatcen ezdidatela. Aurrera, edo etorquizarari beguiratcen badiot, contu estua, ta eternidade guztia nere beguira daucat, ta dacust, ecin atcera biurtu, ta ecin orrela ere nagoqueala. Ay cer estura, ta cer ansiac! Ay cer eriozaren miñac, ta cer infernuaren bildurac!

Orañ galde naidizut: Anima nerea, nola bici izan naicocenduque? Cer penitenciac eguin izan? Nola Jaincoaren gauzai begui-

rata izan? Chiquitic andira zure pensamen-
tu itz, ta obretan nolacoa izan? Bada orañ
eguizu orduan naicodezuna. Ea bada: bi-
joaz nigandic, ta bijoaz ordu gaistoan lurre-
co desleoac, ta betoz cerucoac. Quen ortic
onra, ta vanidade, ta torpeza itfusien desleoac:
quen aciendaren desleo eragabeac: ta oien le-
cuan, betoz, nere anima, Jaincoaren desleoac.
Munduac naiduena esan beza: naiz santua, naiz
Zoroa naizala. Mundua, ta munducoac ne-
retzat ill bite: ta eriozaco orduan naicode-
dan gucia eguiten ari nadin. O ta erioaren
ilpillu triste onetan ondo beguiratcea, ceñ
gauza andia dan! Ta azquenic onetan icusi-
co ez naz? Nere eguitecoa an ezta? Bada
cer eguitendet? O nere Jauna! Indazu ar-
ren onetaco zure gracia, ez itz bat, ez
pensamentu, ta ez gauza chiqui, ta andi-
tic eguiteco nic, ezpada orduan naicodeda-
na, ta orduan naicodedan intencio, ta zuc
naidezun vorondateaz. Amen.

SEIGARREN CONSIDERACIOA.

EStura onetan, bi milla urten cabuan, ta
alde guctic antsiar beteric nere burua
ilteco zorian icusi, ta beguirada berri bat
obeto eman naidet trançe onen gañcan. Ay!

Pen-

Pensatceac icara ematendu : pasfaceac cer
 eguingodu ? Orduan , bada , nic cer senti-
 tucodet ? Orañ añ erraz galtcen ditudan or-
 du oietatic bategatic cer emangonuque or-
 duan ? Baña , Jaincoac dembora emandidan ez-
 quero , ondo da , erio arequin burruca berriro
 nere burua icusteia . Onetan cordea galtcendet,
 Credo , Credo , sinistendet , diote guciac .
 Esaten asitcendiria ; baña nic ecin esan . Biotza
 lutoz betetcentzat , ta sentitcendet , anima
 gorputcetic defeguin , ta badijoala .

Anima ortcetan daucat , ta al-eguinaz ,
 nere biciaren atceneco gauza bezala , neque
 andi artan Credo esatera animatcen , ta saia-
 tcen naz . Ay anima tristeia , zuzaz cer izan-
 goda ? Batetic Aingueruac , bestetic deabruac
 daude . Ay ceñena izango otecera ? Ta one-
 ran ; icusi bearnaz ? Ah nere Jaun piadoloa .
 Dedan dembora onetan , uztazu negar da-
 guidan . O nore biotceco deadarric andienac ,
 igaroco bicitzaren negarretan eman litzaque-
 an ! Ta bada puntu artan lecuric izango ez-
 det , orañ au sofeguz astu beardet . CRE-
 DOA asi , ta acabatu eciñic , atceneco iru al-
 naseetatic bat estu estu emandet . Ay pecata-
 ri tristeia , ta galdua , Jaincoari aimbelte fal-
 sia eguin , ta aren etsai cerana !

Arc estuago bigarren alnasea artcendet ,

ta eguin contu, puntu artan bertan, arrazoiaren uso ezquero bici gucian eguin izan dedan ona, ta gaitza beguietan jartcenzadala. Ay ceñ contu, ta arrazoi gabe bici izan nazan, ta ceñ estua artu bearzadan! Azque-neco alnasea ematen asitcen naz. O puntu, o instante, o momentua! O demboraren er-gaia, mereci, edo desmereciaren acaballa! O! Onetan anima ateratcenzat! O momen-tua, cincillic eternidadea daucana! O mo-mentu, eternidade guztia ondoren dacarre-na! Ay! Ay! Jesus milla bider. Puntu ar-tan nola arquiteconaz! Justua ozta salvatcen bada: pecatari onezaz cer izangoda?

Au icusiagatic ere baditudi, calloac eguin, ta nagoela, onelaco consideracio dan fuer-teenac ere niri mellanic ez eguiteco. Nor, au icusi, ta ondo bicitcera, erretiratcen ezta? Nor ondo itceco prestatcen beti egon, ta arico ezta? Nori onec fuerza eguingo ezdio? Bada niri nola eguiten ezdit? Nola illa beza-la bertatic bici eznaiz? Ea, bada, beñ, edo beñ nere eroqueriac acababitez: nere tra-zac, nere andinai, jaquin nai, eslimacio, gus-to, ta erregaloen deseoc; beste vanidade-aquin beude betico. Nere Jaungoicoa, ta onen vorondate santua naidet, ta ez besteric. Ill bedi beste gucia, ta ni beste guciarenzat ill

nadin. Jaincoa bacarric nere biotcean beti bicidedin. Amen.

AMA VIRGIÑARI COLOQUIOA.

ANdre gucien artean bedecatuá, ta Gure Jaincoaren Virgiña Ama maitea. Nere anima, ta gorputzarequin aurrera pasatu baño len, nere atceneco trance au zuri encomendatu naidizut. Mundueo itfaso nastu onetan, Zu Ar izar ederra, cera: nere ecaiz, ta peligroric andien onetan, arren zucendunazazu. Esperanza, ta consolacio guciaren Ama, ordu estu onetan penaz, ta antiaz itotcen dagoen oni atsedén, ta consueloa emaiozu. Nere etsaiac, dembora acabatcen zaiela icusi, ta perseguitu, juicioa galerazo, ta beraquin ondatu naiconaute: arren ordu artan Zuc lagundu, ta libranazazu.

Ama guciz fanta, ta piadofa: izanzaite orrela neretzat. Bertatic orduraco, nere anima emaren, ta biotz guciaz, fede, ta elperanza osoaz encomendatcendizut. Zuc zure amparoan atcen banazu, seguru nago. Eabada, ni peccataria, zure mantupean amazazu. Nere peccatu andiaz aztaric, eriotza on bat segurazadazu. Dicharic andien au, Jesus zure Seme, S. Josef zure Eiposo, ta S. Joachin,

chin, ta Sta. Ana zure Guraso maiteac gatic
 escatcendizut, graciaquin zu alabatceco glo-
 rian. Amen.

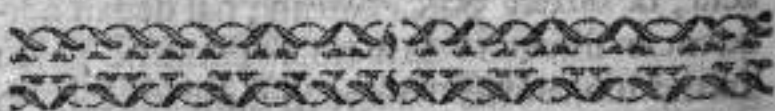
DEMBORAREN GAÑEAN CON-
sideracioa.

ILLI, ta gorputz, eta animari beguiratu ba-
 ño len, demboraren laburtasuna, ta me-
 recitceco dembora nola acabatcendan icusi
 naidet. O ta ceñ laburra dan! Arceneco af-
 nasea eman, ta ya demboraric ezta. Ah! Len-
 che ago bazan! Ta onetan cincillic eternida-
 de gucia dagocla! Ta dembora ori nola nic
 aprovechatu bearnuquean? O cembat dem-
 bora galdu izan, ta galtcen dedan! Ceñ gu-
 chi estimatcen dedan! Escua emango bali-
 tzat, dembora pusca batean, nai dedan adi-
 ña urre artceco: Ah nola punturic galdu
 gabe, demboraz baliatuco nintzaquean: ta
 are gueiago, laburra izan, ta ezbanequi noiz
 acabatucozan! Ta cer? Demborac guchi-
 ago baliodu urteac, ta ondasunac baño? Ba-
 daquizu cer balioduen?

Zure animari galde, eriotzaco ordu estuan
 icusten danean, munduco ondasun guciac
 baño, ordu laurden bat, guengo estimatu-
 co luquean? Guchragoan irabaci, edo gal-

du diteque cerua. O cer antfiacquin dembo-
 ra precioso onen puntucho bat ere ez gal-
 tceco, nic ibilli bearnuquean ! Eguarguia de-
 gun artean, Jesu Cristoc dion bezala, gabil-
 tzan, gueroço gau illunac arguitzan baño
 lenago. Dembora momentu bacar bat gal-
 tcen badet, eternidade guciraco ori galdua
 det. Eguia da, dembora galduez, edo nere
 culpaz damu izan dezaquet ; baña beñic beñ,
 dembora galdua, galdua betico gueratcen-
 da : orrez ecin baliaditeque. Igaroco dem-
 bora igarozan : etorquizuna eztago nere ef-
 cuan. Oraño instante au det nereca. O ne-
 re Jaun andia, cer eguingodet ? Nere iga-
 roco desficha, ta culpa barcazadazu : ta
 oraño demboraz zure eternidadeco gloria
 irabazten lagunzadazu.

GORPUTZ ILLAREN GAÑEAN LE- nengo Consideracioa.

E Guia da, animac gorputcetic irten, ta
 bereala Jaincoari contu ematera joan
 bearduela. Alere sofeguz au artu naidet, eta
 nere modura baguiratu. Contu daguidan,
 ba-

bada, ill ta bereala gorputzarequin cer pa-
 facendan, ta ori enterratu arteraño, anima
 beguira paratcendala. Icustendu nolacoa, ceñ
 echura gabe, itluia, ori, illun, ta ill otza
 gueracendan. An daudenac, beguinc ichi,
 befoac compondu, ta ill jancia ecartcendi-
 date. Barznec, eta besteac ni icustera sartu,
 ta laster dijoaz nigandic iguesi, ceren ni icu-
 fiac icara gogorra ematendien : ta prisa andia
 prestatceco, ta len bait len enterratceco ema-
 tendute.

Onetan ill Campaiac asitcendirá. Batac, ta
 besteac galdetendu. Nor ill da? Urtia. Jain-
 coac contu on ardiozala : ta bereala aztu,
 ta beren eguitecoetara dijoaz. Ill jancia ar-
 tu, ta ni ez icusteagatic beguiac beste aldera
 biurtcendituzte. Beso bata batera, bestea bes-
 tera, ta burua bere aldera erortenzat. Gue-
 roñean ill jancian sartcen naute. Ah tritea,
 munduco ondafunetic ceñ guchi darama-
 zun obira ! Echean dan erropatic zatarrera;
 ta onena baliz ere laster zurequin usteldu-
 coda. O ceñ guchi baliatuceo zaizquitzun ai-
 de, ta aditquideen negarrac !

Gorputz ori noren escueran ibillicodan,
 ta norc Eleizara eramangoduen ezdaquizu.
 An zulo andi prestatuic egongoda, ta Me-
 za efan, ta bereala an sartucozaituzte, ta
 zure

zure gañean lenagocoen ezurrac , ta lur uf-
 relac botacodituzte : nola nai calcatu , ta za-
 patuco zaituzte : ta loña gañean bota , ta ala-
 coriz ezbaliz bezala , guciac diñoaz jatera ,
 edatera , ta galanqui farra eguitera . O , Ta
 zu ceñ bacarric , ondatu , ta betico azturic
 guerateenceran !

BIGARREN CONSIDERACIOA.

EMèn , nere anima , estacio bat dagui-
 gun : beguira zure gorputza lurpean,
 ta nolacoa guelditcendan . O gorputz galdual
 Zu cera nic aimbeste erregalatu , janci , ta
 apañtceñ cindudana ? Zugaric nere Jaincoaz,
 ta animaren salyacioaz azturic bicinintzan ?
 O nola ceunden , ta nola zanden ! Lengo
 janari gozo , ta erregaloac non dira ? Soñe-
 coac , eta galac non dira ? Joiac , ondalu-
 nac , ta gorputza seruitceco biribillaturicaco
 beste gauzac non dira ? Guciac eguitencizu-
 ten etreverencia , zure onra , puntu , ta orien-
 defeo vanoac non dira ? O aice utia !

O nere Jauna : croqueria orieñ oñpean
 utci , ta arren indazu gracia , zuri bacarric
 laztan estu estu bat emateco ! Ay ! Ta gau-
 za orren char ecerezac Zugandic ni apartana-
 zatela ! Gorputz aberequin bat , ta orieñ ba-

ño loiago dan onegatic Jaungoicoa nie utci-
 dezadala ! Cer gauza altnago , ta obeagoric,
 Jaincoa baño ? O cer zoraqueria nerea ! Ez
 arren , Jauna , orrelacoric permiti gueiago.
 Ay cer ofensa eguindizudan ! Orren gauza
 atfa , ta itfusia zu baño gueiago estinatudet ?
 Nere gorputza cer da ? Autspusca bat. Bada
 autfa bezala tratatu bear det. Ta nola ill ez-
 quero , calcaruaz quejatcen ezdan , ala nie
 cre , illa bezala , quejatu bear ezdet. Oñ pean
 guciac iduqui nazatela : ori dagoquio gor-
 putz oni.

Betor , Jauna , zure arguia , ondo icuste-
 co , eguei , edo berrogui urte igaro , ta nere
 gorputz au nolacoa egongodan. Emen buru
 ezurra , an beste ezur utiac. Ay ceñ aztua!
 Birreun urte igaro ta cer izangoda ? Ta orañ
 onragatic , cer dioten , nigatic cer sentidu-
 ten beguiratcendet. Ay nere desdicha ! Ay
 ceñ itfua ibillinazan ! Oñ azpian emendic aur-
 rera gorputz au , ta vanidade gucia iduquico-
 det. Gorputz illari , auts ustelari bezala be-
 guiratu codiot. Lagunzadazu , Jauna , zure-
 tzar bacarric bicinaidet.

BACOITZAREN JUICIO, EDO PARTICULAREN gañean.

LENDABICICO CONSIDERACIOA.

Il ezquero, zure gorputz ori arrac jateac,
 Iecer efan nai eztu. Animam dago contua,
 Gorputza usteltcen utei, ta orañ sofeguz, gu-
 re erara, animari jarraidiozagun. Goacen,
 bada, nere anima, Jaincoari contu ematera:
 baña Jainco bati, ceñaren justicia ondo gabea-
 dan: Jainco gnciaren berri daquien bati. Ah
 ta ceñ urruti dauden guizonen juicioac Jain-
 naren juicioeratic! Ah! Ez campotic diru-
 dienaz, ez bada barrendie eguiaz danaz arc
 juzgacendu. Ay, Jauna: nola contu au-
 emangodet? Nola irtego otenaiz? Eterni-
 dade gucia dijoa onetan, ta secula gncieta-
 co cerna, edo infernua. O! O! cer izua!
 Orañ, cer izangodezun, jaquin beardezu.
 Ta contueran alcanzateen banaute, nizaz cer
 izangoda? Cer contu det: ta Jaincoaren ju-
 cio onetan gauzac nola dijoaz? Ay ta ori norc
 afangodir? Juicio onen rela icuti duten ba-
 tzuequin contu eguin naidet, an cer igaro-
 tcea-

Teendan nie icusteco. Contu daguidan, ba-
 da, arguitafun eder bat icustendedala, ta
 Aingueru chit eder asco : oien erdian anima
 bat, emen munduan chit aztu, ta guizonen
 artean chit utciricaco pobrecho batena: onec
 coroa guciz eder bat daramala, ta musica
 chitezco suavearequin Aingueruac cantatcen
 diotela modu onetan : Negu triste euriz, ta
 nequez betea zuretzat igarozan, ta udaberri
 gozo beticoa eroricoda. Ea anima fiel zori-
 onecoa, aleguerazaita, ta zure Jaunaren ate-
 guinetan sarzaita.

O ceñ berri onac ! O ceñ fuerte dichosoal !
 O neque ondo eramana ! Suerte orregatic
 cer eguingo eznuque nie ? Orren truquean,
 munduco neque, ta penac cer dira ? Religio
 batean cocinari, ontci garbitzalle humillena
 izatea, penitenciaric arrigarrienac, ta arraf-
 tataco bicitza bat eguita, Coroa ori irabaz-
 teagatic cer da ? Ecer ez. O ! Aita, ta Ama,
 aide, ta adisquideac, onra, ta aciendac utci,
 ta nere buru, edo vorondatea autsi, ta uca-
 tcea, dicha ori alcanzatceagatic cer da ?
 Ecer ez.

Aurrerago noala, icustendet que izugar-
 rizeco odoi illun bat, ta adia dolozco dea-
 dar triste batzuec aditcenditut : onetan de-
 monio icaragatti batzuec beren erdian da-
 carte.

carte itsatsiric guizon estimatu , aberats , jaquinlu bat , deadarrez diotela : Ea , vitoria , vitoria : guereaz itenguera : betor , betor , infernura betor , O ! deldichaduac cer esangodu ? Ay ene ! Ay ene galdua ! Infernuco cateaquin erremedio gabe nago ! O cer icara nic artu beardet , orrembeste guertatuco otezadan ! Ta igaroco bere bicitzaz cer esangodu orduan ? O cer gorrotoa onra , ta gustoen contra artucoduen ! O cer aserre bici infernucoac artu , ta eciñ asperturic arrabiaz madaricatcen asicodan !

Madaricatua , esangodu , madaricatua izandedilla nic jannuen oguia , ta edan nuen ura : Madaricatua ni fortuninduen Aita , ta etdininduen Ama : Madaricatuac nere gustoac , nere onra , acienda , ta jaquintafuna : Madaricatua izan nadilla ni beti , ta betico . Madaricatua izandedilla Jaungoicoa , ta arequin danden guciac . Galdua naz , condenatua naz . Onetan icustendet , nola deabruac luz ta garrezco atzaparraquin infernuaren ondarrera daramatan . Ah ! Puntu onetan mundura birtcen uzten balidate ! Cer eguingonuque ? Baña cer eguingo eznuque ? Orañ ezta dembora . Contu ematera goacen . O dembora dembora ! O dembora gaizqui estimatua , ta gaizquiago igaroa . O dembora munduco ondafun guciac baño preciosoagoa !

NEre modura contu daguidan, bada, Jaincoaren Tribunalean sartcen naizala, ta Jarlecu guciz eder batean Jefa Cristo eseriric icustendedala, ta aren aldean Ama Virginia chit, santa, ta Aingueru asco. Beste aldetic chit demonio asco, nere bicitzaco Librua darcartenac: ta chit contentu, auzia clara, ta sententia berena dutenac bezala. Jaunaren Magestade aundiaren aurrean presentatcea naute: onec nic eguindedan guztia daqui, ta nere pausoac, ta pensamentu, itz, ta obra guciac contuac dauzca. Aingueruac alduten erreverencia guciarequin auspez aren Magestadea adoratu, ta cantatcendiote: SANTU, SANTU, SANTUA, Egereituen Jauna: zurea da poderioa, ta gloria: zure vorondate guciz poderosoati erresistidiozaqueanic ezta. Ta gucia isildu, ta

Bereala gure Jauna asitcenda, ta esatendit: Nic bicia eman, ta gordezaitut. Nic memoria, entendimentu, ta vorandate beste doai ascorequin emandizut. Nic pecatuaz zu galdu ecindecen, zugatic Guizon eguin, ta negar eguin buen, gosc, egarri, pobreza, ta nequeac artunituen: zugatic azotatu, coronatu, ta lapur bi-ren erdian Gurutcean josia

sia izan nihan. Nic an nere odola, ta bicia
 eman nuen. Cer nic zugatic eguin al neza-
 quean, ta eguin eztet? Aimbeste ere urtean
 echeden, ta sufritu zaitur, misericordia mi-
 sericordiaren gañean eguin, ta ceruarequin
 convidatuaz. Orañ, bada, zuc efazu, ta nic
 emandizudanaz contu emazu: zugatic eman
 nuen odolaz contu indazu. Nere amorioari,
 aimbeste beneficio etpiritual, eta demboral,
 nic eguindizquitzudanac, nola pagatu diru-
 zun, ta nola erantzun didazun orañ icusi
 dezagun.

Ay! Ay, Jauna! Nere concienciac cer sen-
 titucodu? Ay, ta ceñ alcanzatua contuetan
 arquiteconazan! Cer eguingodet? Cer cran-
 zungodet? Cer cfangodet? Onetan demo-
 nioac elcua artu, ta elatendidate: Gurea da,
 gurea da ta argatic, Juez justua, entregaza-
 guzu. Libruac idiqui: ta itz alpercho batera-
 ño, eguindedan gucia contatcendute: One-
 laco egunetan, Jauna, ta onelaco lecutan ala-
 co pecatu eguintzuen: onelaco egun, ta one-
 laco bazterrean alaco pecatu: orren Jaincoa
 sabela zin: orren idoloa onra zan. Gauza
 onen bat eguiten bazuen guizonen cfanaga-
 tic, edo ondo iristeagatic zan. Certan duda-
 tu eztago. Zure beneficioai ofensaquin eran-
 zundie: bere pecatuquin onec Gurucean

josicinduen. Ascotan Zu onen biotceco atetan deiez, ta idiqui bearrean, atcaz arpegui-an emancizun. Zure avilo, ta inspiracioai caforic ez, ta ascotan ondo cecufela, pecatuaz cerna galdu, ta gure esclavo billan gueratcen zala, orregatic ere feculaco galdu naizuen. Bada berac naizuen, berac pagadezala: bere merceduen pagua arbeza.

Juez justua nigana biurtcenda, ta descargua emandezadala aguintcendit. Nere Aingueruagana biurtcennaz, ta icara andiaz, nere biciaren proceloa iracurri dezala escatcendit. Aingueru Santuac nere obra guciac, chatro bat ur pobrecho bati emaneraño, ecer utei gabe, diranac contatcenditu: penitenciac, ta beste virtuteac ere bai. Baña demostioac burla eguitendute, eta oriec Jaincoaren icenean, bearzan intencio, ta biotz onaz etcitala munduagatic baicen. O cembat obra munduarequico onac, an utlac arquitucodiran! Lotlatu, arritu, ta cer esan ezdaquidala gueratcen naz, ceren Jaincoagatic ecer eguin eztedan. Emen Juez ac nere sentenciac atceco, beguita nagoela aguintcendit, edo ala contu eguingodet.

AY! Cer izangoda zuzaz, Juez aren Tribunalco atetean sententia echedeten zaudenean? Ay ta sententia erremedio gabe beticoa! O cer beltzuriac, cer icerdillac, cer bildur, ta naigabeac sentituco dituzun! Salvatuco oteceran, edo ez. Emen nic galde naidizut: cer eguin izan naicocenduen? Cer bicimodu artu izan naicocenduen? Bicitza naguiaz, edo guchi eguiñaz, ala gauza gucietan alzan ondoena eguiñaz contentuago izaugociñan? Ta estura onetan zaudela, mundura biurtceco lecuá emango balizute, cer eguingocenduque? Cer artu, ta cer utcicocenduque? Zure pensamentu, itz, ta obrac nola ordenatuco cinduque? Nola esaminatuco cinduque? Lengoen penitencia nola eguingocenduque. Ah! Cen biotctic Jaincoari esango cinoquean!

Jauna, penitencia eguiteco lecuá indazu: pocic, ta nere aleguin guciáz, bicitza iculgari, ta icusi eztan bezalaco bat nic eguingodet. Orañ, bada, contuetara. Zuc infernua merecicenduela, Jaincoac dembora au emandizu: bada orduan esan, ta eguingocenduqueana, cergaric orañ berecala eguingo ezdezu? Orduan juzgatu, ta gogonicar-

tuco cenduqueana, oraño zure obra, gogo, ta intencioen erregla cergatic izango ezta? O ceñ gogotic onena gucian orduan artucocenduquean! Cergatic, bada, orañ eguingo ezdezu? O nola zure salvacionaco egoquien zan estadu, ta bidea artuco cenduquean! Cergatic, bada, gaurtic biarrera, ta galteeco, atceraca ibilli gabe, orañ ori artcen ezdezu? O nola, zure anima salvatceagatic, onra, acienda, ta aideac utci, ta cere burua ucaticocenduen!

O Cergatic, bada, orañ eguiten ezdezu? Ea: chit gogotic artu beardet, orduan naico nuquean gucia, orañ bereala asi, ta eguitea. Naiduena costabedi, nere gusto, ta deseogucien contra badere. Guciac baño nere salvacioac gueiago baliodu. O nere Jauna, zure bear naiz: zure indarra betor. Zu gabe, nic ecer balio ezdet. Ea zure arguia betor nic ezagutceco zure vorondatea, ta convenizadan bicimodua berebereala artceco. Nere Aingueru santua: nola eguingonuque? Nere bicia nola zucenduconuque? Virgüña Amaguciz maitea: zuc ere lagun zadazu, ta Jauhari elcazaiozu, cer nic eguitea naienduen, eracatsi dizadan.

O Jauna balia daquidala! Ni beste bat baintz Aingueruac cer eranzungo luqueala deritzat?

ritzat? Cer Ama Virgiñac? Cer aconfeja-
 tucoluque Jesu Cristoc berac? Ea daculcun,
 nola bicitcea aguinduco loqueten? Orra,
 bada, nere bidea: orrelasse nere pensamen-
 tu, itz, ta obrac izan beardute: ta aurrera,
 onela eguin dedan, ala ez, gau oro contuz
 cfaminatucodet. Aita Eterno, ta nere Jaun-
 goicoa: Jesu Cristo zure Semtearen amarez,
 ta icenean, arren onetaraco beardedan gra-
 cia indazu. Bada dembora emandidazu: ori-
 nic galtcea, ez arren, Jauna perñiti.

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

AY nere anima! Contu au garbitu, edo
 eman artean, nola atsedan dezaquezu?
 Batez ere chit fantuac berac onen bildurra,
 ta andia ceucatela icufiric. Bada nola ni ica-
 ratuco eznaz, peccari añ andia bici gucian
 izan nazala. Sobra peccatu eguindituz: bar-
 catuac danden, ezdaquit. Gucien contu ef-
 tua eman beardedala, badaquit: ta Jainco-
 aren juicioa eguia bera dala. Eguin bearzadan
 carguaz oroitcea, bat arritecco ascoda. O
 nere Jauna! Bildur au beri biotcean josiric ba-
 neuca! O nere bicico paulo guciac, eman
 beardedan contu au beguien aurean dauca-
 dala, ematen banitu!

Bada

Bada, anima nereca, juicio estu, aurrean daucazun au zure bicimodaraco freno izan bedi. Ta gueroencan ere sententia bata, edo bestea eman bearbazat, era salvacioa nic aimbelle defecatcen badet, ta orañdaño condenacioa alcotan mereci izan badet; arrazoizangoda, sententia bata ta bestea ematen zadala, nic contu eguitea. Orrela icuficoder, cer sentituconuquean, ta salvacioarena gogoticago artucoder, condenaciotic igues eguiteco. Obeto onela, mercecintuen penac icufi, ta Jaincoari, eguitendidan favoreca, biciera santu batez pagatucodiot.

BOSTGARREN CONSIDERACIOA.

LEnengo, nere buruari, peccatari galdu bati bezala bada, ala naiz, beguiratu naidiot: nere modura gauza oiec artu, ta aditu, ta foseguz contu eguin naidet: Jainaren Tribunaleco atectan egon ezquero, sententia emateco, barten deitcen, ta aguintcen didatela. An Jueza nerequin aferre dagoela icustendet. Ay nere Jesus ona! Zu aferre, ta bere contra icusteaca, norc sufridezagaic? Beste infernu, edo penaric ezbaliz ere, onegatic bacaric, munduco gauza gaciacgatic etcinduet ofenditu nai. Ta au nere bician

nic bildu , au nic irabacidet ? O nere desdichadua ! Zure ao gozotic condenacioco itzac enzun bearra , pensatuac berac icarateen nau. Jaun guciz poderosoa , ta nere contra aseraturic ?

Ay ene ! Cer dolore izanditeque onen pateric ? Obelirzaque mendiac azpian ni betico ondatcea. Castigu mota guciac betoz, Jauna, nigana , nic Zu aserre icustea baño lenago. Eritafun , ta gaitzinodu mundu gucian izandiranac , ta munduaren caburaño izangodiranac betoz nere gañera, ta nic Zu aserre icusfi etzaitzadala. Demonioac asma al dirzaquean tormentu , ta pena guciac betoz , Zu nere contra aserre ez egoteagatic. Ay nere Jaincoa , ta nere pecatuaquin aserrerao zaitudala ! ò secular eguin ezbanitu ! O mundu guciarren aurtean negarrez , ta deadarrez desleguinbanedi ! O pecatuan lotan zauten Cristavac : jaiqui laster , jaiquizaitezte. Noiz artean biotz orren pisu , itlu , gogorra izangodezute ?

O nere mundu gucia arritzeco diña dan deadar bat , nere emanlezaquean , eta San Juan-en guisa efan : laster , guizonac , Jaincoaren aserretic igues laster. Nola igues etzoazte ? Guizon aserratu bategandic iguesca zoazte : ta Jaungoico aserratuagandic ez ? Orduan , bada , bere aserre guztiaz Juez justuac

Aingueruai efangodie. Nic sēme au azinuen,
 ta gora jaſonuen, ta onec gaizqui pagatu, ta
 deſpreciatu nau. O Jauna! Ccū arrazoi an-
 dia daucazun: edolaric uztazu negarrez
 turturcen.

Aurrerago banoa, ta aren beguiac fu gat
 izugarriz bereac, ta aren itzac ezpata zorrotz
 alde gucietara erdiratcendutenac dirudite. Oa,
 madaricatū ori, dio, Satanas, ta bere lagun-
 aquin: oa nigandic betico infernura. Ay!
 Demonio, an diran guciac bereala eraſotcen-
 didate iſcambilla andiaz, ſuz ta garrezco ca-
 teaquin lotu, ta alde gucietatic naſtutcen nau-
 te, ta beren erdian naramate. O cer biotce-
 co eſtura! Ay! Ay! Oteda bide, edo erre-
 medionic, ni eſai oietatic libratceco!

Al dedan bezala belaunico jarri, ta Ain-
 gueru, ta Santuetara biurtcen naiz: ta negar-
 rez uttutcen, nere Aingueru Guardacoari, ta
 nere devocioco Santuai deitcendiet: Ea nere
 Aingueru, ta Santuac lagunzadazute: laſter
 bitarteco irtenzaitezre, beſtela demonioac
 banaramate: nigana laſter, Jaincoagatic. Ba-
 ña: orañ ezda dembora, diote: ta nere Ain-
 gueruac eſatendit: ondo merecia daucazu
 caſtigu au, bada nere eſanic eguin nai etcen-
 duen. Zure lagun, zurequin beri nembillen:
 juicio, ta contu eſtu au aurrean nic zuri iſiñi,

ta zuc niri casoric ez. Nic Jaunaren paquera
convidatu, ta zuc nai etconduen: orra bada,
seculan izango ezdezu: alper da escatcea: pe-
catarien defeoac ezdira cumplituco. O etres-
puestaren garratza!

SEIGARREN CONSIDERACIOA.

Estura onetan cer eguin aldezaquet? Ea
Ama Virgíña gana biurtu naidet. Jain-
coaren Ama, Virgíña, Andrea: Misericor-
diazco Ama, ta chitez piadola, ta Ama gu-
ciz gozoa. Bada cera pecatarien Ama: ona ni
pecatari triste desdichadua: izanzate nere
Ama: zure misericordiaz ufaczazu nizaz, ta
etsai oietatic libranazazu. Baña ay! Orta non
aditcededan, misericordianic ezdala neretzat,
eta Amaren oficioxic eguingo ezduela. O ne-
re zori gaistocoa! O nolaco Ama seculaco
galdudedan! Pecatuac eguitean, beste gai-
tzic ezbaliz ere, onelaco Ama galtcea baicic,
au ezta asco pecatutic igues eguiteco? Ta
Ama nereac uzten, ta desamparatcea banau,
nor nizaz oroitu, ta lastimaticoda?

Ay nere Jaungoicoa! Ta nic au merecider,
ceren aten amorioa Ama guciena baño andi-
ago izanic, demboraz ni aprovechatu ezna-
zan! O emen desventura onen gañean norc
negar leguiquean. Ea, nere biotceco barren
bar-

barrendic Jesu Cristo gure Jaunari deitu naidiot: Nere Erredentore, ta Jauna, misericordia nizaz. Acordazaitc, ni etiai oietatic libratce-arren zure odola, ta bicia emancenduela: orregatic, bada, Jauna, ta zure Aitari diozun amoreagatic piadadea nizaz. Baña elatendit: orregatic beragatic, ceren ori gucia, ta dembora nic eman, ta baliatu nai ercenduen. Quen ortic, etzaitut ezagutcen. Nola, bada, Jauna: ofseguiten ez nizan: Jauna, ta nere Jaincoa? Confesatcen, ta comulgatcen ez nintzan? Bai, baña aoz ori elatez: Jauna, Jauna, asco ezta. Itz ederraz ni pagatcen eznaiz, ezpada biotceticaco obraz, ta nere Aitaren vorondatea eragniten dutenac. Confesio, ta comunioaz bear bezala baliatu baciña, erremedioa cenduen.

Ay Jauna, arren misericordia nizaz. Efatendit: Misericordiaren atea zuretzat ichizan. Ordian Deabruac itfarsi, ta berena bezala naramate. Damu gorni gaistean joangonaz, ta itz samisi aietan penfaturcodet: Ay! Erremedioaren atea ichia dago neretzat: ta ori betico! Ta au Jesu Cristoc, eguiac berac diolal! Ah! Cernac, ta lurrae lenago faltaturcodute Jaun onen itzac baño! O ichiera beticoa! O eternidadeco desdicha! Jesu Cristo len befoac zabalic ni artceco cegoen, baircacioa ni-

ri aguinducidan, ta bere odolaren costuan
ceruco atea idiquicidā. Ta ya secula gucieraco
neretzat ichia dagocla! Ta au iduri pena ez-
dala, ez bada eguia bera! Itcic, ta moduric
ezta, onezaz anima batec iduquicoduen sen-
timentua adierazotceco. Aurrera igaro baño
len, bada, zuri deadar eguiu naidizut.

Beguirā, nere anima, beguirā ondo des-
ventura onen andia. Milla bider ta guciago-
tan sententia au mereci izan dezu. Ea dembo-
raz baliazaite. Beguirā desdicha orretan aurrera
erori etzaitecen. Obrac dira amore, ez
itz onen calore. Obretara, bada, demborac
diraueñ artean: noiz artean datequean ezta-
quigu: estimatu, ta aprobechagaitean. Gaur-
tic biarco eguitemo andi au uztea, ondo izan-
goda? Bearbada batean, venturaz dembora
izangodet, batean uztea, ondo izangoda?
Orrelaco gauza orrela artu? Ez orille. Eter-
nidade gucia orrela? Ez orille. Bereala, esan,
ta eguin. Bertaric asigaitean: quen embara-
zo guciac: dana dala, quen: ta biciera ber-
ria, demboraz baliatu, nere vorondate gal-
dua ucatu, ta deseguin, ta nere Jaincoarena
gucian eguin naidet. O Jauna, ala zuri naida-
quizula! Betor zure gracia, ta eracutizadā-
zu zure bidea. Amen.

INFERNUCO TORMENTUEN
gañean.

LENDABICICO CONSIDERACIOA.

JUicioco sententia aditu, ta erremedio ga-
be cere burua icustean, ta lasterca Demo-
nioac birbillan infemura zaramazquitela: ay
nere anima, cer pena sentitucodezu? Ta are
gueiago aiec icustean, algaraz triunfalarien
guifa dijoazela, ta zure burlaz diotela: Ea,
ca, onezaz naideguna eguindegu: gureaz ir-
tenguera: engañatudegu: Ah zorigaistocoal
Secula gucietan gure catibu izangoaiz. Ta
orrela nere betico calteaten billa dabilizan et-
lari sinistu beardiet nic? Ni galdu, ta farra,
ta algara eguin naidutenai orrela sinistu bear-
diet nic? Oriezaz fiatu beardet? Bada, orra
cer pagua emangodidaten. Ay nere Jaungoi-
coa! Ceñ lo pisuan egon nazan, ta nagoen,
onelaco, ta onembeste erlaren artean!

Contu daguidan, bada, lasterca infemura
narametela: ta ara allegatu baño len, beguiac
cerura jatocenditudala. Ay ene: cer galdu-
dedan, ta cer gatic! Ay anima, ta ceñ erraz
cerua alcanzatu, ta Aingueruen lagun, ta

Jaincoaren alaba maite izan cindezquean ! Ta
 orañ beguira , nola , ta nora zoacen ! Onetan
 ibar batera allegatcencera : andic infernucó
 leizondoa icustenda. Be artan beguiratuçodet,
 suz , ta garrezco ibai andi que guciz izugatti
 illun bat botatcenduena : an demoniodi , be-
 rariazco erramienta arrigarriz , ni tormen-
 ratceco prestatua. Baita contu eguingodet,
 Purgatoriuco suac ere , eta an anima santa as-
 co , tormentu icaragarrietan icusten nagoela.
 Ay ta norc luque an zuen suerte ori ! Libru,
 ta paper gucietan letra diran baño urte milloi
 ascoz gueiago or egon bear banuque ere !

Emen erreparatu naidet , ascoz ere guchi-
 ago dala , Jaincoac elcatcen didana. Cergatic,
 bada , bide ori artuco ezdet , eta penitencia
 eguingo , gorputza mortificatuaz , janean,
 edanean , itzeguitean , beguiratcean , ta or-
 relaco gancetan ? Demonioac gueiago larga-
 tcen ezdidate an ; ez bada , infernua dala nere
 betico toquia efanaz , botatcen naute an be-
 ra : ta errota arri bat cerutic ichasora indar gu-
 ciaz botaco baliz bezala , infernura tiratcen
 naute , diotela : Jausida , jausida Babilonia an-
 dia : nere onra , sobervia , eraqueria , andina-
 ja , estimacio , erregalo , ta gustoac burutic
 seculan ezdute jasoco. Oieç dira aicezco tor-
 te nic nerequico eguin , edo jatonituenac ?

Oiee nere trazac ? Onetara dira nere andita-
 fun , ta erregaloac ? Ta au icusi , ta beti era
 batera biciconaz ? Biciera obea aituco ezdet?
 Cer eguiten , edo ceren beguira nago ? Au
 icusi ezquero , cer gaitz Jaunaren bidean izan-
 diteque ? Cerzaz quejanaiteque ? O nere Jain-
 coa ! Ceñ ecereza nazan ; bada , au icusi , ta
 defeguiten eznaz. Lagunzadazu , Jauna.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

GOlpe batean , bada , deabruac su aietan
 ondatuconaute. An consideratucodet,
 nere gañean eun lantza goridaudela , ta bean,
 ta alde gucietan beste aimbeste , ta ni gucien
 erdian. Suac berun , ta metallu urtu guciac
 baño gueiago erretcendu : ta emengo suac
 pintatuac dira aren aldean : ta ala nere burua,
 beguiac , aoa , musuac , oñac , escuac , ta
 gorputz gucia beguiratucodet , suteguitic go-
 ritu , ta ateratcendedan burua bezala. Cer
 dolore , cer tormentua izangoda ? Ay ta norc
 sufritucodu ? Escuan erortenzadan gueldo,
 edo chingar bat eciñ sufritudet : sugar beti-
 coa nola eramangodet ? Su alea , suzco botoi,
 edo lancetada bat eman bear bazat , orren
 bildurrac berac loa quentcendit. Bada tor-
 mentu aiee nola arritcen eznaute ?

Eguia esatera, tormentu ori, AVE MARIA esan arte, sufritu bearbaliz, ez guciago: alere munduco ondalan guciagatic ezlitzaque inor izango tormentu orretan jarrico litzaqueanic. Nola ni orretara obligatu izan naz, ta betico? Ta ez Erreino aegatic, ez bada aurqueriacgatic, ta doatic, ta eternidade guztiraco? Ay ta au jaquin, ta nola icaratcen ez naz? Evangelioco eguia au, sinisten dedan bezala, sinistu, ta gaitz orren andiac nola izutcen ez nau? Jaquin ori gucia mereci izandadala, ta barcatuzadan jaquin ez, ta onen leguru, ta etorrico ezdala, cierto banengo bezala? Ay ta orañadañoco culpac barcatuac baneuzca ere, aurrera etorrico naizan ez jaquin! Ay bildurraren tristea!

Onequin batean pisadezagun, illuntafun andi beti demonioac beguiz, ta alde gucietatic icufibeat gogorra. O illuntafun beticoa! Baña ondo merecia, ceren begui oriec peaturaco illan bea, Jaincoaren arguia baño naiagozuten. Cer? Buru gabeco lau delonesto, edo ero urfai, Evangelioari baño lenago jarraitu beardiet nic? Nere pasio, edo grina gaitoac onela itfutu naute? Nola itfu buru gabear jarraitudiet? Demonioen vistac cer tormentu icataz betea emangodu? Batetic añ itfufiac berez diralaco, ta bestetic eriozco gu-

gure et sai animac tormentatcen diuztenac diralaco.

Ango deadar, ta garrasi triste adiaz beteac belarriai cer tormentua emangodiore? Ango usai ustel quiratsezco illgarrac: ango guito famiñ garratzac: ta ango oñaze, ta gorputz guztico tormentu ecin efanalac? Onola gucia erre, egosi, pregita, ta doloz errebentatcen egongonazan! Beguira, bada, ondo, fu, ta tormentu orietan nola egongociñan: ta queja, ta garrasi famiñaquin elangocenduen: Ay enc bada! Erretcen, illtceñ, lereguitendet! Ay! ecin eramandet! Momentu bacoitza milloi bat urte eguitenzat! Eternidade gucian nola eramangodet au? Noiz acabatucoda au? Iñoiz ez. Noiz aliatucoda? Iñoiz ez. Noiz emendic irtegonaz? Iñoiz ez.

Ay! Norc emendic ateraconau? Iñorc ez. Erremedioric eztago? Ez. Norc consolatuconau? Iñorc ez. Nor nizaz lastimatucoda? Iñorc ez. Consueloric ezdala: erremedio, ta esperantzatic ezdala? Ez. Ta emendic eun milla urtera? Ez, eta secula gucietan ere. Cer eguingodet, bada? Erre, ta chiscaldu, arabiatu, ta illnai, ta ecin ill. Cer da au? Nor gana biurtuconaz? Eztago norgana. Ez ceruan, ta ez infernuan ondo naidizanic, ondo icusi

icusi naizaituenic eztago , ta seculan ezda izango. O pena, ta pena gucien azcarria

Ta igaroco onen , edo guero ustediranen memoriac alivioa ematenbadu , infernuan orrec ere lecuric eztu. Aurrera oheric ez izango, ta ez ustecoda: ta lengo onaz acordatceac tormentua gaeitu , ta anditucoda : ta orrela memoriac bere pena izangodu , ceten atseguin emandezaquean gauzaric gogoratuco etzaion. Vorondatea beti deseguingoda , ceten gustoco gauzaric beñere eguingoezduen, ta beñere naiezduena beti izangodu. Entendimentuac bere pena du , beti bere desdicha onetan pensateen egon bearra , beti orrengañean, ta orren azpian egon bearra: campotic, eta barrendic beti tormentuz itoric. Onez guciaz gañera concienciaren ar goset biotceco ura.

O ! ta au gucia icusi ta nola condenatuac jaiociran eguna , janzuten oguia , ta eguinzuten gucia madaricatuoduten ! Cer arrabia beren contra iduquicoduten ! Eriotza defertucodute , baña etzaie emango. Guciac goroto bician egongodira elcarrequin , ta bacoitza bere buruarequin , ta al balute , elcar ito, ta bocaduca jangoluquee , ta ori dicha anditzat artucoluquee. Ay , Jauna , au cer da? Gaitcic andienzat emen daucaguna, ceña dan

eriotza, ta icaratcenduen ill bearra, infernuan
 deseatecenda, ta gauza anditzat aruco litza-
 que! Ta pecatu bategatic Cristava orretara
 obligatcenda? Ta orregatic ere charro bat
 ur edatea baño errazago peatcendu? Ay,
 Jauna, itza faltazat, burua faltazat desdicha
 au, bear bezala, pisatceco!

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

CEr istedezu, nere anima? Infernuco
 tormentu beticoac cer diran sobra
 icati, ta pisatudituzula deritzatzu? Bada
 jaquizu, esandan gucia aien aldean, ecerez
 dala. Ta ala, tormentu oiee cer diran,
 eguiaz, ta barrendic zuc ecin ezagutuare-
 ren, cerbait obeto ezagutceco, lengo lecu
 illun artara biurzaite, ta an cere buruari be-
 guirazaiozu pena icaragarri aietan, batere
 consuelo, erremedio gabe, ta eternidade
 guciraco. Ta contu eguizu, nola bereala,
 eternidadea cer dan, pensatcen asicoceran:
 ta esangodezu: Ay! ta tormentu oiee,ecin
 gueiago ala, onen pisuac dirala, beti ira-
 un beardute, ta beñere acabatu bear ezdu-
 te? Ezta inoizere. Ichasoaan ur tanta diran
 adiña urte igaro, ta ere emen egon bear-
 det? Bai. Aimbeste milla urte noiz igaro-
 codira

codira? Bada urte orieci gucioc igaro, ta nere tormentuac, orduanche asitcen baliz, ta bezala, izangodira, ta esperanza gabe, ta berico. Bai.

Ta eun milloi urtetie urtera ichafotic ur tanta bat ateraco baliz, ta dana, ichafotic gucia orrela aortu bear baliz: ta orieci beñ bacarric, ezpada ascotan, ta aimbeste bider, nola aire gucian lauso, edo atomo diran: alere milloi orieci acabatuco dira. Ta infernuac acabatuco da? Ez. Orduanche asitcen baliz bezala izangoda. Milla bider, ta milloi asco bider contu ori eguin bedi, eta orobat izangoda? Bai. Ta orregatic ere infernuco tormentuac, ta eternidadea bere asieran, bere artan egongoda? Bai. Ta esan, ta pensa al ditequean dembora ori gucia, ta are gueiago bear baliz, ichafotic ur tanta bat ateratecco, ta ur gucia orrela aortu bear baliz, ta au berau ascotan, orobat litzaque? Orobat. Contu eguin al guciac eguinta ere? Bai.

Cer eguingodet, bada? Ecer ez: cer eguin eztago. Erremedio, ta esperanzatic eztago? Infernu onetan beti? Tormentu onetan beti? Eternidade gucian? Fin gabe, fin gabe, fin gabe? Beti emen erretcen, ta ill gabe beti ilteen? Acabatu gabe, beti acabat-

batcen? Eternidade gucian? O! O ceñ laburra zan bicia, ta eternidadea ceñ lucea! Jaió, ta ill gucia bat afancitequean. O mundo gauzac nola aice pilca bat, ta vanidadea ciran! Ta ni añ eroa, non ta jaquiñic infernuco tormentu oietara anima ce cartela, orregatic munduco atseguin laburten ondoren choratu ta nembillen? Ta orregatic, nondic onra, ta acienda gueiago biribillatuconuen? Ango soberviac, jaquiñ naiac, ondafunac, ta atseguin loiac cer servitu didate? Lecu desdichazco onetan farteeco, ez bestetaco. Aragniareñ frutuac oiec dira. Munduaren fariac oiec; ta debruaren pagua eroenzat au da.

Ay! Erregalo, ta gustoai batec ematea au da! Ay! ta ceñ laburra contentua, ta ceñ lucea tormentua! Au icosi ta nor beregan sartcen, edo biurcen ezta? Norc, emengo gusto laburriac gatic, betico galdu naicodu? Ta cer eguin bear eztu batec, eternidadeco pena oietatic igues eguitea gatic? Are gueiago daquiela, milla bider bere aimbeste pecatugatic ori merecizuela. Ar gatic Santuen penitenciac, nequeac, aleguñac añ andiac cimla, icaratu bear eznaute: ceren oriec etciran ecer infernuaren aldean, ta guchi gucia, gaitz onetatic escapatearren,

ren. Jaincoac atguia emancien, eternidadea
cer dan icusteco. O nere Jauna! Ori icu-
fi, ta ondo ezagutceco indazu gracia, ta
seguru nere biciera obea izangoda.

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

OBeto eguia eu aditceco, contu eguin
naidet, esandiran urte otiec igarodira-
la. Ay ta tormentuz, ta penaz cen ale, edo
aspertua egongonazan! Berriro beguiratunai-
det igarodana, ta etorquizuna, ta ceñ erre-
medio, ta esperanza gabe nagoen. Onetatic
ceñ erraz libranindequean, ta nola naieznuen
badacust. Ay au gucia nere culpaz daramat
nic! Esancidaten, ta caloric eguineznuen!
Ay cembat conseju on, ta egemplo obe, cem-
bat Jaincoaren mandatu, inspiracio, ta bil-
dur santu bata bestearen gañean niri etorri, ta
guCIA laargtceen nuen! Ay ta cergatic? Aur-
queria, ta ecerez bategatic. Ta eguia da au?
Nic dedala enlpa! Ondo necusela, pena oie-
tata sujetatunazala? Jaincoac deitu, ta ni gor-
tu! O nere itsua, ta zoroa!

Jaincoaren deia iñoiz enzuten banuen, la-
ga gueroco? Ay ori eguindet! Ori nic eguin
det nere Jaincoarequin? Ay orañ arrac jaten,
ta penaz defeguiten nola egon beardedan! Ta

ar bat beñere illico eztana: ta ay bat beñere
 itsilduco eztana! Ay ene dicha gabea! Nola
 arrazoi izangoda Jaincoaren inspiracioai eran-
 zurca? Orañdaño bezala gortu, ta fortutcea
 ondo izangoda? Biar, ta gueroco beti utciaz?
 Ay nere Jaun amoroso! Ez arren, Jauna:
 orrelacoric eguin ezdezadala! Bereala, orañ,
 puntu onetan asinaidet. Ea, Jauna, itz egui-
 zu, enzungozaitu. Zuc aguindu, zuc zu-
 cendu, ta nic jarraitu. Zuc esan, ta nic eguin.
 Eternidadeco desventura onetatic libratce-
 agatic, pocic, Jauna, joangonaz, Zuc nai-
 zun bidetic.

BOSTGAREN CONSIDERACIOA:

EGuia esatera, nere anima, contatu ditu-
 gun pena oicc andiac dira. Jaquizu, ba-
 da, orañdic, guciac baño andiago bat, ta gu-
 cien azcarria faltadala, ta ori da calteric andie-
 na. Pena au da, Jaincoa betico galtcea, ta
 aren arpeguinic beñere secular ez icusi bear-
 ra. Ay nola zu añ urruti zauden, Jaungoicoa
 cer gauza dan jaquitetic, ala añ urruti zande,
 on galtcea, cer pena dan jaquitetic! Baña ja-
 quizu, gucién artean andiena dala. Jaungoi-
 coa galtcea, zuretzat on gucia galtcea da. O
 ceñ On andia galdudezun ta betico, ta onra,

ta atseguin ecerez bazuecgatic ! Baña nola añ
 eziakuña, ta itua zauden, pena au berez
 cer dan jaquiteco, largadezagun, itz batean
 efanaz beste tormentuac infernuan añ andiac
 badira, au gucien gañean, ta guciac baño
 gueiago, ta andiago dala.

SEIGARREN CONSIDERACIOA:

ORañ beguira ondo, aimbeste infernuan
 padecitcen daudela, ta aimbeste urte
 igaro, ta batere adfeden, edo alivio gabe:
 penac beti batean, beti bere artan, ta eterni-
 dade gucian orrela egon bear dutela, jaquin,
 ta orregatic ere, an daudenen animoac letaz
 gogorturic, ta beren gaitcean arrituric egon-
 godira, ortic atera nai gabe. Onelaco desdi-
 charic izanditeque ? Bada ala da ; ta ala izan-
 goda, ta oneraco vorondateric ezdute secu-
 lan izango. O Jaun guztia ona ! Zuri esquer-
 rac fin gabe, ceren nere oneraco au nic on-
 do pensatceco lecuá ematendidazun !

Demagun, bada, infernuco carcela illun
 artan, misericordia, edo barcacioco pregoi
 andi bat eguitendala, non eñatenzaien gu-
 ciai : Ea cer eguingodezute, ta libratucocera-
 te ? Ea cer bicimodu artucodezute ? Bada,
 mundura batzucc biurtu beardute ; ta peni-
 ten-

tencia eguiteco, berrogueti urte emangozaiz-
te. Jesus milla bider! Cer esan, ta cer eguin-
goluquee? Ta zue cer esan, ta cer eguingo-
cenduque? O Jaun piadosoa! Ni, Jauna, ni
orietatic bat izan nadilla! Ni emendic irten
nadilla. Nic, Jauna, seguru, ta arrastaca bear
baliz ere, servitucozaitut. Nere dicha, ta Zu
servitcea, guciz andia. Orduan, Jauna, be-
toz, nai badute, nere gañera, diran neque,
ta gaitz mota guciac: betoz desonrac, pobre-
za, ta pensa al ditezquean beste desdicha
guciac.

Orrez gañera, nic pocic eguingodet, aguin-
du al ditezquean penitenciaric gogorrena: ta
izangonaz munduco humillena, ta gucien az-
picoa. Orañ bada, anima, esazu: Eternida-
deco desdicha ori, ta ascotan, mereci izan
ezdezu? Bai. Jaincoac echeden, libratu, ta
dembora au emandizu. Atoz ona, bada: ta
orduan seguru eguingocenduquean eguiaz-
to penitencia, ta biciera berria, cergatic
orañ eguingo ezdezu? Orduan gogotic artu,
ta baliatuco zinaquean bezala, cergatic orañ
gogotic artu, ta baliatcen ezcera? Orduan
zure bicitza concertatu, ta zure pensamen-
tu, itz, eta obrac ondo beguiratuco cindu-
quean bezala, cergatic orañ concertatcen, ta
beguiratcey ezdezu? Orduan gucien azpian

egorera , ta neque , dolore , gaitz , ta defon-
rac eramatera animatuco cihan bezala , cer-
gatic guztira orañ animateen etcera ?

Ea bada , anima tristea ! Zugana biurzaite,
beguac arguitu , ta gogotic eguizu. Asi be-
reala , bertatic asi. Ay nere Jainco maitea!
Onelaco meledoa Zuc niri eguin , ta elquet
beltcecoa berizangonaz ? Aitceco gogotic,
neretzat erremedioric ezdala , ta on ezagu-
tu , ta Jaincoari elquerrac obraquin eman be-
arreañ , pecatua pecatuaren gañean eguin,
ofenditu , ta guciago aerrerazotcededala!
Ceren beguira zaude , anima itua ? Erreme-
dio gabeco sententia zure contra eman ar-
tean zaude ? Orañ guchibat padecitcea , gue-
ro betico baño , obe ezta ? Nola cera orren
gogorta ? Onelaco golpeac , ta onelaco be-
nificioac bigunteen etzaituzte ? Jauna , bitat-
tean Zu sartcen ezbacera , consideracio gu-
ciaquin ere nic ecer balio ezdet. Burnizco
biotz au quendu , ta arren araguizco bat in-
dazu. Illa dagoena , Zuc piztutcen ezba-
zu , nola jaiquicoda ? Ea , Jauna : Lazarori
bezala deadar andi bat eguidazu : Ea anima,
zure pecatuen eriotzatic irtenzaite. Illeñ arte-
tic ateranazazu , deidicha oietatic ateranaza-
zu. Ah , Jauna , fortuna nago , ta illa bezala:
piztu , ta biciera berna aldanazazu : zure ef-
cuan dago nere bici , ta on gucia. ZAZ-

ZAZPIGARREN CONSIDRACIOA.

E Temidade desdichazco ori icusi, ta orretan ez erroteagatic cer eguin beardet nic? Gaitz añ andia da, non guizon batec bacarric condenatu bear balu ere, bildurrez icara egotea arrazoi litzaque, ta miseria orretan ez erroteagatic azqueneco aleguina eguitea. Cer izangoda bada, ez bat bacarric, ezpada aimoeste milladi condenatecen dirala? Condenatecen diranac, saluatecen diranac baño gueiago dirala? Jesu Cristoc esanzuen: Bicitzara, edo cetura daraman bidea estua, ta ango atea chit erria dala, eta guchic arquitecendutela. O itz icaragarria! Sentencia onec nor icaratcen eztu? Esanzuen Cristoc bertiz: Eriotzara, edo infernura daraman bidea zabala, ta ango atea andia zala, eta alco bide oneratic dijoacela, ta ate oneratic lartecen dirala.

Conuetara orañ: Nondic nabil ni: bide estu, edo lasaieric: ate zabal, edo estutic? Egua esatera, lafai, ta zabaletic. Cer izangoda, bada, nizaz? O! Infernucoc tormentu-eran ez errotearren, esturcea, ta bide estutic ibiltcea, combat obeto dagoquit! Ea, ez, alco, edo gueienac bezala, ez bada guchiac, eta contatuc bezala, bici beardet. Salvaru

naider? Bada erremedio gabe, ta gogotic au artu beardet. Ay! Millataric bat, ta ez gueiago condenatu bear baliz ere, norc icara andia iduquico ezluque? Ay ni ore naiz ori? Orren fuerte tristecoa? Nic ezdet nai esan, salvatcendiranac baño, condenatcen diranac cembatez gueiago diran. Baña ay! Señale, ta egemplo tristeac dira!

S. Bernardoren bicitzan contatcenda, Santua iltzan demboran beste oguei ta amar milla iltcirala, ta bost anima salvatucirala. San Franciscuren Historian contatcenda, Jaincoaren Misionero Bertoldo vicio baten contra predicatcen cegoela, emacume vicio arzaz galduric cegoen bat, bertan illic gueratuza-la: guciac aren animagatic oracioa eguinzuten: ta piztu ta beregan biurtu, ta esanzuen: iruroguei milla arequin batean iltcirala, ta lau, edo bost anima salvatucirala: ta esan oida, iru Purgatoriora, ta bat joanzala Cerura. Espiritu Santuac dionac, jaquinez: edo necioen numeroa infinito dala, niri icara ematendit: ta orobat Cristoren esanac, salvacio-co bidea guchie arquitcendutela. Ta emendic cer atera beardet? Cer? Bicimodu, edo estadua artu ezbadet, bereala Jaunaren graciarequin, nere salvacioraco bearren dedan bidea cinhez artu. Ta estadua arturic banago,
nere

nerre orri jarraitu , ta batera , ta bestera ibilli
gabe , lan oni gogotic equin , egunoro obe-
to bicitceco.

ZORTICIGARREN CONSIDERACIOA.

E Stacio bat , nere anima , emen daguigun.
Infernico animen lecu , egoera ta ef-
tacioa icufidezu. Zue ori bera erremedio ta
esperanza gabe mereci izandezu. Baña Jesus
maiteac aimbeste nai izandizu , non , zu libra-
tceagatic bere odola , ta bicia Gurutcean emā-
zuen. O Jesus , nere Jaungoico , gucia
ontalunez betea ! Mitericordia paregabe au
zordizut ? Bai. Ta nola pagatudizut nic ? Ay
nere itsu , esquer beltzaren jabea ! Zure con-
tra biurtu , ta zure ofentac baicic eguin ez-
det ! Orrez guztiaz ere aimbeste urtean eche-
den , ta betoac zabalic deitcendit. Iculi , ta
sufritunau. Ta orregatic ere ni beticoa : ta
Jaun au nere billa ! Au cer da ? Onela beti
izangonaz , Jauna ? Ez , ez , nere Jainco laz-
tana : ez guciago peccaturic , ez zure ofensa-
ric. O ! ta norc , zure justu guciac bezala , zu
amatu cinzaquean !

Ea , anima , sofeguz estacio onetan gau-
den , ta igozaitte zure gañera. Zure aleguin
gucien gañera , ta arc gorago igoizaitte , ta
obraz

obraz ecindezuna , edolaric vorondateaz eguizu. Ea deleo bici eraguille bat , neurri gabe zure Jaungoicoa amatcego , atrezazu. Ah cer itsutasuna , Jauna , Zu ez amatcea ! Ea anima nereca , gueiago , ta gueiago amaezazu : ez guchiaz contentatu , ez necatu , ez alpertu. Ea zure biotz ori zabaldu , ta amatu : gueiago ere lasaitu , ta Jaincoa amaezazu. Ay , nere Jauna ! Guchi da , ecer ez da nere aleguin gucia. Santu , ta Aingueru gucia atozte nere faltac betetcera. Virginia , nere Amandre , Jaincoaren Ama maitea : Zuc bai daquizula bera amatcen. Amaezazu ondo onean. Zu cerorrec , Jauna , nere deleoa ondoena cumplitcendezu. Amazaitte , bada , ta gozazaitte : ta ni zure amorio orretan gozatcen naz.

BEDERATCI GARREN CONSIDERACIOA.

Birutu naidet berriz , nere peccatuquin irabaci nuen estadura. Infernu ori nico ondo merecitur nuen. Beste neque , gaitz , deforra , peccu , ta miseriaz nola quejanaite que ? Labe gori batean egotea mereci banu , ta cilicio bat ecartcean , tormentu ori trucatuco balidate , favore andia ezlitzaque izango ? Bada munduan izan al ditezquean gaitz ,

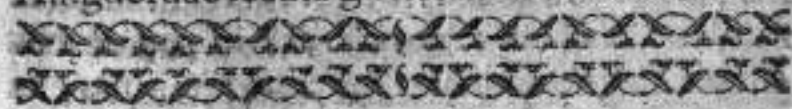
gaitz , defonra , tormentu , ta nequeac , nic
 infernuan mereci ta neucan lecu , ta estadu-
 aren aldean , cer dira? Eguiaz ccerez. Orre-
 la , Jaincoac oi batean ni egotea nai badu ez-
 det cer quejatu. Pobrezaz , dolorez , lepraz
 betea icusten banaz ere , ezdet cer queja-
 tu. Guciac banatu , zaitu , ta oñ pean ba-
 narabilte ere , ezdet cer quejatu : bada nic
 mereci baño mesede andiago eguiten didate.
 O ceñ esquer andiac favore onegatic Jainco-
 ari zor diozcadan ! Cer nic infernuan me-
 recinuen ?

Au iculi , ondo pisatu , ta nor erregaloen
 faltaz , edo janari gaizqui guilatuz : nor po-
 bre , ta bearriz izanaz , nor egun bateco ofa-
 sunic ez izanaz , nor defonra , ta beste onc-
 lacoaz quejaditeque ? Ez , Jauna , ez : ona
 prest nago : prest guciraco nere biotza. Ne-
 queac , doloreac , defonrac , ta afrentac be-
 toz , ta zure ofensa gabe betoz. Baña , Zu
 gabe , Jauna , ni ecer ez naz : lagunzadazu.
 Nic esan bai , ta eguin ez : itcetan bat : ta
 obretan bestea naiz. Milla , ta gueiago esquer
 ematen dizquitut , Jauna , ceren infernura bo-
 ta ez nazun. Beneficio soberano , edo guci-
 en gañeco au beti nere biotcean josinē iduquit-
 codet : ta nere bici guztia , Zue lagunten di-
 dadula , Zu alabatcen , amatecen , ta seruitcen
 izangoda.

L Urraren gañean bicidan edoceñ pecataric aimbeste, nere Jaungoicoa zor baidizu, cer zorcodizu, infernua merecizuela, Zuc zure echera ecarri, ta zure adisquideen artean artudezun pecatari batec? Nic betico tristeza infernuan merecinuen, ta Zuc onembeste alegria emandidazu! Erremedio, ta esperanza gabe an egotea merecinuen, ta Zuc ceruaren aimbeste esperanza, ta prenda emandizquidatzu? Nic tormentuetan erretcen egotea merecinuen, ta Zuc aimbeste consuelo biotcean ematendidazu? Nic deabruen esclavo betico izatea merecinuen, ta Zuc zure umeen artean artcen nazu? Nic demonioen janari famiñac merecintuen, ta Zuc zure Maiean artu, ta Aingueruen oguia ematendidazu? O! ceruco biciaren oguia, ta Zu ceran guztia, ematendidazu, nere Jaun andia! O! nic mereci ez bezala Zuc eguindezu! Bere burua, bere Magestade dan gucia ematen didanac, cer emango ezdit?

O nere Jauna! Ta misericordia onen andiagatic cer emangodizut nic? O ceñ be-
 raa, ta ceñ gozoa ceran! O ceñ gauza andiac nerequin eguindiruzun! Milla esquet,
 Jauna, ta milla milloi bider esquet andiac
 zuri.

zuri. O Jaun poderoso, ta Aita guztiz ona!
 O nola nere traicio, ta desleialtalunaz aztu-
 ceran? Ni seme galdua, ta Aita ona besoac
 zabaldu, ta niri laztan ematera: soñeco berri
 ederraz janci, ta semetzat arteera! O Arzai
 ona! zure ardi galdu au infernucio otloac
 baceramaten, ta Zu ondoren, ta billa joan,
 ta zure dei, edo chistu gozoac otloen artec
 atera, ta zure sorbaldan artutenduen! Ah
 Jauna! Eguiatz zure costura, infernutic libra-
 tteco, zure soñean salto au nic emanuen! Ta
 ardi charar au zure gañean artu, ta zure latre
 gozoetara ecarri, ta betico ceruetara erama-
 teco naucazu! O Aitaric, ta Arzairic onena!
 Aingueruac secula gucietan alaba zaitzatela.

AZQUEN JUICIOAREN GAÑEAN

Lenengo Consideracioa.

A Raco mundua acabatceco zorian dago-
 en artean, cer igarocodan, ta cer gau-
 zac icuficodiran, nor etangodu? Ay nere
 Jaungoicoa! Zu bacarric daquizu, bestec
 ez, noiz, ta nola ori izangodan! Mundu gal-
 du bearrari beguiradiozagun alde gucitic go-
 se, ta izurriaquin, guerra, ta eriotzaquin,
 lur-

Iurricarā , ta ujolaquin estuan , ta estiric. Ba-
ñā acaballaco doloreen asierac dira oicc. Gue-
roenean , beguira aicē buumbada izugarrien
arteā Jaincoaren aferrezco su bici illun bated
diran guizon , abere , ta beste gauza guciac
erre , ta auts beltz biurteenditu.

Contu eguizu orañ , Munduaren aldarte
triste onetan zu bacarric guelditucerala bici-
ric : ta estadu lastimoso orretan icuñ , ta est-
tendiozula. O Mundu dichagabea ! Zu cera
Adan-en semeac zoreraci , ta engañatuciñi-
tuena ? Zugatic aimbeste ezpaita , auci , ta
aferre : Zugatic aimbeste egercitu guerra bi-
cietan alchatu , ta aimbeste eriotza izancitan ?
Bai , zu cera. Bafia ay nola ceunden , ta nola
zanden ! Efadazu ? Non dira orañ , cer eguin-
ciran Erregue andi aimbeste neque , ta pel-
grorequin zure gañean aguinduzutenac ? Non
dira aberats , ta poderoso zure ondafunac
iduqui cituztenac ? Non dira , codiciac bil-
ducituen cillar, urre, ta arri preciofoac ? Non
zure Torre andi , Jaureguiac , Loretoqui , ta
Jardinac ? Non zure atleguin , ta erregalo ill-
cor eroac , beti bici bear bazuten bezala am-
beste antiaz nai , ta biribillatcen cituztenac ?

Ay nola guciā auts biurtu , ta quea bezala
deseguñ , ta ondatudan ! Beste Erregue zo-
roac , bere egercitu andi gucia urte guchiren
bura-

buruan defeguin ta acabatuco zala penfatu,
 ta negarrari eman bacion : Munduco egerci-
 tu , guizon , ta gauza estimagari gucien atce-
 neco castigu paregabe onec , nor lantuz , ta
 lutoz beteco eztu ? Baña nere biotceco luto,
 ta negarrac nere culpen gañean izan beardu-
 te ! Munduaren azquen au jaquin , ta onela
 icusi ezquero, lurreco gloria, ta ondafun gu-
 ciac nere elcuan baneuzca ere, diranac on pe-
 ra bota bearnituque. Ecerez bat nic dedan
 gucia izanic : cer defdicha da au , ori utcitce-
 co ere animoric ezdet : ta ecerez orregatic,
 ambeste culpa , ta ofenta Jaincoaren contra
 eguindet ?

Ur tanta bat ichaso guziaren , edo pits bat
 lur guciaren aldean cer da ? Nic dedan , eta
 bici gucian izandezaquedan onra , estimacio,
 ta ondafun guciac , Erregne gucien poderio,
 onra , ta ondafunaquin cer du cer icusi ? Ba-
 da mundu au bere gauzaquin, dacufuncz auts
 putca bat baicen ezpada , ta estimacio ori me-
 reci badu , nola nere biotza cali ecer ezdana-
 ri eranfitcenzaio ? Nola ori nai , ta ambeste
 antiaz billatcendet ? Nola nere aleguinac ecer-
 ezqueria onen billa , ta ascotan , nere anima
 galceco perillean , eguitenditut ? O zoraque-
 riaren itua !

Ea nere anima: auts pilla andi orretan aim-
 beste

beste neque costaricaco acienda billezazu:
 Zuri lenagocoac utci cizuten Echea, edo zuc
 ondorengoenzat jasocenduena : zure gusto,
 edo atseguinen lecuá ; zue naien cenduena:
 ea naspilla eragabe orretan arquidezaquezun.
 Guciac nastu , ta defeguinciran. Eicuetan
 auts puscabat arrezazu : bearbada len ori Co-
 roa bat zan : non da aren edertafuna ? Bearba-
 da bastoi bat zan: non da aren balentia? Bear-
 bada edertafun andi bat zan : non da orañ ori,
 ta orren galac ? Ay gucia vanidadea , aicea,
 urfa , ta autfa ! Ta izanditeque Cristauric añ
 jaquiñez, edo necioric , Jaincoaren Ontafun,
 ta edertafuna ecerezqueria oiecgatic fgaldu-
 naiduenic ? Ta oietatic bat izan eznañ ni , gus-
 to billau batzuen truquean Jaincoaren Le-
 guea urratuaz ? Ay Jauna ! Ceñ itfua izan na-
 zan ! Au ondo ezagutceco , arren arguia in-
 dazu : orrela , zugandic , nere on gucia , se-
 culan aparta eznañin. Amen.

BIGARREN CONSIDERACIOA.

NEre belarrietan deritzat dagoela trompe-
 ta izugarri gucioi Jaincoaren Juiciora
 deitcendiguna : Araco trompeta San Geroni-
 mo bati biotceco icara ematen : au ere-
 mu batean , betan , penitencia , oracio , ta
 nega-

negarrez defeguiña cegoela. Ay ene bada ! Nola bildurtcen eznaz ni añbeste culpa , penitenciaric eguin gabe , dauzcadala ? Eleizaco Pillareric sendoenac trompeta onen deia aditu , ta dardar icara dabilza , ta ni , bildurtceco añ beste causa ditudala , nago forturic ! O biotz , edocēñ tentacionen aiceaz galtcencerana , nola tormoi icaragarri au : Piztu , ta jaiquizaitezte illac , ta arozte Juiciora , aditu , ta ill otza gueratcen etcera ? Jann guciz poderosoaren pregoi onec cer icara orduan emangodit ? Nola obeditucodiot ? Ta nondic jaiquico otenaz ?

Ay ! nere pecatuai beguiratcen badiet , infernuan egongonaz , ta andic etorriconaz ; bada : ara nere burua añ beste bider botader. Andic anima etorricoda , ara gorputzarequin biurtceco , bien tormentuetara. Lurretic jaiquiconaz , mundu guciaren aurrean acusatua , juzgatua , ta condena ua izateco guizonie infame billau-enaquin. Jaiquiconaz , erremedio gabeco , ta eternidadeco condenaioaren sententia aditceco. Au gucia culpa mortal bacoitzagatic merecintuen , ta estadu orretan ill banitz , gucia eguingozan. Nola , bada añ beste urtean orrela bici izan naz ? Nola añ erraz pecatuetara biurtunaz ? Nola biotceco damu , ta eguiazco ta negarrezco penitencia eguiñaz , orieci borraratu ezditut ? O

O nere anima ! Juicioco trompétaren so-
 ñuac orduan zu icaratcea nai ezpadezu , orañ
 aren orfa aditcen , ta ari obediteen alizaitc.
 Illac jaiqui , dio , ta Juiciora atozte. Culpa pi-
 suaz illa bazaude , eriotza orretatic piztatcea
 aguintcendizu. Illac becela Jaincoaren deiac
 aditeen ezbadituzu , lotarqui pisu orretatic el-
 natcea aguintcendizu. Añ beste dembora ba-
 da , zure bicimodu ori zulentceco , elaten-
 dizula : zure biotcean golpeca otsez badago,
 pecatuaren peligro, ta bide orietatic igues da-
 guizula : defengañoaquin deadarca badago-
 quizu zure barreñan : zure lagunaren def-
 gracian , ta ustegabeco beste adifquide , edo
 ezagunaren eriotzan , ori beguiz icusi , ta
 orregatic ere sortua becela , lo pisu orretan
 sarturic bazaude : Ea jaiqui , dio , ta zure jui-
 cioan zurequin gogotic fartzaitc.

Ay nere Jaincoa ! Ta cembat zuc , ni piz-
 tu , ta jaiquierazotceagatic eguindezun , ta ni
 lotan ceñ arritu , ta sortua egon nazan ! Cem-
 bat bider nere biotceco bildur , arantza , avi-
 so , Libru , ta Predicado een deiaquin , otse-
 guindidazu : ta ni orregatic zure favorce-
 zat beri gorra ? Ay Jauna , ni ez galtecan , cer
 interes cenduen Zuc ? Ni ez condenatcean,
 cer provechu cenduen Zuc ? Ta añ beste , ni
 baño culpa guchiagoz , condenatcen Zuc

utei, ta n'ez galtceco, cer icuscenduen nigan? Aundia da nizaz Zuc izandezun misericordia, ta chit andi lotfagarria nic zure contra iduquidedan esquer gaisto itfusia. Ezagutcen, sentitcen, ta confesatcendet, Jauna, Orregatic zure escua indazu jaiquinadin gogotic, ta zure Juicioan iduquicodedan bildur santuan firme betico egon nadin. Amen.

IRUGARREN CONSIDERACIOA.

JUicioco trompeta aditu, ta Anima santa bat cerutic jachicoda, ta anima condenatu bat infernutic igocoda: orduco bien gorputzac egongodira prestatutic. Baña ay! Elcarren antz gabecoac! Anima santac gorputza arquitucodu, eta laster biurtucodu eguzquia bera baño arguiago, ta ederrago, gloriuzco dote guciacz janci, ta apaindua: ta bere Aingueru Guardacoac esangodio: Ea zotioneco anima, gorputz eder onetan sarzaitte: au virtuteetan zure lagun ona izanzan: ta orañ zure dichetan ere izangoda. Oiee dira begui lurrera beguira ceundenac, peligrozco edo cillegui etzan gauzaric ez iculceagatic: oiee ezpañac, inoren gaizqui efan, edo ofensaz idiquitcen ezcitanae: oiee belarri mormuracio, ta belle itz gaistoenzat ichitc ceneuzcanac:

canac : au buru , pensamentu santuac artcen
 cituena , oñ oiequin Eleizara , ta obra onetara
 joatenciñan : oiec zure escu bedeicatu pobre-
 choai limosna ematencionac : au zuru gor-
 putza dembora batean barau , azote , ta ci-
 licioaquin zue zatitcencenduena.

Gauza oiec gogorrac ciran orduan ; baña,
 ò ceñ gozoac izangodiran eternidade gucian!
 O begui dichoso , ceruco edertafunac icusi
 beardituzutenac ! O belarri dichoso Aingue-
 ruen musicac enzun beardituztenac ! O ezpañ
 dichoso , Jaincoaren alabantzac cantatu bear-
 dituztenac ! O gorputz chit zori onecoa lurre-
 co gusto labur , billavac urciagatic , ceruco
 gustoz bete ta egon bearduena. Ea , anima
 santa , laster eguizu zure gorputzari laztan
 estu estu bat betico ematera. Bereala anima
 or sartu , ta argui eder gozoz betecodu,
 eguzquiac odei bat arguitu , ta edertcenduen
 guisa : ta cristal garbi bat eguzquia or sartcen,
 edo artcen danean bezala. O cer gloria !

LAUGARREN CONSIDERACIOA.

BAña anima condenatu batec , ay ceñ
 itfusi izugarria bere gorputza topataco-
 duen ! Ceñ nazcagartia ! Bere pecatu gucien
 artean itfusiena eguinzuen lecuán , beardada
 topatucoda : ta icusi , ta arrabiazço adia trif-
 teaz,

teaz, esangodio: Ay nere zori gaitocoa! Au da, au gorputz galdua, ceñean, ta ceñagatic añ aimbeste pecatu eguin nituen! Carcella illun, ciega illgatti onetan, nere eriotza eternidadecoaten obi ustel onetan sartu beardet! Ah gorputz madaricatu nere desdichagucien aliera! Ay! Or arturicaco atseguin labor, ta gusto loi, ta lotiagarriac ceñ garelli costazaizquidan! Ay! Ta infernucos mostruo oni gusto ematearren ceruco atseguin gozoac galdu, ta infernucos tormentuac irabaci, ta betico condenatu nazala!

O! Mundura biurtuco banintz nola beste moduz gorputz au tratatuconuquean! Nic abere bat bezala eci, ta esclavo billau ori arazorari sujetatuconioque. Penlamenteu gaitoai bideric ez idiquitearren, begui oriec, bear baliz ateraconizcaque: pecatuaren peligro, edo ocasioco echera ez biurtcearren, onac ebaquiconiozcaque: eremuetaco penitente guciac baño gogorquiago illeraci, edo mortificatuconuque. Nic nola bici eracuconioque. Baña ay! Nereac eguindu, ta erremedioric ezta! Gorputz oni, adiquideari becela nainon, ta orañ, ta betico nere etsairic andiena izangoda. Barau egun bat ez sufritearren, zacur amorratuin infernucos gosea eternidade gucian iduquico det.

Culpaz Meza bat galdugatic , lotiaz arrastaca juez alerrearen Tribunalera joan beardet. O ceñ erraz au erremedia nezaquen ! O ceñ dichazcoa orduco penitencia !

Onetan demonioac aserre , ta deadar andiaquin diote. Cer contu dira oriee , anima madaricatua ? Ceren beguira ago ? Au , gorputz au dec , ire vicioquin eguñicaco ire betico eche , ta toquia. Au itulua badago ere , ituslago ciran , ic or eguñdaco pecatu loiac. Sar adi , ordu gaitoan iretzat , lengo ire atleguñetaco lecu onetan sar adi : au eternidaco tormentuetan lagun izangodet.

Orduan anima gorputcen sartu , ta infernucos gar izugarriac gorputz guztia barren , berun urtu , edo burni gorriaren guisa banatucodira. Suac , eta chingarrac bereala saltatcen asicodira beguieratic , ao , ta belarrietatic , ta quirats ustel baten guisa multietatic sartucozaio. Puzoniazco sugue aserre , ta dragoi odolguiro batzuen guisa demonioac eldu , ta biribillan artu , ta gorputz , ta anima orrela cateaturic , ya padecitcenduten sententia aditcera eramangodituzic.

Ay anima galdu , au iracurten , edo enzuten dezuna ! Zure desdichaz pecatuan bazau de , nola centrañoco deadarraquin misericordia elcateen ezdezu ? Zure peligro iculi , ta
nola

nola arritzen etcera ? Ay nere Jaincoa ! Gaitz oiee guciae nere gañera etorriditezque : Bai, ta asco aldiz ondo mereciac nituen : ta erremedio gabe orietan egongonintzan, baldin zue, Jauna, libratu ezpaninduzu. Cer da, bada au, au cer da ? Nola Jaincoaren Leguea pisutzat artucodezu ? Nola zure grina gaitzoac ucatcea, gogor eguingozatzu ? Nola erretiroa, oracioa, itillic egotea, ta penitencia artuco ezdezu ? Oiee, pena aien aldean, cer dira ? Animo bada, ta gorputz au bertatic eci, zatitu, ta Jannaren vorondatera ecarteen ari nadin : ta ori pocic, desventura aieratic libratcearren. Naicodet orduan : eguindezadan orañ.

BOSTGARREN CONSIDERACIOA.

ORañdaño esandiran desdichaz gañera, andiagoric izangoda ? Ay ta cembatez andiago, ta arriarriagoac ! Guztien Juez soberanoa, gu saluatecco artucituen Llaguquin, ta Gurutce santua aurrean duela, aguertucoda. O Llagac, ó amorio nic añ guchi estimatuac ! O salvacioco Gurutce, nic gaizqui ezagutu, ta ez billatua ! Zue izan bearcenduen nere erremedioa, ta orañ izangocera nere condenacioa. Emen da pauso icaragarria.

Aingueruaj aguinducodie Cristoc, onac,
 gaisfoen artetic, apartaditzatela. Ta bada,
 gaisfoen artecoa izan naz, apartarcean nola
 izangodan, consideratu naidet. Beguirz on-
 do, nola condenatuen gendedi artetic bulla
 andiarequin, Jesu Cristo aculatu, condena-
 tu, ta ill zuten Judu, ta Guenillen gabilla
 andibat ezquer aldera ateratcenduten: eta
 onequin batean zu ere lasterca Juezaren aur-
 rera zaramazquiten. Cer da au, deadar egun-
 godezu, ta quejaticocera: Gende infame
 onequin bat eguiten nazute? Baña, carguac
 eguitean, zure quejaz lotzaticocera, iculinc
 zure culpa cembatez andiago dan.

Judas saltzallearen falsia demonioac acusa-
 tucodute, ta nola Jesus bere Maisua oguei
 ta amar dirugatic salduzuen; ta zure contra
 deadar gueiago emangodute, ceren zuc, ez
 beñ, ez bada ascotan, ta merqueago, instan-
 te bateco gusto utziagatic bera salducenduen.
 Juduen gende itsua acusatucodute, ceren
 Barrabas gueiago, Jesus baño estimatuzuten:
 ta emen zure contra deadar eguingodute:
 onec, Jauna, ecertan iduqui etcinduen, ta
 zure, ta bere erlai deabruai jarraitucien. Jesu
 Cristoren contraco burlaguilleac acusatucod-
 dituzte, ta bereala zure contra bihurtucodira:
 onec ere zure legue, fede, ta Sacramentuaz
 bere sacrilegioaz burla eguinzen. In-

Infernucos borrero, Cristo Gurutcean jolizutenac, acusatucodituzte: ta indar andiangoaz zure contra esangodute: onec bacequien, Jauna, Apostoloaren esana, ta peccatu mortal eguitea, berrito Zu crucificatcea zala; ta orregatic aisa, ta ascotan peccatu andiac eguincituen: eta au ondo jaquinie, Zu bere Jaincoa cinala, ta Juez estua izangocinala. Sinistenzuen, onen salvacioagatic, odola, ta bicia emancenduela; baña ecertan ori iduqui etzuen, zacur baten odola baño gueiago. Orra onen pagua. Ala onec castigu andiango mercedu, Judu, ta Gentillac baño: bada cerorrec esancenduen bezala, oiec etciequiten, cer eguitenzuten; baña onec bai: baciequien, Zu bere Jainco, Erredentore, ta Jueza ofenditcencinduela. Ay! Ay! Ay, cer infernucos lotsa au! Madaricatu aien lagun izanda, betor aiequin infernura.

SEIGARREN CONSIDERACIO.

AY nere Jesus ona! Orduan nic cer esangodet? Nere desdichen barcacioa escatucodet? Baña ezta ya ordua. Ama Virginiaren amparora biurtuconaz? Baña onen piedadeen dembora acabatuzan. Nere Aingueru Guardacoagana? Baña ori nere bici-

izaren testigu, ta salatzalle justia izangoda.
 Cer esan, edo cer eguingodet bada, guciac
 nere contra badira? Oy ene desdichagabea!
 O pena erremedio gabea! Beroz, Jauna,
 nere contra munduan diratequean gaitz, ta
 desdicha guciac, atceneco deldicha artatic
 libranadin.

Ta cer izangoda, baldin puntu artan icul-
 tenbadet, nic burugabe, ta zorotzat iduqui-
 nuen pobrecho bat, Ainguenuac elcutie jus-
 tu gucien, ta Santuric andienen artera data-
 matela? Ay, ta nola luerteac trucatuciran! Bur-
 la nic ari eguin nion, ta orañ berac niri egui-
 tendit. Nic billautzat nencan, ta nere criadu
 servitzarien artean artuco eznuen, beguirat-
 uco ere ez nion: eta orañ añ dichaz betea,
 ceruco Principeen artean onratua da: ta ni
 munduco canalla billan gucien artean, suzco
 cateaz lotua. Ay! Nor, edo ceñ da beste
 Santu andien artean Eguzqui bat bezala añ
 eder aguertcen dana? Urtia nere lagun, ai-
 de, edo adisquidea dirudi. Bai, ta berbera
 da. Au cer da, ta nola? Pauso charretan ne-
 requin ibilli etzan? Pecatuetan nere lagun
 izan etzan, ta onelaco berac eraguin etci-
 dan? Bai, eguia da. Baña guero gucien pe-
 nitencia eguintzuen. Mundua utci, ta Erli-
 gioan sartu, ta bicitza fantu bat eguin zuen.

Ta coroa eder arc, ta alaco Santuen artean
ura egoteac ori etan naidu.

Baña ni pecatu loietan begui bietaraño
farturic, ta Jaincoaren deientzat beti gortu-
ric, eragabeco nere defeoen ondoren bil-
dur gabe ibillinintzan, Juicioco egun au se-
culan izango ezbazan becela. Ay nere gal-
dua! Beraz eguiaren bidea urseguin, ta er-
remedio gabe betico galdunaz. Acabera au
orduan nere tormentua izangoda; baña orañ
izanditeque nere erremedio gucia. Ea, bada;
cer eguitendet? Jaincoa seruitcea, nola go-
gotic artcen ezdet? Ea, berac deitcendidan
bidetic noan, munduco gauzac utci, ta ne-
que, ta arantcetatic badere, Juicioco lotsa
artatic libratcearren.

ZAZPIGARREN CONSIDRACIOA.

AZquenean, conciencien Libru idiqui,
ta zure pecatu guciac aguertucodira.
Juezac badaquizqui: ta mundu guciac icusi
bearditu. Ascoc bearbada Santutzat, ta be-
ren adisquidetzat idnquicinduzten, zu Jain-
coaren etlai, ta guizonen contra traidore bat
cinala. Ay zoro itsua! Ustecenduen zure
guezur, ta engañuac aztucocirala? Orañ di-
ranac aguertucodira. O cer lotsa, sentimen-
tu,

tu, ta pena, Confesore bati ifsill ifsillic esatera lotsa nintzana, gucien aurrean aguertcea! Mendiac azpian artcea gaisfoac naiago luquee, orrelaco deidicha icusi baño. Cergatic bada, eguindet orañ, guero ambelte lotsa emangodidana?

Gucia jaquin bearda: ta ala emendic aterra beardet, Jaunaren, ta mundu guciaren aurrean ecin aguertucodan gauzaric ez eguita: ta orañdañocoaren eguiazco penitencia, lotsaric an izan ezdezadan. Onetaco gau oro esaminatu beardet, Jaunaren Juicioan banengo bezala, ta Aingeru, ta Santuen aurrean nere pensamentu, itz, ta obrac: ta egun artaco gucia contatcen baliz bezala: lotsa emango dizun gauzaric bada, erremediateco: eta zurequin batean, Aingeru, ta Santuac, ta Jesu Cristo Juez dirala. O cembat gauza zure gustoco diranac, Cristo-ren gustoac izango ezdiran! Ea, bada, quendu, anima, ori gucia quendu, dala guchi, dala alco, ceren Jaincoac nai ezduen. Deseo andiagoac artu, emendic aurrera Jaunaren vorondatea eguiñaz, berari beti contentu emateco.

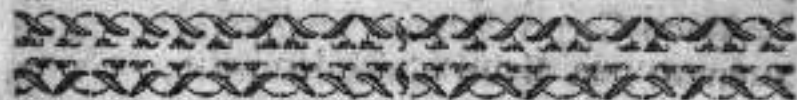
Pauso azquenecoa betico sententia da. Gucien Juez soberarioac guztizco Magestade aundiarequin au emangodu, onen favore, ta gaisfoen contra. Ay cer izangoda nizaz?

zaz? Nere obraquin orañ naidedan senten-
cia, orduan seguru emangozat. Oneraraco
Juezac duen erregla Misericordiazco obrac
izangodira.

Lenengo, escuietic dauden justu, ta San-
tuai arpegui amorioz bete batequin, ta bere
bendicio guciaquin ceruraco deitu, ta sen-
tencia gozoa emangodje, ceren Misericor-
diazco obra on alco, aren Leguea gorde-
tecco eguineituzten. Guero oiec cerura di-
joacenean, ezquerretara biurtu, ta gaisfoat
bere aserre, ta madaricacio guciaquin con-
denacioco sententia emangodie, ceren aren
Leguea gordetcecco Misericordiazco obrario
eguin etzuten, ta demonio guciaquin on-
datucodira betico. Ay! Ay! Ay! Ta onac
joangodira betico gloriara, ta gaisfoac betico
infemura, Ay, Janna! Betoz emen tormen-
tuac, betico aietatic libranadin! Betor zure
arguia, betor zure gracia, peniteneia, bici-
berria, ta zure vorondatea ill arteraño da-
guidan, betico zu alabatcecco ceruco glo-
rian. Amen.

¶ Gure Fedeco Egercicio santu oien gañeñ
iracurteco gaia, edo Lecio Espiritual pusca
bat eguiteco, Egemplo, ta Dotrina-ren ba-
tzuec ematea conveni dala derizat. Arrazoi
luce, edo andi indarsu ascoc baño, bearbada
Euf-

Euscaldunea biotcetari Egemploac errazago
fartu, obeto josi, ta provechu gueiago eguin,
edo ateracodute.

EGERCICIO EN CIMENDU, EDO
zure salvacioa ren gañeco egem-
ploa.

ZUre azquen dicha, edo dicha gucien
coroa; eta zue zure Jaungoicoa emen
lurrean servitu, ta amatu, ta guero ceruan
bera arpeguiz arpegui icusi, ta betico go-
zatcea, Jaunaren Ontafunac cembat naiduen,
Egemplo onetan iculicodezu.

Atenas-co Obispo San Dionisio zorione-
co, Ama Virginea lurrean ezagutu zuena,
ta San Pabloren Dicipulo estimatua da, San
Carpo bere adisquideari aditu, ta Egemplo
au escriptu zuena, ta onen bicitzan era one-
tan contatcenda: ta Candia-co Obispo zala,
diciadenez, guertatuzan. San Carpo, Artzai
ona bezala, bere ardien, edo bere contuco
animen celo andiaz, bere aiec nondic Jesu
Cristoren ceruco larre, edo bideetan ondo
gubernatu, ta salvatuco cituen, beti cebi-
llen. Baña orra non gentil itsuen festa zoro
batzue-

barzuetan bere fiel, edo Cristau maite bat
gentil gaisfo batec engañatu, ta bere ondo-
ren eramancion.

Araco Carpo Santuac desdicha an icusi-
zuenean, ta Jesus guçiz maitearen gracia,
ta amorezco bideric ardi ori iguesca deabru-
aren ondoren joan citzaiola, bere biotza lu-
toz bete, illundu, ta penaren penaz cer
eguin, edo cer elan etcequien. Carpo bera
an santua, ta Jesus-en adisquidea zan, non
egunoroco Meza efatera, Jaunaren favore se-
ñalaturen bat artu gabe beñere joaten etzan.
Gau erdian oraciora jaiqui oizan. Baña gau
artan pecatari bien contra chit aserre, ta sa-
mindua cegoen: ta celo gueiegui, ta colera
bician sartu, ta bestelaco oracioa eguiten jar-
rizan. Bere uste guciatz ceritzan, Jaincoa ala
ofenditu zunenac barcacionic mereci etzutela
ta Jaunari escatencion, ta chit gogotic ce-
ruco azote, edo su aserrezo ezpataren ate-
quin biai bicia quendu, ta galdu citzala.

Bere aleguinaz Santua onetan cegoen, ta
orra non gau erdian, lur icara andibat bere
guelan sentitu zuen: bereala eche gañetic,
gucia idiquitcen baliz bezala, argui andi bat,
ta San Estebani bezala, ceruac erdiz erdi za-
baldu, ta Jesu Cristo G. J. guztiz ederra, Am-
guernen erdian, bere gloria, ta edertatun gu-

cian icufizuen: Beguiac beronz giratu ordu-
 co: ondo gabeco leiza zulo chit beltz izugar-
 ri bat iculizuen: eta orren borde, edo esqui-
 ñan peccari biac, ceñen contra Santua afe-
 re cegoen, eta nola an bera erorteco, ta erre-
 medio gabe ondatceco zorian biac neque,
 icerdi, ta eriozaco antfietan icara gorrian
 cenden: zuloaren be artatic fugue arrigarriz-
 co asco lasterca cetocela, ta beren aguin, ta
 buztanaquin, zuren indar gacias biac tiraca
 beröz ondatu nai cituztela: ta guizon batzuec
 ere gañetic bera bota naicituztenac zuloaren
 ericean bacirali.

Araco San Carpo au icufi zuenean, poz
 andi bat artcen ali zan, ceren gentil, ta Cris-
 tau ernegatu arc mereci zuten, pena artcen
 zutela, ta Jaincoaren onragatic laster biac
 erortea naizuquean, ta bere celoarequin gu-
 eñari luce ceritzan. Eta Jesu Cristo an ez ba-
 cegoen bezala, berac ere Santuac bulzaca,
 ta golpeca biaz aleguiñaz bota, ta galdu nai
 cituquean. Orduan gora beguiac jaso, ta San-
 tuac icufi zuen, nola Salvadore guetic beraa,
 peccari aien galdu bearra icufi, ta bere Jarle-
 cutic jachitcenzan, ta bere escua eman, ta ne-
 que, ta peligro artatic libratcen cituen, ta ori-
 bera Aingueruac eguinzuten.

Misericordia andi ori eguin, ta Jesus go-

zoa Santuagana biurtu , ta efancion: Ea, Carpo , ona emen naucazu ; eta aurrera nere gafierra descargaczazu : ona, animac saluaceagatic bertiz ere padecececo prest nago: ta inoren pecatu gabe oriizan albaledi atseguin andi bat antuco nuque , ta pecatuac quentceagatic eguingo nuque. Eta orrembeste Jaincoaren celo dezun ezquero, beguirezazu ondo , zuri cer conveniagozatzun : edo infernucio lugue , ta piztia aien artean leizazulo illun icaragatti artan egotea , edo zure adisquide Aingueru ederen artean Jaincoarequin betico egotea.

504 S. Dionisio dio , au gucia S. Carporen aotic , bidez cijoala , bere echean Santuac iduqui zuenean , enzun ciola. Egemplo au beratu Demosilo ceritzan Monje bati escriptucion , Jesus guciz beraa , ta maitearen espiritua oni eracusteco ; eta bidez Santuac onequin igaro citzaiona contatendu , eta Egemplo edo gauza miragarria da.

Pecatari galdu famatu bat , Jaincoac bere misericordiaz beguiratu , ta bereganabiurtuzan. Eleizara joan , ta bere pecatuen erremedioa billatececo , an cegoen Sacerdote baten onetan , lotsa , damu, eguiazco propositu , ta negar andiaquin

confesatecco , ta absolucioa artecco jarrizana
 Sacerdoteac , bear bezala , lastima andiaz ar-
 tu zuen ; baña araco Demofiloc peccari ori
 an iculi zuenean suac , eta garrac artu zuten,
 ta Jaincoaren celo santua , colera bici neurri
 gaberá pafatu , ta lasterca biac ceuden Alda-
 rean aldera joan , ta peccari tristea golpeca,
 ta osticoca , gaizqui elaca , ta lotfaturic Elei-
 zatic botazuen, eta Sacerdoteari milla disparte
 aora cetozquionac elanciozcan, ceren peccari
 galdu ori bere oñetan añ gracia onean ar-
 tuzuen : ta Aldareco gauza santuac ere pe-
 ccari arc loitu cituelaco , andic quendu , ta
 gordecituen.

Bere celoaren azaña galant oiec eguin , ta
 ori gucia bere Obispo S. Dionifio , bera Elei-
 zaco Ministro eguinzuenari , gauza anditzat
 escribitucion. Baña San Dionifioe bere espiri-
 tu Apostolicoarequin eranzun , ta chit cla-
 ro Demofilori aditcera emancion , onen ce-
 loa eragabea, juiciogabea , ta lotfagabea izan-
 zala , eta persona bi , edo Sacerdote , ta peni-
 tente estimatu , amatu , ta onratu bearcitue-
 nac desonratu , ofenditu , ta bere itz , eta
 obraquin colera gueieguiaz gaizqui tratatu
 cituela.

Egemplo oietatic atera bear degun r. Do-
 trina da , Gure Jaungoico Onguinai , On-
 gui-

guille, Onguiro; edo benignoa ceñ Aita
 ta ceñ suave amorosoa dan: eta Jaun andi,
 gure bearric ezduena izanic, gure animae
 cembat estimatcen dituen. Oiee Jesus onac
 bere Aita Eternoaren escutic bere contura
 artu cituen ezquero, berarequin paqueac
 eguin arteraño, cer amorozco aleguñac
 eguin etcituen, ta cer dolorezco tormentuac
 eriotzaraño craman etcituen? Ta alere zure
 salvacioa, bere biciaren costuan bazan ere
 pocic, ta merque baliz bezala erosizuen.
 Zure anima ceñ joia preciatua dan, ta cem-
 bat balioduen, berac ondo ezagutcendu, eta
 ala aimbesteraño amateen, ta estimatcendu,
 non, bear baliz, bere bicia berriz emateco
 prest dagoen.

O! Ta ceñ itsua izan bear duen, Jaincoz-
 co caudal onen precio, edo Jesu Cristoren
 odol, ta bicia bere animagatic, añ pocic, ta
 añ ugari eman au icusi, ta ezagutcen ezdue-
 nac! Argatic fedeco argui au zuri quentce-
 co, edo zure anima ezagutu, ta estina ez-
 dezazun, zure etiai deabru charrac aimbeste
 aleguin eguitendu. Emen icusten, ta trata-
 tcen diran lurteco gauza, edo guezurraquin
 zure erara erraz engañatcen zaitu: eta egui-
 aren arguia, ta consideracio zure salvacioa-
 co bearren diranac zuri burutic quentceco

añ listoa dabil alde gucietatic: biotceco consideracio onen faltac zu, ta besteac gaitcen zaituztela badaqui. Penfamentu au zure biotcean ondo joliezazu bada, ta ascotan efan: Ni salvatceco Jaincoac cembat eguitendu? Ta ni condenatceagatic deabruac cembat eguitendu? Eta biciera berri tantu bat bereala zuc artceco, on erremedioa izangoda.

II. en Doctrina, edo Lecioa da, Celoac cerdan, ta nola beardan icuslea. Amore santuaren laguna da celoac: edo amore bero erazagui eraguille bat. Celoac hitz bici beroa danean coleraz baliatcenda, eta au bere neurri justuan danean, gauza andietaraco, caridade, ta celoaren locorru oida. Baña colera morroi, edo mirabe atrebituegui baten guisa, echeoandre, edo caridadeac aguintcen duen baño aurterago gueienean sartu, ta nabarbenquiro igarotcenda; ta escu gueiegui artu, ta aguin duraco gauza on bat-eguiteco gaitz asco eguin oiditu. Eta caridadeac paqueac eguitera sordedilla aguindu; eta colera urduriac ascon buruac autioidiozca. Gure gñña gaitro, passioac deriztenac arrazoiaren arguari beguitatu, ta jarraitu beartean, atcera on utci, edo oquertu, ta aurtea artcen diote, ta neurri, edo era gabe berac gaitcera laster, ta erraz igarotcendirá.

Gaitz edo ofensa bat eguin badizute, ori beguiratu orduco, bertan zure colera bicia jarquitcenda, ta zure odola erazaqui, ta iraquiten bezala jartenda. Baldin colera ori caridadeaz bereala moldatcen ezpadezu, puntuoso arrazoiaren contra, edo onen escaecen, ta nai duen baño gueiago irazaquico da. Ori bere modura S. Carpori, ta are gueiago Demosilo nabarbenari guertatu citzaion. Baña amorezco Maisu Jesus onac caridadezco Legue, ta lecio ederra gucioi ematen digu, ta gure ira, edo abere ondo ecigabe beti guerengan deguna, nola arrazoiari lujertatu beardan: gure arteco lagun en nequeac nola eram an beardiran: Zutic, edo Jaincoaren gracion dagoenac erorteco bildur izan bearduen, eta erori, ta galdudanari jaiqui, ta irabaci dedin, cer lastima onguiroaz escua eman, ta lagundu beardion. Eta azquenic Jaincoaren Ministro celosoac cer amorezco biotz, ta penitencia lucea peccatari tristeac ondo arteco, ta salvacioco bidean sartu, ta zuentceco bear duten.

Pecatuen gañeco Egemploac.

ORaño, edo gure egunetaco lance, edo egemplo icaragari bi eman iracurri berdituzu. Uite ascotan Erregueren Predica-

dore famatu , ta Misionero andi A. Agustín Castejon , Madrid en , ta lecu ascotan ascoc errespeto andiaz enzunac , ta estimacio igoalaz ezagutuac , bere Misioetaco lenengo Libru in biac contatcenditu onela.

- Ia. Erri batera Misio eguitera ninjoala , Jaun gazte , chit aberats , ta galai galant bati , lagun eguin bear cidala gogoac emancion , era ala nerequin joan , ta Misioeo Errian egonzan. Bere ustez caleac gustora paseatu , ta Errian bere bizarria galanta eracusi naizuen. Onetan Confesionarioa etorri citzadan anima jaungoicoti , edo virtute andico bat , era bere concienciaco contu eman , ta chit umil , ta garbiro efan cidan : Aita , nere erreitiroan oracioan nagoela , galai , edo Jaun campotar bat nere aurrean icusidet : aren anima deabru guciac baño beltzago , edo demonio itlusi icaragari eguñic dago. Jaquin bez , Aita , onelaco , ta alaco pecatu nazcagari , ta onelaco culpaquin , Jaincoaren desgracian , infernuco ichuta izugarri bat dagoela.

Gucia enzun , ta Jaunaren aditquide mandatari oni ecer efan ezbanion ere , gucia sinistunon , ceteren enzuna sinistra nozquean. Jaun oni cegoen echera Eleizatic igaro nintzan : ta alacotic uste ezpazuen ere , baicic caleetan bere burua guciai eracustea ; guela batean fattu ,

ta chit estu artu nien. Bereala bere animan nor zan, ta nolacoa cegoen esannioa, eta bere pecatuen ispillu arrigarría beguien aurrean paratunioa. Galai ori turbatu, ta icara jairizan. Guzia eguia zala icusi, ta Jaincoaren amorezco avisoa zala bereala ezagutzuen. Berengan sartu, edo biurtu, ta bitorceco damuz, ta eguiazco proposituaz bere pecatu gucien confesio andi bat obdo prestatu-rie Milioan eguin zuen, ta bear bezalaco biciera berri on bat aurreraco artuzuen.

Hen Egemploa an bertan Aita Agustín ec onela contatendu. Urte bere orañdic ezta, lance icaragari au nere beguiz icusi nuela, ta nere orduco izu, edo bildurrae orañ ere badiñau. Guizon bi aserre chit andian sartu ciran, eta bata, munduraco, arrazoiá ceucala: bada onec culpatic etzuela, besteac testimonio falso andi bat jaso, ta carcelan iduqui, ta bere zuen acienda guzia galerazocion. Triste onec, Jaincoari beguiratu gabez, bere pecatuen castigua zala ezagutcen etzuen: ala gotoroz itsuru, ta benganzaz bete, ta bestearen contra biurtuzan, edo obeto esangodet Jaincoaren, ta bere buruaren. Aita bada cer? Preso, ta galduric culpa gabe icustren bazan? Ori, edo bacoitzae berea, Jaincoaren legueaz, justiciaren aurrean escatcea, on-

do da : baña gorrotoz benganza artceco,
Jaincoaren Legueac nori escu emandio ?

San Pedro Martini gloriofoa testimonio
bategatic preso cegoen : beñ oracioan cego-
ela Santo Cristo) bati efancion : Jauna , carce-
la onetan egoteco , cer culpa det nic ? Jesus
onac eranzuncion : Pedro , ta Gurutce one-
tan egoteco , nic cer culpa neucan. O cer er-
respuesta ! Cer egemplo , ta cer doctrina ! Zu-
pena , ta aserretan Jesu Cristori ori galdeten
baciño , ta besteac ere bai ; nere contu , gu-
chiago condenatuco litraqueala : eta Egem-
ploco guizonac ori galdetu balio , bere ga-
ñean laster icusi zuen desdicha , icusico et-
zuen. Gueroenean , ez besteac oni barcacio-
ric escatu , ta ez onec besteari barcaticion.
Eriotzaco gaitzac guezurtia artu , ta illtzan,
ta icusi zanez , condenatuzan. Presoac jaquin
zuenean , efan zuen : Cer ? Ta gañera ori ere
bai ? Ta niri barcacionic escatu gabe ill dala ?
Bada ez : deabruaren figuran infernatic bada-
tor ere , barcatu ezdiot.

Artigatrizo gorrotoa ; baña ondo costa
citzaiona. Gau batean , au bere oiean ce-
goela , orta non condenatu ori bere gañera
ezarri citzaion , ta infernucoc atzaparraquin ito-
nai izan zuen. Jesus , Jesus , tristeac efan , eta
condenatuac utci , ta au bereala ondatuzan,

baña

baña erdi illa oiean gueldituzan. Lanic alco
enda, ta tratu gaisioetatic fendatceco, erre-
medioaquin erabillizuen. Albait ere lenena
bere uftez confelatuzan, ta ez bere cōtrarioa-
ribacarric, bai eta aren aide, ta lagun gu-
ciai ere biotcetic barcatucien. Ah! Jaincoac
naiduenean, ceñ erraz, eta ceñ laster onela-
co goapoac ecitcen, ta biguntcen daquien!
Baña, onec onela barcatura ere, Jaunaren
alferrea icusizuen.

Beñ batean condenatu ori, besteac efan
zuen bezala, demonio beltz itfusi baten gui-
fa, infernucio suac et garrac ceriozcala, atza-
parrac armaturic, adia illun izugarriac ema-
ten cituela aguertu, ta bere oiean cegoen
guizon tristeagana cijoan. Amabi urteco
onen seme batec icusi, ta deadarrari eman-
cion: Aita, Aita: ona demonioa, ona de-
monioa. Guizonac, lasterca an cituen Er-
liquiac artu, ta Jesus, Jesus, Maria deadar-
rez elaten afizan, eta orrequin libratu zan.
Baña seme gaisioai atzaparrada bi eman cioz-
can, ta bizcar alde bata erre, edo larrutu-
ric, ta besteac nere sotana an baño beltzago
utcion.

Condenatu ori echearen beco zulo bate-
ra arin jachi, edo ondatu, eta alaco infernu-
co lantu, deadar, ta garrasfi famiñetan egun

artan an egonduzan : eta andrea , guizona ,
 ta seme guchi ori calectan illac bezala eebil-
 tzan. Nerequin irurac egondu ciran : mutil-
 choaren bizcar entua nere beguiz icufinuen ;
 aien echera joan , ta demonioa conjuratu
 nuen : eta lanec triste , ta desdicha icaragari
 au certan gueratudan , nie ezdaquit. Bata in-
 fernura condenatuzan , besteac aimbeste mun-
 duan icufizuen , eta Jaincoac daqui cer izan-
 godan. Eta ona aserre , ta gorrotoen pagua.

Emen icufi bear dezun lecioa da : 1. nola
 Jaincoaren gracion dagoen Anima Trinitate
 Santissimoaren Templo , ta Ceru bicia dan-
 ala pecatuan dagoena demonioen ciega , dea-
 bruen leizazulo , ta Lucifer en infernu bicia
 dala. 2 : nola Anima justu ari lagun , ta cor-
 te Aingueruac eguiten dioten ; ala pecatari
 ari deabruac alde guztitic , edo azpian artu ,
 ta beti jarraitcen diote. 3 : nola Anima gar-
 bian Jesu Cristoc bere gozo , ta atseguin gu-
 ciac dituen , eta bere ari Jaincozco naieraz
 beguiratu , ta bere biorceco Esposa , edo Ala-
 ba maitea bezala beti gordetcen duen ; ala
 Anima culpaz loitu itsufian deabruac bere at-
 seden gabeco gorroto bicia dauca , eta are-
 zai , edo ondoren pecatuzco cateaquin lotuaz ,
 bere esclaba billau ori gordetcen , ta segura-
 tten beti dabill.

4. Jaunaren gracion dagoen Anima, no-
la illo baliz, lurrico neque etatic ceruetaco
gloriara igoco litzaquean; ala pecatuan da-
goena illo baliz, puntu artan munduco di-
chetatic infernucodesdichetara jachico litza-
que. O! Ta Jaungoicoac gure beguiac a-
guituco balitu, cembat guizon, ta andre,
campotic eder, edo galantac, ta ederqui jan-
ciac; eta barrendic alaco demonio beltz itfu-
si eguñic: eta beste cembat munduco begui-
etan pobrecho arlote, zatarrez janci, edo es-
taliac, eta barrendic cerua baño ederrago, ta
gozoago diran Animac icusico cinducque!
Ah mundu guezurtia, ta beti zoro itfua!

Bigarren emen icusi bear dezun Doctrina
da, pecatua cer dan icustea. Baña ay! Lur-
raren gañean gauden artean, dan bezala, pe-
catua cer dan, ezagutcen ezdegu! Jaquizu
bada, lurrean izan ditequean gaitcic andiena
dala pecatua. Jainco arequico, mundu are-
quico, ta zurequico da gaitcic andiena, gaitz
bacarra, gaitz utsa, edo nasgabea, gaitz pa-
re gabe, gaitz guciai eraguiten diena: gaitz
gucien azcarria: onen aldean guztia aztu-
tzen dira, ta gaitzaren icenic ere mereci ez-
dute.

1. Jainco arequico da gaitcic andiena, ta
bacarra, aren beguietan itfusiena, ta aren bio-

Itza rentzat nazcagarriena : eta nola Jaungoicoa Ontasuna bera dan , gucia ona , ta Onguztia : ala pecatua gaitza bera , ta gaitz gucia , Itza gaitzotasun gucia da. Nola Jaungoicoa Ontasun neurri gabea dan , ala pecatua gaitzotasun neurri gabea da.

2. Mundu gucia requico gaitcie andiena pecatua da : bada munduan izandu diran , ta izango diran gaitz guciac culpa , culparen pena , ta calteac dira.

3. Zurequico , edo criatura bacoitza requico gaitcie andiena da pecatua : pecatu mortal batec Luzbel , ta aimbeste Aingueru cerutic infernuta arrastatu cituen. Pecatu mortal batec Adan gure Aita , bere ondorengo graciaquin Paraisu tic botazuen. Pecatu mortalac arrezquero aimbeste anima infernuetan ondarenditu betico.

Irugarren icasí bear dezun Lecioa da , pecatu veniala cer dan , jaquirea. Culpa veniala añ erraz eguiten dana , ariña , ta chiquia esan oida ; baña ondo beguiratcen bada , gaitz chiquia , ta ariña ezta , baicic gaitz andia , ta pisua. 1. ceren Jaincoaren contraco nolerebait ofensa , ta agrabioa dan. Eta au adirceac , eta finisteac , arritu , ta zurtu bear ezgaitu? Gure Jaincoaren fede bici , ta amore eguiatzcoa baguendu , ala izango litzaque. 2. ceren

Jain-

Jaincoaren gracia, ta amore santua quentcen, edo ilteen ezpadu ere, baña epelteen, argalteen, ta ilteco zori, edo peligroan paratendu anima. Ay! Nola gaitz chiquiac eribat gaitz andietara, ta ortic eriotzara daramaten: ala culpa venial edo chiquiac andietara, ta anima berico galtceco mortaletara, edo eriotzara daramate!

3. ceren Jaincoaren socurru, ta favoreai ta bear bada zure salvacionaco bearren diranai bidea ichitcen dien: eta odei illan batzuen guisa, bitartean animari jartcen zaizcan, ceruco arguiac biotcean sarru ezditecen. 4. ceren culpa veniala añ gauza icaragarria dan, non da munduco gaitz guciac quentce, edo erremediatece agatic, ta ez mundu gucia salvatce agatic ere culpa venial bat ecin eguiditequean. O arrigarrizco gaitz, ta orregatic ere añ orraz, ta aimbeste bider eguiten dezuna! 5. ceren izan diran Santu gucien virtute, gracia, ta merito guztia, orien penitencia, oracio, limosna, ta obra on guciac zure animan bacindu ere, eta ortela pecatu venial batean eriotzac artuco bacindu, ecin orrequin zure anima ceruan sartucodan. O pecatu venial etsai, erio, ta arenio, infernua baño gaitsoagoa!

Azquenic ortelaco culpa chiqui bat gaitz

ceñ esquerguea dan, Jaincoac emen lurrean orregatic eguin dituen castigu, ta peneran nolerebait icustendezu. Lurrean izan ditezquean desdicha guciac manduaren gañera ercarteco,asco, edo sobra da culpa venial bat. 1. David Erregue aren vanidade bat aren Pueblo gucia Jaincoac castigatceco, ta gaitceco asco izanzan. 2. Oza Levita, Testamentuco Arca erortera cijoanean, ceren elcua artimatu cion, Jaunac castigatu, ta bertan bicia quenducion. 3. Errespetu guchirequin Arca orti beguiratu ciotelaco, berroguet ta amar milla Betsamita, edo gueiago beñgoan ill otzac guelditu ciran. 4. Eliseoari burla eguin ciotelaco, berroguet ta bi mutil artzac jancituzten : eta onela dira fedeco beste castigu asco, culpa venialac ecarri dituztenac.

Oriet baño gueiago da, gue icusten ezdeguna, baño Jaincoac berac eguiten ditena. Orrelaco culpa venial, edo ariñac gatic, ta ascotan bate gatic, Purgatorioco su, ta gar icaragarri, tormentu, ta penetan erretcen anima justu asco Jaincoac icustea, eta gucia, azqueneco marabidi raño pagatu artean aren Justicia aserreat ez barcatcea. Bai eta bere anima maite, biotceco laztanac Jaincoac, Aita amorosoa izanic, ala dauzca : eta Santuac diotenez Purgatorioco su bici oriet infer-

infernucoc bezala, edo berez erdira guchi-ago dirauten artean. O aserre, ta gorroto paregabea!

Baña ori gucia ezta Jaincoaren Ontafun, ta Misericordiaren faltaz ezpada culpa, ariñ orren gaistotalun, ta gogortafunaren sobra gueieguiaz. Bada cer? culpa ariñ orí erraz eguitendan falta, chiqui bat ezta? Bai: ta orregatic beragatic, ori eguin gabe añ erraz cen-queala, ta chut aisa culpa ori utci ceneza-queala, añ aisa zure votondatea ucatu, ta Jaincoarena eguin cenezaqueala, orren er-raz atseguin pisca zurea requin ittete agatic, ecerezqu-ria batean, Jaincoa nolerebait agrá-biatu, ta ofenditcea, da beraren menospre-cio icaragarri bat, ta orregatic ala pagatcen-da. „ Ni zure Jauna banaz, non da nere „ bildurra? Ni zure Aita banaz, nere onra „ nonda?

O eriozco infernucoc pecatuaren zazpi burudan sugue nazcagarria! Cembat aguinca-da animari puntu oro zazpi aldeetatic eman-ten diozca: dala soberbia, andi nai, ta vanidade: dala lureco interes, edo irabaci naiaz: dala invidia, edo ecin gueideen oná icufiaz: dala ira, aserre, ta gorrotoaz: dala gorpuz-zecco atseguin loi eragabeaz: dala eragabeco jan, edan, lo gueieguián, ta naguitafunean:

dala

dala Mandamentuen contraco beste penfamentu, itz, eta obra ascotan. Ta orieci etraz ucatu, edo utcicinitzaqueala, venial, edo ariñac diralaco, orren aita zuc eguitea, cer fede, cer legue, ta cer amorearen señale dirat?

Eriotz aren gañeco Egemploac.

GAuza jaquiñagotic lurraren gañean ezta, Eriotzaren Egemploac baño. Beguiz icusten diranac dirade. Alere Fedeac, edo Escriptura Sagraduac contatcen digun bat iracurri, edo enzun bear dezu. S. Lucas Evangelistac beguizco testigu onac bezala contatcendu, San Pabloren Sermoi batean iculizuenan. Act. 20. Troide ceritzan erri batera Apostoloa joanzan, eta bereala gendedi andi bat beraticustera, ta aditcera etorrizan: eta biaramonean joan bear zuela aditu, ta aren ceruco Doctrina enzute agatic, gau artan artan predicac ezala erregutu cioten. Argui asco irazaqui, eta Apostoloa afizan, ta luzaro egonzan, eta gucien atseguin, ta frutu andiaz gau erdiraño predicatucien: ta combat enzanao ambat zaleago, ta enzun naiago. Baña ona bertan munduco defengañoa.

Besteen artean Eutico ceritzan mutil bat, Sermoiac enzuten leio batean cegoela, lo guciz pisuac artu, ta Echearen irugarren bicitza,

rza, edo alturic buruz bera erori, ta bertan illic gueratuzan. Uste gabeco lance triste onec an ceuden guciai lastima andia emancien, ta ez chiquena San Pablori, cenia Sermoia utci, ta isilic gueldituzan. San Crisostomoc dio emen, Apostoloa mututa, edo isildu zala, ceren beste Maitu famatu, bera baño guchiago etzanac, edo Eriotzac itzeguin zuen. „ Pro Doctore casus fuit. „ Munduaren Maitu, edo San Pablo ren ordean eracusten Eriotza sartuzan, beguiz guciac icusteco, ta icusteco, gure bicia nola, ta cer dan; bada guizafeme bere edadearen lorean puntu batez lenago biciric cegoena, bertan illic beguien aurrean cecusten. Ah cer ispillu arguia!

Erioaren contra ez urteac, ez indarrac, ez ofasun, edo ondasunac ecer baliodute: atc gucia era batera darana: guizona lotara joan, ta guchien uste duenean, illic beste munduan arquitecenda. Erioac bere riroa puntu batean eguitendu. Munduco aldarte, edo goraberrac nola diran, Maitu andiac bezala eriotzac eracustendu. Eutico gazte illic guelditu zana: isillic, baña aguitz an ceudenai predicatu cien nola lurreco anditasun, atseguin, ta ondasunac bertan emen ondatcen diran: orien ondoren, orien billa ibiltcea, cer neque, ta banidade utsa, edo zoraquetia andia dan: eta

bici modu fantu batean, dembora dezun ar-
tean, obra onaquin biciro presa ematea, ce-
ruco ondafunac irabazteco ceñ conseju ona,
ta gauza bearra dan.

San Pablo Predicadore andia zan; onen
Dotrina cerucoa zan: onen arrazoi argui eder-
rac ceruco bidea eracusten zutenac ciran:
onen itzac Jaincoaren amorean biotzac ir-
zaquitceco su gar gozoac ciran: onen man-
datu ta avisoac Espiritu Santu arenac bezala,
gucienzat seguruac ciran. Baña alere ceruco
Dotore San Pablo, eriotzaren aurre, edo
aldean ifildu, edo mututuzan, eta an ceuden
enzat eriotzaren Sermoia alco, edo obeago
zala ceritzan. Zuc ere bada, Cristava onen
avisoac artcen badituzu damuco etzatzu, ta
ceruco bidea arquitacodezu.

Conseju andi au Eugenio Aita Santu, ta
bere dicipulo maiteari ondo bicitceco San
Bernardoc emancion. Zure obra gucietan,
cion, considerazazu, zuc ere besteac bezala
ill bear dezula, eta Aguintari andien espiritua
quenteen duen Jaunac, zure biotza governa
dezala. Lau Aita Santu zure aurrecoac zure
egunetan illic icusi dituzu: eta gauza ciertoa
da, Diñidadean bezala eriotzan ere jarraituco
diezula. Aiec lurperic cer diotē adizazu mun-
duco gloriac ceñ laburrac diran, eta ene go
andi.

anditafunac nolaco errematea duren. Gucia
 ceñ lafter dijoan : ta zure azquena nolacoa
 izangodan. Penfamentu onec peccatuetatic li-
 bratu , ta ondo bicierazoco zaitu. Eriotzaren
 memoria au beraren contrapozoia da.

- Elandegun gaztearen egemplo triste , edo
 eriotza , San Lucas-ec dion bezala izanzan.
 Bafia gueroenean , dio , nola San Pablo Jesu
 Cristoren amorezco espirituz beteac , aren
 misericordiazco entraña gozo , ta ongueroac
 cituen , Sermoia utci , ta Eutico illic cegoen
 lecura jachizan , ta aren gorputza bere belo-
 etan artu , eta laztan estu bat emancion San-
 tuac , ta orrequin batean piztuzuen , ta mila-
 grozco bicia emancion : eta San Lucas-ec
 dio , an ceuden guciac consuelo chit andia
 artu zutela. Eutico piztu au guizon eguin,
 luzaro biei , ta diote, S. Juan Evangelistari jar-
 raitu , Santu andi eguin , ta guré Españan,
 Jesu Cristoren fedeagatic Martiri glorioso, S.
 Eutico ill zala.

Eriotza onaren Egemploac.

CHit asco , ta ederrac A. Andradec , bere
 Graduetan dacarci , ta guenac andic
 attu ditut. Peru Indietaco Erremonin , ta Juli
 deritzan Erri batean Cristau familia bat bere
 virtute acgatic ceruco favore andiaquin leña-

latua izanzan. Gurafoac chit devotoac ciran,
 ta beren fede, egemplo, ta obra onaquin,
 itzaquin baño ere obeto umeac aci cituzten.
 Jaincoaren bildur lantu, ta dotrina, ta ondo
 bicitceco, ta salbateco bear zutena chit eder-
 qui efanaz biotcetan sartu cien. Berac mun-
 duraco pobreac, baña Jainco arequico virtu-
 tetan chit aberatfac ciran. Artzai, edo gana-
 du zai bici cituan bezala, orretan gabiro
 umeac ere oitu cituzten: oieo iru alaba ciran,
 ta Francisco centzan seme bat, cerutic ema-
 na bezalaraco eguiña.

Amaferi urte citueneco, Jaincoaren, ta be-
 re Ama Santifsimaren fiervo devoto, virtute-
 etan chit aurreratu, ta amorioz beteac cegoon,
 ta ceruac beretzat naizuen. Ala eriozaren
 gaitz andi batec emancion, ta ori, Jaunaren
 vorondateaz batean chit paciencia gozoaz
 ceraman. Ilcen zala ezagutu, ta bere biotz
 guztiaz Jaincoagana biurtu, ta Sacramentuac
 arteco pocic prestatuzan. Gure Compañia-
 co Aita bere Confesore zuena deitu, eta con-
 fessio generala chit ederqui eguinzen; baña
 ondo erraz, ta laster: bada urte guchi, ta
 pecatu guchiago cituen: eta ceru bideraco
 Viatico Santu, edo bere Jabea bidezco jana-
 ritzat artuzuen. Gaitzac cordelac estutu, eta
 azquen Oliacioa ere emancioten: eta Francis-

co gazte ori bere orduaren zai, Jaincoac nai
 zueneco, chit aleguere beraren escuetan
 cegoen.

Iru arreba bera baño zarragoac, ta virtu-
 rectan bere antcecoac laguntcen cioten. Ill-
 tceco zorian oiequin cegoela, Confesorea
 bezalaco bat orra non gñelan sartuzan; ba-
 ña ceruco Ainguerua zan; bada cierto, Pa-
 drea Colegioan cegoen. Padrea bezalaco ori
 Galai chit eder birequin cettorren: eriec icusi,
 ta Francisco chit alaitu, ta gozatuzan. Ea
 Jaincoaren semea, animazaita, efancion,
 Aingueru, ta Santuaquin ceruan laster icusi-
 cocera, bada zure obra onen laria emateco
 zure beguira dande, Onetan galioac, eta
 bere arrebac ceruco musica zoragarri bat adi-
 tu zuten, eta gueroago, ta gozoago zan.
 Ateronz beguiratu, ta orra non anda guztiz-
 co eder batzuetan Ama Virgínia, Serafin en
 gañean bere devotoa consolatcera cotorrela
 icusi zuten. Ordu bi, nai baño lasterrago iga-
 ro ciranac visita onec irauñdu zuen; ceruco
 Erreguñia, Aingueru cantari, ta oien erre-
 galo aquin; ta aien beguietatatic joan ciran.
 Eria ta arrebac ceruan baceuden bezala bio-
 tceco poz andiaz guelditu ciran.

Urrengo eguncan, Aingueru bat etorri,
 ta arreba nagusiari efancion: zure auñia lat-

ter emendic joangoda, ta cerura eramitecō
 Aingueru bi etorrigo dira. Ara, beguira, non-
 die eramango duten. Beguiac jalo, ta otra
 non Escala gucizco arguitasun ederrez bete,
 guelatic ceruraño igotcen zan bat icusi zuen,
 eta atseguin andiaz bere anaiari efancion. An-
 dic egun bira beren egercicio santuetan ceu-
 dela Virgīna Santissima aguertu, ta Ama gu-
 ciz gozoac bezala, bichudien, bere seme
 maite oriecin utci zuela. Bere begui ederraz
 beguiratu, ta efancion: Ea, cne semechoa,
 gaitz, ta neque oiee laster igaroco dira, ta
 zure fatia glorian arteera etorrigo cara. Nere
 Semcarēn Cortean, emendic egun bira eche-
 deten dizut. Egun biac gloria bician bezala,
 coloquio gozoetan igaro, eta Ama Virgīnac
 efan cion orduan, bere Ama maitea icusten
 cegoena bezala, beraren besoetan anima
 eman, ta Aingueruac cerura betico eramān
 zuten.

Onen arreba baten Egempla.

Indietaco mutilcho dichoso au, enzun de-
 zuo bezala, ceructata igozan. Baña fa-
 milia devota arenzat Jaunaren misericordiac
 orrequin acabatu etciran, Franciscoe bere ar-
 rebacho bat, escutic bezala, bere ondoren
 cerura eramān artean. Iru arrebetatic erditoa,
 edo bigarrena anaia requin azizan: biac elcar.

requin

requin ganadua zaitcen , ta are gueiago devo-
 ciozco egercicio etan fenide , ta lagun beti
 oiran. Doncella onec , gucia Jainco arena
 izateco , ta Ama Virginiari jarraitteco bere
 Virginidadea guttizco voto andi batequin
 betico esqueñi, edo confagratu cion : eta In-
 dio chit delonesto abereen guifa bici ciranen
 artean , arrofa eder garbi au arquiteenzan.
 Gute Jaungoicoac bere argui, gracia , ta doa-
 iac , aprobechatu nai duenari , ugari non ere
 nai ematen diozca.

Doncella au santa bat eguifit onela bici-
 tzan : egunoro gueiago , ta obeago izateco,
 aicotan confesatu , ta comulgatu oizan : festa,
 danza, ta beste bulletatic igues Eleizetara joan
 ta Ama Santis:maten escuetatic aren Semeari
 an biotz gucia ematen cion: ganadu zai, Jain-
 coaren , ta bere gurasoen vorondatea eguite-
 agatic , campoetan cebillenean , santuen ce-
 ruco dichac contemplatcen , glorian bezala
 oicebillen. Araco anai zotionecoa ara igo , ta
 bere burna , ganaduen ondoren bacarric icuti
 zuenean : bere garbitafuna ecñ erraz gorde-
 co zuelaco , ta peligro andien artean cegocla-
 co , bildur , ta quezca estu batec emancion.
 Beste aldetic Jaincoaren amore añ beroa bio-
 tcean sartu citzaion , non da bere Jabe onari
 negar andiaquin erregutcen cion , arreb-

ra ofenditceco peligroetatic atera, ta bera be-
ti leguru amateco cerura eramian ezala: ba-
da bere Eposo maitea, culpa venial batequin
ere, ofenditu baño lenago milla bicitza gal-
du naicituela.

O gure Jaincoaren amore ontasinez bete!
Oracio onetan, anaia ill, ta bigarren egun-
ean, cegoela, lo gozo batec artuzuen: eta
orra non bere Anai doatina chitezco eder,
gloriaz jancia aguertu, ta efancion: nere ar-
reba maitea, consola zaita. Ea, Jaincoac zu-
re defeo on, eta oracioac enzun ditu, ta las-
ter ceruco glorian nere lagun izango cera.
Berri on oiequin chie pozaldi andia Donce-
llac artuzuen, eta andie irugarren egunean
iltceco gaitzac emancion. Gure Padre berea
Confesorea deitu, ta cer igaro citzaion, con-
ratu cion. Medicuac deitu, ta gaitza ezagu-
tu etzuten; baña batac esanzuen: Jaincoac
an cerura eramian naidu; eta engañatu etzan.
Egun artan bertan, Jesus bere Eposoa aguer-
tu, eta efancion: Nere Eposa maitea: zu
eramateco Angueruac datoz: atoz nere-
quin. Au aditu onduco lasterea jaiqui, ta Jesus
bere Jabearen ondoren uste guciaz cijoan:
bere aizpa an ceudenac etdu cioten; eta Don-
cellac bere escuetatic cerua quendu ciotela-
co, negarrari emancion.

Colegioco Errofore A. Pedro Vicente eria
 icustera joan , eta gucia contatu , ta elancion;
 Biar eguerdi puntuan ilco naiz. Bereala de-
 vocio andiaz prestatu , ta Sacramentuac artu
 cituen : ta bertatic Jesus , Maria , ta Santu-
 aquin , ceruan baliz bezala , ta an betico ita-
 ungo duten coloquio gozoac eguiten afizan.
 Esan zuen ordua allegatu , ta guela artan Ain-
 gueruen musica chit suabe bar adituzan. Can-
 tariac cioten : Cristoren Esposa atoz , Jau-
 nac zuretzat betico prestaturic daucan Coroa
 atceera. An ceudenac zoraturic bezala ceu-
 den : eta Animaren Ertecomendacioa gure
 Padre bi esaten ceudela , zorioneco Donce-
 llac Jaunari bere elpiritua emancion , eta Ain-
 gueruae beren lagun maite , ta garbi estimat-
 ua bezala cerura eramanzuten.

Egemplo oietan icasi bear dezun lecioa da
 icustea , nola Jaincoaren gracia , pertona , es-
 tadu , dembora , ta lecu gucieran gure onera-
 co beti prest dagoen : beti guri deiez , biotce-
 co atea idiqui , ta sartceco lecu eman nai ba-
 diogu , Franciscoc , eta bere arteba gazteac
 egun zuten bezala. Cristau berriac ciran , eta
 alere cer fedea , cer Jaungoico aren amorioa:
 ceñ laster icusi , ta ceñ firme gordezuten Jain-
 naren vorondatea. Cembat bider Jaun amo-
 roloac , berari jarraitceco , onelaco argui, avi-
 so,

so, ta egemploaz zure biotecan deitu diruz
 eta zu beti gorra, nagua, ta legue gabeat
 Indio oien biciera fantaren aldean zurea icu-
 si, ta lotsa zaite; baña ez lotfatu inolaco
 moduz orien bicitza, ta egemploac arteant
 paquean bici, ta eriotza on batequin berico
 oien lagun izan zaitean ceruco glorian.

Eriotza gaisfoaren Egemploac.

E San degun Errian bertan Guizō bat izandu
 zan, Jaun baten illoba, ta gure Padreac
 gaztetatic contu andiaz aci zutena; oneraco
 jatoa bezala zan, eta lagun on, egēplo, ta lecio
 onaquin virtutean chit aurreratu zan. Oneran
 ofaba iltzan, ta illobaren merituac Padreoc
 iculi, ta ofabaren oficio raco bera bezalaco-
 ric etzala; aren lecuan Cacique eguitera lo-
 gratu cioten. Araco gazte orrec Aguintari, ta
 aberats bere burua icusi zuenean, piedadez-
 co egercicio, ta lengo devocioac utci, eta
 infernuco peste, edo lagun gaisfoai arrimatu,
 ta Cristan onaren acieraz, eta Jaincoaten bil-
 dur santuaz azuzan, eta alperqueria, erre-
 gulo, ta bici modu char galdu bat arru zuen.

Padreac avifo, ta conseju onic asco eman
 cioten; baña gucia alperric: chit prestuez go-
 gor eguin, ta ofensa andiaquin orien, ta In-
 dio gassoen contra lazqui biurtuzan, eta be-

re gaistaqueriac gatic Justiciac ere castigatu
 zuen : baña obeto erzan. Potosira Capitan ci-
 joala , bere pecatuac gatic gaitz andi batec ar-
 tu , ta corde gabe ill otza bezala erorizan. Be-
 re lagun , ta Indioen artean lasterca echera
 eraman , ta erremedioaquin beregan etor-
 rizan. Aietatic bati galdetu cion : zuriz jan-
 ciricaco aurrean cetorren Galai ura ea nor
 zan. Indioac inor etcecusen ; baña bere Ain-
 gueru goardacoa zan. Jaunac ori aguertu ci-
 on , beragana lengo biciera fantuaz biartu ce-
 din. Gure Padre bati deitu cioten : confela
 cedilla efan , ta aferratu , ta etzuela confesatu
 nai , efan zuen.

Andic egun bira , Jaincoac bere piedadeaz
 icaragaritzco aviso bat eman cion. Berac adif-
 quide batzuei contatu cion , Jaincoaren jui-
 cioan egonzala , ta bere ezagun asco conta
 zorroz , ta trance estuan icusi cituela , baña
 inor ez efateco aguindu ciotela. Gauza oiec
 enzun , ta bere lengusu batec asco aleguin
 eguiazuen, bere pecatu, ta peligroac, Jaunari
 berac eman bear cion bere bici galdnaren
 conta estua adierazo , ta confesio andi bat
 eraguiteco. Baña añ itua cegoen non da ca-
 sone eguin etcion : orañ ecin , cion , orañ ecin
 eguingo det : tristeza andia daucat , ta nere
 elcuan eztago.

Aitzaquiarié izan etcezan, Jaunaç leen eman, ta onera pufca bat eman zuen. Baña animaz beguiratu, ta Jaincoagana biurtu bearrean bere adifquideac deitu, ardoa, ta musica eracari, ta alegueratceco, danzan, ta ordiquerian, ango usora aficiran: berac aurreneco ontzia artu, ta brindatu naicien; baña aora eramán baño len ortzaz gora illa bezala eroritzan. Erremedioaquin onetatic ere beregana zan. Confesorea lasterca eracari, ta animatuzuen alco confesio on bat eguitera. Lau urte zan confesatu etzala. Era ona zuela: bereala Jaunagana biarcedilla. Baña, ecinder, ecinder, guciari eranzuten cion. Ay ecinder, eta tormentu gogorac artu naute!

Pelea latz onetan iru egunean egonduzan. Lenenean cion: Ay nere desdicha! Ay! Infernucó su gorietan nago! Bigarrenean: Ay! Ur otz, edo gela, suac baño gueiago tormentatzen duenean nago! Irugarrenean: Ay! Ay! Azote gogorraquin urratzen naute! Norc bada, bere aideac efancioten? Padreac, efanzuen, ta are gueiago Aita Erretoreac; cereñaien efanac ondo artu bearrean, gaizqui elaca, ta modu ascotan ofenditu dituzan! Orregatic ere oiec chita alco animatzen zuten; baña alperric. Batec Santo Cristoa beguierara eramancion; bañan istua bota, ta quendu zuen:

zuen : eta gauza onac ez aditce agatic belar-
riac tapatcen cituen. Arequicoa icusi , ta Pa-
dreac Colegiora biurtu ciran : an oracioan
jarri , ta anima galdu arenzat Jaunari miseri-
cordia , ta Ama Virginiari bitarteco izan ce-
dilla escatu cioten.

Eri tristeac baño misericordiazco Amac
obeto enzun cituen : bada ordu artan Ain-
gueruen Erreguina urrezco trono argui eder
batean guizonari aguerru, eta onec esan zuen:
Ortaco Andre eder ori nor da , ta nori esca-
tteen dago ? Inor ecer icusten etzuen , alere
ciertotzat esan cioten : Ori Ama Virgina be-
re Semeari zure erremedio , ta salvacioa es-
catcen diona da. O biotz arri ta alzairuac ba-
ño gogortagoa ! Onelaco etorcari , edo Ama
gozoarequin nor bigunduco etzan ? Bada tris-
tea malmetitu etzan : eta Ama Virgina escu-
tatu , ta garralsi tristequin alizari : Ay de-
moniac datoz ! Ay banaramate ! Deabru onic
quen itzarzute. Ay ! Ay ! Ta onetan illic guel-
ditizan. Aren betico desdicha obeto icuste-
co , ill jancia ematera cijoacela , infernucó bi-
saje chit itfusi icatagariac eguiten alizari :
guciac arriuric , nola bici ala ill , ta conde-
natu zala , claru icusi zuten.

Andre baten eriotza desgraciatua.

A Siquira deritzan Erii batean guraso Jaincoaren bildur guchico barzuez bicikiran. Alaba bat, ta beren antcecoa zuten. Gurasoac nolacoa umeac alacoac. Chitalla, arduragabe, ta bere erara aci zuten. Libertade orrequin galdu, ta bicioetara eman zuen: pecatuetan beñ jaiqui, beñ erori cebillen, eta beti peligro andian. Jaincoac doctrina, sermoi, ta belteen egemplo onaquin aviso alco emanacion, ta ez guchiago Aingueru aren argui bici, ta barrengo dei, ta conciencia leialaren quezcaquin. Ortic bildur pusca bat artu ordico azutenczan: alere animaco paquetic etzuen, ta Jaincoac bere misericordiaz deitencion.

Onela bere pecatuen artean giraca cebillela, concienciaco arrac beñ batean aimbeste estutu zuen, non condenacioco bidea cermalala, ta erremediatu bear zuela ezagutu zuen. Nai, ta nai ez, edo nai ta bear, salvatuco bazan, confesio general on bat eguin, ta bici berria bearzala. Baña deabruac, oitunola, erraz engañatu zuen. Pecatuen cateac urratu, ta concienciaco aranzac ateratceco, Confesore on batequin, naizuen bezala, tratatu bearrean, etsaiac ori burutic quendu, eta cer igarotcen citzaion, ta cer almo zuen,
bere

bere Aitari contatu cion. Deabruen oficioac onec eguin cituen, ta elancion: contu oriecutci, ta aisago bici cedilla: confesio general, eta beste gauzac guero eguingo cituela. Pecatuertan bada nasturic cegoela, atceneco gaitzac emancion, ta chit estuan jarrizan.

Confesorea bereala eracarrizan. Baña, ó gauza ardigarti, ta Jaincoaren castigu gogor, emen iculi zana! Oñafunan nola ondo confesatu nai erzuen, ala eriotzan eguin zuen. Beste gauza gucietan erraz enzun, ta eranzun, aditu, ta itz eguiten zuen; baña confesa cedilla efan, ta gortu, sortu, mututu, ta itzic batere etzuen. Icaraturic ceuden guciac, ta ate guaiago ilceco zorian, edo eriorarequin burruca cebillela efan zuenean: Infernucobasacatu en figuran demonioac icusten cituela, ta ito nai zutela. Orra, ur bedeicatu bota, ta elaten cioten: emen demonioric eztago. Baña orduco preta eguin zuten. Ay! Ay! Infernucosueran erretcen nago! Ay! Deabruac naramate. Ala iltzan, ta eraman zuten: eta nescachonen gorputza erre, edo tostarua, ta chit izugarnia arquituzan. Ta orra penitencia, confesioa, ta biciera berria guerooco utciac cecapagua duen.

E Spoleto co Errian, Roberto Ligoac dionez, dama bat bere erara, Jaincoaren bildur gabe aci, ta bicizan: Seguru ere alaba hacarra, ta ala gaizqui oitua. Chiquitatie gala zale, apaingura, choralda urta, ta bere edertafunaz chit pagatu, edo ezcondua: eta an itfua non mundu guztia bere ondoren cerraiola uste zuen, edo ala naizunquean. Jaincoaz, ta bere animaz aztu, ta galac, galanteoac, eta libertadeac beste conturic etzuen, eta beri, ta gucian bereaz irten beat zuen. Jaincoac bere argui gozoaquin deitiaz bereganteco avifo asco emanciozcan, bai eta bere concienciaco quezca arantzazcoac eres baña oriee bere eroqueriaquin etraz ito, ta aztu oicituen: bere galaiac baño Jaincoac galdu naiago zuen.

Edadearen lorean, ta pecatuen artean ce-goela, uste gabeco gaitz andi batec artuzuen, ta gueldica etio bat eguiñic, urtu, erquitu, ta defeguiñic utzizuen. Bere culpa guciac bereala etdian artu zuten, ta bere biotcean estaten cioten: zure lanac, zure obrac guera: zue eguiñac guera: bician bezala eriorzan zurequin izango guera. O cer berri trefteac! O cer biotceco illuntafuna! O cer trancea! Quen, quen orric: campora demonioac: ur bedecatua

catua betor: Ez, ez, diore deabruac: gu gure echean, gure toquian, gure infernuan gaudede: beñtzat lecu, edo anima onetan bicitzan bezala eriotzan, ta beti izango guera. Eriñsteac bere atleguifi loien ardoa erreparo gabeedan zuen, ta eriotzan gucia beazun samin, ta infernuco pozoi biartu citzaion.

Bere barreñean deabruen iduripen, ta bisaje añ izugarriac icuften cituen, non inolaco moduz ecin sofegatu zan: gira batera, gira beltera, ta alde gucietan larria, ta icara: Ay, amañerea! Ay! Infernuco doloreac artcen naute: iltcen naz, ta deabruac naramate. Ez, ene Alaba, eñancion: on erremedioa: on Santo Cristo au: onegana biur zaite. Beguirateen diot; baña bera billatu, ta amatu bearrean, nola ofenditu dedan, consolateen ez nau: aferre dago: quen nere beguieratic. Baña ay! Jesus crucificatuac ordu artan nola consolatuco zaitu: baldin aren aranzae zure pensamentu zoro loiac condenatcen badituzte: eta orobat aren escu, ta on iltceez josian zure escuca libre, ta pauso gaitoac: aren biotz idiquiac zure aren irac, aferre, ta atleguin itfufiac: aren larru gorritzco soñeco gabeac zure galac, ta eraqueriac: eta aren gorputz zuc urratua zure aren gustoen Juez izango bada?

Santo Cristoa quendu, ta Amac eñancion:

cere consolatuco zaitu bada? Ama, sose-
 gatu banaiz, gusto bateman bear didazu. Cer
 bada? Nere galaric ederrena betor. Ha cer
 guraria! Cer ill janci berezcoa! Bearric ba-
 zuen ama orrec ecarri, ta nola bere buruaz
 ecin baliatu zan, amac lagundu, ta jancizuen.
 Ofasunan bezala aleguñaz edertu, ta apain-
 duzan. Orañ nere itpillua betor. An bere ar-
 pegui eder, urrezco ille, ta edertafunaren or-
 dean, erio illun tristea icusi zuen. Ay au ne-
 re ichura! Ta onec erremedioric ezduela?
 Beraz nere atseguñac joandira: beraz itce-
 naiz, ta nereac eguindu? Ez ene alaba, ori-
 ez esan. Jaincoari dei zaiozu. Jaincoarequin
 cer det nic cer icusi? Nere adisquideac non
 cerate? Nere galaiac atozte: ez ni utci; nere
 gustoac lagun zadazute: bicjan bezala, erio-
 tzan ere zuena izan bear det.

Orduan bere biotcean ceuzcan pecatuac
 arpeguira irten, ta desdicha gucien arrabia
 amorratu batec artu zuen, ta Jaincoa utci, ta
 deabruai ots eguiten alizan: demonioac non
 cerate: zuena naiz, atozte. Ea demonioa,
 nere anima betico ematen, ta aguinteen di-
 zut. Eta an esatearequin batean itpillua erori,
 ta illa gueratuzan, ta anima damonioac in-
 fernuan ondata zuen. Eta orra cer dan ema-
 tume eroa, ta alacoaren azqueneco gogoa.

Gorputz illaren Egemploac.

CHit gauza jaquiña da Alejandro Faiac
 contatcen duena. Conde Jaun andi bat
 besteac bezala itzan, ta lurpean sartuzuten.
 Andie dembora pusca batera aren obia idiqui
 bear izanzan: eta an arquite ciranac, aritu-
 ric icusi zuten, Jaun orren arpeguian zapo
 guciz aundi nazcagatti bat, beguizc, eta bu-
 ru gucia jaten, eta beste ar itlusi, eta pistia
 asco orobat ari cirala, eta an ceudenac naz-
 catu, ta lasterca igues joan ciran. Aren seme
 Conde galai gazteac, cer igarozan aditu, ta be-
 re beguiz icustera joanzan. Icusgatti triste
 ori bere aragui ustel, zapo, ta arraquin ondo
 beguiratu, ta Jaincoac aren biotza arguitu, eta
 esan zuen: Ona ceñ itluac gauden: ona certan
 guetatu bear degun. Pistia itlusi oiec dira gure
 aditquide alaco costuan, ta aimbeste erregalo
 requin aci, eta guicentcen ditugunac: oiec
 gure lagun, gurequin bici ta gorde, eta oi
 biguñetan iduquitcen ditugunac. O! Cer zo-
 raqueria da au?

Ez, ez beñtzat orañdaño bezala. Obe de-
 gu, gorputz au, ta onec batean, barau, ta
 penitenciaz orañ illerazo, guri burla gucio
 eguin, eta oneli jan ez gaitzaten. Jaincoaren
 avilo, ta defengaño au biotcean artu, bere
 eche, ta ondastunac bertan utci, ta Cristori

pobrezan jarraitceco, escutatu, ta andic igues eguin zuen. Erromara igaro, ta Confesore santu bat artu, ta Jaincoaren bildur, ta amorez irazaqui, ta biciera santu bat afizuen: eta bere janari pobrea irabazteco, Icazquin eguinzan. Luzaro Jaincoa servitu, ta egun batean bere icatza saltcera Errira cijoala, gaitz andi batec artu, ta chit paciencia andiaz eramanzuen; ederqui ceruraco prestaturic bere anima Jaincoati emancion.

Punta artan Erromaco campana guciac beréz ill ots tristea banatu zuten. Aita Santua, eta gendeac arrituric, cer ote zan, edo nor ill zan. Orduan dichosoaren Confesoreac gucia contatu cien, ta iltzan Jaun andi nor, ta nolacoa zan. Jaincoac ala nai, ta Condearen echecho soldadu aren billa len ibilli ciranac, Erroman arquitecn ciran, eta beren Principe Jabearen Gorputz santua veneracio, ta consuelo andiaz bere Errira eramazuten. Ta orra mundua utcitcea munduan ere nola Jaunac gloriac pagatcen duen.

Gure San Francisco Borja andiari Emperatriz Doña Isabel en gorputza Granadara eramaz, eta entregatceco caja idiqui zanean eraguin cion mudanza, egemplo jaquiña da Arpegui ura añ trucatua, ta añ ta onen ifusuz nazcagarria aguertuzan, non Emperatriz are-

na zala, esatera inor ere atrebitu etzan. An
 usai, ta quitats gaistoa botazuen, ce guciac
 len baño len andie igues eguin zuten. Borja
 Santua bacarric gueratusan.

An cecuzan gorputza, norena izanzan, ta
 nolacoa cegoen pensatcen jarrizan, eta cion:
 Arpegui onen lengo edertasuna non da? Us-
 teldu, ta arrez betea dago. Onen lengo be-
 guirarceco magestade errespetoz guciac be-
 tecten cituena non da? Orañ bere obligatue-
 nae ere utci, ta igues joan dira. O munduco
 vanidadea! Desengaño onec Borja Jainco-
 agana eracarrri, mundua oñ pean utci, ta ce-
 rua billatcera animatu zuen: eta ilco citzaion
 Jaunic aurrera ez serviteco propositu fir-
 mea artuzuen, ta orretatic santu andi eguinza.

Zori oneco Conde, ta Marques oiec biac
 beguiz, ta obretan icusi, ta icasi zuten, San
 Agustín equin Santuac diotena: pecatu etatic
 libratceco, deabruen tentacio, munduaren
 guezur, ta aragui aren palaguac venciteco
 obi batean, edo gorputz illaren considera-
 cioan, fedeañ sartcea baño erremedio oberic
 ezta. Sofeguz an pensezazu cer, nor, ta
 nola dagoen. Munduco anditasun, ondatsun,
 ta edertasunac emen non dira? Gorputz
 onen balentia, ta bizarniac cer eguindu? Or-
 ren echeco, soñeco, maieco, oieco errega-

loac non dirat? Ona certan paratu diran. Or ez daceutu, arrac, ta ezurrac, lur ustel, ta ubela, autsa, ta utsa, atsa, ta quiratsa baño. Orretan zu ere laster biurtuco cera: ondo penhezazu, ta buruco, edo almoada onen gañcan beti lo eguizu: ta lurreco atleguin, ta pecatuen gannac edo galeac quenduco zaizquitzu: banidacac utci, ta eguia billatuco dezu: lurretic defeguin, ta cerua betico izango dezu.

Juicioaren gañeco. Egemploac.

BI modutan au zuretzat izangoda. Bata Jaincoatequin zure artean bacarric, edo zurequico Juicio bacar, ta particulara deritzana. Besteia Jaincoaren, ta mundu guciaren aurrean, zurequin mundu guztiarequico Juicio universalera deritzana. Bata itcen çeran puntuan; besteia azquen juicioco egunean. A. Andradec dacartcien Juicio bien Egemploac, bata bestearen ondoren iculico dituzu.

Cuzco deritzan Indietaco Erti jaquinçean Guizon aberats, eta obligacio andietaco bar izanzan; baña Cristau legueric eztzuena: ize-na bai, baña obraric etzuen. Deabrucac, ta munduac engañatu, ta pecatuetan begui bitaraño sarturic cegoen. Jainaren bildurra galdu, ta confesioco erremedio añ bearra, ta añ erraza utci, ta oguei ta amar urtean confe-

fatu gabe bicizan. Jaincoaren ontasunac, ta bere
 conciencia leialac aviso asco emanagatic,
 enzun bai, baña eranzun ez eguiten zuen, ta
 betico oiturac, ta etsaiaren tentacioac azpian
 ceucaten. Garizuma etorri, ta confesio on
 batequin animen erremedioa billatcen, ta Elei-
 zaz cumplitzen besteac icusi, ta berac guciac
 baño bearrago zuela ezagutzen zuen. Alere
 aimbeste urteco pecatuen cargac errenditu,
 ta icarac confesatceco animoa quentzen cion.
 Ah tristes! Cer aranza gogorraquin bicico-
 zan! Atceneco miseria onetan, Jaunaren mi-
 sericordiac lagundu cion.

Gau batean, loric pisuenean, gau erdian
 cerzala, gauza berri, ta izugarri bat igaro ci-
 tzaion. Bere adisquide bat Errico beste gende-
 di andi batequin, bere beguien aurretic calea
 barrena, chit lasterca, ta estuan eijoacela icu-
 si cituen. Adisquideari, nora zoaz, elancion:
 eta onec guciencicenean eranzun cion: Jain-
 coaren Juiciora goaz, eta zuc galdu, ta Erriau
 gucia zugatic ondatcea, nai ezpadezu, atoz
 laster gurequin. Añ gogotic, ta añ biciro au-
 esan cion, non bereala, ta ariñ juiciora besteai
 jarraitcen afizan, eta oriequin joanzan.

Erri artan, plaza gure Colegioaren aurrean
 dago: eta ara allegatu orduco, Cristo Gure
 Jauna bere Magestade guciarequin, ta Ain-
 gue-

guernac alde gucietic , ta Ama Santissima,
 peccarien Bitartecoa bere ondoan icusi ci-
 tuen. Beco aldetie demonio izugarri alco , ta
 alerteac, peccarien contra cargu andiac egui-
 teco chit prest ceudela. Eritico guciai Jefa
 Cristoren odol preciosoaz , edo Sacramentu,
 dotrina , ta justuen egemploaz cargu estuac,
 eta bacoitzari banaca orobat eguiten eitzai-
 can. Araco gure guizona contuetara deitu
 zutenean : Ay cer larria ! Demonioac berea-
 la , besteac bezala , ta gueiago , ta estuago
 acusatcen , ta cargu andiac eguiten alicitan :
 ta oguei ta amar urtean Jaunaren etjai egui-
 ñic , confelatu gabe , ta ceruco arifoai eran-
 zun gabe , onelaco , ta alaco peccuetan no-
 la egonduzan , guciac banaca etlanaz.

Edoceñec dacus guizon triste galdua , ta
 eguiac Jaunaren beguietan ala acusatatu au cer
 infernuco bildur , ta ansietan arquite cozan.
 Ta are gueiago bere aurretie beste alco pecc-
 tu guchiago , ta chiquiago acganic Tribunal
 justu , ta estu artan betico infernura cijoacela
 icusiric. Eriozco icerdi , ta naigabe etlanal gu-
 ciac baño , andiagocn artean , bere burua gal-
 dutzat , eta beste erremedio gabe icusi , eta
 lasterca peccarien Ama Santissima gada be-
 guiac biurtu , ta aren onetan bere burua bo-
 tazuen : tranceric estuenac efcatcen zuen be-
 zala,

zala, erregutu cion, arren bere mantu pean
 atcezala; eta biotz guztitic itza ematen ciola,
 bere seme maitea secular guciago ez ofendi-
 tceco, ta beraren amorio, ta devocio andi ba-
 tequin, eguiazco penitencia, ta bicitza santu
 bat aurrera eguiteco.

Bere misericordiazco beguiaz Ama maite-
 ac beguiratu cion, ta penitencia cion bezala,
 eguiteco lecuia bere semeagandic alcanzatu
 cion: ta Colegio artaco Operario Apostolico
 celo andico Aita Martin Campos, Ama Vir-
 ginac berac beguien aurrean ifini, ta señala-
 tucion, ta arequin confesa cedilla, ta aren
 esanac eguin citzala, aguindu cion. Guizon
 au bere bicitza gaistoan gure Colegioan gu-
 chi sartu oizan, ta Aita Martin ezagutcen
 etzuen. Baña Ama Santissima añ biciro era-
 cusi cion, non biaramoan, icusi orduco,
 bereala ezagutu zuen.

Juicio arigarrri ori onetan acabatu, eta be-
 regan biurtuzan; baña icerditan añ urtu, edo
 defeguiña, ce orañdic ere Tribunal artan ce-
 goela ciudien. Bere echecoai lasterca otse-
 guin, ta ceñ igaroa cegoen icusi zuten, ta
 guciai oracio eguiten laguntcea escatu cien,
 eta gau nequezco artatic ondo irteteco gra-
 cia, Ama Virginiari biotz guztitic esca cioza-
 tela. Ala eguinzan: eta egun sentian, damuz

urturicaco bere blotza Ama Santissima ren
 elcuetatic Jesus onari eman, ta ondo ariñ
 Colegiora joanzan. Aita Martin bereala eza-
 gutu zuen, ta ceruco mandatu bat arenzat
 cecarrela elancion: ori aditu, ta bere confe-
 sio andia afizuen; baña damuaren damuz it-
 zac baño negar malcoac gueiago ciran. Bere
 culpac, deabruac Juicioan bezala, are con-
 fesion elancituen.

Aita Martin ec chit animatu, ta berac Ama
 Virginiari Tribunalean aguindu cion biciera
 santu bat eguiteco berotuzuen. Ala cumpli-
 tuzuen, ta egemplo guciz andiac errian eman-
 cituen: len peccari galdua, guero Cristau
 chit jaincozcoa icusizan. Bere egemplo santu
 ta consejinaquin bere familia añ ederqui go-
 bernatu izan zuen, non erri gucia marabilla-
 turic ceucan. Propositu, ta bicitza fantuan,
 ill arteraño, firme iraundu zuen; Jaincoaten
 juicio aserre, ta ango bere contu estua icusi,
 ta gogoan seculaco sartu eitzajona bezala.
 Zuc ere, Iracurlea, Ama Virginiaz baliatu, ta
 are bezala, bertatic penitencia eguizu, era
 Juicioan contu ona emateco, are bezalaco
 biciera berria arrezazu.

Beste Egemploa.

Juicioco egunaren memoria fede bicieren
 arguitan icusi, ta pensatcea, mundu gucia
 ica-

icara gortian sartceco diña da. Ez peccatariac
 bacarric, bai eta diran, ta izango diran justu-
 enac ere egun triste, edo egun illun aren me-
 moriac bildur andiaz beteco ditu. Jaunaren
 beguieran fantu, ta justua zan Job; alere an-
 ciña, ta añ urrutitic juicioco ordu izugarri, ta
 contu estua icusi, ta gucia icara añ andiac ar-
 tu zuen, non ta cion: orduco zure aserre, ta
 nere contua igaro artean, Jauna, nor infer-
 nuan estali, ta gorderic legoquean! Baña ez
 egun artaco Juicioa, eguiac berran izango-
 dan bezala, czpada pintaturic icusiac berac,
 peccatari andiac, ta esanditeque, Erreino oso
 bat seculaco icaratu, ta Jaincoaren fede, ta
 leguera ecarrizuen.

Ala Egemplo, ta conversio au maravilla
 anditzat arrazoiac Baronio Cardenalac conta-
 tten dign. Bulgariaco Errege Bulgario Gen-
 til, edo Jaincoaren fede gabeco guizona, eta
 berez chit cruel, aserre, ta gogorra zan. Aren
 mende, edo escuetara, Jaincoac ala nai, ta
 Merodio ceritzan Monje bat erorrizan: eta au
 Pintore chit famatua zan. Bulgarioc ori ja-
 quin zuonean, bere Jauregui, edo Palacioa
 apañtceco, Pintura, ta Imagiña alco eguin
 citzala aguindu cion: eta Erregue ori nola añ
 braboa, ta icara emallea zan, pensa aldite-
 quean gauzaric icaragarricna, eta guciac arri-

nico cituen bat pinta cezala efancion. Era
eder Jaincoac emanicaco onezaz Metodio
chit ondo baliatuzan.

Erregue gueiencan oi cegoen Salaric ga-
lantenean Jaincoac lagundu , ta alzuen bici-
tasunic egoquienaz Juicioco egun , edo gau-
icaragarria pintatu , ta bere lecuari paratu
zuen. An Juicioraco Jesu Cristoren etorre-
ra , biciac , eta illac Evangelioan berac dion
bezala juzgatceco , icustenzan. An Jaunaren
Magestade , ta poderiozco Tribunalala. An
Aingueru eder , ta Santu guciac gloriac jan-
ciric escui , edo goi aldera ; eta ezquet , edo
beco aldera suz , ta garrez beretic deabru , ta
condenatu beltz itfusi guciac. Au gucia Josa-
fateco ibar zabalean icustenzan: eta goien glo-
ria bicia , eta bean infernu goria.

Araco Bulgarioc seculan ez icusi , ez aditu,
ta gogoratu ere etcitzaion Pintura berri ori
beguiz icusi zuenean , beregandic irten , ta
corde gabe , edo mututuric luzaro egondu-
zan. Beñ , ta berriz beguiratu , ta gueroago,
ta icara andiago zuen : eta biotz añ gogordu-
na izanic ere , efan al baño larri , ta bildur go-
gorragoac seculaco Erregue ori artuzuen.
Pufca bat beregandu zanean, Metodio Mon-
jeari galdetucion : Pinturaco trance arrigari
ura ea cer zan ? Orduan arc Erregueari gucia

banaca esplicatuaz, gure fedeco Misterioac
 chit edetqui aguertu, ta adiarazo ciozcan,
 Jaun andi ura, edo Cristo nor zan: nola gu
 salvarceco Jaincoa Guizon eguinzan, ta beste
 articulo, ta pauloac: nola cerura igozan, ta
 guero, an icusten zuen bezala, Juiciora etor-
 ricozan, eta onai, araco goien cecuzan glo-
 ria, ta gaitsoai beco tormentu icaragarri aicc
 emango ciezten.

Gure Legue Santu, ta garbiaren marabi-
 llac aditu, ta Jaincoaren gracia biotza ar-
 guitu, ta Bulgarioc ezagutu zuen, abereen
 gulla bici izandu zala; eta trucaturic gucia
 Metodiori esancion: Jaincoagana biurtu, fe-
 de santua artu, ta salvatu naizuela. Dembo-
 ra oneran Sergio Ila. A. Santu, ta Miguel Ila.
 Emperadore ciran. Bereala baii escriptu, ta
 erregutu cien, berari, ta bere Erreino gucia-
 ri gure fede, ta legue santua eracusteco, bear
 ciran Predicadore, ta Maisuac, arren bialdu
 eitzatela. Biaquin adisquide andi eguin zan,
 eta Bateo santuan, Emperadore aten devo-
 tioz Miguel Icena artu zuen: eta fedearquin
 bicioac utei, ta bicimoda santu bat afizuen:
 eta Erregue poderoso gogor batetic Cristo-
 ren seruitzan umill pocic eguin zan. Bere
 gende gentil itsu asco bere contra jaiqui citza-
 iozcan; baina Jaincoaren favore andiaquin,

tico cituen bat pinta cezala efancion. Era
eder Jaincoac emanicaco onezaz Metodio
ehit ondo baliatuzan.

Erregue gueiencan oi cegoen Salario ga-
lantenean Jaincoac lagundu, ta alzuen bici-
tasunic egoquienaz Juicioo egun, edo gau-
icaragarnia pintatu, ta bere lecuan paratu
zuen. An Juicioraco Jesu Cristoren etorre-
ra, biciac, eta illac Evangelioan berac dion
bezala juzgatceco, icustenzan. An Jaunaren
Magestade, ta poderiozco Tribunala. An
Ainguen eder, ta Santu guciac gloriac jan-
ciric escui, edo goi aldera; eta ezquer, edo
beco aldera suz, ta garrez beteric deabru, ta
condenatu beltz itfusi guciac. Au gucia Josa-
fateco ibar zabalean icustenzan: eta goien glo-
ria bicia, eta bean infernu gorra.

Araco Bulgarioc seculan ez icusi, ez aditu,
ta gogoratu ere etcitzaion Pintura berri ori
beguiz icusi zuenean, beregandic irten, ta
corde gabe, edo mututuric luzaro egondu-
zan. Beñ, ta berriz beguiratu, ta guerrogo,
ta icara andiago zuen: eta biotz añ gogordu-
na izanic ere, esan al baño larri, ta bildur go-
gorragoac seculaco Erregue ori artuzuen.
Pufca bat beregandu zanean, Metodio Mon-
jeari galdetucion: Pinturaco trance arrigarti-
ura ca cer zan? Orduan arc Erregueari gucia
bana-

banaca esplicatuaz, gure fedeco Misterioac
 chit eaderqui aguertu, ta adierazo ciozcan.
 Jaun andi ura, edo Cristo nor zan: nola gu
 saluateco Jaincoa Guizon eguinzan, ta beste
 articulo, ta pauloac: nola cerura igozan, ta
 guero, au icusten zuen bezala, Juiciora etor-
 riciozan, eta onai, araco goten cecuzan glo-
 ria, ta gaitoai beco tormentu icaragarti aiec
 emango ciezten.

Gure Legue Santu, ta garbiaren marabi-
 llac aditu, ta Jaincoaren gracia biotza ar-
 gñitu, ta Bulgarioc ezagutu zuen, abereen
 guila bici izandu zala; eta trueaturic gucia
 Metodiori elancion: Jaincoagana biurtu, fe-
 de santua artu, ta salvatu naizuela. Dembo-
 ra oneran Sergio Ila. A. Santu, ta Miguel IIIa.
 Emperadore ciran. Bereala biai esribitu, ta
 erregutu cien, berari, ta bere Erreino gucia-
 ri gure fede, ta legue santua eracusteco, beat
 ciran Predicadore, ta Maisuac, arren bialdu
 eitzatela. Biaquin adisquide andi eguin zan,
 eta Bateo santuan, Emperadore aren devo-
 cioz Miguel Icena artu zuen: eta fedearquin
 bicioac utci, ta bicimoda santu bat afizuen:
 eta Erregue poderoso gogor batetic Cristo-
 ren servitzan umill pocic eguin zan. Bere
 gende gentilitsu asco bere contra jaiqui citza-
 iozcan; baina Jaincoaren favore andiaquin,

Cristau guchi baciran ere, gentilen contra laz
 qui pelearu, ta ciranac sujeratu cituen. Guero
 Jaincoac paquea eman cion, ta Jetu Cristoren
 fedea Erreino gucian zabalduzan. Ona Pintu-
 ra batetic cer marabillac iculiciran.

Infernuc penen gañeco Egemploas.

JUicioarequin batean infernuc tormen-
 tuac Egemplo ascotan arquitecn dira, ta
 zuc ere ala iculico dituzu. Capuchinoen Er-
 ligio santuc Historian contatcenda, Fr. Mi-
 guel de Napoles Predicadore Apostolico, ta
 animen celo andico Ministro señalatu bat
 izandu zala: bere virtute, sermoi, ta egem-
 ploaquin anima asco cerura bialdu, eta bere
 saria artceco, edo iltecco zorian cegoela, beste
 munduan cer igarotcen zan icustera Jaincoac
 eraman zuen. Erligiosoac iltcen laguntcen
 ciotela, illa bezala, edo asnale gabe luzaro
 gueratu zan. Beregana cerbait biurtu zanean,
 an ceudenac guciz admiratu ciran: bada lecu-
 batera beguira arritua bezala ceusten, eta
 noicean beñ bere barren barrenetic suspirio
 chit izugarriac ateratcen cituen: eta luzaro
 mutua bezala cegoen. Aita Guardianac, cer
 otezan, edo añ luzaro cer icusi zuen jaquite-
 co, Jaincoaren icenean efan cezala, aguin-
 dion. Icen santu artzaz animatu, eta beste
 mun-

mentatce; cetorrenac bezala eranzun cion.
 tea icusi Aita! Cer igaro, ta cer icusi dedan,
 etorri can? Jaungoicoac gure oneraco era-
 ... Edo ta sentidu umano, edo emengoac ba-
 ria Corago, aluago, ta elcutuago dauden
 dez za andiac icusi ditut. Norc esan al? Cer
 seuse, cer lance, ta trance miragarniac! Cer
 za nolaco eguiac, baña gure esan al guciai al-
 ... Sz etraguiten dienac! Jaunac aguindu, ta izu-
 garrizco jornada, edo infernu, Purgatorio,
 ta Cerurañoco Erronomia bat eguindet. Infer-
 nuan anima condenatuac, ta orien tormen-
 tuac icusi ditut. Neguan elur lumac, ta uda-
 co jalarie andiencan euri tantac bezala, ani-
 mac infernura erorten ciran, ta deabruac be-
 ren tormentuetan bertan ondatcen cituzten.
 Ibai beltz andi, suz, ta garrezco, berun, edo
 metal urtuaz hetericaco putzuac icusi ditut,
 eta anima tristeac negar, ta deadar adiaz, ta
 inciriaz gora ta bera, negar malco goriac da-
 riez teta ta alde gucitic demonioac persegui-
 tzen dituztela.

An lugue, cirau, zapo, armiarna, dra-
 goi, ta pistia mota guciae, izugarrico ichu-
 rac, aguinea, ta atzaparca animac pufcatcen
 bezala. An beste aldetic elur zulo chit orz, ta
 izotzez bete, ta beñere urtzen ezdiranac: an
 patzu, oliñ, edo cingura gelatuetan animac

beti arrabiaz, ta garrasiz : an zatur itra laz-
 tuen guisaco gofe, ta egarri ito, edo Guero
 fiocoꝛc, baña beñere acabatcen ez distoren,
 an illuntasun beltz, beti gau erdi, suntu-
 queaz, atsez, ta quiratsez betea. An Jain-
 coa beti icusi naia, ta inoiz ere ez icusi be-
 gogorra : eta ortic betico gucien, ta baco-
 tzaren madaricacio, eta batatc bestea ecin icu-
 sia, ta beti icusi bearra, eta beste pena, ta
 naigabe mota guciac, ta efan al baño an-
 diagoac. Baña gucietan oriec berdin ez diras
 baicic pecatuac cembat, eta nola tormentuac
 ambat, eta ala.

Andic Purgatoriora Jaincoac eramán nin-
 duen : eta nic icusi dedanez, infernuco tor-
 mentuac, edo aien antceco an ere ciraden.
 An cerura bear duten anima autetfiac su gar-
 bicizco ibai, carobi, edo labe gorietan, bes-
 teac elur zulo gelatuetan, eta beste tormentu
 andietan cebiltzan : besteac Jaincoa iensteco-
 zale, gogo, ta anfiaco pena gogorretan er-
 retcen, ta egosten bezala Jaincoaren justiciac
 aguintcen zuen bezala. Baña orien penac, in-
 fernucoac bezala betico ezdira ; baicen boren
 culpen loiac garbitu, ta pagatu arterano. Es-
 peranza onec chit arintcen diezte. Emen ani-
 mac Aingueruac animatcen dituzte ; baña
 condenatuac demonioac beti pefegui, ta tor-

mentatcen dituzte. Aimbeste infernura eror-
ten icusi artean, Purgatoriora bat, edo bi
etorri ciran.

Emendic cerura igo ninduten. Ango Glo-
ria cer dan, ta an cer icusi nuen, norc efan
dezaque? Erri andi, cerua bera, arri precio-
so, urte argui ederrez eguiña, emengo gau-
za itfusien antzic ez duena. An ecin contatu
alaco Ainguetudi, ta Santudi, guciac beren
gloria berezcoaz janciac, alegria, paque, con-
tentu, ta atseguinez bereac. Ango anditafun,
ondafun, ta edertafunac: ango musica, can-
ta berri, ta Jaunaren betico alabanzac. Nola
emengo meritoac, ala ango sariac. An Gure
Aita Serafico San Francisco umilla, Corte, edo
Jauregui artaco Andien artean goi goien icu-
sudet, eta berago gure Anai lagun onasco,
penitenciaco sacu oneran emen Jauna servitu-
zutenac. Gu biciera umil santu batera anima-
tecco gauza andiac Jaincoac eracusi dizquit:
eta aren mandatu au zuei eman, ta ni ara noa,
ta zuen oracioaquin lagun zadazute. Au efan,
ta Jaunari bere anima emancion: eta len las-
terea bidez icusi zuen Gloria betico gozatcera
cerura joanzan.

Beste Egemploa.

Oien errematean, gucién coroa bezala,
Doncella bati igaro citzajon lecio an-
dico

dico Egemplo bat contactu bear dizut. Au gazteric emezurtza, edo Aita, ta Ama ill, ta bacarra, noblea, aberatsa, ta Jaincoaren doai, edo prenda andietacoa gueldituzan. Cristau on bat zan, gurasoac igoalac onetan izan ez baciran ere. Aita, Jaincoaren adifquidea, ta ala beraren escutic gaitz, edo neque, ta egun on bat etzuela, trabajaz bete, ta erregalatua izanzan: orien artean pacienciarequin beste munduco coroa irabaci, ondo ill, ta cerura joanzan. Ama berriz bitartean bere burua munduari eman, ta Jaunaren bildur gabeco biciera char batean etiotzac arrapatu zuen.

Echeco egemplo oiec Doncellac bere beguietan izan cituen: ta bera, nola ezcontceco ascoc billatcen zuen, ur biren artean bezala, duda andian arquitcen zan. Amaren bicierac munduronz; Aitaren egemploac ceruronz, ta Jaincoagana biotza tiratcen cioten. Ama Virginiaren devocio chitezcoa zuen Doncellac: ta dudaric irteteco, ta bere animaren salvacioraco cer conveni citzajon acerateeco, bere afecto guciarequin escaticion, arren bitarteco onac bezala, ceruco argui bici bat Jaincoagandic alcanza ciozala. Ama Santissimac oracioa aditu cion, ta bere alaba maitea ceruco bidean seguraciteco, be-
rac

iac bezala lagundu cion : eta orretaraco aren
gurasoen beste munduco suertea , eta nola
ceuden arguio icusi crazo cion.

Beñ batean bada , bere ansia estuenean
Ama Virginiari encomendatcen cegoela , loac
artuzuen , ta marabilla andiac icustera Jain-
coac eraman zuen : Erri , edo Corte andi za-
bal , ta guztizeo eder bat , era ta alde gucietara
chit zoragarria eracusi cion : eta an ceuden
guciac coroatu , ta gloriacz milla maravilleta-
ra janciac , Aingueruen canta , ta musica sua-
veaz , contentuz , ta atleguñez bereac. Doatsu
oietatic bat bere Aita zan: icusi orduco ezagu-
tu , ta lasterca lastan gozo bat ematera cijoan.
Ez ene alaba , ez : orandic mereci ez dezu. Au
ceruco gloria da : virtutcen fatia da : eta biotz
guciaz Jesu Cristori jarraitcen diotenai ematen
zaie : gurutce , ta nequeen artean ot aren
vorondatea eguñaz itabaztenda. Gloria au
gozatce agatic , cereguin , edo eraman be-
ar ezta ? Aitari beguira pocic ta beti egon
nai zuquean.

Baña beñgoan Aingueru batec beste lecu
urruti batera eraman zuen. An bazter illun
triste izugarri , ta guciz nazcagarri batean ,
edo infernuan arquituzan : quea , sua , garra ,
negarra , deadarra , ta inciria lastimagarriac
batic an etzan. Beste an ceudenen artean be-

re Ama zori gaistocoa icusi zuen. Baña nola?
 Buraco illeac beste aimbeste demoniozco su-
 gue citucla : dragoi , ta zacur amorratuén
 guila beguiac , belarri mingañ , escu , bular,
 ta gorputz guzia aguinca, ta atzaparca pufcat-
 cen ciotela. Arritu , ta corde gabe alaba gue-
 ratu , ta nai , ta nai ez beguira cegoquion.

Amac orduan esan cion : Ay, ene alaba!
 Ona nere pecatuen , ta bicimodu galduaren
 pagua cer dan ! Beste oiec , eta ni orco gure
 libertate , atseguin loi , ta culpac onetara gai-
 tuzte. O atseguin labur betico atfacabeac
 ondören dituztenac ! O gusto cital , ta aim-
 beste nequeren costuan or billatu tãco con-
 tentuac , ta emen betico gure tormentuac !
 O lurreco vanidade zoro , ta guezur utfac,
 eta emen eguiazco aranza pena garratecz be-
 teac ! Eta onec erremedioric ez duela ! Ma-
 daricatuia izan dedilla jaio nintzan eguna , or
 jan nuen oguia ; nere galac , adifquideac,
 atseguinac ta gucia madarica dedilla. Onetan
 demonioac alabaren beguietatic infernuco
 leiza zuloetan seculaco ondatu zuten.

Doncella , icusi cituen gauzaquin añ arri-
 tua gueratu zan , non ta egun aico igaro ta
 ere , bera igaröa bezala luzaro ecertaco etce-
 goen , ta emengo gaurcetän irzie eguiten
 etzuen. Jaunaren graciaz sofegatu zancan,
 biotza

biotza trocaturic, ta Ama Virginiaren escueta-
 tic Jaincoari bereala, ta betico emateco prest
 arquituzan. Iculsi, ta icasi zuen lecioaz, mun-
 du gucia ceruagatic largatceco, ta Jesus maitea
 bere Esposo bacartzat arteco propositu
 andi bat eguinzuen. Limosna andietan bere
 ondasunac pobreai eman, ta bera pobre umill
 Jesus pobre umillarequin Gurutcean josi, ta
 beti bicitceco, Conventu batean sartuzan. Bi-
 citzza berri ceruco bat, virtute gucien egerci-
 cioaquin an asi, ta alacatu zuen.

Ama Virginiaren guztizco devocio, ta amo-
 rio gozoa beti bere biotcean josiric ceucan: ta
 berari cembat ceruco favore zor ciozcan, es-
 quer oneco alaba maiteac bezala, bere amore
 leialaren señale andiaquin bici gucian eracusi
 zuen. Eta ona Doncella onec, infernutic libra-
 tceco, ta cerua irabazteco, cer fuerte ederra, ta
 cer parte segurua artu zuē. Zuc ere onela ber-
 tatic Cristau biciera berri bat, zure estaduco
 virtuteen egercicioetan, ta Ama SSa ren egui-
 azco devocioa biotcean arritzatzi, bera, ta
 bere Semea emen servitu, ta amatu, ta beti
 icusi, ta gozatceco ceruco glorian. Amen.

Egercicio gucien frutua da Bicitza ona, pa-
 quezco eriotza, ta ceruco gloria. Baña nola
 A. S. Ignacioren erregla dan, Lenengo Aste-
 an Gloriaren Consideracionic ez ematea, nic
 etc.

ere ala orañ Gloriaco Egercicionic eman ez-
dizut. Jaincoac bere amotezco Ontafun gu-
eiaz zu , ta ni betico ara , beti bera alabatcera,
zucen eraman gaitzala. Amen.

ARQUIBIDE , EDO INDICEA.

S acerdote Jaun , ta Iracurleai. Pag.	9.
Consideracio oiet ceren gañean diran.	9.
Novaco eguiña ceran , edo zure azquen fiña.	13.
Pecatuen gañean Consideracioac.	28.
Pecatua berez cer dan.	28.
Jesus Crucificatuari Afectoac.	38.
Pecatua bere calteetan : Aingueruen Pecatua, ta castigua.	50.
Adan gure Aitaren pecatua , ta castigua.	58.
Bacoitzaren pecatuen gañean Consideracioac.	64.
Amia Virginiari , Jesu Cristori , ta Aita Eternoari Coloquioac.	79.
Eriotzaren gañean Consideracioac.	82.
Gorputz illaren gañean Consideracioac.	100.
Bacoitzaren Juicioaren gañean Consideracioac.	104.
Infernuco tormentuen gañean Consideracioac.	119.
Azquen Juicioaren gañean Consideracioac.	139.
Salvacioaren gañeco Egemploac , eta Dotrina.	156.
Pecatuaaren gañeco Egemploac , eta Dotrina.	163.
Eriotzaren gañeco Egemploac , ta Dotrina.	174.
Gorputz illaren gañeco Egemploac.	193.
Infernu, ta Juicioaren gañeco Egemploac.	196. y 204.

tcendutela: gaitz gucien gaitza eriotza gaitsoa da. Naizu ondo ill? Jaquizu, bada, Jaincoac beraren aotic diona: pecatanen eriotza aren beguetan nazcagarria dala. Naizu ondo ill, edo ondo illteen icasi? Jaquizu, bada, Espiritu Santuac diola: biotz gogorra azque-
neco egunean chit gajzqui arquitucodala.

Orrela ondo illteen icastea cer da? Da eriotza baño len, edo zure bicitzan illtcea. Ondo illteen icastea da, eriotzan naicodezuna, orañ, ta beti eguitea. Ondo illteen icastea da, demonio, mundu, ta ataguiarenzat zu bereala illtcea. Ondo illtcea bera da, pecatu gabe, Jaincoaren gracion iratitea. Iraute onec lenago gracion egotea, Jaincoaren adilquide izateã, berez escarcetidu, edo esan naidu.

Ill gaitcan, bada, Cristava, zu, ta ni gure bicitzan bicigaitcan gure eriorzan. Eriotza beti beguien aurrean badacargu, eriotzan cer eguiñic izango ezdegu. Onela bicitzan illagatic, munduco eroac baño tristeago bicitco ezguera; baicic aiec baño aleguereago. Aien alegria acabatucoda, ta gurea betico izangoda. Aien alegria azaletic, ta camporicoda; baña gurea munitic, ta battendicoda da. Aien alegria mundu guezurtian, gurea Jainco eguazcoan ven dago.

Jesu Cristo ceruco Mañuac, Aita amoroso

Ioac bezala esatendiguna da : „ Estote parati :
 „ Vigilate : Estote parati. „ Ez beñ , ezpada
 biarretan , ta iru aldiz dio : contuan maniatu-
 ric , eta prest gaudela, ceren, gachien uste de-
 gunean, ill bear degun : eta egun, ta ordu se-
 gururic ezdegula. Cristoc ezdio : prestatu,
 maneatu , edo preparagaitcala ; ezpada ma-
 neatu , paratu , ta prestaturic beti gaudela.
 Mandatu au zuc , eta nic bertatic ardezagun.
 Artcen badegu ; puntu dichofo orretatic zo-
 rionecoac izangoguerade. Ta eguia esatera,
 descansuzco bici gozoagoric manduan inore
 eztu , beti eriotza gogoan daucanac baño.
 Orregatic Jesus maiteac aimbeste naidegunac
 becela , gozoro bicigaitean , conseju ori ema-
 tendigu.

Galde, bada, eguia au : ondo icasi , ta icu-
 si , ta cequitenai galde. Galde Jaincoaren bes-
 te siervo fielari , ceñac illtceco zorian cego-
 ela , esanzuen : Jaincoari graciae : oguei , eta
 aimbeste urtean , illtceco becela , egunoro
 confesatu izan naz : eta orañ atzo bezala con-
 fesarcea beste cer eguiñic ezdaucar. Au esan
 ta solegu , ta paque gozoan illtzan. O dicha
 pare gabea ! O gloria bicia !

Santu , ta Jaincoaren adisquideai galde. O
 zure zori oneco , ta bienaventuradua , San
 Arsenioc eriotzan bere buruari esatencion!

O zure dichosoa , Arsenio , bada zure bician izan ezdezu infanteric , eriotza beguien aur-rean , ta memorian iduqui ezdezunic ! Arsenio au Corteco guizon aberats , estimatu , ta Emperadoreen adisquide , ta Maisu andi , onratu , ta erregalatua len , ta guero berro-guei ta amabost urtean Monje izan zan , ta eriotzan beti pensatuac Jaincozco izaten lagunducion , ta ala Santu andi eguin , ta illtzan .

Galde San Pablo-ri berari , ceñac dion egu-noro illtceñzala , ta Jesu Cristorequin egote-agatic , egunoro , ta beti ill naizuela , ta aren-zat eriotza irabacia zala ceren ill , ta gloria bi-cia irabaztenezuen . Galde gure auzoetaco , ta munduaren bazter oietaco necazaricho gar-bi , beren icerdiaquin jaten ematen [diguten] ascori . Oien artean asco , ta nerequico chit asco , Jaincoaren misericordiaz salvatcendi-ra : ala eriotzari , datorrenean , arpegui ona eguitendiore . Jaunaren vorondateaz batean , fofeguz , ta aberats andi asco baño paque obe-az , alacoric ezbaliz bezela , edo guela bare-ric bestera aldatcea becala , oiec illtceñdirade .
O zorioneco pobreac !

Jesus en Esposa erregalatu onec ondo ill-
 tzen icastece eguitenzuenaz, guc cer eguin
 beardegun eracustendigu. Bere atceneco gai-
 tzac artu balu bezala, oiean sartcezan. Bar-
 rendie, edo bere espirituan elaten bacioren
 becala, ill berria aditcezenen, ta illcece pret-
 racedilla. Orduan bere biotcean sartu, anima-
 ri beguiratu, ta bere concuencia esaminatcen-
 zuen: Jesu Cristoren onetan amonozco da-
 mu, ta negar andiaquin bereala confesiatcen-
 zan. Bidezcoaz bezala Viatico santua, ta az-
 quen oliacioa bere espirituan, Eleizaren ora-
 cioac devocioz esanaz, artcencituen.

Jaunari esquer onac, edo graciac eman,
 ta bere Erligioteratic, ta munduagandie,
 Eternidadeco biatzen eguitece despeditcezan,
 Illcece zorian bere burua consideratu, Santo
 Cristo bat escuetan artu, ta bere biorza go-
 zoro urtu, ta defeguinaz, Jaincoari bere fa-
 vorea ordu artaraco chit estu escatcencion:
 SANTA MARIA Virgiña Amari, S. Josef,
 ta bere devocioco Santuari, pauso artan la-
 gu ntecece, deitcencien: ta ya illteen cegoela
 izen gucz gozo, JESUS, ta MARIA esanaz,
 Jaunari bere espiritua encomendatcen, ta en-
 tregatcencion.

Santa Getrudis andiac ondo illteco beri eguitenzuen Egercicioa onelazan, ta ori bere devocio, ta amorio guciaz eguin arten, ez penaz, edo triste, ezpada consueloz, ta ceruco favorez berene bici izanzan, ta chit luzaro. Berroguei urtean bere Conventuco Abadela, ta onietan Aingueru baten guita Monjac gobernatu, ta Aingueruen artean Ama Virgüa, ta Evangelisti San Juan berequin ciñela, bere Espofo Jesus maitearen Biotcean bere anima emanzen. Ori bera gau oro berete ascoc eguitendu, Egercicio an zue ere beriteguizu, ta nere contu chit poz andiaz eriotzari beguira obeto bicicocera, ta Jainaren paque gozoan, oitua bezala, edo oitu nola, illococera.

Baña eriotzaco ordu an etorri baño len, Jaincoac lectu, ta era ona ematen badizu ere, ondo prestatceco, ta ondo illteco, lau gauza andi, edo lau paulo, lenago eman beatrac dituzu, ta zure biotcean orañ ondo sartu, ta josi beardituzu. Ia. da zure atceneco vorondatearen agniria, edo Testamentua eguitea. IIa. zure atceneco Confesioa, edo Penitenciaco Sacramentua. IIIa. zure atceneco Comünio: ta oni Eternidaderaco Bidezcoari ematenzaiona bezala Viatico Santua denitza. IVa. atceneco Oleatio santua artea.

Ilcn 9.

GAuza arrigartia da, juiciozco Cristayac, contuac cer zucendu, ta acienda cer utci duela, demboraz, ta ondo, Jaincoac emandion vorondate libreaz ez ufatcea, edo bere Testamentua eguin gabe asco bezala loseguz bicitcea. Bosteun ta guciago ate, Medicuac diotenez, losteco eriotzac, edo derrepente sartceco ditu: ta bosteun baño ere ascoz guciago bide gorpurzetan sartceco izangodira: ta mirari andia da, uste gabeco, edo bat batean eriotza guciago munduan egunoro ez icustea.

Orregatic Jaincoaren Ministro Celosoac, eri bategana deitcendutenean, lenengo eman bearduen panfoa da, Testamentua demboraz, ta sofeguz eraguitea: akduen moduric suaveenaz, eria chit beregan dagoen artean, San Agustin-en ceruco consejua ondo adierazo beardio. Animaren contuaren gañeco Sermoi batean Santuac dio modu onetan: „ Fac, „ quod faciendum est: fac testamentum, dum, „ tuus es: nam, si expectaveris infirmitatem, „ omnino minis, & blandimentis, duceris, „ quo non vis. „ Efan naidu: „ Eguin beardun eguitcoea eguizu. Ofasuna dezun artean, zure jabe ceran artean, Testamentua „ egui-

„ eguizu ; cergatic atceneco gaitceraco uzten
 „ badezu , echecoen , edo aideen bildur , edo
 „ palaguaquin , narzuna eragotci , edo nai ez-
 „ dezuna eraguingo dizute. „

Santuaren coniejauc guciaquin du , ta zu-
 requin , ta nerequin ere bai : ta nic bezala,
 marabedi bat ez iduquiarren zuc , alere mun-
 ducobaberatfenac becala , guc ere cer utci ba-
 degu : ez acienda , ta ondafunac , baña bai
 gorputza , ta anima , gueiago diranac : ala
 zuc , eta nic Testamentu balioso bat modu
 onetan eguin beardegu.

Cristau-aren Testamentua.

„ **T**Rinidade gucziz Santu , Aita , ta Se-
 „ mea , ta Elpirtu Santu , iru Persona
 „ distinto , ta Jainco eguiazco bacar baten
 „ lcenean : Nic N. beste munduraco biajean
 „ nagoela , nere atceneco vorondate , ta Tes-
 „ tamētua modu onetan eguitendet. Lenena,
 „ nere Anima bere potencia , ta aleguin gucia-
 „ quin , Jezu Cristori bere Biotcean , bere
 „ amorioaz etofia bezala , aguintcen , ta biur-
 „ tcendiot. Nere gorputza lurrari , berea be-
 „ cala , aguintcendiot : ta onequin batean ne-
 „ re animaren ar gaitto izandiran deseo era-
 „ gabe guciac , aren janari izanditean , lur-
 „ pean betico ondatcea naidet.

„ Nere

„ Nere Animaren Imagina Jaincoari , be-
 „ rac bere anteera eguina becela , aguinteen,
 „ ta biurtcendior ; baña lotfa , ta damu an-
 „ diaz , ceren pecatuaquin itfuitu , ta defegnin-
 „ dedan. Nigan diran obra onac , Jannaren
 „ graciari , berac bezala aguinteendiozcat ; ta
 „ gaitoac nere defdichari , ceñaren erreme-
 „ dioa Jannaren mitericordian uttededan.

„ Nere azqueneco vorondate au cumpli-
 „ erazotceco Testamentaria , vorondate tan-
 „ to gucien eguille ona , Virgiana Maria , Jezu
 „ Cristoc Gurutceco bere Testamentuan
 „ Amatzat utciciguna icentatcendet : ta Ama
 „ gozo onen amparo , ta piedadean esperanza
 „ daucat , gucia nie defeatcendedan baño ere
 „ obeto eraguingoduela. Nere escuan dau-
 „ den irabaci on libre gucien heredero , edo
 „ jabetzat Purgatorioco Anima fantac icenta-
 „ reenditut , ta Jaincoaren aurrean nere bi-
 „ tarteco onac izanditecela , erregutcendier.

„ Gueroenean naidet , nere vorondate au
 „ beti firmea , ta dembora gucian baliocoa
 „ izandedilla. Ta orañdaño pensamentuz,
 „ itzez , ta obraz orren contra eguindedan
 „ gucia berico defeguitendet : ta nere vo-
 „ rondate onetan firme nago , ta biotz guz-
 „ tico negarrac firmatcendet : ta nere eriotza-
 „ raño onetan irauteco propolitu sendo ba-

„tez sellatcendet. Testigu dirala San Josef
 „maitea, nere Aingueru Goardacoa, nere
 „icenceo Santua, San Miguel, San Gabriel,
 „ta San Rafael, nere vorondate, ta Testa-
 „mentu onetan presente arquitecendiranac. „

Ona Testamentu baholo, ta merito andi-
 co bat, zuc, eta nic, ta edoceñec inoren cal-
 te, ta ofensa gabe, erraz edoceñ demboraz,
 edoceñ lecuran, ta mundu guciaren aurrean
 eguin dezaqueguna.

Baña munduco gaucetan sarturic daudena-
 quin, ta eer urci, edo disponitu dutenaquin,
 Jaincoaren Ministroac bere celoac eracuti be-
 ardu, ta arrazoi suaveaquin eria demboraz, ta
 juicioaz Testamentua eguitera movitu bear-
 du: era ta gracia onetan esanez, Espiritu San-
 tuac diola: **PRIOZARA BAÑO LEN JUSTI-**
CIA EGUIZU. Eccli. 14. Jaincoari anima, ta
 bacoitzari berea emateco, bere zor, ta ar-
 teceoen contuac, arguio, ta garbiri ajusta-
 tu, ta aguirian ifñi ditzala: Juicio cabala,
 ta vorondate librea daucan artean, bere acien-
 da datorquonari emandiozala. Bere atcece-
 co vorondate au ondo eguizean, Jaincoaren
 vorondatea eguitenduela.

Afcon deabrue buruan sartcen, edo pa-
 ratcendie, Testamentua eguizen badate, edo
 Sacramentuac artcen, ilco ditala: ta on be-

ra aideac, eta eriarequin dabiltzanac ascotan
 esatendute, ta Jaincoac daqui, cer intencio-
 arequin. Ta deabruaren guezur oiequin, Tes-
 tamentu, ta Sacramentu gabe illtceco, peli-
 gro andi, ta jaquiña da. Ay cer calteac, cer
 ondorengo deidichac emendic datozen! On-
 do adierazo bearzaie deabruen engañu ori,
 ta orrelacoric ezdezatela sinistu, ta ere guchi-
 ago esan. Jaincoac bacarric gure urte, egun,
 ta orduan dauzca contaturic, ta aren voron-
 date santua dan artean, Testamentua eguiñ,
 ta Sacramentuac artuarren, iñorc ere, ta
 ecerc ere zu eciñ illcozaitu, ta ez eriotza
 aurreratucodizu.

Testamentua eguiñaz carga andi bat zure
 concienciatic botacodezu: ta ori quendu, ta
 sologu gueiagorequin egongocera. Jaincoari,
 ta zure anima bacarrari ondo beguitatu, ta
 gauzac claro aguindu beardituzu, guero zu
 ill ezquero, aideen artean auzi, ta deabruen
 alerreac utci ezditzatzun, ta biciaç beren
 animac, zure interes pulca bategatic, secu-
 laco galdu ezditzaten, ta aucitan zure on-
 dafunac ondatu ezditezen. Ancia deabrua da
 ascorenzat: ta auciarri ematenzaiona, gueie-
 nean deabruari ematenzaio: zue nequez bi-
 ribillatuac, deabruac erraz banateen, ta las-
 ter ondaticenditu.

Confesore celodunac conseju onac onela eman bearditu, ta eriarri eñan, edoceñez fiatuz ezdedilla, ezpada Jaincozco guizon andi jaquintsu batean, duderan aren consejua aciertoraco artuaz: eria libre, ta sofeguz Confesoreac utci beardu, ta andic irten, edo beara aren Testamentu, ta gaucetan ez sartu.

Egemploac obeto eñangodizute: Unagriaco Erreguiña Sta. Isabel, beti fanta bezala bici, ta eriotzaraco prestaturic bici bazan ere, araco Jaincoaren avisoa izanzueñean, obeto prestaturan; bere Testamentua era onean eguinzuen, ta zuena Jesu-Christoren pobrechoai utcien, ta beretzat ill janci pobre bacar bat gordezuen, ta Sacramentuac fede, ta amorio andiaz artu, ta cerura joanzan.

S. Carlos Borromeo, bere Milan-go errira izurria etorrizanean, bereala Testamentuaz prestaturan, ta pobreai, zuen gucia, berena bezala utci, ta munduco carga etatic ariadu, ta Aingueru bat, edo asco bezala, izurriac jo ta illcer ceudenai Sacramentuac ematera, ta illcen laguntzeraco, Jaunaren celoaz armatu, edo maneatu, ta mirariac eguincituen. Ah Jaungoicoaren Ministro estimatuac! Ta ceñ egemplo ederra au! Santuac, munduco ondaluñez bete, ta

aberatía izan bazan ere, carga oñi arindu, ta Jaincoaten espirituaz bete, ta animen ceo-az irazaqui, ta eriotzaren ceñ bildur guchi ceucan.

Escritura Sagraduac Ezequias Erreguearen egemploa contatcendigu. Beñ batean au gaizquitu, ta oican chit estuan arquitcenzan: ta orra non Jaincoac Isaias santua mandatu triste batequin bialducion: ta dem-bora aietaco lisuraz, ta oraño solape, ta edergarri gabe, Jaincoaten partez, claro sententia au efancion: „Dispone domui tuæ, „quia morieris tu, & non vives.„ Ea, Erreguea: zureac eguindu: manea, manea-zaitte: Testamentua eguizu, ceren ill beartdezun. Au efan, ta Profeta joanzan. Sententia onen golpeaz chitez antsiatuzan: beste aldera giratu, ta negarrari, bereala eman-cion.

Bere negar andien artean, justua becala, Jaincoagana bereala biurtuzan, ta biotz humill batez bere bicitzagatic oracio eguincion. Onetan Isaias Mandatari santuari, bere bidean cijoala, Jaincoac aguinducion: zoaz, ta Erregue tristeari efaiozu: areñ oracioa aditudedala: ta amabost urteco bicia luzatcendiodala. Ala milagrozc señale ciertoaz iculizuen: ta guero ondo bici, ta ondo illtzan.

Orañ

Orain zure contua : Erregue au Jainco-
tia, ta santua zan : Jaunaren gusto ta vo-
rondatea biotz onaz eguinzuen, ta miseri-
cordiazco obra on andi asco eguincituen.
Ta orrez guztiaz ere, eriotzaren berri illu-
nac colpe batean arrituzuen ; ceren edade-
aren lorean, oguei ta emeretci urteco Zal-
duna, Jaincoaren Erreinoco Coroa requin,
bere burua, ceruco favore andien artean,
Erregue icustenzuen. Ta Jaunaren manda-
tu, edo ill bearraren sententiac beregandic
aterazuen.

Cer sustoa, bada, eriotzaren berri tris-
teaz, cer golpea artucodu, ez ura bezala
justu, ezpada zu bezala becatari danae? Ez
ura bezala Jaincoaren bidean zucen, ezpa-
da zu bezala oquer dabillenac? Argatic, ne-
re Cristava, orain, susto gabe, demboraz,
ta Jaincoaren paquean, Testamentuaren e-
guinquizun ori gueroco bereala eguizu. Ez
arren zuzaz, ta ez edocenez, gauza oieta-
raco fiatu ; ta ez zure jaquin iste, edo pru-
dencian, dio Elpiritu santuac gueiegui estri-
batu, bada gueren gancetan, Juez zucenac
ezguera : mundua barballez, edo necioz be-
teric dago : „ Stultorum infinitus est nume-
rus : ta cembat arrotuago, edo prelumi-
tuago, ambat Jaincoagandic, ta aciertoric
uru-

urrutiago. Consejari ona billezazu, zure a-
cienda, Jaincoarequico, ta munduarequico
galdu nai ezbadezu.

IIIen §. AZQUENECO CONFESIOA.

ONdo illtceco, Penitenciaco Sacramen-
tua, bear bezala artcea, da bigarren
Bidezcoaren Paufoa, Contuzco Jaun, edo
Persona batec jornada luce bat cer eguin
duenean, bere eheco gauzac zucenduaz ga-
ñera, bideraco neurriac ere ondo artu bear
ditu. Eheco gauzac Testamentua mugonez
eguiñaz zucentcendira: Bideracoac Peni-
tenciaco Sacramentu, edo Confesioaz. Jain-
coaren Ministroa deitcendutenean, eria-
aldera joangoda, ta alduen ondoena efan-
godio:

Ea, Cristava, edo N. zure Jaincoaren
Tribunaleraco bidean sartcencera. Eriotza-
ren saltoaz beste mundura igaro, eta dan
pensamenturic chiquieneraño zure bici guz-
tico contu eman beardezu. Baña badaquizu,
Jaunac bere Juicioan barcatcenduela, emen
aren ordeco Ministroac barcatcenduen
gucia. Orretaco, bada, Jaunaren icenean
nator ni, zure pecatuen carga pisua quen-
du, ta atinago, ta errazago beragana joan-

zaitean. Añu Contricioco andi bat eguiazco damu, ta proposituaz, biotz guztitic eguin beardezu: eta guero zure culpac ondo confelatceco, nic poic argui eman, ta lagunducodizut.

Ceruco Medicu, edo confesoreac bere erregla seguru, ta jaquiñac ditu emen, noiz, ta nola lengo Confesioac berrirotu, edo confesio generala eraguin beardan. Erregla oriezaz baliatu: ta paciencia, ta prudenciaz armaturic lagunducodio gassoari. Eta onec orretaco ezdagoela, edo guero eguiteco aitzaquiac emanarren; Confesoreac badaqui, orrela fiatu, ta Confesioa utei bear eztala; baicic, aldan bezala, bereala eraguiñ.

Beste Erreguearen Secretarioa, orrela eriotzac estuturic, arquitecnzan. Ay, ene dichagabea! cion tristeac: Ambeste errelma paper, Erregue serviteen escriptu, ta nere conciencia garbitceco, pliego bat escriptu ezdet! Aimbeste ceru urte oietan erraz irabaci nezaqueala, orañ salvacioaren peligro onetan nago! Dacuscuna da, len chit ondo confelatuac, ta prestatuac ere, trance artan bildur oidirala.

Ezequias, len esandegun Erreguea justua, ta contu onecoa zan: alere eriotzaren ispilluan bere burua icusi, ta chit beregan lartu,

tu, ta Jaincoagana bihurtzan. Ala, eriotzatic escapatu, ta bere Canticoan negarrez, ta pocez efancion : „ Recogitabo tibi omnes „ annos meos in amaritudine animæ meæ. „ Isai. 38. „ Zure aurrean ustez, Jauna, zu- „ cen ibilli izan naiz; baña alere orañ a viso onequin, nere bicico urte gutia, anima- „ co damuaz errepatlo bat eman bear diet, az- „ turic, edo bestea, penitencia gabe ecer utci otededan. Ah Cristava! Erregue gazte San- „ tu batec, bere eriotzaren peligro, ta bildur- „ raz au eguinzuen! Zuc, peccatari galdna iza- „ nic, cer naicodezu ordu artan? Orañ egui- „ zu, egemplo jaquin onec eracusten duen becela.

Corteco Jaun andi bat Erligioso baten gue- „ lara joan, ta efancion: Aita; nere bici gutti- „ co culpac sofeguz, ta ondo confesatu nai- „ ditut, quezca, edo escrupulo gucietatric li- „ bratceco. Galderucion orduan: Ta Confesio „ general ori cergatic eguin naidezu? Aita: „ ilcorra eznaiz, edo ez tet ill bear? Bai. Bada „ ordu segururic ezdet, ta guetoenean ill bear- „ det. Azqueneco gaitcean, gauza onic eguin- „ go ezdet. Negarrez andrea bateric, timeac „ bestetic: gaitzaren erremedioac, burua zo- „ ratua, ta ordu artaraco utci nuelaco biotce- „ co dama, ta arra. Ez onffe: asco balioduen

anima bat det : ta orañ Confesio general on
bat paquean eguin , ta seguratu naidet : ta
Jaincoac naiduenean eriotza betor.

Onec bai San Agustín-en consejua ondo
artuzuela. „ Diabolus chyrographum infir-
„ mantibus præbet : & ne de peccatis do-
„ leant , fidem tribuit : caro non deficere
„ adhuc sperat : parentes applaudunt : Medi-
„ ci , ut lucrentu , confortant : & sic divi-
„ tes moriuntur in inferno. Ser. 58. ad Frat.
„ Apud Castejon tom. 1. Miss. 3. „ Santuac
dio : aberatsac illtceco gaizquitecan , peni-
tenciaric ez dagniten , deabrua bere seguri-
dadeaquin bateric sartcenda , bestetic berac
dici nai. Aideac animatcendituzte : Medicuac
defengañatcen ezdituzte : ta ala aberats trif-
teac infernuan ilcendiru , ceren ill baño ere-
len infernucõ trance , edo infernu bician sar-
tcendiran.

Ah Crístava ! Demboraz zure beguiac ar-
gui itzatzu , ta orduco contuac orañ ondo
ateritzatzu. Olasunean guztia erraz da. Pe-
nitenciaõo Sacramentu au pecatu gucien er-
remedio seguru , ta erraza da. Cembat eta
orañ gueiagotan , ta obeto confelatcencen-
tan , orduan añago , ta obeto. Alcandora,
edo erropa zuri libbara ascotan dijoana , er-
razago , ta obeto garoitcenda. Confesioa ce-

rucó lissiba, edo Jesu Cristoren odol preciosoaren bañu sagradu bat da: ascotan or sartzen bacera, Jaincoaren Bildots, edo Agnus Dei orrec zure animaco loiac quendu, ta egunoro garbiago gordecozairu.

IVen §. *ILLTECO COMUNIO, EDO VIATICO*
Santua.

ETernidadeco biñe onetan ondo prestatu, ta ibiltceco, Bidezcoac bezala, janaria artu beardezu. Jaincoaren ceruco erregaloen artean duen bocaduric ederrena, gozoena, ta onena da Jesu Cristoren Gorputza: certic etorrizan Ogui bicia, ta berez ceruraco autetsi, edo escogituen janari, edo Oguia: „ Quid bonum, & pulchrum eius? Frumentum electorum. Panis vivus, qui de celo descendit. Zac. 9. Ioan. 6. „ Bidezcoai becela, bidean goleac illi ezguindezen Jesu Cristoc janari au prestatucigan. Au bear bezala jateco, eria ondo paratcenda Confesioaz pecatuac garbitu, ta Jaunaren gracion dagoela, Fede, Esperanza, ta Caridadeco actuaquin. Orrez gañera bere Lagun urcoaren amorioa beardu, inore ecertan ofenditu badu, biotcetic ari barcatuaz: ta berac inor ecertan ofenditu badu, ari Jaincoaren
ice-

icenean barcacioa escatu, ta guciac paque,
ta amorioan gueratuz.

Irugarren pauso onetan, chit barrendic
pensatu, ta pisatu beardezu, nola Erregue
gucien Erregue Soberanoac, ceruetan dau-
can Magestade aundi gucia chiquitu, edo es-
talitic, bere misericordiazco entrañacgatic
zu visitacera etorri naiduen: ta nola escu-
tatua cortinapean bezala, ta accidenteen es-
talquiarequin badator ere, munduaren ar-
guia bera dan, arguiac aurrean etornicodiran,
ta Jaunaren Ministroa zuriz janciric, zure ani-
ma garbia ceruco eztaietara convidacera.

Onec ceruco gloriaren Jabea, ta ango on-
dasun, ta prenda segurua, bere escuetan gor-
deric, ta erreverencia andiaz ecarricodizu:
esan naidet, Jesu Cristo Gure Jainco, ta Gui-
zon eguiaczcoa, bere amoriozco Sacramen-
tuan, bocadu gozo bacar artan, zure anima
gracian badago, bere amorez seculaco be-
requin bat eguiteco. Zure guelan orrela Jain-
coaren Ministroa sartcer danean, cer esan,
ta cer eguin beardan, guero esangodegu,
ta bitartean Santuen egemploac obeto era-
cutifico dizute.

Jesús Sacramentu onen amorezco San
Agustin illtceco gaitzaz cegoela, Viatico Sa-
gradua, elandan becela, eramancioten: ta
ara-

araco bere biotceco Jabe guztizco maitea
 icufizuenean, añ ta onen poz andia artuzien,
 non bere lecuán biotza ecin cabitu citzaton,
 ta amonoz irazaqui, urtu, ta egaca irten
 bearciola cirudien. Orduan Agustín en biotz
 amorosoa, beri ezria baño gozoagoa, ta
 orañ bere bicico gozoena, ceruco lenix ba-
 ten guita, bere espiritu guciarequin alizan
 modu onetan: Ongui etorria terala, nere
 Criadore, ta Redentorea. Ongui etorri, gu-
 re Paqueguillea. Ongui etorri, gure gaitcen
 erremedioa. Ongui etorri, gure Bideco Via-
 ticoa. Ongui etorri, gure nequeen atsedena.
 Ongui etorri, gure penen coniueloá. Ongui
 etorri, gure esperanzen saria. Onela Viaticoá
 devocioz artu, ta amorez bere anima santa
 Jaincoari emancion.

Santo Tomas Dotore Aingueruaren Bici-
 tzan contatcenda, gaizquirri, ta ceruraco
 aviloa izanduzuenean, confesari, ta Viatico
 santua escatuzuela: au ecarriçiotenean, gor-
 putcean argala bagegoen ere, bere espiritu
 Aingueruzcoac indarrac emanic, hurrean
 etzin, edo belanico jarizan, ta gucizco er-
 reverencia miragarriaz Jaun Soberanoa artu-
 zuen: ta cequienac bezala, humildade pare-
 gabeaz, Jaunari erregutucion, beraren ga-
 ñean, ta aren Magestadeagatic escribituzue-

na, onzat beraren gloriaraco artuciozala, ta bere jaquinez, edo ignorancia barcaciozala, ceren bere obretan Jaunaren vorondatea beri billatuzuen. Jesu Cristo bere Maisuari au efan, ta Viaticoa artu, ta Ainguerua bezala, Aingueruaquin cerura joanzan.

Anima justu, edo gracion daudenezat Sacramentu au cernco bicirza bada, gaisto, ta pecatuco eriotzan daudenezat, eriotzan, bicirzan becela, animaren eriotza da. Aita Recupito, ondo iltceco Libru baten eguilleac contatendu, guizon bat gaizquitu, nai bezala confelatu, Viaticoa artu, ta salvacioaren señale andiquin iltzala, ta Conventu batean enterratu zutela. Arrats artan Sacrifitava Eliza icustera joan, ta gorputz ori topatuzuen ateraric, ta aren ondoan gigante itusi izugarri bat. Lasterca igues Preladuagana joanzan : au bere Erligioto guciaquin Procelioan Eleizara jachizan, ta Sacristavac efan zuena arrituric beguiz icusizuen.

Gigante icaragari an cegoenari, Jaincoaren partez galdetucion : nor zan, edo cernaizuen ? Demonioa naz ni, ta Jaunaren licencia det, gorputz au, anima dagoen lecura, infernuetara eramateco. Baña Viaticoa artuzuen Ostia orañdic emen dauca : atera zaiozu, beardan lecuangordetceco. Forma

sagra-

sagrada ateracion. Orduan catea ots arrigari bat adituzan, ta puntu batean demonioa bere gorputz orrequin seculaco ondatuzan. Sacrifava sustotic ill zan, ta beste alco garzquituciran. Italian au icusi, ta adituzuten guciac arrituciran, ta gueroco utci gabe, bereala bicimodu berrian sartuciran, Jaun Sacramentatua, beardan bezala beren biotcetan artceco, ta obero serviceco.

Aita Agustin Castejon, gure Misionero, ta Erregueren Predicadore afamatuac contatendu, Milio batean, ta Jubilioco Comunionan, guizon galdu bat ondo confesatecera atrevitu gabe, bestean artean sartu, ta garzqui comulgatuzala. Emazteac, aren bici charararen berri cequienac bezala zaitu, ta celatant egon, ta icusizuen icara, ta pena andiaz, nola guizona, Judas bat eguñic Eleizatic echera biurtuzan. Arratsaldean biac atceneco Sermoiera, Jaunaren bendicioa artcera joanciran. Guizon ori chit illun, ta sustoz igarotac echerazan: ta bere ustez erreliquiaz beteric oiera joanzan. Baña ay! Cer lo pisua, ta infernurañocoa izanzan! Biaramonean emazteac ill otza bere ondoan arquiruzuen: eta aren anima erretcen berico infernuan.

Guizon bata, ta besteac comulgatu, ta illuciran: baña bicitzan garzqui confesatecera, ta comul-

comulgatcera oituric dagoena , iñoiz ere,
eriotzaco orduan baño , gaizquiago comul-
gatu ez oida. Oien caltean , zuc ondo bici-
tteen , ta ondo illtceen icafiezazu-

Ven 9. OLEACIOA , EDO AZQUENUNCIOA.

ERiotza cordelac estutiaz dijoa ; ta erioa
postaca dator. Cristavaren atceneco
Pautoa au da. Zure barrenean enzutendezu
Jaungoicoaren Pregoiac diona : DEMBO-
RA GUEIAGO IZANGO EZTA. Ay! Be-
reala ill bearra : Juicioaren bildurra : ta beti-
co cerizangodan , laster iculi bearra ! Eria-
ren bildur oien artean , an daudenac diote:
badijoa au : illtcer da : laster betor Oleacioa.
Au da atceneco Sacramentua , ta animaren
sendagarria. Anciñaco gauza jaquiña da , Pe-
lcara , edo agoniara (guztia da bat) guizo-
nac irtereco , lenago olioaz eguiñ , edo eman
oicirala , gorputza sendoago egoteco , ta
etsaien lazoai burla eguiteco.

Ori bera Eliz Ama santac illtcer , edo ago-
nian sartceco dagoenaz , Oliacioan eguiten-
du , aren anima , ta gorputza etsaien contra
sendoago armateco : oiec , eta beste virtu-
teac ditu Sacramentu onec. Sacerdotea , lu-
toz bezala , moraduz jancitric , guelan sar-

teenda: Olio santua, ta mullo molfo batezuec artu, ta argui batequin Oracio devociozco bat esangodizu, ta an daudenai crebai, Jaincoari zugatic, ta convenibada, zure olafunagatic erregudiozatela. Zuri, Sacramento au ondo arteco, onen virtuteac esango dizquitzu, ta Jaunaren escuetan oloro zure burua utcedezazula, eta Oliacioa emangodizu:

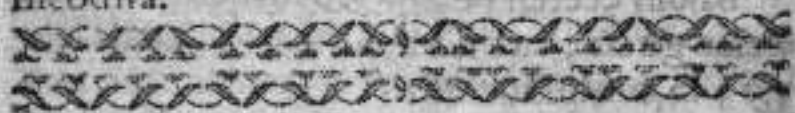
Egemploac. Eriari Extrema Uncioa ematean, Jaincoac Santa Maria Oñacenie bere fiervari eracustencion, anima ondo prestatuac chit indar andia artcenzutela, ta len illac bezala, erori, triste ceuden sentiduac, Santac icustencituen, chit garbi, alai, ta eder guelditcencirala. Ta Santa au beran, illter cegoela, Jesu Cristo, Aingueru, ta Santuaquin, bere ondoan icusizuen, beste gaffoac bezala, bera consolaten, ta animari indarra ematen: ta San Pedro ceruco guiltza escuan zuela, araco convidaten.

Santa Lidubina, Pascoa egunean, illcen cegoela, ta Oliacioa mai batean prest ceucala, Jesus ona, Ama Virgiana, Aingueru, ta Santu ascorequin etorri, consolatu, ta azquen Uncioa Cristoc berac emancion, berac ilteco candela Santari etcuan ifinicion, berac ilcen lagundu, ta berac anima gloriaraco bere biotcean artucion. Ru-

Ruperto Erromaco Erreguea ilteco zorian cegoen, baña, asco bezela, Oleacioa artecco gogo guchirequin, ta oidana, atceras ceren etfaiac, ta munduco ascoc, etandan bezala, buruan lartcendie, Testamentua eguin, ta Sacramentuac artu, ta ilco dirala. Baña, Erregue oni Jaincoac arguieguin, ta contuan erorteco gracia emancion: ta chit gogotic escatu, ta Oliacioa arteenzuela icufizuen, ceñ indar andia Sacramentuaz animac, ta gorputzac artcenzuten. Sendatuzan, ta Jaincoa obeto seruitu, ta Santuac bezala luzaro, urte ascoan bere Erreinoa gobernatzuen. Ta orra, conveni danean, nola, oleatceac, ez ill: ezpada bicia, ta ofasun lucea ematenduen.

Ondo ilteco bada, ta ondo iltcen icastecco, lau paulo oiec beti zure animaren beguetan iduquitzatzu: eta icuficodezu cer bicitza gozoa, ta cer paquezco eriotza izangodezun. Onela eguiaz erioari eriotza eman-godiotu: „Ero mors tua, ò mors. Olee 13., O erioa, zure eriotza izangozan. Basilisco, edo Erflugue agatic efan oida: baldin guizonari lenago beguiratcen badio, icufiarequin iltcenduela; baña guizonac lenago Erfluguea icufisten badu, guizonac beguiratuaz bera iltcenduela. Zure, ta eriotzaren imagiña, edo

representacio bicia , eguiñeguiña. Erioiari le-
nago beguiratcen ezpadiozu , bere famiñta-
sun guciaz betico ilcozaitu ; baña zuc aurea
artu , ta ondo prestatuaz beguiratcen badio-
zu , erioa bera ilcodezu , ta aculu zorrotza
quendu , ta gozo gozo eguingodezu. Gue-
ro gassoaren Consideracio , ta Afectoac ih-
ñicodira.

ONDO ILTCEN

LAGUNTCECO

EGERCICIOA.

I. §. JAINCOAREN MINISTROAC EGUIN
bearduena.

GAitzac lecu ematenduen artean , onec
bere conseju santuaquin erian Testa-
mentua , esandan bezala , eraguin , ta sose-
gaz ondo confelatcen lagundu beardio , ta
Bidezcoaren ceruco janari , edo Sacramentu
gueriz santua , Viaticotzar , bear bezala , artce-
co maneatu , edo preparatu beardu , modu
onetan eñanaz.

Berri

Berri onac , Cristava : N. berri onac : Cerruco atear Zuretzat erdiz erdi gaur idiquitendira , ta ango Medicu Soberanoa bere Biotceco amorioaz dator andic zugana.

Bijoa campora barrengo tristeza ; bada Angueruen alegria dan Jauna , gaur zure echean , ta biotcean artu beardezu. O cerdicha zurea !

Baldin eceren bearric,edo gogoric badezu: berac gucia , zue nai baño ere obero , eguingo , ta cumplitucodizu.

Baldin zure pecatuac bildurteen bazaituzte : Jaun au bera da gucien erremedio , ta pagu osoa.

Baldin etsaiac , ta eriotzac icaratcen bazaituzte : bere graziaz guciac garaitceco lagundu , ta animatucozaitu.

Baldin ofafuna conveni bazatzu : bere efcuan dauca. Animacoa Sacramentuan ematendu , bai ta gorputcecoa ere , ondo badagoquizu. Bera da ofafuna , ta bicitza.

Egun andia da au zuretzat : berri onczaz Angueruac berac admiraturic , Jesu Cristoren favoreca icustera , ta bera adoratcera , berrequin datoz zugana.

Orañ bada , Cristava , berri on au aditu , ta nor animatuco ezta ? Nore , tristezac uticitic , eguiazco alegria biotcean artuco ezdu?

Nore

Norc onelaco visitan Jaunaren misericordia
gucia beregan artu, ta beretzat betico nati-
co ezdu?

Ea bada, Cristava, idiqui, zabaldu, ta ale-
guinaz biotz ori alaitu: ta ceruco Etorcari,
zure Jaberic onenari ordu onean lecu emai-
zu: ta peccatari penitenteenzat Jaun au ceñ
ona, ceñ beraa, ta gozoa dan, ceregan icusi-
codezu. Ta nic dacardan, ta ematendizudan
artean, bera ondo artceco, zure biotceco
defeoric bicienaquin deitu, ta elaiozu:

Atoz, Jauna, atoz ordu onean, nere
animaco oftatu pobre onetara: atoz, nere
Jaungoico, nere Eguille, nere Jabe, nere
Salvadorea, ni erremediatcera, animatcera
consolatcera: zure amoretz betetcera, ta
Zu arpeguiz arpegui ceruan icusteco defeoz
bete, irazaqui, ta prestatcera.

Ritus conferendi infirmis Eucharistiam.

” Sacerdos cum Viatico ingressi aegroti
” cubiculum, dicat: *ŷ. Pax huic domui.*
” *R. Et omnibus habitantibus in ea.*

Deposita custodia super mensam, genu-
flectit Sacramento, surgit, aspergit aegrotum
in modum Crucis, postea circumstantes aqua
benedicta dicens: *Asperges me Domine, &c.*
Miserere mei, Deus, &c. Gloria Patri, &c.
Repetitur: *Asperges me, &c.* De-

Deinde, Confiteor Deo, &c. Tunc Sacerdos dicit: Misereatur, &c. Indulgentiam, &c. Postea dicit: Dominus Iesus Christus, qui dixit Discipulis suis: Quaecumque ligaveritis super terram, erunt ligata & in caelo: & quaecumque solveritis super terram, erunt soluta & in caelo: de quorum numero quamvis indignos nos esse voluit: ipse te absolvat ab omnibus peccatis, quaecumque cogitatione, locutione, operatione egisti, & a nexibus peccatorum absolutum perducere dignetur ad regna caelorum: qui cum Patre, & Spiritu Sancto vivit, & regnat in saecula saeculorum. Amen.

Ad professionem fidei: Sacerdos, Crucem manu tenens quaerit vulgari sermone: Credis, &c.

Sacerdoteac eriarı galdet cendio: Sinistendezu Aita Jaungoico Omnipotente ceruaen, ta lurraren, icustendiran, ta icusten ezdiran gauza gucien Criadorean? Eriac erantzutendu: Bai, sinistendet.

S. Sinistendezu Jesu Cristo aren Seme baccarean? Bai sinistendet.

S. Sinistendezu Elpıritu Santuan? Bai sinistendet.

S. Sinistendezu, Aita, ta Semea, ta Elpıritu Santua dirala iru Persona, ta egıti azco Jaungoico bat? Bai sinistendet. S

S. Sinistendezu, Jesu Cristo Gure Jauna, Guizona danez, Eipiritu Santuaren graciaz fortu, ta Santa Maria gloriosagandic jaiozala, beti Virgiana, Semea jaio baño len, jaio-
rcean, ta jaio ezquero gueratcenzala? Bai, sinistendet.

S. Sinistendezu, gure gucien salvacioagatic padecituzuela, gurutcean josiric iltzala? Bai sinistendet.

S. Sinistendezu, enterratua izanzala, limbora jachi. ta Santuen anima, aren etorra Santuaren beguira ceudenac andic ateracituela? Bai, sinistendet.

S. Sinistendezu, irugarren egunean illen arctic piztuzala: ceruetara igozala, Aitaren escuetic dagoela, ta munduaren azquenean andic biciac, eta illac juzgatcera etorri beartuela? Bai sinistendet.

S. Sinistendezu, gucioc gueren gorputcetan errefucitatu beardegula, beren gorputcetan bacoitzac merecitzuen bezala, edo faria, edo castigua eramandezan? Bai sinistendet.

S. Gurutcea adoratcera eman, ta elatendio: Adoratcen, ta bedeicatcenzaitugu, Cristo, ceren zure Gurutce fantuaz mundua erredimitucenduen.

Sacerdoteac guero Jesu Cristoren Gorputza

eza adoratu, ta arteendu, ta an daudenai eracuti, ta eriarri efatendio.

S. Orañ Eliza Santa Catholicaren Sacramentuac, ceñaquin salvacioa alcantzatzen degun, confesatu beardituzu. Sinistendezu Eliza Santa Catholican, ceña dan Cristau fielen Congregacio bat, Bateo, ta beste Sacramentuaz, pecatuac barcatcen zaizquigula, ta betico biciaren credero eguitenguerala? Bai sinistender.

S. Sinistendezu, Jesu Cristoc azqueneco afarian efanctiuen Confagracioco itzen virtutez, eta edocēñ Sacerdoteac, dan peccari, ta indignoena bada ere, beardan bezala ordenatu, ta efatendituela, oguiaren substantancia, edo izana Cristoren Gorputz, ta ardoaren substantancia, edo izana aren Odol biurtendala: ta nic orañ nere escuetan daucadana, Cristoren eguiazco Gorputza dala? Bai sinistender.

S. Orrezaz gañera, injuria, edo naigaberen bat eguin dizuten guciai barcatcendiezu biotcetic? Bai, barcatcendiet.

„ S. Zue itcez, edo obraz ofenditu dituzunai barcacioa efcaticendiezu? Bai efcaticendiet.

Gauza oiee noiz, ta nola laburrago galde-
ti bear diran, Sacerdoteac ondo beguiratucodu.

Sacerdoteac orduan elatendu : „ Domine,
 „ non sum dignus , &c. „ ta eriac arequin ba-
 tean iru bider modu onetan :

„ JAUNA EZNAIZ NI DIÑA , Zu nere
 „ echean , edo animan sartceco ; baña zure
 „ itzaz nere anima salvatucoda. „

„ S. Accipe frater, vel soror, Viaticum
 „ Corporis Domini Nostri Jesu Christi, qui
 „ te custodiat ab hoste maligno, & perducatur
 „ ad vitam æternam. Amen.

„ Postea : Corpus Domini Nostri Jesu
 „ Christi custodiat animam tuam in vitam
 „ æternam. Amen.

S. Abluat digitos, &c. et dicat : Dominus
 vobiscum : Et cum spiritu tuo. Oremus. Do-
 mine Sancte Pater Omnipotens æterne Deus,
 fideliter deprecamur : ut accipienti fratri nol-
 tro Sacrosanctum Corpus Domini Nostri
 Jesu Christi, Filij tui, tam corpori, quam
 animæ, proffit ad remedium sempiternum.
 Amen.

Guero Sacerdoteac alduen moduric sua-
 veenarequin erian elatendio: Orañdic, Crista-
 va, beste Sacramentu bat, edo atceneco Ole-
 acio lantua arteca, faltazatzu. Naidezu, ta
 beardenean arteco, elcatcendezu ? Bai, Jan-
 na, bertatic, Jaincoac naidueneeco, elcat-
 ceudet.

S. Bada nic ere , beraren icenean eman-
godizut.

Baña nola eria urruti, edo ilcceco peligroan
dagoenean , Viatico Santua , ta Oleacioa be-
reala artu beardiran , edo bata bestearen on-
doren eman beardiran , ori nola dan orañ
efangodegu.

*Ord e ministrandi Sacramentum Extremae Unc-
tionis.*

Sacerdos : Pax huic domui , &c. ut supra.
Orduan Sacerdoteac sofeguz , ta beard-
dan bezala eriar , enzuten badu , ta orreta-
co badago , adierazorcendio Oleacioaren Sa-
cramentua , ta onen virtuteac , efanaz mo-
du onetan.

Jaincoaren vorondateaz bat gurea eguitea,
edo ari gurea sujetatcea , gucienzat conseju
chit ona da ; baña orañ zuretzat , Cristava,
da gauza bearra : bada zaude gaitz peligro-
so onec estutcenzaiteula , berac ematendi-
gun demboraz , ta misericordiaz baliagaiten,
animaco ofasuna , ta guero gorputcecoa ere,
conveni bada , alcanzadezazun.

Jaincoac emancigun bicitza prestatua de-
gula badaquizu : ta ala , escatcendigunean
vorondate osoaz biurtu beardiogu : ta zor au

pagatceco dembora etorri bazatzu, alegue-
 razalte, ceren munduco nequeetatic, ta Jain-
 coa ofenditceco peligroetatic libratcenceran,
 ta gorputzaren cargarequin pecatuen oitura,
 edo costumbrea quentcendezun.

Sacramentuen favore, ta socorrua arturic
 joangocera bicitza onetatic: ta au da mesede
 bat asco estimatu beardezuna. Sacramentua
 artu dituzun gucian, Jesu Cristoren Odol
 preziosoaz garbitu, oleatu, edo ungitua izan-
 cera. Orañ artu beardezun Sacramentua,
 Oleacio santua da.

Au artuezquero, gure iritcian, seguru
 bazoazque cerura. Aingueru, ta Santuac be-
 ren lagunzat ezagutu, ta bidera ertengozai-
 quitzu. Ama Virginiac berac besoetan artu,
 ta bere Semeagana, onen señalear marcatua
 bezala eramangozaitu.

Olio santua onen uncioarequin gracia guci-
 tu, edo gueiago ematenda: pecatu venial,
 edo ariñac barcatu, animaco eritasun, edo
 gaitzac sendatu, ta pecatuaren erreliquia, edo
 cutsuac quentcendiria. Olio santu onec ale-
 gria efan naidu, ta onezaz zure anima be-
 tecodu.

Gorputzaren parte, edo sentiduen lectu
 Jaquiñac olioaz eguingodira: onequin eguin-
 ciran gaitz, edo pecatuac, Jaincozco erre-
 medio

medio onequin curaditecen. Onela deabrua-
requin pelearceco sendoago irtengocera : ta
enotzaco orduan aren lazo , ta tentacioetic
elcapatceco , ta etfai guciac garaitceco.

Bearbada , ta zure animaraco conveni ba-
da , gaitz onetic libratucocera : bada , San-
tiago Apostoloac dion bezala , Sacramentu
onec virtute ori badu. Baña bicitzaren el-
peranza , ta deleo gueiegui iduqui bear ezde-
zu : animari obeto beguiratceaz aztu etzai-
tean : ezta cer desconfiatu ere , Sacramentu
onen gracia artceco , beardan estimacioa gal-
du ezdedin.

Beren ofasunagatic Apostoloetara fiela c-
joacen fedearequin, Sacramentu au artcera zuc
etorri beardezu. Dudaric ez iduqui, Jaincoaren
misericordiar orañ eguitendiozcagun oracio
fantuac, Eleizaren, ta Jesu Cristo gure Jau-
naren personan, Jaincoac aditucodituela : ba-
da inore baño guciago, ta obeto berac gu-
re ona naidigu. Berari onra, ta gloria secu-
la gucietan. Amen.

Sacerdoteac orañ, edo ondoen deritza-
nean, Jesu Cristoren ondasunac, edo pe-
catuen barcacio, ta Indulgenciac beraren ice-
nean adierazocodiozca, ta fedeaz biotza ja-
so, ta gaitziaz irabazteco intencio eguiten
eracuti, ta lagunducodio eriar. Irabaci, elan
al

al baño andiagoac dira , eriotzaco orduraco
 Cristava. Aita Santu aicoe , Medalla , ta beste
 gaucetan emanac , ta Cofradia santuetan far-
 tu , ta bici izandiranenzat : ta ala convenida
 eriac demboraz contuan paratcea , guero
 sentiduen uloa galdu , edo beregan ez bada-
 go ere. Efan beardio Elizaren Oracioac , Pa-
 ter noster , Ave Maria , Credo , ta Salvea ,
 ta Jesus en izen gozoa berequico ascotan aoz ,
 edo biotcez bederic esanditzala : Jesus , Jesus
 milla bider : Jesus , Maria , ta Josef nerequin
 beti izanditeala.

Efan beardio Sacerdoteac , Jaincoac gaitz
 artatic libratcenbadu , berari gracia emate-
 ra Eleizara joan bearduela. Beste onelaco
 conseju , ta gauzac aurrera luzaro etangodira.

Oleacioa emateco gauzac prest daudela,
 Sacerdoteac esatendu : Pax huic domui, &c.
 Asperges me , &c.

„ Adjutorium nostrum in nomine Domi-
 „ ni &c. Dominus vobiscum , &c. Oremus.
 „ Introeat , Domine Iesu Christe , domum
 „ hanc sub nostrae humilitatis ingressu , aeter-
 „ na felicitas , divina prosperitas , serena lae-
 „ titia charitas fructuosa , sanitas sempiterna :
 „ effugiat ex hoc loco accessus demonum :
 „ adsint Angeli pacis , domumque hanc de-
 „ serat omnis maligna discordia. Magnifica,
 „ Domi-

„ Domine, super nos nomen sanctum tuum,
 „ & benedic ✠ nostræ conversationi : sancti-
 „ fica nostræ humilitatis ingressum , qui sanctus,
 „ & pius es , & permanes cum Patre , &
 „ Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. Amen.

„ Oremus, & deprecemur. Dominum nos-
 „ trum Iesum Christum , ut benedicendo bene-
 „ dicat ✠ hoc tabernaculum , & omnes ha-
 „ bitantes in eo , & det eis Angelum bonum
 „ custodem , & faciat eos sibi servire ad con-
 „ siderandum mirabilia de lege sua : avertat
 „ ab eis omnes contrarias potestates : eripiat
 „ eos ab omni formidine , & ab omni per-
 „ turbatione , ac sanos in hoc tabernaculo
 „ custodire dignetur. Qui cum Patre , & Spi-
 „ ritu Sancto vivit , & regnat Deus in sæcu-
 „ la sæculorum. Amen.

„ Oremus. Exaudi nos , Domine Sancte
 „ Pater omnipotens æterne Deus , & mittere
 „ digneris Sanctum Angelum tuum de cœlis,
 „ qui custodiat, foveat , protegat , visitet , at-
 „ que defendat omnes habitantes in hoc ha-
 „ bitaculo. Per Christum Dominum nostrum.
 „ Amen.

Guero Confessio generala , edo : Ni peccata-
 „ taria , &c. peccatu venialiac barcatteco elaten-
 „ da: eta Sacerdoteac : „ Misereatur tui , &c.
 „ Indulgentiam , &c.

In nomine Patris ✠ & Filij ✠ & Spiritus
 ✠ Sancti . extinguatur in te omnis virtus dea-
 boli per impositionem manuum nostrarum,
 & per invocationem omnium Sanctorum An-
 gelorum, Archangelorum, Patriarcharum,
 Prophetarum, Apostolorum, Martyrum,
 Confessorum, Virginum, atque omnium
 simul Sanctorum. Amen.

Deinde ungit infirmum, dicens:

„ Ad oculos. * Per istam sanctam Unctio-
 nem †, & suam pijsimam misericordiam
 „ indulgeat tibi Dominus quidquid per visum
 „ deliquisti. Amen.

„ Ad aures. * Per istam sanctam Unctio-
 nem †, & suam pijsimam misericordiam
 „ indulgeat tibi Dominus quidquid per au-
 „ ditum deliquisti. Amen.

„ Ad nares. * Per istam sanctam Unctio-
 nem †, & suam pijsimam misericordiam
 „ indulgeat tibi Dominus quidquid per odo-
 „ ratum deliquisti. Amen.

„ Ad os compressis labijs. * Per istam sanc-
 „ tam Unctionem †, & suam pijsimam mi-
 „ sericordiam indulgeat tibi Dominus quid-
 „ quid per gustum, & locutionem deliqui-
 „ ti. Amen.

„ Ad manus. * Per istam sanctam Unctio-
 „ nem †, & suam pijsimam misericordiam
 „ indul-

indulgeat tibi Dominus quidquid per tac-
tum deliquisti. Amen.

Ad pedes. * Per istam sanctam Unctio-
nem †, & suam pijsimam misericordiam
indulgeat tibi Dominus quidquid per gres-
sum deliquisti. Amen.

Deinde Sacerdos dicit: Kirie eleison.
Christe eleison. Kirie eleison. Pater noster,
&c. Et ne nos inducas, &c. †. Saluum fac
tervum tuum. &c. Deus meus sperantem in
te. †. Mitte ei Domine auxilium de sancto.
&c. Et de Sion tuere eum. †. Esto ei Domi-
ne, turris fortitudinis. &c. A facie inimici.
†. Nihil proficiat inimicus in eo. &c. Et filius
iniquitatis non apponat nocere ei. †. Do-
mine exaudi orationem meam, &c. Do-
minus vobiscum, &c.

Oremus. Domine Deus, qui per Aposto-
lum tuum Iacobum locutus es. Infirma-
tur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ec-
clesiæ, & orent super eum, ungentes cum
Oleo in nomine Domini: & oratio fidei sal-
vabit infirmum, & alleviabit eum Domi-
nus: & si in peccatis sit, remittentur ei: cu-
ra, quæ unius, Redemptor noster, gratia
Sancti Spiritus languores istius infirmi, eiuf-
que sana vulnere, & dimitte peccata, at-
que dolores cunctos mentis, & corporis

„ ab eo expelle , plenamque interius , & ex-
 „ terius sanitatem misericorditer redde , ut
 „ ope misericordiae tuae restitutus , ad pristina
 „ reparetur officia. Qui cum Patre , & Spiri-
 „ tu Sancto vivis , & regnas Deus in saecula
 „ saeculorum. Amen.

„ Oremus. Respice , quæsumus , Domine,
 „ famulum tuum N. in infirmitate sui corporis
 „ fatigentem , & animam refove , quam creasti ;
 „ ut castigationibus emendatus , se tua
 „ sentiat medicina salvatum. Per Christum
 „ Dominum nostrum. Amen.

„ Oremus. Domine Sancte , Pater omni-
 „ potens æterne Deus , qui benedictionis tuae
 „ gratiam agris infundendo corporibus , fac-
 „ turam tuam multiplici pietate custodis : ad
 „ invocationem tui nominis benignus assiste,
 „ ut famulum tuum ab agritudine liberatum,
 „ & sanitate donatum , dextera tua erigas,
 „ virtute confirmes , potestate tuearis , atque
 „ Ecclesiae tuae Sanctae , cum omni desiderata
 „ prosperitate restituas. Per Christum Domi-
 „ num nostrum. Amen.

Oleacio eo Oracio oiec esan , ta Sacerdo-
 teac aviso , ta conseju santuac enari emango-
 diozca , Jaincoaren vorondatec bada , eriozta
 santu bat izandezan : etsaien tentacioen con-
 tra animatuodu.

Ur bedecistua, ta Gurutce, edo Santo
Cristoa an urcicodiozca, ari ascotan begui-
ratu, ta devocioz mañ eguiteco, ta bere
biortean sartceco.

Echecoac ere contuan paratueoditu, bal-
din berriz confelatcea eriac nai, edo escatcen
badu, edo gaitzac estutcen, edo agonian sar-
teen bada, bereala Jaincoaren Ministroa avi-
latu, edo deitu dezatela, ilteen lagundiozan, ta
aren anima Jaunari Eleizaren oracioaquin-
encomendadiozan.

INDULGENCIA PLENARIA, EDO PECATUEN
barcaio osoa, Aita Santu Benedicto amalau garre-
nac Cristovari eriotzato orduraco, 1747. gar-
ren urtean emanu.

Indulgencia andi au, besteac bezala, eriac
irabazteco, Confesore Jaun orretaraco
Aita Santuaren escua duenac, Sacramentuac
artu ezenero avifatucodu, ta Bendicioa orañ
elangodan bezala, Aita Santuaren icenean
emangodio.

„ Modus Indulgentiam pro articulo mor-
„ tis impetrandi à Papa approbatus in Constit.
„ PIA MATER. Nonis Aprilis an. 1747.

„ Adjutorium nostrum, &c.

„ Ne reminiscaris Domine delicta famuli
„ tui, (vel ancillæ tuæ, & sic deinceps) neque

„ vindictam sumas de peccatis eius. Kyrie
 „ eleison, &c. Pater noster, &c. Et ne nos
 „ inducas, &c. V. Salvum fac servum tuum.
 „ R. Deus meus sperantem in te. V. Domine
 „ exaudi, &c. Dominus vobiscum, &c.

„ Oremus. Clementissime Deus, Pater mi-
 „ sericordiarum, & Deus totius consolatio-
 „ nis, qui neminem vis perire in te creden-
 „ tem, & sperantem; secundum multitudi-
 „ nem miserationum tuarum respice propi-
 „ tius Famulum tuum N. quem tibi vera fi-
 „ des, & spes commendant. Visita eum in
 „ salutari tuo, & per Unigeniti tui Passionem,
 „ & Mortem omnium ei delictorum suorum
 „ remissionem, & veniam clementer indul-
 „ ge; ut eius anima in hora exitus sui Te
 „ Iudicem propitiatum inveniat, & in sangui-
 „ ne eiusdem Filij tui ab omni macula abluta,
 „ transire ad vitam mereatur perpetuam. Per
 „ eundem Christum Dominum nostrum.
 „ Amen.

„ Tum dicto, Confiteor Deo, & Misereatur,
 „ tur, &c. Sacerdos dicit:

„ Dominus Noster Iesus Christus, Filius
 „ Dei, qui Beato Petro Apostolo suo dedit
 „ potestatem ligandi, atque solvendi, per
 „ suam pijsimam misericordiam recipiat con-
 „ fessionem tuam, & restituat tibi stolam

„ primam , quam in Baptismate recepisti : &
 „ Ego facultate mihi ab Apostolica Sede tri-
 „ buta Indulgentiam plenariam , & remissio-
 „ nem omnium peccatorum tibi concedo.
 „ In nomine Patris , & Filij , & Spiritus Sancti.
 „ Per sacrosancta humane reparationis
 „ Mysteria remittat tibi Omnipotens Deus
 „ omnes presentis , & future vite poenas , Pa-
 „ radisi portas aperiat , & ad gaudia sempi-
 „ terna perducatur . Amen . Benedicat te Om-
 „ nipotens Deus Pater , Filius , & Spiritus
 „ Sanctus . Amen .

Azquenean , edo Sacerdoteari ondoen de-
 ritzanean , Bulda Santuaren Indulgencia e-
 mangodio .

Echeocoac , edo eriarri laguntcendiotenae
 contuan ifnuicoditu , nola deabruac aienatce-
 co , ur bedeicatuaz noizean beñ eria , ta gue-
 la eguitea , Eleiza Santaren erremedioa dan,
 ta nola usatu bearduten , ta eria bere neque,
 edo gaitzaren estutafunetan animatu , ta con-
 solatu bearduten , beren consecu onaquin , ta
 platica lantuaquin : ta beste gauzac , ta mun-
 duco vanidadezco , ta itz gaitsoac eriarren
 aurrean ezdirala esan , edo contatu bear , bai-
 cic animaren calteco etsaiac bezala andic
 aienatu .

Kirie eleison.
 Christe eleison.
 Kirie eleison.
 Sancta Maria, ora pro eo.
 Omnes Sancti Angeli, & Archangeli, orate,
 Sancte Abel, ora pro eo.
 Omnis Chorus Iustorum, orate pro eo.
 Sancte Abraham, ora pro eo.
 Sancte Ioannes Baptista, ora pro eo.
 Sancte Ioseph, ora pro eo.
 Omnes Sancti Patriarchæ, & Prophetæ, orate.
 Sancte Petre, ora pro eo.
 Sancte Paule, ora pro eo.
 Sancte Andrea, ora pro eo.
 Sancte Ioannes, ora pro eo.
 Omnes Sancti Apostoli, & Evangelista, orate,
 Omnes Sancti Discipuli Dñi. orate pro eo.
 Omnes Sancti Innocentes, orate pro eo.
 Sancte Stephane, oro pro eo.
 Sancte Laurenti, ora pro eo.
 Omnes Sancti Martyres, orate pro eo.
 Sancte Silvester, ora pro eo.
 Sancte Gregori, ora pro eo.
 Sancte Augustine, ora pro eo.
 Omnes Sancti Pontifices, & Confessores, orate
 Sancte Benedicte, ora pro eo.
 Sancte Francisce, ora pro eo.

Omnes Sancti Monachi, & Eremitæ, orate.
 Sancta Maria Magdalena, ora pro eo.
 Sancta Lucia, ora pro eo.
 Omnes Sanctæ Virgines, & Viduæ, orate.
 Omnes Sancti, & Sanctæ Dei, intercedite, &c.
 Propitius esto, Parce ei Domine.
 Propitius esto, Libera eum Domine.
 Propitius esto, Libera eum Domine.
 Ab ira tua, Libera eum Domine.
 A periculo mortis, Libera eum Domine.
 A mala morte, Libera eum Domine.
 A poenis inferni, Libera eum Domine.
 Ab omni malo, Libera eum Domine.
 A potestate diaboli, Libera eum Domine.
 Per Nativitatem tuam, Libera eum Domine.
 Per Crucem, & Passionem tuam, Libera &c.
 Per Mortem, & Sepulturam tuam Libera &c.
 Per gloriosam Resurrectionem tuam, Libera eum Domine.
 Per admirabilem Ascensionem tuam, Libera eum Domine.
 Per gratiam Spiritu Sancti Paracliti, Libera eum Domine.
 In die iudicii, Libera eum Domine.
 Peccatores, Te rogamus audi nos.
 Ut ei parcas, Te rogamus audi nos.
 Kirie eleison. Chuste eleison. Kirie eleison.
 Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur dicantur sequentes Oraciones. San-

Santuai Letaniaquin onela deitu, ta eria
 agonian sartcean, arrenge Elizaren oracioac
 clatendira.

„ Proficiscere anima Christiana de hoc
 „ mundo in nomine Dei Patris Omnipoten-
 „ tis, qui te creavit: in nomine Iesu Christi
 „ Filij Dei vivi, qui pro te passus est: in no-
 „ mine Spiritus Sancti, qui in te effusus est: in
 „ nomine Angelorum, & Archangelorum:
 „ in nomine Thronorum, & Dominationum:
 „ in nomine Principatum, & Potestatum:
 „ in nomine Cherubim, & Seraphim: in no-
 „ mine Patriarcharum, & Prophetarum: in
 „ nomine Sanctorum Apostolorum, & Evan-
 „ gelistarum: in nomine Sanctorum Marty-
 „ rum & Confessorum: in nomine Sanctorum
 „ Monachorum, & Eremitarum: in nomine
 „ Sanctarum Virginum, & omnium Sancto-
 „ rum, & Sanctarum Dei: hodie sit in pace
 „ locus tuus, & habitatio tua in sancta Sion.
 „ Per eundem Christum Dominum &c.

„ Oratio. Deus misericors. Deus clemens,
 „ Deus, qui secundum multitudinem misera-
 „ tionum tuarum peccatum penitentium de-
 „ les, & præteritorum criminum culpas venia
 „ remissionis evacuas: respice propitius super
 „ hunc famulum tuum N. & remissionem
 „ omnium peccatorum suorum tota cordis

5, confessione poscentem deprecatus exaudi.
 2, Renova in eo, pijsime Pater, quidquid ter-
 3, rena fragilitate corruptum, vel quidquid
 4, diabolica fraude violatum est, & unitati
 5, corporis Ecclesiae membrum redemptionis
 6, annecte. Miserere Domine gemituum, mi-
 7, serere lacrymarum eius: & non habentem
 8, fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuæ
 9, sacramentum reconciliationis admitte. Per
 10, Christum Dominum nostrum. Amen.

1, Commendo te omnipotenti Deo, cha-
 2, rissime frater, & ei, cuius es creatura com-
 3, mitto: ut cum humanitatis debitum, mor-
 4, te interveniente persolveris, ad Auctorem
 5, tuum, qui te de limo terræ formaverat, re-
 6, vertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de
 7, corpore, splendidus Angelorum cætus oc-
 8, currat: iudex Apostolorum tibi senatus ad-
 9, veniat: Candidatorum tibi Martyrum triū-
 10, phator exercitus obviet: liliata rutilantium
 11, te Confessorum turma circumdet: jabilan-
 12, tium te Virginum chorus excipiat: & beatæ
 13, quietis in sinu Patriarcharum te complexus
 14, astringat: mitis atque festivus Christi Iesu ti-
 15, bi aspectus appareat, qui te inter assistentes
 16, tibi jugiter interesse decernat. Ignores om-
 17, ne, quod horret in tenebris, quod fridet
 18, in flammis, quod cruciat in tormentis. Ce-

„ dat tibi terribilissimas satanas cum satellitibus
 „ suis : in adventu tuo , te comitantibus An-
 „ gelis , contremiscat , atque in aeternae noctis
 „ chaos immane diffugiat. Exurgat Deus , &
 „ dissipentur inimici eius , & fugiant , qui ode-
 „ runt eum , à facie eius. Sicut deficit fumus
 „ deficiant : sicut fluit cera à facie ignis , sic pe-
 „ reant peccatores à facie Dei ; & iusti epu-
 „ lentur , & exultent in conspectu Dei. Con-
 „ fundantur igitur , & erubescant omnes tar-
 „ tareae legiones , & ministri satanae iter tuum
 „ impedire non audeant.

„ Liberet te à cruciatu Christus , qui pro te
 „ crucifixus est. Liberet te ab aeterna morte
 „ Christus , qui pro te mori dignatus est.
 „ Constituat te Christus Filius Dei intra para-
 „ diſi sui semper amœna virentia , & inter
 „ oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille
 „ ab omnibus peccatis tuis te absolvat ; atque
 „ ad dexteram suam in electorum suorum te
 „ sorte constituat. Redemptorem tuum facie
 „ ad faciem videas , & praesens semper assil-
 „ tens , manifestissimam beatis oculis aspicias
 „ veritatem. Constitutus igitur inter agmina
 „ beatorum contemplationis divinae dulcedi-
 „ ne potiaris in saecula saeculorum. Amen.

„ Oratio, Suscipe Domine servum tuum
 „ in locum sperandae sibi saluationis à miseri-
 „ cordia tua. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui ex om-
 nibus periculis inferni, & de laqueis pœna-
 rum, & ex omnibus tribulationibus. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Honoch, & Elham de communi
 morte mundi. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Noe de diluvio. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Abraham de Ur Chaldæorū. Amē

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Job de paffionibus fuis. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Ifac de hostia, & de manu Patris
 fui Abrahæ. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Lot de Sodomis, & de flamma
 ignis. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Moysen de manu Pharaonis Re-
 gis Ægyptiorum. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Daniele de lacu Leonum. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti tres pueros de camino ignis arden-
 tis, & de manu regis iniqui. Amen.

33 Libera Domine animam servi tui, sicut
 liberafti Susannam de falfo crimine. Amen.

„ Libera Domine animam servi tui, sicut
 „ liberaſti David de manu Regis Saul, & de
 „ manu Goliath. Amen.

„ Libera Domine animam ſervi tui, ſicut
 „ liberaſti Petrum, & Paulum de carceribus.

„ Et ſicut beatiffimam Theclam, virg.
 „ & martyrem tuam de tribus atrociffimis
 „ tormentis liberaſti, ſic liberare digneris ani-
 „ mam huius ſervi tui, & tecum facias in bonis
 „ congaudere coeleſtibus. Amen.

„ Oratio. Commendamus tibi Domine
 „ animam famuli tui N. precamurque te Do-
 „ mine Ieſu Chriſte, Salvator mundi, ut prop-
 „ ter quam ad terram miſericorditer deſcen-
 „ diſti Patriarcharum tuorum ſinibus inſinua-
 „ re non renuas. Agnoſce Domine creaturam
 „ tuam, non a dijs alienis creatam, ſed a te
 „ ſolo Deo vivo, & vero: quia non eſt alius
 „ Deus præter te, & non eſt ſecundum opera
 „ tua. Lætifica Domine animam eius in conſ-
 „ pectu tuo, & ne memineris iniquitatum
 „ eius antiquarum, & ebrietatum, quas ſul-
 „ citavit furor, ſive fervor mali deſiderij. Li-
 „ cet enim peccaverit, tamen Patrem, & Fi-
 „ lium, & Spiritum Sanctum non negavit,
 „ ſed credidit, & zelum Dei in ſe habuit, &
 „ Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

„ Oratio. Delicta juventutis, & ignorantias

1. tias eius, quæsumus, ne memineris, Do-
 2. mine; sed secundum magnam misericor-
 3. diam tuam memor esto illius in gloria clari-
 4. tatis tuæ. Aperiantur ei coeli, collætentur
 5. illi Angeli. In regnum tuum Domine ser-
 6. vum tuum suscipe. Suscipiat eum Sanctus
 7. Michael Archangelus Dei, qui militiae cœ-
 8. lestis meruit principatum. Veniant illi ob-
 9. viam sancti Angeli Dei, & perducant eum
 10. in civitatem cœlestem Ierusalem. Suscipiat
 11. eum beatus Petrus Apostolus, cui à Deo
 12. claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuret
 13. eum Sanctus Paulus Apostolus, qui dignus
 14. fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo
 15. Sanctus Ioannes electus Dei Apostolus, cui
 16. revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro eo
 17. omnes sancti Apostoli, quibus à Domino
 18. data est potestas ligandi, atque solvendi.
 19. Intercedant pro eo omnes sancti, & electi
 20. Dei, qui pro Christi nomine tormenta in
 21. hoc sæculo sustinuerunt: ut vinculis carnis
 22. exutus pervenire mereamur ad gloriam
 23. regni cœlestis: prestante Domino nostro
 24. Iesu Christo: Qui eum Patre, & Spiritu
 25. Sancto vivit, & regnat in sæcula sæculo-
 26. rum. Amen.

1. Si anxietur anima dicitur Ps. 9. Confite-
 2. mini Domino, & totus Ps. Beati immacu-
 3. lati, &c.

„Egret-

„ Egreſſa anima de corpore dicatur : Sub-
 „ venite Sancti Dei, occurrite Angeli Domi-
 „ ni, ſuſcipientes animam eius, offerentes
 „ eam in conſpectu Altiffimi. Suſcipiat te
 „ Chriſtus, qui vocavit te, & in ſinum Abra-
 „ hæ Angeli deducant te. Suſcipientes ani-
 „ mam eius, offerentes eam in conſpectu Al-
 „ tiſſimi. Requiem æternam, &c. Offeren-
 „ tes eam in conſpectu Altiffimi. Kyrie elei-
 „ ſon, &c. Pater noſter. Et ne nos inducas,
 „ &c. Requiem æternam dona ei Dñe. &c.
 „ A porta inferi. Erue Dne. animam eius, &c.
 „ Oremus. Tibi, Domine, commenda-
 „ mus animam famuli tui N. ut defunctus ſæ-
 „ culo tibi vivat : & quæ per fragilitatem hu-
 „ mane converſationis peccata commiſit, tu
 „ venia miſericordiſſimæ pietatis abſerge.
 „ Per Chriſtum, &c.

Oiee dirade, nere Criſtava, ill arteraño
 bati Eleiza ſantae, ondo ilteen lagunteeco,
 eguiren diozcan oracione uſatuen, ta jaqui-
 ñenac. Ta zue obeto aditceco, zure enot-
 zaco orduan, zugatic cer eguingodan, ta
 Jaincoari cer eſcaticozaion, Eufqueraz eſan-
 godizut guztia.

Soſeguz ilteeco dembora, ta dicha izaten
 badezu, jaquizu, eſandiran Lerania, edo Eſ-
 cari laburretan, Jaincoari zugatic erregetcen

zaiola, bitarteco ifñiaz Ama Virgiña, Aingueru, ta Santuac, Abel justutic aſi, ta beſte diran guciac. Orren ondoren Eliza Ama Santac zure animaren Gomendio, edo recomendacioa, zu ill artean, modu onetan eguitendu,

ANIMAREN RECOMENDACIOA, ETA

Oracioa.

„ **Z**Oaz, zure bidean, anima Criftava,
 „ mundu onetatic irtenzaite, Aita
 „ Jangoico guciac poderoso, ecerecetic eguin-
 „ cinduenaren icenean. Jezu Crifto Jainco bi-
 „ ciaren Seme bere eriotzarequin erredimitu
 „ cinduenaren icenean. Espiritu Santu zuri
 „ eman citzatzunaren icenean. Aingueru, ta
 „ Arcangelen icenean. Trono, ta Domina-
 „ cio en icenean. Principadu, ta Potestade en
 „ icenean. Querubin, ta Serafin en icenean.
 „ Patriarca, ta Profeten icenean. Apoftolo,
 „ ta Evangeliften icenean. Martiri, ta Confe-
 „ ſore en icenean. Monje, ta Ermitaño en
 „ icenean. Virgiña, ta Alargun Santen ice-
 „ nean. Jaincoaren Santu, ta Santa guci en
 „ icenean. Oriec guciac ampara zaitzatela, ta
 „ zure lagun izanditeala. Gaurco egunetic pa-
 „ que, ta defcanſuzco lecu a zuretzat izande-
 „ dilla, ta zure biciteguia ceruco Sion fan-

„ tuans

„ Juan: Jesu Cristo gure Jaunaren mereci-
 „ mentu aegatic. Amen.

Bigarren Oracio. „ Jaungoico misericordio-
 „ so, Jaungoico beraa, Jaungoico zure pie-
 „ dadearen aunditasunaz batean, eguiazco
 „ penitenteen peccatnac barcatcen, ta zure gra-
 „ diaz igaroteco culpen manchac quentcen di-
 „ tuzuna: zure misericordiazco beguiaz be-
 „ guirazaiozu N. zure siervo oni, ceñac bere
 „ biotceco, ta eguiazco confesioaz bere cul-
 „ pa guelen barcacioa escateen dizun. Aita
 „ guciz poderosoa, anima onetan gaizqui
 „ eguñie arquitecendan gucia, dala lurreco
 „ argaltasunaz, dala deabruaren engañuz,
 „ arren, Jauna, zure escuz berrito eguizu,
 „ ta zure Odol preciosioaz erredimitataco
 „ miembros bezala, Eleiza Santa catolicaten,
 „ Gorputzarequin bat eguizu. Onen adia, ta
 „ negarren lastima iduquizazu, Jauna: bada
 „ Zu gan, ta ez bestegan, ta zure misericor-
 „ dian confianza iduquidu. Zure Eliza fanta-
 „ ren umea bezala arrezazu zure gracion.
 „ Jesu Cristo G. J. ren meritoaegatic. Amen.

Irugarren Oracio. „ Anai guciz maitea, Jain-
 „ co omnipotente zure Criadoreari, ceñare-
 „ na ceran, encomendatcen zaitur: berac nai-
 „ duencan, eriotzari zure zorra pagatu, ta
 „ zure Eguile lurreco aufsetie eguin pindue-
 „ „ naga-

„ nagana biurzaitecen. Zure anima gotput-
 „ cetic dijoanari bada Aingueruen egercitu
 „ ederra datorquiola bidera : Apostolo santu
 „ zure Juezac ondo artu zaitzatela : Martiri
 „ santu triunfadoreac bidera irten diteala :
 „ Confesore gloriosoac lagundizazutela : Vir-
 „ giña garbiac amparazaitzatela : ta Patriarcac
 „ beren paquelecu , ta besoen artean artzait-
 „ zatela. Aleguere , ta gozo Jesu Cristoren
 „ arpeguia agnertu daquizula , ta bere Ceru-
 „ tarren artean betico ipiñizaitzala. Infernu-
 „ co illuntafunac , argo su garrac , argo tor-
 „ mentnac zurequin cericufitic izan ezdeza-
 „ tela. Quen emendic , ta urrutu dijoala Sata-
 „ nas izugarria bere tropa guciaquin : eta Ain-
 „ gueruac zun laguntcera etorn , ta deabrua
 „ igues bere toquiria ondadedilla.

„ Jaiquibedi , betor gure Juungoicoa , ta
 „ arrafabite aren etsaiac : ta aren Magestadea
 „ ecin icufidutenac , aren beguietatic aiena-
 „ bitez : Quea bezala deleguin diteala , ta
 „ nola arguizaguia suarea aldean erregaldu,
 „ ta urtutendan , ala peccatariac Jaincoaren
 „ beguietan galduditeala. Justuac berriz fa-
 „ vorez , ta erregaloz Jaincoaren aurrean be-
 „ teac izanditeala. Lotfabitez , bada , ta on-
 „ dabitez betico Satanas , ta aren infernuc
 „ lagun guciac , ta zuri ceruco bidea eragoz-
 „ tera atrevitu ez diteala.

„ Jesu

„ Jesu Cristo gure Jaun zugatic Gurutce-
 „ an egonzanac infernucopenetatic libra zai-
 „ tzala. Jesu Cristo gure Erredentore zuga-
 „ tic eriotza artunai izanzuenac berico eno-
 „ tzatic libra zaitzala. Jesu Cristo Jaungoico
 „ biciaren Seme, zure Salvadore eguinzanac
 „ bere Paraisucop Vergel, ta gloriaco lore
 „ ederren artean sartuzaitzala: ta animen Ar-
 „ zainaguli eguiazcoac bezala zure anima be-
 „ re ardien artean beretzar ezagutu, ta lecu-
 „ dizula. Sacerdote andiac bezala berac zure
 „ pecatu gucien barcacioa dizula: ta fuer-
 „ te, ta zorioneco justu, ta Santuen artean,
 „ zure Salvadorearen arpeguia claro, ta beti-
 „ aren escuietic icusteco diña eguin zaitzala:
 „ ta beraren aurrean zuadela begui zorione-
 „ coaz eguia guciz arguia iculidezazula: eta
 „ Jaungoicoaren Semeen artean jarriric, be-
 „ raren edertasun gucia icusi, ta gozadeza-
 „ zula secula seculacoetan. Amen.

Gure Jaungoicoari animagatic escariat.

„ **A** Rrezazu, Jauna, zure siervo au bere
 „ salvacioco, zure misericordiagandic
 „ usteden lecu artan, Beti eranzutenda. Amē.
 „ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma infernucopeligro gucietatic, pena, ta
 „ estutasun gucietatic. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Enoc, ta Elias munduco enotza jaqui-
 „ ñetic libratucinduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Noe, diluvioco uretan ito etcedin, li-
 „ bratucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Abraan Caldeoen lu, ta garretatic li-
 „ bratucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Job santua bere neque, ta penetic
 „ libratucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Isaac bere Aitaren sacrificio, ta erio-
 „ tzatic libratucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Lot Sodomaco sugar izugarrietatic li-
 „ bratucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Moises Faraoen Egipto Erreguearen
 „ etcuetatic libratucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, Daniel Leoi gofetietatic libratucen-
 „ duen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, iru guizon gazteac Babiloniaco labe
 „ irazaquitic, ta Erregue gaitoaren escueta-
 „ tic libratucinduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma Santa Susana falso testimoniotic libra-
 „ tucenduen bezala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, David Saul Erreguearen, ta Goliat
 „ Gigantearen escuetatic libratucenduen be-
 „ zala. Amen.

„ Librezazu, Jauna, zure siervo onen ani-
 „ ma, San Pedro, ta San Pablo Apostoloac
 „ carcela, ta calabozoetatic libratucinduen
 „ bezala. Amen.

„ Ta Santa Tecla Virgiña, ta Martiri bien-
 „ aventurada, iru tormentu icaragarrietatic
 „ libratucenduen bezala, ala zure siervo onen
 „ anima libratcea naidaquizula, zurequin be-
 „ tico gozoetan egondedin. Amen.

„ *Laugarren Oracion.* „ Zuri, Jauna, zure sier-
 „ vo onen anima ematendizugu: ta zuri mun-
 „ duaren Salvadore Jesu Cristo gure Jauna,
 „ erregutendizugu, onegatic zure miseri-
 „ cordiaz lurrera jachiciñan bezala, ala zure
 „ aditquideen artean au contatcea nidaqui-
 „ zula. Ezaguezazu, Janna, zure echura an,
 „ ez beste guezurrezco jaincoc, baicie Zuc,
 „ Jaungoico eguiazco, bici, bacarrac egui-
 „ ña; ceren eguiaz Zu baicie Jaungoicoric, ta
 „ Zuc bezalaco obrac eguitendituenic ez-
 „ dan. Onen anima zure prelencianaleguera,

33 ta confolezazu, ta ez arren, Jainna, acordatu
 34 onen igaroco culpaz, ta etragabeco, ta gueie-
 35 gui eguincituen gaizquiaz: bada peccataria izā
 36 bada ere, orregaticā Aita, ta Semea, ta Espi-
 37 ritu Santua sinistu, ta confesatu, Jainco
 38 eguiazco bat: zure zelo santua beregan idu-
 39 quida, ta Zu Jaungoico gauza gucien Egui-
 40 llea fielquiro adorantzaitu.

Postgarren Oracio. 33, Erreguteendizugu, Jai-
 34 na, onen gaztetaco peccatuac, eta jaquiniez,
 35 edo ignoranciac aztuditzazula. Zure mise-
 36 ricordiaz onequin usaczazu, ta onen ani-
 37 maz zure gloriaeco arguitasunean acorda-
 38 zaitē. Idiquibedi cerua onenzat: aleguera-
 39 bite Aingueruac onequin. Zure Erreinoan
 40 zure serboa arrezazu, Jainna. San Miguel
 41 Aingueru, ceruco Egercituen Capitan iza-
 42 tea mercedtuzuenac onen anima ardezala: S.
 43 Pedro Apostolo, ceruetaco Erreinoaren
 44 guiltzac dituenac ardezala: San Pablo Apof-
 45 tolo Jaincoaren ontci señalatu eguiteco di-
 46 ña izanzanac lagundiozala: San Juan Apof-
 47 tolo, ta Evangelista, Cristoren Discipulo
 48 laztan, Jaincoaren misterio escutatua: icu-
 49 sicituena onen bitarteco izandedilla: Apof-
 50 tolo Santu peccataria: lotu, ta peccatuen cate-
 51 etatic alearceco efua idinquizutenac one-
 52 gatic orregudezatela: Santu, ta Jaincoaren

„escogitu guciac, Jesu Cristoren icenean
 „munduco tormentu andiac eramancituzte-
 „nac onegatic berari escadiozatela: gorputz
 „illcor onen carcelatic anima au irte-
 „tean, ceruco gloria gozarcera igodedin:
 „Jesu Cristo gure Jaunaren meritoacgatic,
 „ceña Aitarequin batean bicidan, ta erreña-
 „tzen dagoen seculen secula gucietan. Amon.
 „Oiee dira, Cristava, Elciza Iantac Jain-
 „coari zure anima aguinteeco eguingodituen
 „Oracioac, edo Errecomendacioa: eta zu,
 „berac naiduenean, onela illcocera: puntu
 „artan bertan mundua zuretzat, eta zu mun-
 „duarenzar, bioc batean acabatucerate. Az-
 „queneco asnasea Jaincoaren gracion ematen
 „badezu: ò cer dicha, cer gloria bicia! Zu ill,
 „ta Sacerdoteac esangodu:

„Atozte Jaungoicoaren Santnac, Jauna-
 „ren Aingueruac bidera errenzaitzte, ta
 „gorputz onetatic joandan anima zuen escu-
 „eran arrezazute, ta Jaunaren aurrean ofe-
 „cizazute. Jesu Cristo gure Jaun deituzai-
 „tuenac artu zaitzala: ta areu Aingueruac
 „Paraisura zaramazquitela.

„Descansu beticoa Jaincoac zure animari
 „diola: Ta betico arguia aguertudaquiola.
 „Oracioa. Zuri, Jauna, N. zure liervo
 „onen anima aguintcendizugu: mundu onca-

zarrildan ezquero, zuretzat bicidedin: ta
 hurreco jolas, edo araguiaren argaltasunaz
 eguincituen pecatuac, zuc zure misericor-
 dia guciz andiaz barcazaiozcazu: Jesu Cris-
 to G. J. ren icenean. Amen.

Eleiza Ama piadosaren, edo Espiritu San-
 taren etiaquico contu, ta gobernoa, da
 gauza alde gucietara miragarria: bere Ritual,
 eta Manual sagraduan Sacerdoteari, Sacra-
 mentuac ondo emateco, ta etia bere nequean
 icusi, ta animatu, ta ondo iltcen laguntceco
 ematendiozcan erreglac, ta ill arteraño eguin
 bearduen gucia. Ala zuc Cristava, zure fedea
 bicierazo beardezu, ta erreverencia andiaz
 Sacerdotearen itzac, Jaincoarenac bezala, artu:
 Jannaren Ministroac badaquite ondo, ofi-
 cio, edo eguiteco au, esan al baño andiago
 dala: ta Jaincoaren adisquide gucien celoa
 mereci, ta escatcenduela: ta guc ez icusiar-
 ren, Ainguernac, porfian bezala, officio ori,
 animen favore ordu artan eguitendutela.

Fedeco gauza da, eriotzaco, edo atcene-
 co pausoan animaren betico suertea dagocla.
 Goien cerua, bean infernua, ta etia bien er-
 dian dagocla: Atceneco paulo ori ondo ema-
 ten badu betico dichosoa glorian: gaizqui
 ematen badu, betico desdichadua infernuan.
 Bici arteco pausoac oquer, edo gaizqui ema-
 nar-

narren, Jaincoaren graciaz, ta penitenciaz
zucendu, ta erremediaditezque: baña azque-
neco patiso arc, gaizqui ematen bada, erre-
medioric eztu, ceren etcera biurtceric ezduen.

Badaquite ondo, Sacramentuetan, ta ani-
men joia estimatuetan, Jesu Cristoren Odol
preciofoa beren escuetan dacartela. Onra, ta
cargu gucia jaincozcoa, ta berequin carga an-
di, ta pisua duena, animen contu ona gu-
cien Jauna, ta Juezari emateco: „ Rationem
„ pro animabus vestris reddituri. Hebr. 13. „
Badaquite, beren celoaren fania artceco, Jau-
nac gutienzat neurri justu bar duela: ta aren
ardiai, edo animai Cristoren icenean eguiten,
ta ematendien neurri artan bertan Jesus Ar-
zai onac berai neurritu, ta emangodiela:
„ Eadem quippe menturâ, qua menti fueri-
„ tis, remittetur vobis. Lucae 6. „

§. VIATICO SANTUA ARTUEZQUERO, ERIAC
eguin bearduena.

BAldin gaitzac lecu ematen badizu, ascon
bezala, azqueneco Sacramentuac, edo
Viatico, ta Uncioa artu, ta arrazoi andia da
Jannac ematendizun dembora preciatu ura,
berari gracia ematen, eta escatcen, zue apro-
vechatcea. Ori eguinditezque urrengo afecto,
ta

ta consideracioquin : ta ofaltinan comulgat-
 tendan Cristavac , Egercicio santu au orobat
 irabaci andiaz eguindezaque.

Viaticoa aru exqueroa afelloac.

„ **O** Nguu etorria cerala , nere Jauna , ta
 „ Jaungoico mitea : ongui etorria ce-
 „ rala , nere Jesus biotcecoa : ta zurequin da-
 „ tocen Aingueruac milla ongui etorri , ta
 „ milla esquer on andi , fin gabe , nere on-
 „ doan , ta icenean orañ , ta beti ematen or-
 „ du onean dagozquizula. Amen.

„ Baña , Jauna , au cer da ? Zu zatoz niga-
 „ na ? Zu , ta nigana ? Ay ! Zu nor cera ? ta
 „ ni nor naiz ?

„ Zu Aita Eternoaren Semé bacar guciz
 „ mairea cera : Zu ceruetaco Erreguea , ta
 „ mundu guciaren Jabea cera : Zu lurra eder-
 „ tafunez , cerua arguitafunez , Aingueru , ta
 „ Santuac betico gloriac betetceendituzuna ce-
 „ ta : ta zure Magestadearen atirrean Aingue-
 „ ru , ta Serafin guciac arritu ta bezala daude
 „ icaraz. Cer dezu , bada , nerequin cer icusi ?

„ Ni eznaiz lurreco atis pulca bat , ta loi
 „ itiusi laster lurrac jan bear nauena ? Ta gor-
 „ putcean baño , animan ere itiusiango nere pe-
 „ catuacgatic : ni eznaiz pecarari galdü bat ?
 „ Ni eznaiz zuzaz azturic , zu ofenditcen ,

„ eragabeco , nere gogoen ondoren bici gu-
 „ cia igarodedana? Ni munduco pecatarinic
 „ andiena eznaiz? Ala da eguia : bai.

„ Nola bada , au onela izanic , Zu ni icuf-
 „ tera , ouratcera , ta erregalatcera zatoz ne-
 „ re echera , ta nere biotcera ?

„ O Ontasun paregabea ! Zure Justiciaren
 „ aferrea , ta nere culpac merecizuten castigua,
 „ azquenic onetan paratcenda ? Onen laster,
 „ onen erraz nere ofensa guztiaz zure mileri-
 „ cordia aztutcenda? Eta zure Ontasun au nic
 „ neregán icusi , ta noren contra aimbeste pe-
 „ catu eguinditudan , eta nere biotza erdi bi,
 „ edo milla pulca eguingo ezta ?

„ O nere Jesus guztizco ona! O zure amo-
 „ re , ta nere ofensai dagoquien eguiatzco , ta
 „ amoriozco damu bat norc luquean ! Zure
 „ amorioagatic guciaz damudet. Zuc daqui-
 „ zun , ta naien dezun bezala , niri ondoen
 „ dagoquidan damu , ta propofitu amorezco
 „ bat arren indazu.

„ Zai nigan icusi , ta damuz , ta pocez nere
 „ biotz au urtu bedi : damuz , zure Ontasuna
 „ ofendituagatic ; eta pocez , gaur niri zuc
 „ eguindidazun mesede onegatic.

„ O Jain andia ! Nere beguiac iturri bi
 „ eguizquitzu , negarrez biotza defeguiteco,
 „ ceren Zu ofendituzaitudan!

„ Onnre Salvadore , ta Aita gozoa ! Zu
 „ nigatic cerutic etorri , ta oguei ta amar ur-
 „ tean , aimbeste nequeren azpian ill artera-
 „ ño nere billa ibilliciñan : ta zure odola , ta
 „ bicia nigatic eman baño len , amore gucia-
 „ ren Sacramentu onetan , nic Zu artecco,
 „ ta Zuc ni zurequin bat eguiteco gueldituci-
 „ ñan O zure amorearen indarra !

„ O ! cerequin Jauna , edo nola onembef-
 „ te amore, ta favore pagatucodizut ? O ! zu-
 „ re vorondate , ta gustoa eguiten eracasi , ta
 „ lagunzadazu , ta orduan zorionecoa izan-
 „ gonaz.

„ Ona, Jauna, ni : ona zure escuetan : ona
 „ prest , zure vorondatea beti eguiteco. Zu-
 „ rea naiz bertatic , ta zurea beti izan beardet,
 „ ta izan naidet. Nizaz, naizuna eguizu. Mun-
 „ du oneratic orañ eramian nai banazu: zurea
 „ naiz, ta contentu naiz : izan bedi , ta eguin
 „ bedi nigan beti zure vorondate , neretzat
 „ onen dana.

„ Baldin pena , ta nequeen artean onela,
 „ edo bestela iduqui nai banazu , zure voron-
 „ datea eguin bedi , ez nereca. Oiean egun,
 „ edo ofalunaz ibilli , neretzat guztia bat da,
 „ zure gustoa bada. Zure escuetan obeto
 „ daucat guztia, ta or uztendizut. Nere bicia,
 „ ta naizan, ta dedan gucia , nere ume , ta fa-
 „ milia, edo echecoac, zure contura arritzatu.

„ O Jauna , ta ceñ ona , ta ceñ gozoa ce-
 „ ran ! Zu bacarric nere animaren delcansua
 „ cera ! O nere ondafun , ta consuelo bacar-
 „ ta : nere paquea , ta nere gloria ! Zurequin,
 „ ta zuri beguira beti egon , ta arfeden naidet.
 „ Ay Jauna ! Zu artu , ta zure Ontafun , ta
 „ Edertafun paregabea icusi , ta lurreco gau-
 „ za itfuliac gogoan jo , edo nazcatcen nau-
 „ te. Zure guftoa bada , al bait lenen emen-
 „ dic zugana eraman nazuzu. Baña gucian, ta
 „ gauza gucien gañean , Jauna , zure voron-
 „ datea eguin bedi.

§. BESTE CONSIDERACIO , TA AFECTOAC.

„ O Jauna guciz misericordiofoa ! Ezne-
 „ quien nic , ta ondo ez gutu ezdet,
 „ orañ bezala , pecatari galdu beren biotceco
 „ damuaz zugana biurtcen diranenzat , ceñ
 „ amorfoa ceran ! O morc munduco pecata-
 „ ri itfu , ta gortu guciai deadarrez adieraci
 „ liezaquean , zugana biotcetic biurteendira-
 „ nac ceñ amore andiaz artendituzun ! Ta
 „ ceñ dicha andia dan , onela zure gracia , ta
 „ amorioan , zure adifquide eguiñic egotea !
 „ O nere Jainco maitea , pecatari zu billa-
 „ tcen zaituzrenenzat ceñ betaa, ta gozoa ce-
 „ ran. Ay ! Ta dembora batean , orañ beza-
 „ la,

„ la , Zu ezagutu bacindut , Zu ofenditcetic
 „ cen urruti egongonintzan ! Baña lecu ematen
 „ didazun ezquero, nere igaroco utleguite
 „ cragabeac erremediatceco , nere biorza,
 „ zure amorez , damuzco , ta penazco ichalo
 „ bat eguin bedi.

„ O nere Jabe maitea ! Ta secular ofenditu
 „ ez bacindut ! O beti zu amaten bici izan-
 „ du baninz ! O beti zure adisquide egon
 „ baninz !

„ Ta ni izanic añ itñ leguegabea zuretzat,
 „ Zuc aimbeste amonio eracutñididazu ! Niri
 „ onembeste nai izateco , ta ni onela billatce-
 „ co , cer gauza on nigan icusicenduen ? Ay
 „ Jauna ! Ecerez, batere ez, nere esquer gaisto,
 „ ta pecatuac baicen. Argatic gucia zure On-
 „ talun fin gabe , ta niganaco zure amore pa-
 „ regabeac craguindizu.

„ O Jaun andia ! Criatura guciac alabatu,
 „ ta bedeicatu zaitzatela beti , ta betico ! One-
 „ taraco ceruari , ta lurrari , Eguzqui , illar-
 „ gui , ta izar guciai , ta beste zure escuetaco
 „ gauza , ta obra guciai nere bioteera deitcen-
 „ diet : diranac zu alabatcera , ta amatecera
 „ convidatcenditut : zure Corteco Aingueru,
 „ ta Santu beti orretan daudenac : ta gucien
 „ gañean Amadre Virginia Maria, zure Ama
 „ maire , guciac baño maiteago dezun , ta
 „ zaituena.

„ Zuc

„ Zuc bada , zuc criatura guztien Erregui-
 „ ña : zuc nere eguiteco , ta eguin bear andi
 „ au zure contura arrezazu. Zuc inõre ere ba-
 „ ño obeto , ta zure Semeari ondoen dago-
 „ quion bezala , ta zuc bacarric daquizun era
 „ artan , nigatic cumpliezazu : bera nigana
 „ etortean eguindidan misericordia , ta favo-
 „ reric andien onezaz betico esquerrac , nere
 „ partez , ta icenean emaiozcatzu : ta bidez,
 „ Bidezco pobre onenzat escazaiozu , Eterni-
 „ dade guztiazen bideraco bear ditudan gra-
 „ cia , ta indarrac Comunio santu onetan
 „ eman dizaizquidala : guero beti zurequin
 „ batean bera icusi , gozatu , amatu , ta ala-
 „ batceco ceruco glorian. Amen.

§. OLEACIOA ARTU EZQUERO CONSIDE-
 YALIOAC.

ERi asco ilker daudenac , ta erremedio
 gabe , orregatic ere chit beregan egon
 oidira : eta arrazoi da , oiec dembora ori chit
 ondo estimatu , ta aprobechatcea. Ala Olea-
 cioco Sacramentua artu , ta Sacerdoteac , edo
 iracurten daquien batec , ezperen eriac bere
 buruari esandiozaque modu onetan.

„ O ceñ dichofoa ceran , Cristava , ordu
 „ onetan ! Cembat ichaso zabal orietan , cem-
 „ bat

„ bat leorreco bazter orietan egunoro illtcent-
 „ dira, Sacramentuac artecco dicha au gabe.
 „ Zu, Sacramentu guciac arturic, Jaincoaren
 „ Ministroac, Cristau, ta adisquide onac di-
 „ tuzula, ta Jaunari zugatic escatcendiotela,
 „ onen prest zaude.

„ Onelaco dicha cerequin pagatcenda? O
 „ cembat zure Jaunari zor diozun! Ondo
 „ ezagunda, bai, asco naidizula, ta zure
 „ anima asco estimatcenduela. Onelaco se-
 „ ñaleac icusi ezguero, contentu egon bear.
 „ Erraz, bada cere burua, borondate guciac,
 „ ta oforo Jaungoicoari bere besoctan utci-
 „ codiozu, aren vorondatea beti eguiteco.

„ Jesu Cristo gure Jaunari beguiratu, ta
 „ erraz gaitzaren nequeac pacienciaz, ta be-
 „ raren icenean eramán ditzaquezu. Berdin,
 „ Jaincoac bialtcenduena, ala, edo onela era-
 „ man bear. Obe degu beraz Jaunaren ice-
 „ nean, ta amorez, orañ neque pusca bat iga-
 „ ro, ta aren vorondatea eguin, ta ceruco
 „ gloria betico seguratu. Bere pecatuac pen-
 „ satu ezquero, nori gogoratucozaio, edo
 „ norc esandezaque, neque onen chiquí, ta la-
 „ burrac nola gaitcean daramazquien, andiac,
 „ edo gneiegui dirala. Ori pensatcea da gucia
 „ gaitcea. Jaunari nai ezdaquiola.

„ Ea bada, animagaitean, ta fede biciaz

„ gora

„gora biotza alchadezagun. Beguira ondo,
 „Cristava, pena, dolore, edo gaitza deitzen-
 „diogun au guera, nondic datorquigun: ta
 „neque, ta gaitz guciac gozatceco, confi-
 „deracio au sobra izangoda.

„Enfermedadeco naigabe, ta pena guciac
 „Aita amoroso, ta Adilquideric maiteenaren
 „etca, ta vorondatetic datoz. Gueiegui nai-
 „degu, ta guc mereci baño gueiago: ta be-
 „raren graciaz eramango ecin degunic inoi-
 „zere bialduco eztigu.

„Jesus onaren bicitzaco gosc, egarri, ne-
 „que, icerdi, pena, tormentu, ta eriotza-
 „ri beguiradiozagun: ta ori gucia zugatic ceñ
 „amore, ta poz andiaz aren Biotzac, Aita-
 „ren vorondatea eguiteagatic, eramanzuen,
 „ta errazqui batetic lorlatu, ta bestetic alai-
 „tucoguera, gure nequeac pociz eramatera.

„Onen ondoren, ta bide onetatic, justu,
 „ta Santuac, neque, pena, persecucio, ta
 „martirioaquin igarociran: ta ceruraco ezta-
 „go beste bideric, zuc orañ daramazuna
 „baicic.

„Itsu, itsuan bada, ta chit gogotic zure
 „Aita onen besoetan, bere amareneran aut
 „chiqui har bezala, seguru jarrizaita, eta bio-
 „tetic esaiozu: Nere Jaungoico, ta Aita
 „maitea, eguin bedi nigan zure vorondatea:

„zure

„ zure naia , ta nereca beti bat izangoda.
 „ Obeto daquizu , ta naidezu Zuc : baldin
 „ trabaju , edo neque gueiago eman nai badi-
 „ dazu , paciencia gueiago arren indazu : or-
 „ rela gucian zure vorondate gozoa dagui-
 „ dan, orañ, ta eternidade gucian. Amen. „

Consideracio suave , ta eguiazco oiequin,
 edo guisa onetan Sacerdoteac , edo an dago-
 en betec iracurri , edo efanaz eria gozacaitz
 egonagatic , animatu , ta consolatu bearda,
 ta gueldica Jaunaren bendicioaquin bera go-
 zaticoda , ta efcora etorricoda.

Baña olafuna dezun artean gauza oiec on-
 do iracurri , ta obeto pisatcea bertatic , ordu
 artaraco , ta merito andiagoraco , zurctzat
 obe da : ta nere defeo a ori bera da.

§. ONDO ILTCEN LAGUNTCECO AZQUENEAN
 eguinbeardana.

ETernidadeco biaje onetan eriarri obeto la-
 guntceco , gauza bi cer efan , ta cer
 eguin orañdic gueratcen dirade. Bata Sacer-
 doteac Eleizaren icenean eguin bearduena ; ta
 bestea eriarequin daudenac , edo ari lagun-
 tzen diotenac.

Ta lenena trance artan , ta ceruco bidean
 animac ondo zucentcea , bere ordeco Mi-
 nis-

nistro celofoai Jaincoac ceñ ondo pigatcendien, ta onetan faltatcendutenac nola castigatcen dituen, Jesuita biren egemploac obeto adieracico digute.

Aita Loner-ec contatcendu, Edmundo Augerio, bere demboran Franciaco Erregueren Confesore, ta animen celo andico Jesuita estimatua, eriozaco orduan cegoela: ta anima chit eder, ta chit alco bere alde bietatic aguertu citzaiozcala: ta ceruco milla erregalo, ta berri onen artean, cerutar eder oiec Edmudori efancioten: Gu guera, zure Doctrina, ta conseju santuaquin ceruco bidean sartu guinduzunac. Jaincoac bialtcen gaitu, ta poz andiaz gatoz, zure anima orañ gloriara eramatera. Orduan Jaincoac Jesuita oni efancion: Anima oniez gañera, Eleiza Santara beste berroguei milla hereje biurtu, edo convertitu ci-tuela: ta berri gozo oièquin cerura joanzan. Tom. 3. pag. in 116.

Gure Jacobo Hautinoc dio, gure Sacerdote bat ill izanzala, ta beste, Jesuita virtute andico bati Jaincoac bialdu, ta gauza, edo berri on icoren artean efanciola: Purgatorio-tic libratu, edo irtenzala; baña animac salvatceco, bearzan celo bicia, bicitzan ceren iduqui etzuen, Jaincoac orren penan aguinduciola erriz erri munduco Provincietan, animai ondo

ondo illitcen laguntcen, ta Aingueruen oficio au eguiten ibillicedilla; ta bere consejua ascorequin ori eguinzuela. Ah! Ta Jaincoaren pisuan nola gauzac pisatcendiran! Ah ceñ meea aria an irutendan! Jaincoaten arpeguia dembora artan gucian ez iculstea, Jesuita onenzat cer tormentu gogorra izangozan!

Jaunaren ordeco Ministro cerucoac; zurequin det; beguira ondo, Aingueruen oficio au lurrean nola eguiten ezuten. Animen celo ori baldin camuztu, ta oztu bada, egemplo oiequin, ta Jaincoaren castiguaren bildur, ta sariaten esperanzarequin berotu, ta zorrotu bedi. Jesu Cristoren egemploa icusi, ta gure animē saluacioagatic cer eguin, cer emantia cer eramanzuen, ta nor animatuco ezta animagatic, ta bacoitza bereagatic, edoceñ gauz: biciro eguitera, icerdiac ematera, ta nequeac eramatera? Guero uestedegun gloriari beguiratu, ta gure neque gucia cer da? Eguiaz, cer ez.

Orañ bada, Sacerdote Jaunac, Jaincoaren Espirituaz gobernatcendala, ordu artarac egoquien diran Consideracio, ta Afecto libur alco, ta era ascotara emen arquitecitu, bere demboran ondoen datozenac eriai berac esan, ta modutic onenean eraguidozazcan.

Aingueruen oficio au arteendutenac bada-
quite ondo, guciac batean, ta ez deadarca,
ta ez prefaca, edo itortcen bezala, efan, edo
craguin bear ezdirala: ez bada paciencia, ta
prudencia andiaz. Eria estuan dagoenean, bu-
rua argala egotenda: ta ala foleguz, ta guel-
dicho: paulaquin, ta aldizca, eriarri afecto
orietan egoteco lecu ematenzaiola: noicean
beñ cerbat efan, eta beregan, edo bere bio-
tcean ori esaten, paquean utci bearzaio.

Eliza Santaren Oracio eder bateric alico-
naiz, ta Sacerdoteac Santo Cristoa escuetan
artu, ta eriarri eracutsi, ta Eleizac dion bezala
adorerazo beardio.

§. ELIZA SANTAREN DEVOCIOZCO ORACIO,
*ta Jesus--en Pasioac Articulo, ta Pausoac
diuena.*

Santo Cristoa adoratuaz esatendu:, Ado-
,, ratcenzaitugu, Cristo, ta bedecateen
,, zaitugu. Ceren zure Gurutce Santuaz mun-
,, dua erredimitucenduen.

,, Oracioa. Jaungoico misericordioso.
,, mundua erredimitceagatic, jaio, ta circun-
,, cidatu nai izancenduena, Juduen artean er-
,, reprobatusa, Judas, traidorearen laztan fal-
,, soaz entregatusa, foca quin lotua, gaitzge-
,, beco

„ beco bildorfa bezala eriotzara eramana,
 „ Anas, Caifas, Pilatos, ta Herodes en aur-
 „ rean gaizquiro lotfa andiaz aguertua, tes-
 „ tigu falloaz aculatua, azotez, chiftuz, ta
 „ afrentaz betea, aranzaz coroatua, mafalle-
 „ coz defonratua, cañaberaz eritua, arpeguia
 „ tapatua, foñeco gabe uteia, iltecaz guru-
 „ tcean jofia, ta gora jafoa, lapur biren ar-
 „ tean ifiñia, beazun, ta vinagrea artuerazoa,
 „ ta lanzaz entua. Zuc, Jauna, zure pena
 „ fantu oiee gatic, ceñac ni peccataria gogora
 „ dacarcidan, ta zure Gurutce fantu, ta erio-
 „ tza gatic, libranazazu (edo N. eri au libra-
 „ ezazu) infernucio penetatic, ta lapur on,
 „ zurequin Gurutcean cegoena, eramancen-
 „ duen lecura, eramanzazu. Amen.

Onen gañean Consideraciónac.

„ **O** Nere Cristava: zure penetan eguijaz-
 „ co consueloa arqñitu naibadezu,
 „ Jaun amoroso oni ondo beguirazaiozu.
 „ Zure Medicu ceruceoa, ta erremedio ba-
 „ carra au dezu: efanditugun onen pauso, ta
 „ pena guciac finifta, ta adora itzatzu, ta
 „ zure anima bere erregaloz betecodu.

„ Medicu onen amorioa ondo pifaezazu,
 „ ta zure animaco miñac, eta gaitzac lenda-
 „ tceco, beguira cer penac, ta nola erreme-
 „ dio.

„ dionic famiñenac berac artucstuen.

„ Beguira , nola zure amorioac Gurutcean
 „ josiric , odolezco negarraz , ta biotceco
 „ deadarraz Aitari zure bareacioa escatcen,
 „ tormentuz alde gucietatic beteric iltzan.

„ Beguira , nola bere besoac zabalic dauz-
 „ can, pecatariac artecco, ta baldin zu biotce-
 „ co damuaz beregana biurtcen bacera, zuri
 „ amoriozco laztan gozoa emateco. Beguira
 „ nola burua macurturic zuri diez dago-
 „ quizun.

„ Beguira , nola bere bular , ta Biotz sa-
 „ gradua idiquiric daucan , eriotzaren bildur,
 „ ta etsaien tentacioetatic, zuc beragana igues
 „ eguin , ta beregan zu artu , ta seguru gor-
 „ detceco.

„ Bere gorputceco llaga , ta eridac cembat
 „ diran , beste aibeste dei , ta deadar ema-
 „ tendizquitzu , onen amoreac diola : Atoz,
 „ anima nereca , atoz nigana. Zurea da culpa;
 „ baña nic artudet pena. Baldin zure pecatuen
 „ cargac , eriotzaren ansiaz batean estutcen,
 „ ta azpian artcen bazaituzte ; atoz nigana:
 „ nic gucien bareacioa eman , ta arindu , ta
 „ consolatuco zaitut. Ezdet , ez igues eguin-
 „ go zure aldetic ; baña nola igues eguin ne-
 „ zaque, baldin zugaraco amorioac oñac, eta
 „ escuac onela lotu , ta josi badizquit ?

Consideracio oiee guenac San Agustín
batenac dira.

O animaren zorioneco dicha ! Ta bere Ja-
bearen onelaco itz gozoac aditu ezquero,
nor animatuco ezta? Ta onelaco Jauna ofen-
dituaz, nori damuco etzaio? Ea bada nere-
quin batean biorcetic esaiozu.

Contriciozco afectoac.

„ **A** Y nere Aita guztizco ona! Cer erari-
„ zungodiot nic zure amoriozco deia-
„ ri? Aitortcendet, Jauna, ta lotia andiaz, zu-
„ re Semearen icenic mereci ezledala, bada
„ zure beguietan, ta nere ceruco Aitaren con-
„ tra pecatu eguindet. Ay! Damudet milla
„ bider, zu ala, ta aimbeste bider ofendituaz!
„ O damuz, ta zure amorez nere biotza ber-
„ tan puscacen, ta erdi bi eguiten baliz!

„ Ez arren, Jauna, nere culpai beguiratu:
„ infernua oriecgatic merecinuela ezagutcen-
„ det. Beguira bai, zure Ontafun andiari, ni-
„ zaz misericordia iduquitceco.

„ Zure begui garbiac, nere pecatu loieta-
„ tic quenitzatzu, ta zure amore, ta piedade-
„ ari beguiratu, ta diranac barcazaizquidatzu.

„ Ea Jauna: zure misericordiazco begui-
„ aquin nere anima galduari beguirazaiozu,
„ ta orrela salvatuconaiz. Nere Salvadorea

„ Cera:

„cera: izanzaite ordu onetan: ta zure icen
 „santu, gurutce, ta pasioagatic, orañ etlaien
 „tentacioetatic libratu, ta salvanazazu. Nere
 „Jesus ona: zure Biotcean betico sartu, ta
 „zure gracion gordenazazu.

„Ceruco Aita maitea: Zu gucienzat cera
 „guciz ona. Ni naiz gucien bearrena: zure
 „Ontafuna non eracutsi, ona nigan nonde-
 „zun. Artzai ona eguiatz Zu cera: ona bada
 „ni zure ardi eguiatz galdua. Ardi galdua zu-
 „re sorbaldan artucenduen, edo nere peca-
 „tuac zure gañean. Galduric ibilli nariz ni:
 „arren, Jauna, zure artaldi, ta zure eche
 „fantura biurtu, ta betico zure gracion ar-
 „tunazazu.

„Nerea da culpa, Jesus ona: aimbeste
 „ofendituzaitut. Ay zori gaistoco culpac!
 „Baña cer eguin aldezaquet? Guztiaz det
 „damu, Jauna: diranac zure onetan confesa-
 „tcenditit, zure amorezco su bician erre,
 „ta defeguiditean.

„Zugan daucat nere esperanza gucia: ta
 „bere pecatuen damuaz zugaran esperatcen-
 „duena, inoizere galdu, edo confunditu
 „izan ezta. Pecatari andi ascori barcatu die-
 „zu: misericordia ori bera nerequin eguin-
 „godezu.

„Ay Jauna: zugana onen berandu etor-

„tiaz

,, riaz damu det! Baña alere badaquit eguiaz-
 ,, co damu , ta proposituaz zugana biurtcen,
 ,, edo datocen peccariac , zure piedadearen
 ,, atea beti zabalic arquitcendutela. Ona ba-
 ,, da , zugana non natorren , edo zure Onta-
 ,, lunac non nacarren.

,, Zure amorioac cabutic eztu : fin gabea
 ,, da zure misericordia , niri barcatcean , zu-
 ,, re ontafuna icustenda. Argatie ni condena-
 ,, tcea , nai ezdezu , ezpada ni salvatcea , ta
 ,, Zu icusteco , Zu amatceco , Zu gozatceco
 ,, zure gloriara ni betico eramatea. O Jauna,
 ,, ala izandedilla. Amen.

Ama Virginiari afectoat.

,, **V**irgiña Maria , gure Jaungoico , Sal-
 ,, vadore , ta Amore ederraren Ama
 ,, maitea ! Zu cera peccari tristeen misericor-
 ,, diazco Ama.

,, Gurutcearen oñean zure Semeari begui-
 ,, ta dolorez beteric ceundenean , berac pe-
 ,, catarien Ama eguincinduen. O cer confue-
 ,, lo , ta cer dicha paregabea gurea : Zu beza-
 ,, laco Ama ceruan iduquitcea ! Zu cera gu-
 ,, retzat ceruco Atea , ta zugana datorrena-
 ,, tenzat beti idiquia.

,, Eguia da , nere anima peccatuaz loituric
 ,, icusi , ta lotfaz , ta damuz beteric zure
 V ,, beguie-

„ beguierara allegatzen naiz. Baña zugar Er-
 „ reguina andi, ta Amandreric onena, nere
 „ uste osoa, ta segurua daucat. Zure mantu-
 „ pera, zure amparora nator nere erremedio-
 „ aren billa.

„ Ama guciz maitea: arren zure begui
 „ eder oriet bihurtzatzu nigana. Nic ezdet
 „ ori mereci: ala da eguia; baña Jesus zure
 „ Semearen Biotceco amorioac ori mereci,
 „ ta ori escatcendizu: ta aren pasio, ta erio-
 „ tzagatic, Zuc zure balio andiaz, arequin
 „ nere artean bitarteco gozagari izan bear-
 „ dezuz.

„ Ordu onetan inoizere baño zure bearrago
 „ naiz. Zure Biotz beraa, ta begui piadoloz
 „ beguirazadazu. Milericordiazco Ama izan-
 „ zaite neretzat. Beguira niri: etiai gaitoen
 „ artean estu nabil: oien tentacioetatic libra-
 „ nazazu. Zu nere favore cerala, zu nerequin
 „ zaitudala, aien bildur eznaiz.

„ Ecer nic mereci ezdet; baña zure Biotce-
 „ co Semearen odol preciosoagatic; ez erren,
 „ Andrea, ni orañ desamparatu. Seculan aditu
 „ ezta, ta ez adituco, eguiaz zugana biurtu,
 „ ta zuzaz baliatudanic, amparo gabe guel-
 „ ditudala: ona bada ni guztiz bearra, bitorz
 „ guciac zugana nator, zugar nere esperan-
 „ za osoa daucadola.

„ Eriotza , ta eternidade guciarequin bur-
 „ rucá , ta pelean icusten nazu : lastimazaite
 „ nizaz , Ania guciá beraa , ta gozoa. Nere
 „ bildur , ta neque famin guciac bigundu , ta
 „ gozaticodira , Zu nere favore bacera.

„ Ea bada peccarien Ania , anima triste
 „ onegatic zure Seme bedecatuari erreguzaio-
 „ zu. Zuc au eguiten badezu : seguru nago,
 „ pocic , ta amore onez , Zu bezalaco Ania,
 „ bera bezalaco Semeac enzungoduela. Itz
 „ eguiozu , bada , nere Bitarteco bacarra , ta
 „ efaiozu , ni bezalaco peccariac salvatcera
 „ etorri zala mundura.

„ Zu cera gure arguia : arguieguidazu. Zu
 „ cera gure paquea : animaco paquea indazu.
 „ Zu cera gure consolarzallea : nere anima
 „ consolaezazu. Zu cera mundu galduaren
 „ erremedioa arquite , ta aguertucenduena
 „ nere anima erremediezazu. Zu cera zure
 „ Seme maitean gure Salvadoreá emanci-
 „ guna : izan bedi bada nere Salvadoreá : ta
 „ ni zugatic salvaruconaiz.

„ Badaquit, Esperanza nerea , zure Biotce-
 „ co erruqui amorosoa niganaño zabaldu-
 „ na. Zuc , zure Semeac bezala inor conde-
 „ natcea , nai ezdezu ; baicic gucioc salvarcea.
 „ Zure bular gozoac zure Semeari zuc eracut-
 „ si ezquero , aren alerfe justua bereala goza-
 „ tucoda.

„ Nere damua da , zure Semea , ta zu aim-
 „ beste ofenditu , ta aserratuaz. Baña guciaz
 „ damudet , bera danagatic. Damudet biotz
 „ guztitic , Jaungoico añ ona ofendituaz.
 „ Zuc , zuc pecatu gucien biotceco , ta eguiaz-
 „ co damua , ta gucien barcacio olo osoa
 „ alcanzazadazu.
 „ Zu cera andre gucien artean bedecatua,
 „ Jaunaren graciaz , ta doatez betea : zu gra-
 „ ciazco , ta misericordiazco Ama : ona ni
 „ desdichaz beteric galdua , , amparanazazu,
 „ orañ , ta beti Jaincoa amatceco.

San Josef gloriosoari asectoac.

„ **O** Nere Santu gozo , agonian , edo
 „ iltceco trancean daudenen Bitarte-
 „ co seguru , ta poderosoa , ta lagunic onena!
 „ Zu bearzaitut ordu onetan nere buruco al-
 „ dean. Elqueco pobre , ta eriotzaco ordu
 „ estu onetan , zuri diez dagoen anima tris-
 „ te oni beguirazaiozu , ta amparaezazu.
 „ O nere Josef Santua , ta Santu gucien
 „ artean chitez doatsua , ta gucien gañean zo-
 „ rionecoa ! Zu bacarric cera paregabecoa,
 „ ta guizonen artean bigarrenic ezdezuna.
 „ Zu gure Jaungoico gucien artecodun da-
 „ na , gure esieran , zure zordun dezuna.
 „ Jaincoari gucioc zordioqu , ta zuri gu-
 „ cioc

„cioc zordizugu ; ta bai ta Jaincoac berac
 „ere. Bada zure neque , ta icerdiaquin , ne-
 „cazariac bezala , Jaincoaren Semeari , ta
 „Amari jateñ eman , ta bicitcen lagunduci-
 „ñien ! Laguntzadazu niri orañ , nere ani-
 „ma berico bicidedin.

„ O Josef , bicitzan , ta eriotzan Santu gu-
 „cien dichosoena ! Bada Jesus , ta bere Ama-
 „ren aldean bici izanciñan. Zu Jesus onaren,
 „ta zu Virgíña Ama zure Espoña eguiazcoa-
 „ren gozoric , ta atleguñic andiena ciñan lur-
 „rean , ta cera ceruan. O cer consueloa
 „dedan onetan!

„ Amac Semeaz campora , ta Semeac Ama-
 „ren urrena , Zu zaituzte ceruan , ta lurrean
 „criatura gucien gañean gueiena estimatcen,
 „ta amatcenzaituztena. O cer esperanza dau-
 „cadan nic onetan!

„ Zu eriotzan , bicitzan bezala , befteric
 „ez bezala , dichosoena izanciñan : bada Je-
 „sus buruco aldetic , ta Maria Virgíña zure
 „oiaren oñetatic , cinduela zure espiritu doa-
 „iez , graciaz , ta amorioz betea Jesus onari
 „bere escuetan emanciñion , ta onec bere
 „Biotcean arrucinduen. O cer bicitza , o cer
 „eriotza ! O cer gloria bicia !

„ Dicha , ta favore , efan al baño andiago
 „oiecgatic , erregutkendizut , nere Aitaric

„ one-

„ ouena, ta gozoena, nere eriotzan nere-
 „ quin arguzaitzala, Zure Espota santari, ta
 „ aren semeari zure icerdiaç eracutitzaiezte-
 „ zu : eta Ainaç bere seme maiteari bere bu-
 „ lar gozoaç eracutiti, ta bioc nere peccatuen
 „ barcacioa seguracazute.

„ JESUS, MARIA, ta JOSEF orañ, ta
 „ beti nere biotcean izanditeala, JESUS,
 „ MARIA, ta JOSEF, San JOAQUIN,
 „ ta Santa ANA : nic entregatcendizutet ne-
 „ re anima, ta dedan gucia, ta ni naizana,
 „ JESUS, MARIA, ta JOSEF, JOAQUIN
 „ ta ANA : nere anima saluatceco atozte
 „ gucioc nigana, Amen.

San Miguel, ta beste Aingueruai asctoac.

„ **C**ERUco Espintu eder gucien Aguinta-
 „ ri San Miguel gloriofoa, ta Eliza
 „ Santaren, ta animen Defentore poderofoa:
 „ atoz laster, non cera? Zure Aingueru, ta
 „ Lagun santuaquin atoz nere aldera : orañ-
 „ che da demhora! len Jaincoaren gloriagatic
 „ bezala, orañ beraten antorioagatic, zue,
 „ eta zure Lagun santuaç Lucifer, ta aten
 „ deabru gucien contra, ta nere favore
 „ peleatceco.

„ Jainquizaitetz bada, San Miguel animen
 „ Adisquide, ta Bitarteco andia, ta ots egui-

33 zu leh certan bezala ; orañ emen : NOR
 33 JAINCOA BEZALACORIC : eta orre-
 33 quin deabru guciac igues emendic aienatu,
 33 ta ondatucodira.

33 Anima fiel guciac , Jaincoac zuri aguin-
 33 duric , zure contura gande , zue gorde , ta
 33 amparatceco : zure elcuetatic Jaunaren
 33 aurtean , ta aren argui eder artan presen-
 33 tatu , ta aguerra beardegu : ona bada , ne-
 33 re anima zuri deiez , zure zai , zure be-
 33 guira non dagoen.

33 Ama Virgíña , San Josef , ta Aingue-
 33 raquin batean , arren alcanzazadazu Jau-
 33 nagandic fede bici , esperanza firme , ta
 33 amorio santu irazaqui bat , nere pecatu
 33 gucien eguiazco damu , ta proposua,
 33 Jaincoaren ontasunagatic , nere anima gar-
 33 biro , zure elcuetan emateco.

33 San Gabriel Aingueruen artean Jaincoa-
 33 ren indar miragarria , zure erremedio , ta
 33 salvacioraco Ama Virgíñari berri onac ecar-
 33 riciniozcana. Ona anima triste bat zure
 33 berri onen bearra daucana. Zure deiez
 33 nago : lagunzadazu , ta tentacio gucieta-
 33 tic libratceco indarra indazu.

33 Curuco Medicu San Rafael mundu one-
 33 tan Bidezco dabilzananen Lagun fiela : arren
 33 lagunzadazu jornada , ta trance onetan ce-

„ ruco bidea utleguin ezdezadan. Itsua nago:
 „ ceruco arguia indazu , eriotza on batequin
 „ baje au ondo eguin , ta arpeguiz arpegui
 „ Jaincoa icustera zurequin igonadin,

„ Angueru Guardaco , Jaincoac señalatu,
 „ ta nere zai , lagun on leiala bezala , paulo
 „ gacietan idilicerana : atoz zu ere , atoz,
 „ ta paulonc estuen onetan zaitu , ta gorde-
 „ nazazu , nere animaz contu ona emateco.

„ Zu , ta beste Angueruac Jaincoaren vo-
 „ rondatea gure oneraco beti eguiten ari ce-
 „ rate. Ay ! Nie ere ori beti eguin banu ! Zu-
 „ re ayisoac artu banitu , ta Zuri beti beguiratu
 „ banizu nere ondoan gau , ta egun ! Ay !
 „ Ta nalacoac , ta ceñ bestelacoac nere pau-
 „ soac , itzac , eta obrac izangociraden !

„ Baña ezagutcen , ta aitortcendet , ta gu-
 „ ciaz damudet. Zuc beste Angueru , ta
 „ Santuaquin , lagundu beardidazu , Jaunaren
 „ misericordia arquiteco.

„ Patriarca , ta Profeta Santu Jaincoaren
 „ arguiac , ta virtutez janciac ! Apostolo san-
 „ tu , Jesus-en Dicipulo , ta munduaren
 „ Maitsuac ! Martiri zuen tormentuaz ceru-
 „ co Coroa irabaticendutenac ! Dotore Ja-
 „ quinsu Fleizaren argui andiac ! Confesore
 „ humill , ta penitenteac ! Virgíña certico
 „ Erreguacaren Esposa garblac ! Cerutar gu-

„ ciac batean, atozte nigana, ordu onetan
 „ ni amparatcera. Jaunari elcazaiozute nere
 „ anima beraren graciaz, ta zuen bitarte-
 „ coz, zuen lagun ceruan betico izandedin.
 „ Amen.

„ Santa Barbara, Jesus maitearen Esposa
 „ garbi, Virgini, ta Martiri mifagari, erio-
 „ tzaco orduan daudenen consolatzallea!
 „ Ona, Eleizacoac dicha andiaz arturic,
 „ zure amparoaren beguira non nagoen.
 „ Laguntzadazu, nere bitarteco gozoa or-
 „ du onetan Jaincoaren amore santuan erio-
 „ tza on bat eguiteco.

¶ Emen biotzaren devocioꝝ Santuari
 elcarçenzaie.

*Fede, Esperanza, Amorio, ta Contriciozco
 actoac.*

E Sangodiran urrengo acto, edo afectoac
 Sacerdeteac eriarri eraguingodiozca o-
 ran, edo ondoen deritzanean. Baña bear-
 renac, eta meritoric andienecoac beti dira
 Fede, Esperanza, ta Caridadeco, edo Con-
 triciozcoac, guisa onetan.

„ O misericordiazco Aita, ta consuelo
 „ guztiaeren Jaincoa! Nere animaco begui-
 „ ac argui itzatzu, eriozaco illuntafunaren

„ lo pisuan erori, edo sartu eznaidin. Zure
 „ fedearen argui golpe andi bat indazu, Jau-
 „ na, zure gauza andi elcuratuenac, edo
 „ fedeco Misterioac, bear bezala, ta zue
 „ naizun moduan, jaquin, adoratu, ta si-
 „ nisteco.

„ Zure graciaz bada sinistendet, nere bio-
 „ tceco fede oso guciac Trinidadeco zure
 „ Misterio miragarriena: Aita, ta Semea,
 „ ta Espiritu Santua: iru Persona distintoac.
 „ Efan naidet: Persona bata ezdala bestea,
 „ ez bada irurac bana. Aita dala Aita, Semea
 „ dala Semea, ta Espiritu Santua dala Espi-
 „ ritu Santua: ta irurac eguiazco Jaungoico
 „ bacar bat dirala. Jaungoico bacar onetan,
 „ ta iru Persona oietan sinistendet: au con-
 „ felatcen, adoratcen, ta biotz guztitic gau-
 „ za guciac baño gueiago amateendet.

„ Sinistendet, Jaincoaren Semea, gu sal-
 „ vatceagatic Guizon eguinzala: MARIA
 „ Virginiagandic jaiozala, padecitu, ta Gu-
 „ rutcean ill, enterrata, Limbora jachi, ta
 „ irugarren egunean errefucitatu, eta cerue-
 „ tara igozala: andic biciac, eta illac juzga-
 „ tcera etorricodala.

„ Sinistendet, pecatuen barcacionaco Elei-
 „ zan Sacramentuac dirala, Fede bat, Elei-
 „ za bat, ta Bateo bat dala, beste gauza

„ Elei-

„ Eleiza Santac eracusten , ta aguintcendiz-
 „ quidan guciaquin , ta onetatic campora sal-
 „ vacioric ezdala.

„ Sinistender Aita Jaincoagan : sinistendet
 „ Seme Jaincoagan : sinistendet Espiritu San-
 „ tu Jaincoagan.

„ Esperatcendet Aita Jaincoagan : espera-
 „ tcendet Seme Jaincoagan : esperatcendet
 „ Espiritu Santu Jaincoagan.

„ Amatecendet Aita Jaincoa : amatecendet
 „ Seme Jaincoa : amatecendet Espiritu Santu
 „ Jaincoa : eta damuder nere biotz guztitic
 „ bera ofenditiaz , bera danagatic.

„ O nere Jaungoico guztiz Santua , se-
 „ culan ofenditu ezbacindut ! O zori gaisto-
 „ co pecatuac , ta pecatuen bideac !

„ O Jaun guciz justua ! Ez arren nerequin
 „ contuetan sartu : bada zure beguietan jus-
 „ turic inor izango ezta.

„ Ay Jauna ! Ichafoco ondar , edo areac
 „ baño pecatu gueiago ditut ! Baña alere zu-
 „ re misericordiaren aldean cer dita ? Ecer
 „ ez. Zure misericordia gueiago , ta neurri
 „ ta contu gabea da. O cer esperanza gu-
 „ cizcoa !

„ O Jaun guciz ona ! Ez niri , ta nere
 „ onari beguiratu , ezpada zure onari. Nic,
 „ orañ baño len , galtcea , ta condenatcea

„ mere-

„ merecinuen ; baña zure Ontafun , ta amo-
 „ rioac ni falyatcea naidu. Magdalena , ta
 „ beste peccariac artucinduen : ea bada,
 „ ona beste bat non datorten : zure amo-
 „ rioan arnazuzu.

„ O zure amorioan betico irazaquia ba-
 „ nengo ! beti zu amatecco , ta zure amo-
 „ re santuan beti erre , ta urtutceco. Eter-
 „ nidadeco bide , ta azqueneco pauso one-
 „ tan gorde , ta falvanazazu , Jauna , zu be-
 „ ti alabatceco. Amen.

*Espiritu Santuari Escari , ta afecto , Eleiza Ama
 Santac eguitendioz sanac.*

„ **O** Espiritu animen Consoladore , amo-
 „ rezco Jaincoa ! Atoz nere nequean
 „ ni consolatcera : Atoz nere biotza zure
 „ gracia gozoaz betetcera. Atoz zure omo-
 „ rezco sua nigan betico irazaquitcera.

„ Atoz pobreen Aita : atoz doaien ema-
 „ llea : atoz biotzen arguia. Zure argui ga-
 „ be nigan gauza garbiric ezta.

„ Nere loiac garbi itzatzu : nere leortasu-
 „ na ece ezazu : nere eritasuna sendaezazu.
 „ Nere gogortasuna beraa ezazu : nere on-
 „ tafuna beroezazu : nere oquerrac zuceni-
 „ tzatzu.

„ Zu

„ Zu cera Consolatce guciz maitea : ani-
 „ maren etorcari gozoa , ta atseguin eguiaz
 „ cerucoa. Zu cera nequeen descantua , es-
 „ tutafunen atsedena , negarretan consueloa.

„ Zu cera Aitaren escuieco Beatza : atoz,
 „ ta zuretzat seÑalanazazu. Zu cera amo-
 „ riozco sua : atoz , ta irazquinazazu. Zu
 „ cera doai gucien Iturria : atoz , ta zure
 „ ur bici orrezaz betenazazu.

„ Zu cera zazpi Doaien Jabea : atoz ni-
 „ gana , ta oriezaz nere anima janciezazu.
 „ Zu cera Aitac Semeari esqueñiricaco Con-
 „ solatzallea , ta Semeac guri emana : atoz,
 „ zure arguiarequin Aita , ta Semea , ta Zu,
 „ Espiritu Jaungoico bacarra , emen ondo
 „ ezagutu , ta zure frutu , ta faria gozoa-
 „ quin , ceruco glorian obeto , ta betico icu-
 „ si , adoratu , ta gozatuzaitzadan. Amen.

*Aita Eternoari Jesu Cristo bere Semearen meritoen
 ofrenda gucizco baliofoa.*

„ **N**Ere Jaungoico guciz justua ! Zure
 „ beguien aurrean : nigan izan aldi-
 „ tequean errespetoric humillen , ta confi-
 „ anzaric andienaz aguertcen naiz. Zure at-
 „ seguin, onra, ta gloriaric andieneco Ofren-
 „ da bat , bere pareric ezduena, nere cul-

„ pa,

„ pa , ta pecatu andigucien desconturaco,
 „ zuri presentatcera : ta oiec zure justicia
 „ aferratu duten becela , aferre on guztiro
 „ quentceco , Seme gucziz Santu onen bi-
 „ citza , pasio , ta eriotzaren Sacrificio one-
 „ quin zure Biotz , ta arpeguia seguru be-
 „ rratu , ta gozaticoda.

„ Beguira bada ondo , Jauna : ta ondo
 „ baicic ecin beguiratucodiozu. Nere peca-
 „ tuen paguan ematendizut Zure Semeac,
 „ nere amorez. Virgíña bere amaren sa-
 „ belean gure araguz janci , ta bederatci
 „ illabetean an egon , ta Belengo Portalean
 „ añ pobre jaiotcean , ta abereen artean
 „ egotean Zuri , Aita Eternoa , iduquicizun
 „ obediencia.

„ Andic zortci egunera , beren Circun-
 „ cisioan , nere salvacioagatic isurizuen odo-
 „ la , ta eguincituen negar preciofoac : be-
 „ re aurtalunean , ta bere bician eramanci-
 „ tuen otz , ta bero ; gosc , ta egarri ; ne-
 „ que , ta icerdi guciac.

„ Beguira , Jauna , zure onraraco , eguin-
 „ cituen Oracio , barau , ta penitencia gu-
 „ ciac , egemplo , fermoi , ta milagro gu-
 „ ciac. Beguira , nola azqueneco afaian,
 „ esan al baño humildade andiagoaz , Apol-
 „ toloai Oñac garbitu , ta nola guc elcar

„sufritu , ta amatu bearguenduen eracutli-
 „cigun. Beguira , zure gustoa eguiteagatic
 „afari artan , Sacramentu Santu amonio pa-
 „regabeaz , gau , ta egun gurequin egote-
 „co eguitzuen.

„Beguira , Jauna , cer laztan , ta negar
 „gozoaquin , Pasio , ta eriotzaco bere Ama
 „maiteagandic despedituzan : Getsemani-co
 „baratzan nola iubider Oracioa eguinci-
 „zun : ta Judas saltzalle gaitoaren laztan
 „faltoa , cer pacienciaz artuzuen ; ta etiaic
 „nola lotuzuten.

„Beguira , Jauna , munduan izandan gatu-
 „ric illumen , ta desdichaduen artan eramian,
 „ta igarocituen neque , desprecio , lotia,
 „ta tratu , pensatu al baño gogorrigoac
 „ta orduan , ta tirrengo goicean Anas , Cai-
 „fas , Pilatos , ta Herodes echeetan , ta bide,
 „edo caleetan eramancituenac : egun arta-
 „co testimonio , afrenta , burla , golpe , bo-
 „fetada , azote , coroa , ta butlazo Erre-
 „guearen soñecoa.

„Beguira , Jauna , Pilatos-en eriotzaco
 „sentencia gogorra artuztieneco areñ Ba-
 „tceco pena , ta paciencia : Bere Gurutcea
 „artu , ta tormentuz , ta lotiaz beteric areñ
 „Calvarioco Mendi lanturañoco precioso,
 „ta paulo dolorceco tusteoac : nere peca-

„tuen

„ tuen carga pisuac Gurutce pean artu , ta
 „ auzpez , baratzan bezala odola ceriola ni-
 „ gatic zuri erregutcen iduquizuen amo-
 „ rioa.

„ Beguira , Aita Eternoa , zure Seme
 „ Cristoren arpegui ederra , orduan nere
 „ culpaquin itlusitua , ta nola iltce gogor-
 „ raz Gurutcean josi , ta gora jasozuten:
 „ ta an quedarrezco vinagre , ta beazunez-
 „ co edaria emancioten : nola bere etiaiac-
 „ gatic , ta nigatic , oracio eguin , ta negarrez,
 „ ta deadarrez barcacioa escatucizun.

„ Beguira nola , bere Ama maitea guri
 „ Amatzat utci , burua macurtu , ta bere
 „ espiritua zure escuetan , Seme onac be-
 „ zala , zuri bere Aitari bezala emancizun.

„ Ea , Jauna , contuetara gatocen. An-
 „ diac , asco , ta chit itfusi beltzac dira
 „ nere culpac ; baña are andiago da zure
 „ Semearen Ofrenda , ta Sacrificio au : one-
 „ tan dago nere esperanza , ta seguridade
 „ guztia. Badaquizu , zure Seme maitea Bi-
 „ tarteco , ta fiadore itenzala : orra bada,
 „ Jauna , nere pecatuen zorra : ta orra ne-
 „ re pecatuen pagu oloa , ugaria , ta ecin
 „ gueiago alacoa. Arrezazu zure Semearen
 „ Sacrificio au , ta quito , Jauna.

„ Aita Eterno , Jaun justua. Badaquit,

„ zure itzaren Jabe cerana. Bada, ecin fal-
 „ tarucoduen zure itz erreal Jaincozcoa da,
 „ zure Semearen Icenean escatendizuguna,
 „ emango diguzula. Onec berac escatcen-
 „ dizu, niri barcatceco: eta nic onen Icc-
 „ nean escatendizut ori bera, ta ematendi-
 „ zut Zure Semeagan pagu gucia, berac ni-
 „ ri, ta neretzat utcididana.

„ Beraren Gurutce santua da nere zorren
 „ pagua, deabruen contraco arma segurua:
 „ Gurutce Santua da neretzat ceruco Atea-
 „ ren Guitza maisua. Onequin, ta onetan
 „ ill naidet: onetan zure Semeac bezala,
 „ onequin batean nere espiritua eman nai-
 „ dizut betico.

Jaungoicoa icusteco descoac.
 „ **O** Nere Jaungoico, nere Criadore,
 „ ta Salvadore! Jesus zure Seme
 „ onen esperanza onequin, zure vorondatea
 „ danean, ill naidet. O nere dichazco zu icuf-
 „ teco egun, eta ordua noiz etorricoda!

„ Egarrac itotcen dan batec iturri fresco
 „ gozo bat nola defeatcenduen: ala Jauna,
 „ nere animac Zu betico ur biciaren iturri
 „ gozoena. Leorrac erdiratcen duen lurra
 „ bezala zure egarrac dago nere anima. O
 „ Jauna, ceruco zure ur bici ori indazu, beñ
 „ betico ase, ta beste gaucē egarrac quentceco.

„ O edertasun anciñacoa, ta beticoa! Zure
 „ arpegui ederra noiz iculicodet! Eracufda-
 „ zu beñ, ta betico naiz dichoso.

„ Ceruco Erregue, ta Jauna! Zure Jau-
 „ regui eder, andi zabal orretara noiz igo-
 „ conaiz? Zure Jerusalengo Eche, edo Eri
 „ eder orretan Eternidade guztiraco noiz
 „ sartuconaiz?

„ O! Nere gorputceco, ta eriotzaco car-
 „ ceta onetatic noiz libratuco ote naiz, ne-
 „ re anima libre, ta ariñ zugana igotceco.

„ O! Gorputz onetatic libratcea, ta asca-
 „ tcea, ta nere Jesus onarequin betico ego-
 „ tea, nola, ta cembat defeateen dedan!

„ Ay! Erbestetua nago lurrean, cerura-
 „ co eguiña nazala! Destierro au noiz aca-
 „ batucoda? Erribestean canta aleguereric
 „ ecin cantatucodet. O cer pena! Ceruco
 „ Aingueruen Canta berri gozo ura noiz
 „ aditucodet?

„ Dichoso, ta bienaventuraduac dira, Jau-
 „ na, zurequin, zure Echean, ta zure al-
 „ dean bicidiranac. Secula gucietan alabatu-
 „ cozaituzte. Zu icusi artean nere anima
 „ triste dago. Zure Templo santuan noiz
 „ sartuconaiz ni? O! An betico Zu adora-
 „ tucozaitut, ta zure Icen santua confesatu,
 „ ta alabatucodet!

„Zu icusi, ta ez goseric, ez egarric,
 „ez doloreric, ez negarric guciago izango
 „da. Milla urte zure aurrean, atzo igarozan
 „eguna bezala dira. O ceñ poçic emengo
 „nequeac eramanditezquean, Zu icusteac
 „gatic! O edertafun gucien eguille eder-
 „rena! Ufo baten, edo Angueruen egoac
 „nort lituquean, egaca bezala Zugana be-
 „reala igotceco, era Zupan betico atfede-
 „teco!

„Atoz, eriotza, atoz ordu onean: atoz
 „nere cateac oieç ascateca, nere centro,
 „edo toquiran ni noan. O nere Jainco, If-
 „pillu ederra! Zure arpeguico arguian ceñ
 „gauza edet miragariac icusi bearra na-
 „goen! Zu, ceran bezala, icusteac da San-
 „tuen gloria bicia. Cerc nauca bada ni lim-
 „bo onetan? Ya ordua badator: betor or-
 „du onean. O eer poza ondo iltcea!

„Ya iltcen naiz, Jauna: ecin itzeguindet:
 „moteldu, ta lotuda nere mingaña: nere
 „beguetaço arguia, ta biotza ere illandu-
 „da. Jauna, zure escuetan nere anima en-
 „comendatcendizut. A Dios, nere aide,
 „adisquide, ta ezagunac. A Dios mundua.
 „Gucioç Jaincoari nigatic erregutu orañ
 „hurrean, guero elcar icufidezagun betico
 „ceruan. Amen.

„ Nere Jaungoico guciz ona , Aita , ta
 „ Semea , ta Espiritu Santua ! Zugan
 „ sinistender ; zugan eiperatcendet : ta Zu
 „ gauza gucien gañean amatcenzaitut.

„ Aita Etenoa : zure Semearen Pasio , Gu-
 „ ratce , ta Eriotzagatic eriorza on bat in-
 „ daztu. Zure misericordiaren bear naiz : or-
 „ ti deitcendiot ordu onetan , ta biotz guz-
 „ titic.

„ Nere argaltasunari zure piedadeaz be-
 „ guirazaiozu trance onetan. Ay Jauna : da-
 „ mudet Zu ofendituaz , ceren Zu añ Ona
 „ ceran.

„ Nere Jesus maitea ! Nora biurtu , Zu-
 „ gana baicic , ezdet. Zure odol preciofoaz ba-
 „ liatu naider , salvatceco. Misericordia nizaz.

„ Damudet, Jauna , nere culpa guciaz , ce-
 „ ren zure ofensac diran : damudet malla bider,
 „ ceren gauza gucien gañean zuri na : d zudan.

„ O ! Nere biotz au zure amorio garbiz
 „ irazaqui ta balego !

„ Infernucoc esaiac galdu nai naute ordu
 „ onetan. Ez arren , Jauna , ni utci : libran-
 „ zazu ; nic zurea izan beardet. Zu amaten
 „ zaitut.

„ Pecataria izan naiz : eguia da , Jauna. Ba-
 „ ña nere gaitz guciaac baño zure Ontafun , ta
 „ misericordia andiago da.

„ Virgîna MARIA Jaincoaren Ama Gu-
 „ rucearen oñean zure Semearequin igaro-
 „ cin duen pena ta doloreacgatic , lagun-
 „ tza dazun , ta zure mantupean betico ar-
 „ tunazazu.

„ JESUS : Jesus milla bider. JESUS, MA-
 „ RIA, ta JOSEF orañ, ta beti nere biotcean,
 „ ta animan izanditeala.

„ Jesus nere Salvadorea : izanzaite nere
 „ JESUS, ta salvanazazu.

„ San Josef bedecicatu gozba. Non cera,
 „ nere Aita martea ? Atoz niti laguntzera , ta
 „ zure beso bedecicatuetan nere anima artcera.

„ Aingeru Santuac , zuen beguna nagoi
 „ atozte laster ni libratcera.

„ Nere animaren Eguillea : zure escuetan
 „ nere espirtua ematendizun.

„ Ama Virgîna MARIA : Ama graciaz-
 „ coa , Ama misericordiazcoa , et sai gaito-
 „ tic libranazazu , ta ordu onetan zuegan ar-
 „ tunazazu.

„ Aita Eternoa : ez nere desdichai beguira-
 „ tutezpada zure Semearen arpegui , ta Bro-
 „ tzati. Argatic misericordia guizazu.

„ Damudet , Jauna , Zu ofendituaz , Zu
 „ ceranagatic. Misericordia.

„ JESUS : Jesus beti nere biotcean : Jesus-
 „ egan nere biotz , ta amorio gucia.

JESUS, MARIA, ta Josef, Joaquin, ta Ana, atozte gucioe nigana.

Jesus orañ, ta ben baliadaquidala. Jesus izan bedi nere esperanza, nere consuelo, nere amore, ta nere gloria bicia. Ori, nere Jesus, zure anima au; ori Jesus, zure espiritu au, espiritu guciaquin zu beti alabarceco, ta zure misericordiac beti cantatecco. Amen.

Nere Jesus ona; zure Bitorza idiquizenduen ni or artecco; or sartu naidet seculaco; or artu nazazu betico.

Sinisten, ta esperatcondet zugan; ta zugan nere amorioa betico. Amen.

Onelaco afecto bici laburren artean, aleguñaz, il bearda. Jaunaren Ministroe badaquí, beñ batzuec, guero bestea, banaca, ta soleguz eragun beñ dñala; ilteen dagoenari, biotcean orieo ezarteco lecu, ta arsedena emanaz: eta ondo aditcen ezpadu azquenean, ez belarnietatic, baicic buru gñetic Sacerdoteac erari itzegun beardio, obeto adierazorceco. Eta oneraño da ilteen laguntceco Egercicioa.

§. **ERIAQUIN DAUDENAC EGWIN BEAR-**
durona.

GAirza lucea danean, ascotan eria icuf-
 tenda etfiric, ta esandan bezala ondo
 iltecco prestaturic. Erremedioric ezduenean,
 gualdica badere, ill bear: luzaro irauten afa-
 co icustendira: ta onelaco Cristavaquin, dem-
 boraz, Jaincoac naiduen bezala q baliarce-
 co; aiequin daudenac; cer egwin beardu-
 ten, esan naidet.

Lendabiccico avisoa da: ala echecoac, no-
 la eria icustera datocenac, ori consolatceco,
 ta animatceco, gauza onac baicic inolaco
 moduz esan bear ezdiote. Munduco jolas
 bano, alferricaco clamelac, guezurrezco
 ipui, edo contuac, inoren bicitza, ta adi-
 tendiran deldichac utci, ebaqui, edo suf-
 traetic atera beardira, ta gassoari orrelaco-
 ric ez eraman, edo contatu: infernucio gau-
 zac bezala, orrelaco jolasac gueiencan, ta
 gucientzat gaitz andiac oi dacarcite.

Bigarrena: Jaincoaren bildurra duten Cris-
 tavac, era artan eria dagoencan, izango
 diran uste, edo esperanzaquin enganatu bear
 ezdute, ascoc bezala esanaz: Orandic fen-
 datur, ta ara, ta onara joangocera: jaiqui,
 ta onelaco gauza eguingodezu: eta onela-

co beste eroqueriac. Era origucia, edolaric:
JAINCOAC NAL BADU, esangabe. Or-
 relaco guezurac baño, obe da, fede, ta itz
 onaquin eria animatcea, Jaincoari ofafuna,
 conveni bazaio, escatoera, ta ezperen aren
 escuetan bere ofafuna, ta vorondatea ifintce-
 ra. Beste origucia dembora gaizqui, edo cal-
 teaz galtcea da.

Eri alco gaitz lucean badaquizu nola dau-
 den? Bada orrela etfinc dagoen eri bacoi-
 tza **ERIO BICIA**, edo **BICITZA ILLA**
 dala, deritzat: ta ala gueldica hadere beti
 defeguiñaz dijoa. Cer provechu bada orre-
 lacoari eguingodiotere zure berntsuqueria,
 guezur, edo munduco conu eroac? Oier
 aienatu beardita. Orretaco, ta gasioquin
 beardan bezala jarduteco, izqueta, edo con-
 versacio, santuen gaia, Dotrina, Egemplo,
 ta Confidencio onaquin eman naidizut.

Gucien asiera izan bedi, ez nereca, ezpa-
 da Espiritu Santuaren consejua: ilteen dau-
 denac ondo icasteco, edo illetaco echera
 joateco deia. „Melius est ire ad domum lac-
 „tus, quam ad domum convivij. Conabi-
 „teco echera baño illetaco echera joan obe-
 „dala. Cergatic ori? Espiritu Santuac eran-
 „zutendu: ceren lutoco echean guizon, ta
 „andte guciem azquena avifatcen, edo icuf-

„tendan : eta biciac , illa icusi , ta guero cer
 „izango dan pensatcenduen : in illa enim finis
 „cunctorum admonetur hominum , & vi-
 „vers cogitat , quid futurum sit. „ Onen ga-
 ñean itzeguureco , guciac daquiten , edo ja-
 quin bearduten provechuzco.

Eriotzaren gañeco Doctrina.

BEguiz icustendiran gauzaz gañera , fede-
 co Articulo asco Eriotzan icusi dirza-
 quegu. Aita , oriee ceni dira ? Lenena : fe-
 deac eracustendigu ill bear degula. „ Statu-
 „tum est hominibus semel mori. Jaincoa-
 „ren Leguea da , gucioc ill bearra. Hebr. 9. „
 Bigarren articuloa da : nola gauza guciz ciet-
 toa dan , ill bearra : ala , ta añ ciettoa da,
 beñ baicen ill bear ezdegula. Eriotza ciettoa,
 ta bacarra. „ Semel mori. „

Irugarren articuloa da : finisten , ta icus-
 tendeguna , jaquin beñ ill beardegula , baña
 noiz , non , ta nola ezdaquigula : „ Nescitis
 „diem , neque horam , die Jesu Cristo:
 „Eriotzaco eguna , ta ordua ezdaquizate.
 „ Matth. 24. „ Ill bearra badaquizu : noiz,
 ta nola ezdaquizu. Ill bear , ta beñ baicic
 ez ill bear , ta guchien ustedanean benico ill
 bear. Iru fedeco eguia guciz arrigatriac.

Laugarren gauza da : Eriotzaren Leguea

gu-

gucientzat, ta peccatiaren ondorengo pena dala. Ala ilcen dagoen bat icustean, denitzat, Jaincoaren justiciac sententia emanic, borroaren elcuetan bezala, erioaren atzaparretan, trite ori daculdala: ta burruca deseguin: ta munduco gauza gucientzat ecerecerra, eriotzac biurtcenduela.

Bostgarren gauza da: eriotza berez, ta beregan, pintarcen dan beceñ gauza gogor, edo izugarria ezdala. Nola nai dala, eriotza hera eguiaz, edo anima gorputcetie irtetea, puntu, edo instante batean igarotcenda: guerooa, edo orren ondorengo da lana, ta contua. Ala, eguia esateco, zure eriotzaren baño, zure bicitzaren bildur gueiago beardezu.

Seigarren gauza, edo fedeco articuloa da: Eriotzaren ondoren, Jaunaren Juicioa, ta bicitzaren beticoa sententia dala: „ Post hoc „ iudicium. „ Era sententia ori eternidade dichoso, edo eternidade desdichadu bateraco erremedio gabe emangodizula. Oiee dita, eriotza mutuae gure gorputceco, ta anima, co begietatic gucioi eracustendizquigun gauza ciertoac. Ta orañ orietatic zuc, etanic cer aterabeardegu?

Emendic atera beardan-frutua.

ERiotzaren alderago gatorcen, ta emen eguia chitez izugarti bat modu alcotan iculi oidana, gure oneraco icalicodegu, eta guzaz cer izanditequean. Eriotza au alcorenzat supitoan, bat batetan, edo beñgoan izan oida: ta orietatic alco ondo, ta beste alco gaizqui ilcendira. Batzuec ongui, ceren ondo b cieiran, ta eriotzac Jaincoaren gracian arquitecendituen: onela ustez ustegebe Santu alco ilcendira. Beste alco gaizqui, ceren gaizquiro biciciran, ta eriotzac peccatjan arrapatucituen: ala da gauza jaquiña, peccatari alco guchien ustezutenean ill, ta condenatudirala.

Cer erremedio bada, Aita, edo cer consuelo? Zurejain neretzat beste erremedio ric eztago, espada bereala, edo bertatic, orduan naicodeguna, eguitea: esan naidet, bicitza bertia, bicitza santua: onequin bil daretatic libratu, ta betico seguracengue ra. Justu bat, non nai, noiznai, ta nola nai, beti ondo ilcenda, batbatetan illa gueratu arren: ceren Jaincoaren gracian, Jaincoaren adifquide, Jaincoaren Leguea, vorodatea, ta antorioa bere biotzaren erdian daucala, bere Jabe maitearen besoetan errotcendan.

Pecatari bat contrara nonnai, noiznai, ta nolana, gaizqui orrela dala iltcenda; ceren Jaincoaren delgracian, Jaincoaren etiai, ta Jaincoaren Legue, ta amorio gabe, peccatua animan daucala iltcendan. Pecatari alco, justuac ere bai, Sacramentuac arteco lecu gabe iltcendir. Beste peccatari alco, justuac bezala Sacramentuac arturic. Baña justuac, beti bezala, oriee ondo artu ta; ta peccatariac bician bezala, eriotzan oriee gaizqui arturic: ta bicitza nolacoa, eriotza alacoa.

Munduarequico icustendan onetan eztago gure dicha. Eriotzaren fuertea bicitzatic gucienean oidator. Sacramentuac demboraz artu, ta Santo Cristo batequin negar alco eguitean bacarric eriotza ona eztago: lenagotic dicha, edo desdicha oidator, icusidiran egemglo ascoc eracusten digutenez. Ala Indietaco Apostolo San Francisco Xavier bat Gentilen erri, edo basoan, eta arcaicen artean, bacarric, Sacramenturic gabe, nore lagundu etzuela, ta desamparaturic iltzan, baña aren anima Ainguernac cerura eramanzuten, ta Santu añ miragarti, nola mundu guciac daquien, Jaungoicoac eguinzuen. Contrara San Brunoren bicitzati contatecendan, aren lagun; ta Dororo famatua, Parisco errian, Sacramentuac arturic, lagun alco-

ascoren artean iltzan; baña berec esanzuen bezala, condenatuzan, ceren gaizqui iltzan.

Ala lenago San Pablo Lenengo Ermitañoa bacarchoric bere eremu, ta arcaitzpean iltzan, ta aren anima, San Antonio andjac icufi, ta contatcendu, nola puntu artan, Santu, ta Aingueruen artean ceruan sartuzan. Contrara, berroguet Martirietatic bat, edo oien laguna, aimbeste Lagun Santuren aldean, fedean saltatu, ta gaizqui ill, ceruco Coroa galdu, ta condenatuzan: eta atezai cegoena, gentila bazan ere, Martirien Coroa icufi, Jesu Cristo confesatu, ta Martiri iltzan.

San Alejo bat, alacoric munduan ezbaliz bezala, bere echean, baña bere echecoac aztu, ta utcitic, escalapean bacarchoric iltzan; ta puntu artan aren anima zorioncoea Jaunaren gozo, ta gloria bician sartuzan. Gure necazaricho pobre ascorequin ori bera nerequico igarotcenda. Bitartean, cembat Erroman ilcociran, ta orañ egunoro andieche orietan, beren erregalozco oietan, lagun ascoren artean iltcendira, ta puntu artan infernietan ondaturic, Lucifer-en oñazpian arquitecendira! O Jaungoico eguiazcoa! O mundu guezurrezcoa! Ta au iracurten, edo enzuten zauden Cristava, orañ iltcen baciña, zure eriotza noraco izango litza-

litzaque? Zure anima norá joangolitzaque?
 Ondo ill naibadezu, Zure bicitzari beguir-
 zaiozu.

§. **ERIOZTA GAISTO, TA ONAREN**
Egemploac.

CElo andico Misionero bat inauteriaco
 arrafaldebatean eriotza gaisto, ta uste-
 gabecoa predicatcen afizan, ta elanzuen:
 bearbada zuetatic bat biar autsa artcera alle-
 gatuco ezda, edo lenago ilcoda: ala ezda
 cer fiatu, ta ez ordu batean ere pecatuari
 ter egon. Guizon bat, chit estadu gaistoan
 luzaro bicizana enzuten cegoen: ta Sermoia
 acabatu, ta aren pauso charren, ta peligro-
 aren berri ondo cequien lagun bat elaten
 aficitzaion: ala fede, adisquidea, eguia an-
 di, ta bearrac Predicadoreac elan baidizqui-
 gula: badaquizu, guizona, infernuco locaitz,
 ta peligroan urharequin zaudela: beguir-
 ondo, ta aviso onequin bide gaisto ori urci,
 ta Jaincoana, eriotza datorren baño len,
 biurzaite. Baña guizon galduac, Predicado-
 rearen, ta bere adisquide onaren esanac ecet-
 ran etceucateciela: Quen ortie elancion: oie-
 rio bada, Jaincoaren misericordia andia de-
 zu: Predicadoreac gu icaratceagatic ortela-
 coac

eoac eſtatendituzte. Baña orren laſter , ta bereala ilco ez alguera. Orañ ilceco , ondo ez nagoela badaquit ; baña ara aſte ſantuan andre au uticodet , ta confefio on bat eguin , ta ſalvatu uſtedet.

Onela laguna utci ; ta echera joanzan : ta orra non gau erdian , bere andre , edo demonio orren ondoan cegoela : Ay ! Au cerda ? Argui bat , urlia , laſter ceartzu. Laſterca arguiarequin biurtuzaneco , guelan ſartecan : Ay eſtu illon bat enzuenzuen : Adio urlia : ta ſartu , ta odoleran irabiaturic illa arquituzuen. Ta aren anima ? Orra puntu batean , andre , edo deabru baten aldetic inferneco gucien ondora. Orañ zure bicirza gaitoan ſiazaitetz zú : etcerala bereala ilco : guero Jaincoagana biurtucocerala : arc ere ori cion , baña biurtu etzan , ta pecatuan ilzan : arc erremedioric eztu , zue bai. Zure erremedioa da penitencia bereala eguitea , bimoto du berri ſantu bat bertatic aſitcea , ura bezala uſte gabe , ta gaizqui ill etzaitcan.

Eta orañ eguia oiet aditcen , cembat dande pecatu mortalean , ura cegoen bezala ? Cembatec ardura gabe , ta alacoric ezbaliz bezala , aren guifa , burla eguin , ta guero-co utcinaidute ? Cembat pecatuan , ura bezala , lo egaitera aifa joangodira ? Cembat

gau onetan, ura ordian bezala, infernuko illiti izangodira? O ondoren icaragarriac, baña eguiazcoac! Arc, orañ zue bezala, etcion, guertatueo ercitzaiola? Orra, bada, nola guertatucitzaion. Pecatu mortalean zaude, ura bezala? Bada demonioen leizazulo, edo toquia cerade. Norc daqui ari ordian bezala, gau onetan zuri anima ateracodizuten, Cristoc Evangelioan dion guisa: „Stulte, hac nocte animam tuam repetunt á te.„ Jaincoac permiti ezdezala, baña zuri nai ezdaquizula. Ara bici santuaren saria, ta eriotza guciz gozoaren.

EGEMPLOA. Au escribitcendedan eguna da Jesu Cristo ceruetara igozan egun guciz alegrea, edo aren Asensio miragarriaren eguna: Ta Asencio eganeco lecuán bertan Egemplo zoragarri au guertatuzan: ta ala Asencioo aurreneco Sermoiean, edo gaur bezala San Bernardino guciz devotoac contactendu. Jaun guciz noble, ta bere biciera santuaz are prestuago bat izanzan, ta bere demboran, egunoro, ta Jesu Cristoren amorioz beteago: obraquin biotceco amorio santua obeto eracusteco, devociozco erromeria bat eguitea pensatuzuen. Bearciran gauzac prestatu, ta bere errespetoari ondo egozquion lagunac artu, ta Jaun virtuoso

ori Gerufalen, ta Erri santuetaraco biajean
jari, ta Ontci batean sartuzan.

Jaungoicoa, leortean bezala, ichtafoan
bere biotcean, nola ceucan, arc ontcia go-
bernatu, ta Jesu Cristoc gure salvacioco
Myfterioac obratucituen lecu, edo Palesti-
nara chit ondo allegatuzan. Au Jainari ef-
querraē emian, ta bere devociozco Pauloēn
Egercicioa obeto asitceco, bereala, ta lenen-
go piedade, ta amorio guciaz confesatu, ta
comulgatu, ta prestatuzan. Nazaret derit-
zan Erri dichosotic bere bisita afizuen. Emen
gure Peregrino devotoa, munduan feculan
eguindan obra, ta milagrotic aundiena, be-
re fede, ta amorioaz pensatcen jarrizan: ta
nola Jaungoicoac, Angueru San Gabriel
Mandatar bialdu, ta Maria Virginiari berri
onac emian, ta Jaincoaren Seneca gure at-
guiz janci, ta aren sabel garbian Guizon
eguin, edo Espiritu Santuaren graciaz En-
camacioco Misterioa obratu nai izanzuen: ta
Ana Virginiaren Baiezcoarequin Jesu Cristo
aurchiqui, ta Jaungoico andiaren Sortce,
edo Concepcio adoragarria eguinzuen.

Penfamentu onetan bere biotza ceruco
arguiaz berotu, ta Jaun devoto onec gure
Jaincoaren ondo gabeco Ontafuna adorat-
tenezuen, ta gu pecatutic libratceagatic Gui-

zon eguin ; eta gure salvacioco Misterio,
gucien asiera, ta gure Ofasunaren, ta Ja-
quintafunaren Arbolaren zorioneco sustraia
nola zan: eta hurrean au aldatu ezquero, Jesu
Cristoren beste Pauso, marabilla, Pasio, ta
Eriotza, berez bezalaco Encarnacioco Ar-
bola onen frutuac cirala.

Andic Belengo Portalchora igarozan : ta
ecin erraz esanditeque, gure Errones de-
votoac an igarocituen ceruco gauzac : negar
gozoz an biotza defeguitencitzaion, Jesus
Aurcho gozoac an eguincituen negarrac icu-
firic : batean seascan trosatu, ta etcinic, bes-
tean bere Ama Virginea maitearen besoetan
beguiratcencion, ta bere animaco milla mu-
su, ta laztan aren on sagraduai eman, ta Jain-
cozco Aur Jesus, bere gañean iduquizuen
lurra, ta autsa bere negarraquin naste mi-
lliscarcenzuen.

Belendic, ondo aspertu gabe Betaniara
joanzan : ta an Jesu Cristo, Jordango ibai-
ean eranci, ta San Juan Baptistaren elcutic
bateatcen bere fede arguiatz icusi, ta gure Pe-
regrinoa ere eranci, ta Jordanen sartuzan:
an bere burua garbitu, ta ur artatic edanzuen:
Jesu Cristo, ta aren gañean ufoaren figuran
Espiritu Santua bacecuzan bezala, ta Aita
Eternoaren deia : „ Au da nere Seme chitez

„ mai-

„maitea, ceñean nere atseguina dedan,“
aditten bazuen bezala.

Betaniatic Eremura jarraitucion : ta an
Salvadoreari beguiratcencion berrogei gau,
ta eguneco barau andia ateratcen, ta Sata-
naf-en tentacioac garaitcen, ta guero nola
Aingueruac janari miragarriac fervitcen, edo
ematenciozcaten. Andic Tabor-co Mendi
altura igozan ; ta an Jesus bere gloria, ta
edertasun arguian icusi, ta adoratuzuen.
Emendic Jesus bere Maitsuaren ondoren Sion,
atceneco afaria eguinzuen lecura joazan.
Bere animaco beguiatz Jesus belauico bere
Discipuloai onac garbitcen humildadez, ta
amorioz beteric ceritzan icusten cegoela, eta
guero bere Biotceco naiera, edo cariño gu-
ciaren alarde eguiten, ta Eucaristiaco Sacra-
mentuan bere burua, edo Jaincozco Gor-
putza ematen.

Andic Gesemanico Baratza, edo Hortu-
ra jarraitucion, ta bere biotza amorez, ta
dolorezco negarretan irtucitzaion, Jesus
amorosoa gure pecatuacgatic odolezco icer-
ditan, antiaz beteric, cijoala beguiratu, ta
icustizuenean. Guero preso artu, lotu, ta
Gerusalena eramanzutenean, aren ondoren
discipulo ona bezala, Paulo gucietan ibilli-
zan. Biotceco pena gogor estuaz alde gucie-

tara nola arrastaca ceramaten bere barrenean beguiratcencion: Anas, Caifas, Pilatos, ta Herodes-en aurrean, azotez, atanzaz, chistuz ta burlaz beteric, Erri guztiac Barrabas baño guchiagotan artu, ta eriotza eman naziola; azquenic sententia Pilatos-ec eman, ta gure pecatuen carga pisua Gurutcean artu, ascotan auspez eroriaz eijoala, nola Ama Virgüña bere Ama maitea dolorez gucia josiric topatuzuen.

Devociozco Proceso triste onetan Calvarioco Mendira igozan, eta an Gurutcean itce gogorraquin josiric gure eguiazco bicitza, edo bicitzaren frutua Arbola artan icusiten, edo contemplatcen jarrizan. Jaincoaren Gorputz sagraduari, ta aren odolezco iturriari beguiratcencien. Ama Virgüñagana biurtu, ta aren Biotz ederra czpata zorrotzaz josiric, ta penaz, ta lutoz beteric icusifi, ta gure Peregrinoari berea pulcatcen citzaion. Semeagana berriz biurtcenzan, ta zazpi Itzac onen aotic aditcencituen, ta orietan eracusticigun amorio paregabea bere biotcean sentitcenzuen: itceco trancean, ta gueroenean burua macurtu: ta illic icusizuen. Ill ezquero lanzada emanciotenean, gultza batequin idiqui ta bezala, Jesus-en Biotz amorosoa icusizuen: ta Gurutceic jachi,

chi, ta Ama maiteaten ecin esanalaco pena,
ta nola obi berri batean Semearen Gorputza
fartuzuten.

Gure Erromesa ara joanzan ta beguiac
iturri bi eguñic, ta biotza pena gozoz de-
seguñic obian fartuzan, ta bere Mailuare-
quin an jolizan. Irugarren egunean berare-
quin piztuzan, ta Emauf-co Discipuloaquin,
ta beste igarociran gauzac icusicituen. Ber-
rogei garren egunean, Salvadorearequin
Oliveto Mendira igozan, eta nola Jesus en
Alcensioa lecu onetan izanzan, aren on sa-
graduen señalear icusicituen, ta amorio ira-
zaqui batequin biotza erretcencitzaio la, mi-
lla bider negar, ta suspirioz deleguñaz, aien
gañera erortcenzan. Guero bere juntezco
amorio guciaren indar, ta aleguñac puntu
batean bezala bere biotcera beregandu, ta
bildu, ta beguiac, ta befoac cerura jaso,
ta : O Jesus! esanzuen : O nere Jesus go-
zoa ! Ya lurrean, non Zu billatu, nora Zu-
ri jarraitu eztaquit, Jauna. O Jesus maiteal
O Jesus, nere Amore, ta nere on gucial
Nere, ta zure biotz on arren emaiozu, Zu-
ri oran cerura jarraitcea ! Itz oiequin añ ta
onen tiro andia amorioac biotcean eguincio,
non golpe artan, bertan, ta beñgoan bere ani-
ma cerura bialducion, betico an bere Amore
ederra icusi, ta gozatcera. Bere

Bere Lagun , ta Criaduac zori oneco amatzalle au illa bezala erorten icusizute-
nean, accidente edo ustegabe onequin , Me-
dica bati lasterca otseguincioten , ta onec
icusi , ta illa cegoela elanzuen. Ta obeto
juicioa eguiteco , cerc ala Guizon ori ill ote-
zuen , aren biciera , umore , ofafuna , eger-
cicio , ta orrelacoaz galdetuzuen : ta elan-
cioten , Peregrino ori chitez Jaun andi , be-
rez manua , suave , beraa , ona , ta gozoa
zala , ta Egercicio santuetan , ta are gueia-
go Jaincoaren amorean chit irazaqui , ta ar-
dore andicoa. Bada , añ seguru , Medicuac
elanzuen , gueieguizco amore orrec biotza
erdiratu , ta bicia quendudio : ta beguiz eguia
au icusteco , laietia idiquierazo , ta amarez-
co biotz bizarro ori erdi bi eguñic , ta JE-
SUS NERE AMOREA , escribituric bere-
gan ceucala arquituzan. Ta orra Amorioac,
beste causa gabe , anima ura cerura bialtee-
co , Eriotza onareh officioa nola eguinzuen.

Santu asco amorioac onela acabatuditu.
Serafin umano , edo lurrean ceruco amo-
rioac beste guizon , ta Jesu Cristoren antz,
edo imagina bicia , Jesusen Llagac artu ez-
quero , San Francisco eguinzuena , lurrean
ozta bicizan ta amorioac beti ceruan bicitce-
co iltzuen.

Virgiña Santa Juliana, San Alejoren illo-
ba, iltceco cegoela, ecin argalez Comunioa
artu, ta Sacerdotearen elcuetatic ostia joan,
ta Santaren biotcera amorioac eraman, ta
amore santuac iltzuen.

Virgiña Santa Clara Montefalcori amorio-
ac biotza erdi bi eguin, ta gaur icustendan
bezala, Trinidad guciz Santuaren, ta Jesus
gure amorearen Palioco señale, edo inlig-
nia ederraz betezuen.

§. DEMBORA ONDO PASATCECO, BESTE CON-
sideracio santuac.

NEcazariac ondo iltceco, ta salvatceco,
beste andi ascoc baño, cer eguin gu-
chiago dute, edo aifago daude. Eguia onen
restigu ona da, ala bicitzan, nola eriotzan,
San Isidro Achurlaria, Santa Maria dela Ca-
beza, bere emazte, Aldareetan Eleizac ifi-
ñiduenarequin. Oiec Madriden beren bear,
ta nequeaquin, beren Nagusia, ta are obeto
Jaungoicoa servitcen, Corteco andi, ta Er-
regue ascoc baño quezca, ta peligro guchi-
agorequin, bici, ta ilciran, icusicodezun
bezala.

Baña Emperadore, edo munduaren Aguin-
tari elan oidiranen Historiac estatendigutena

gogora ecañri, ta eguiac balio bearbadu et-
 razqui esangodegu, oriee baño desgraciadu-
 goric, sortu, ta jaio eztala: orien bicieta
 arrastatu, fosegugabe, ta zorigaistocoac pa-
 reric eztu, ta orien eriotza mota tristeac
 ecin lastima gabe iracurriditezque. Gaur Em-
 peradore andi, ta biar esclavo billau icusten-
 ciran. Ta orregatic ere: O mundu zoro itsua!
 Ori beguiz icusi ta ere, Aguintari orrela
 izan naizutenac baciran. Gaur Emperadore
 batari bere soldadu batec chit cruelquiro bicia
 quēdu: ta Erallea bera Emperadore eguitenzā,
 edo zuten; baña oni biaramonean beste ba-
 rec anima ateratecencion, ta onela cijoacen,
 ta bata bestearen ondoren, aco infernue-
 tara joanciran.

Eguia da, oiee Gentil itsu, edo abere,
 Jaincoaren fede, ta guizonen legue gabe,
 orrela bici, ta illeciran. Nongo necazanche
 prestu garbiac bere bicieta, nequezcoa bade-
 re aienarequin trucacoluque? Norc aien
 aguinde, edo asiera eroa aien azquen gais-
 toarequin naicoluque? Baña goazen Jaincoa-
 ren Gende, edo Pueblo maite, edo escogi-
 tuari ondo beguirateera. Oien Erregueac
 Jaincoaren Legue jaquiñ, ta milagro andia-
 quin ceustena, ceucaten: eta orrez batean
 bicieta fantu bat eguin, ta salvatu bearzu-
 ten.

ten. Baña Erregue orietatic cembat ondo bici, ta ondo illiciran?

O contu larri, ta arrigatria! Escritura Santutic ateratcen deguna, iru Erreino izancirala. Bata amabi Tribu, edo Gendeena, bestea Juda-co, ta bestea Israel-co Erregueena. Lenengoan, Saul aurreneco Erreguea condenatuzan. David salvatuzan, eta Salomon-ez cer eguinzan ezdaquigu. Judaco Erreguac, host salvatu, amairu condenatu ciran: ta beste biac nora ciran ezdaquigu. Israel-co Erregueac izanciran emeteci, ta emeteci diranae condenatuciran. Ta Erreguiñac? O berri illun tristea! O zori gaitoco andreac! Milla Erreguiña, edo alcoz guciago Fedeco Libru santuac contateen dituzte; baña gucietatic alasse baçar bat Jaincoarenic, aleric santaric, bat ere salvatu zanic. Escritura sagraduac cõtateen ezdu. 3. Reg. 11.

Orañ bada: gure Euscaldun pobrechoen artean, alaco Erregue norc izan naicoluque? Inorc ere ez. Egun guchico Aguintari emen, ta deabruen elclavo berico infernuan. Ta emengo andre onen artean alaco dicha gabeco Erreguiña ceñec izan naico luque? Batec ere ez. Egun batzuetan beren gurari eragabeac cumplitu emen, eta guero berico tormentuac infernuã nai ta nai ez sufritu. Gu-

re guizon prestu, ta andre garbiac beren po-
brezan, Jaincoaren Leguea beren biotcetan
gorde, paquean bici, ta ill, ta guero secu-
laco delcansu, ta glorian, San Isidro, ta
Santa Maria bete emaztearen lagun izan
naiagodute.

§. SAN ISIDRO, TA SANTA MARIA.

SEnar emazte santu oiec beren bear, ne-
que, ta icerdiaquin, baña ceruan beza-
la, chit paquez, ta Jaincoaren, ta beren ar-
teco amorio andian bici izanciran. Iban de
Vargas, eta beste Madridco Jaun biren lur-
rac Isidro bere contura artu, ta erabillici-
tuen, baña bere artu emanetan beti zucen,
leial biotz, ta escu garbiaquin. Ta au da
necazari onen virtute señalatu, ta Cristau
arteraco chitez bearra. Nagusi biaquin ma-
rabilla andi atco Isidrori guertatu, ta igaro-
citzatizcan. Baña favore oriec Jaincoagan-
dic merecicceco.

I. Isidro goicean goiz jaiqui, ta Eleizac
bisitatcera, Mezac enzutera, ta Ama Virgi-
ñari encomendatcera beti joatenzan. An
Jaincoa adoratu, ta esquerrac eman, ta be-
re biotz gucia, edo pensamentu, itz, obra,
ta nequeac ofrecitenciozcan. Ta, zuc
ere

ere necazari ona au goizoro bearrera baño
 len, beti biotcetic: Nere Jesu Cristo Jau-
 na, Oracio, edo Contricioco actua efanaz,
 eguin beardezu. Santuac guero Meza bat, bi,
 edo gueiago devocio andiaz iculi, ta adora-
 tcencituen: ta Ama Virgñari erregutcen-
 cion. Zue ere, Nere Jesu C. J. efan, ta egun
 artaraco propositu firme bat eguin, ta iru
 Ave Maria, zu, ta zure echecoac Ama Vir-
 gñari encomendatuaz efanitzatza: ta zure
 espiritu, intencio, ta gogoaz Meza gucie-
 tan presente baceude bezala, Jauna ado-
 rezazu.

II. Jaungoicoarequin onela foseguz, de-
 vocio, ta amorio guciac goizoro cumplitu,
 ta bere bearrera Isidro joatenzan. Baña, ò
 guie Jaincoaren contu, edo providencia, ta
 favoreac! Jaquñez barzuec Santuaren Na-
 gusiari efancioten Isidro bearric eguiten et-
 zuela: ta orra Isidro Jaunarequin Elizan ce-
 goen artean, onen Nagusiac languille obrac,
 edo Ainguervac beren idi uztari zuri ga-
 lantaquin pocie soloan bear eguiten, arritu-
 ric icusituen: ta andie aurtera Isidro gueia-
 go estimatu izanzuen. Orra Jaincoaren saria
 mundu onetan ere justuac nola artcendu-
 ten. Bitartean aren emazte Santa Maria, eche-
 co gauzai cobru eman, ta senarra bezala

obra onetan , Ama Virgiñaren , ta Santuen Ermitac garbitcen , apaintcen , ta arguia ipintcen ibilli oizan :

Baña , nola ecin icusia , ta guezurra munduan añ sobra dan , salatzalle guezurtiac , San Isidro bere nagusiarequin bezala , Santa Maria ere bere lenarrarequin gaizqui ipiñi nai izanzuten . Baña Santuac eguia beguiz icusi , ta salatzalleai eracusteco , oiequin beguira cegoela , mirari andi bat igarozan : Santac , bere devociora cijoala , ibaia pasatu bearzuen : otretaco ciñatuzan , eta beste zubi gabe , bere mutilla urtan bota , ta aren gañean , alaco ibairic ezbaliz bezala , arguia , ta olio charroa eñcuan cituela igarozan . Milagro au beguiz icusi , ta guciac Jaincoa alabatu , ta Santari paquean betico utcicioten .

III. San Isidro , bere icerdizco pobrea bazan ere , Santa Maria bere emazteari , larumbat , edo zapatu gucietan , Ama Virgiñaren icenean , ta amorioz , lapicoa pobreenzat eraguitencion . Añ fede bicia , ta añ confianza andia Jaincoari bere obretan eracustencion , nola Santuaren bitorz garbi , ta inocenteac marabilla ascotan aguertuzuen . Zorroarequin errotara cijoala , campo , ta bide gucia elurrez beteac icusi , ta ufo , ta chorichoac goleac jiltcen , ta Jaincoari jannaria

naria elcatcen : eta Isidroren biotz beraac ori ecin eramian , ta elurra quendu , bidea garbitu , ta combidatcencituen : atozte , chorrichoac , atozte : orizute jaten , ta garia ugarri bota , ta elatencien : Jaincoac ematenduenan , gucienzat ematendu : ta orretara orrela joan , ta Santuaren zorroa beti betea arquiteenzan.

Santu onen fede bici au ondo icusizan , ta milagro andiaquin. Beñ batean campoan ceudela , Nagusiari egarri andi batec eman , ta Isidrori elancion. Orduan Santuac bere aculuaz lurrari golpe bat eman , ta elancion: Bada , Jauna , Jaincoac naizuenean emen ura bazan : ta bereala iturri eder bat sortuzan , ta Nagusiorrec edanzuen : ta gaurco eguanean ere , ascoren ofasunaraco , badirau , ta San Isidroren iturria deritza.

Beste batean , garia garbitu , ta Nagusiari berea alde batera Santuac emancion. Urri , edo guchizco Nagusiac ceritzan bereari , ta guchiago otezan , elancion : Orra bada , Jauna , Isidro : nere partea ere eramazu , ta lastoa niri indazu. Ala eguinzan ; baña Santuac lastoa berriz aizatu , ta len baño ere gari guciago aterazuen. Onelaco beste milagro andi asco Santuac bere fede , ta Jaunaren confianzaz eguincituen.

San Isidroren gari ereitea miragarria zan: Alea escuetan artu, ta era onetan esatenzuen: Jauna, zure icenean: Au zuretzat, edo Primicia, ta Amarrenenzat, ta erreitenzuen. Beste au, Jauna, Nagusiarequin guretzat. Beste au chingurri, ta chorienzat. Modu onetan ereñ, ta beti chit asco, ta ugari izatenzuen.

Pobreaki, bera pobre bazan ere, bere janaria ere eman naizien. Beñ batean Elcizaco festan luzaro egon, ta Cofradiaco barazcarira berandu joan, ta bere janaria gordecioten. Santuac bidean topatucituen pobreac berequin eramancituen. An cenden lagunac cioten: Bere combidatuquin au cer dator? Isidro, zuretzat baicic eztago. Zaute paquean, elancien Santuac: Jaincoac emangoduenaz, ta zuec gordedezutenaz, contentu guera gu: maiean jarriziran, ta Jaincoac janaria gueitu, ta guciac milagrozo barazcaria galanqui janzuten.

Santuaren Nagusiac alaba bacar estimatu bat zuten, ta ori ill, ta chit penaz beteac arquitecenciran. Isidroac, bere jabeacien amorioagatic, Jaincoari orien consueloraco alabaren bicitza escatucion, ta fede andiaz alaba ori uquitu, ta biciric jaiquizan. San Isidroac, ta Santa Mariac seme bat izanzuten,

ren, ta mutilcho ori ustecabean putzu andi batera erori, ta itozan. Isidro campotic echera zanean, emaztea desgracia orrequinchit triste arquituzuen: biac belannico jarri, ta Jaunari semearen bicia escatueioren, eta bereala aoputzuraño ura azi, ta seme ori biciric Aita San Isidro escutic artuzuen.

Onelaco marabilla andi asco Santuac bicizala, eta ill, edo cerura ezquero Jaincoaren gloriaraco, ta ascoren oneraco eguin izanditu: ta pobre zorioneco aberats au paquean bici, ta cerura joateco, Eleizacoac chitezco devocio andiaz artu, ta prestatuzan: ta bere echechoai Jaincoaren bildur, ta amore fantua, ta aren legue, ta voronda-tea beren biotcetan betico encargatu, ta sofeguz, ta ceruco paquean Jaunari bere elpiritua emancion: eta guero gure Aita San Ignacio, San Francisco Xavier, San Felipe Neri, ta Ama Santa Teresarequin egun batean dicha paregabeaz canonizatu izanzan. O cer lau Santu, gure Elpañacoac egun artan aguertuciran.

Eriquin egon oidiran Cristavac, beste jolas gaisito, edo peligtozcoac alde batera utci, ta onela platica, ta ceruco conversacioac eguin beardituzte: eta orrelaco dira Santuen bicitza, ta Egemplo oicc.

Eta Achurlari Santu au onela icusi, ta
 norc gure Jaingoicoari milla esquer on, ta
 alabanza andi emango ezdiozca? O Jauna,
 ta zure Santuetan ceñ miragarria, ta zure
 obretan ceñ Santua ceran! San Isidroren bi-
 ciera santu, ta onen obra on gucietan au
 ondo dacust. O necazari prestu au enzun, ta
 Jaincoaren atrean eguiazco onra naidez-
 na! Biotz garbi, fede bici, ta vorondate leial
 batec Jauraren beguetan, ta estimacioan
 cembat baliodezaquean, Achurlari santu
 onetan, ondo claro dacust! Ta David san-
 tuac dionez: nola, mundu zoroac ez beza-
 la, pobrecho bat lurretic jaso, ta nequezco
 bat cimaur artetic atera, eta bere gloriao
 Principe, edo Santu andien artean paratcen
 daquien. Pl. 112.

Onen antecoa orañ lurrean, ta guero
 ceruan zu izateco, nere guizona, ceruco
 ispillu eder onetan ondo beguirazaitc. Zu-
 re bicieran, nic esanal baño gaeiago egue-
 qui cer quendu, ta cer ifñi izangodezu: ta
 au bearbezala eguiten badezu nic naidedan
 adiña zorioneco, Santuaren guisa zu izan-
 gocera. Neque, ta icerdizco Santu onibe-
 re obra, ta pausoetan jarraizaiozu: ta nere
 contu, Jaincoa seguru zure favore izango
 dezula, eta Aingeruac pocic zuri, San-
 tuari

tuari bezala, zure bearretan lagunduco dizutela.

Ay bada, Aita, cfango didazu; guc ere Aingueru eder oriec bezalaco morroi, edo languille batzuec baguindu, gure aldapa gogor oien gora beretan neque guchiago eraman, ta icerdi ere guchiago emango guendaque! Ez orifie: ez, ene seme. Jaincoac gucienzat dio: „in sudore vultus tui vesceris pane. Gen. 3. „Batzuec batera, besteac bestera, gucioc nequez bieci bear degula. Jaunaren sententia da: Zure arpeguico icerdian zure ogui, edo arto putca jango dezula.

Eguia da, zure oneraco bear baliz, Jaincoac bialdu, ta Aingueruac bearrera pocic etorrigo liraqueala. Baña cer? Orduan San Ildro Eleizara bezala, zu tabernara zucen, edo oquer joangociñaque. Alper nagui andi eguin, ta galduco ciñaque. Ez, Jauna, Jaincoac orrembat baño gueiago naidizu: ta bearra zuc galanqui eguitea naidu: S. Ildoren dicha bezala, zurea ere onetan dago. Orañ andreenzat ere beren lecio, dotrina, ta ceruco egemploa.

SAn Iñdro guizonenzat bezala, onen emazte Santa Maria echeoandreenzac izanzan. Gure Jaungoicoac bere Eleizaco Campo zabalean, Santa Maria ceruco lore ederra bezala ifinizuen, edo tesoro andi campo ortetan escutatua bezala gorde izanzuen. Santa onec, Loreac bezala, bere bicietan ceruco usai gozoa emanzen: ta Tesoro gordeac bezala virtute gucien Ondafun andiac aguertucituen. Jaincoac bere doai, edo gratiac, bacoitzari dagozquion era artan, ematendituela, dio San Pabloe: „ Divisiones gratiarum sunt. 1. Cor. 12. „ Eta Jelu Cristoc berac dio: „ In domo Patris mei mansiones „ multae sunt. Ioan. 14. Ceruco Corte, edo Palacioan jarlecu ascodira: estadu, ta bici-modu gucietan Santuae dira: eta andre ezconduac, ta Santa Maria bezala, pobrechoac ere santac ez izateco aitzaquiaric ezdute.

Santa andi onen Jaincoarequico fede an atidi, ta bicia, esperanza an firme, ta segurua, ta are guciago aren bioteeco jaincozco amorio santu irazaquia, nore ondo esan dezaque? Bere fede, ta confianzarequin aimbeste marabilla eguincituen: ta bere amorio andiac bere biciera pobrean aimbeste obra

on, gucien egemploraco, eraguin ciozcan.

Santa escutatatu onen umildadea cembatzan, Jaincoac berac daqui: biotz umil onen fustrai barrengoa aũ seguru ondeatua izan ezbaliz, alaco cerurañoco virtuteac andic iten, edo aguertuco etciran, eta Jaincoac alaco favore, ta erregaloac eguingo etciozcan. Emendic aren obediencia guzrizco ura, bere senar San Iñdori, aguincencion gucian, Jaincoari bezala beguiratu, ta obediteco. Bere buturzat guizon santua artuzuen, edo Jaincoac emancion: ala beste vorondate, ta juicioric, bere senarratena baicic Santac etzuen. Emendic dichazco eche pobre artaco, ta ezcondu santu oien arteco centico paque, edo lurreco gloria bici ura. Emendic obra onac eguiteco Santaren, etci guciac baño gozoago zan devocio ura.

San Iñdorc aguindu, ta larumbat, edo zapatu gucietan, Ama Virgiñaren onran, ta icenean, pobreentzat eguin oizuten apartecotupia, edo elkea, cer bere biotecoc devocioaz Santa Mariac egtingozuen? Ori jaquiña da. Orregatic beñ batean, diote, pobrechoai beren lapicoa partitu ezquero, Jesu Cristo pobrearen tragean bere Ama Virgiñaren topac jatera bezala etorrizala. Lintolna escatuzuen: ta Santac gucia eman bazuen

ere, tupia icustera joan, ta betea arqñitua
 zuen, ta Jaungoicoari, ta beste etorriciran
 pobrehoi poie gucia berriro emancien.

San Ilidroç, eta Santa Mariac misericor-
 dia beren biotzetan ceucaten: eta Escriptura
 sagraduac, edo Tobias Santuac ciona: „ A-
 „ beratla bacera, edo alco Jaincoac eman ba-
 „ dizu, ugari emazu: ta guehi badezu, al-
 „ dezuna gogotic emateaz preciazaite. „ Jesu
 Cristoren Evangelico sentencia ondo gor-
 detceco bacequiten, ta juicioco egunean Mi-
 sericordiazco obretatic Jaunac mundua, ta
 bacoitza juzgatuco duela. Beren pobrezan, al-
 zuten baño ere, limosna gueiago ematen-
 zuten: ta ala milagro andiac Jaunac orreta-
 co eguitencituen.

Anay arrebac bezala garbiro, ta aparteco
 bicitza eguiteco biac conciertoa eguinzuten:
 ta Santa Maria oracioan, ta obra onetan gu-
 cia Jaincoari, ta Ama Virgñia emancitzaion.
 Madrid en aldean Caraquiz ceritzan erriho
 batean gueratuzan, ta Ama Virgñiaren Er-
 mita bat bere contura artuzuen: eta arrez-
 quero Santa Maria dela Cabeza Ermitari de-
 ritza: ara joateco zan ibaiac, legua bian zu-
 biric etzuen: ta ara, ta ona igarotceco San-
 tac bere mantilla bota, ciñatu, ta aren ga-
 ñean, bearzanean ibaia, alacoric ezbaliz be-
 zala, pasatcenzuen.

Beñ

Beñ batean orrela Isidro bere emazteare-
 quin ur gañean cijoacela, Ama Virgíña etor-
 ri, ta berac bezala, poliqui beste aldera biac
 eramancituen. Ta leorrear beláunico biac
 jarrí, ta Jaincoari, ta bere Ama maiteari el-
 querrac eman cíozcáten. Biotza ceruan zue-
 la Santa María beregandic campora, edo ar-
 robaturic campo, ta Ermitaco bidean ora-
 cioan ibilli oizan. Alde aietaco artzai, ta
 unaiac Isidrori contu eman, ta andrea gaiz-
 qui, edo pauso gaistoetan cebillela salatuzu-
 ten. Bacequien Santuac bere emazte onaren
 berri. Baña nola bigarren aldian ere Santa
 acusatuzuten, salatzalleac defengañatceco
 berequin eramancituen. Santa María, oitu
 nola, bere argui, ta olioarequin oracioan
 etorri, ta ciñatu, mantilla ibaiean bota, ta
 aren gañean aisa pisatcen, ta pasatcen, an ceu-
 den guciac arrituric icusizuten : ta Santua
 chit contentu, ta Santa bere paquean guera-
 tuzan : ta santatzat gueroago, ta gueiago
 iduquizuten.

Santa pobre dichaz bete au beti paquean
 bici, ta pequean ill, ta cerurazan. Baña ce-
 ruan lurrean baño ere gueiago San Isidro be-
 re guizonari dion amorio, errespeto, ta on-
 ra Santac cerutic jachiric ondo beñ batean
 eracutizuen. San Isidro canonizatceco cebil-

tzanean, otteraraco diru pusca bat emateco promesa Madridco andre aberats barec eguizuen. Baña nola eguiten, edo cumplitcen etzuen, Santa Maria aguertu citzaion, ta andre ori Santac efancionarequin bildituzan, ta bereala promesa cumplituzuen. Gueto Madriden pintaturic cegoen Santa Maria icuizuen gan bere ala, efanzuen andrea c: Anlle da cerutic aguertucitzadan Santa,

Olec, eta onelaco beste gauza on, ta Santuen egemploac eri, edo itteco daudenen aurrean contratu beardira; onelacoac consolaten, fedea piztuten, ta ceruraco esperanza, ta gogoa ematendute. Guizon, ta andre pobrehoac, eta zuen nequeaz garbiro bioceratenac: animazaitzte egemplo, ta milagro oiequin: zuetaz Jaincoac daucan contu beticoa, edo bere Providencia amorsoa oietan eracustenda: eta bere bioreco amoroz zuen nola beguirateen dizuten, ta nola Aita-maiteac bezala gobernateen zaituzten ondo claro icusten dezute.

Munduco Erregue, ta aberats andi asco baño ere gueiago zuen consolazaitzte: bada orra otrelaco Erregue, ta lurreco aberats andi nai guciac alde batera uteri, ta gure Españaco Corte chit andico Patroi San Hidro Achutlan pobreho bat egundu: eta gare

Erregue, ta Erreguiña andiac, ta Mundu birren Jabe, edo lutraren gañean diran Erregue, ta Jaunic andienac Ilidro, ta bere emaztearen oñetan, edo aurrean belannico pocic jartcendira, Jaincoac Santuetan ezagutu, ta adoraccen, ta beren plegarietan oriec Bitartecotzat artcendituzte. O gure Jaungoicoaren poderio, ta jaquintafuna! Madridco Corteco Patroi Neazarri, edo Achurlari bat; eta Francian Parisco Corteco Patrona, edo Matrona Santa Genovefa Ardatzle, edo Gorurlari bat eguincituen! O cer Jaun, Nagusi, edo Jabe ona, ondo servitcen badezute, pobreac dezuten.

S. GURE NECAZARIEN ERIOTZAREN GAÑEAN
beste Consideracio onac,

JAungoicoa alabarceco gauza da, oiec nola iltcen diran icustea. Ascoc beñzat, San Ilidroren guifa, dicha andia dute: eta Jaunaren misericordia nolerebait arguiago oietan aguertcenda. Nola guri jaten, edo jatecoa ematearren, guizagajoac uda, ta negu, neque, ta icerdien azpian beti dabilizan: ta beren bici nai, ta bici bearraren quezca, bildurra, ta arrastica baicen ezjuten: ala biciera garbi orren faria, orien eriotza datorrenean, quezca, ta bildur gabe, oriec aifago

go iltcea dala , icustenda. Gure Jaincoac, Aita onac bezala , dacus , oiec beste alco bezala , munduco artu eman , questio , edo peligröetan , beren bician nastu ezdirala : ta ala eriotzan bere Aingueruaquin amparatcen ditu , eta deabru char tentatzalleai oien buruco aldera joaten uzten ezdic. Ara nola.

Sacerdote Jaun batec inefedez beñ escatucidan , agure gasso bat caridadez confesatu beat nuela , ta beraç aren echera eramian ninduen. Guizon orrec , ez bercala iltceco , baina erremedio gabeco gaitza ceucan : eun , ta iru urte gañean cituen. Confesio genaral , edo bici luce orretacoa eguin naiztzen. Bada , cerustedezu ? Ordu erdi bat ozta eguin nuen , aren confesio andi on bere gustora eguiten : ta orren laster , ta aisa contuac ajustatu , ta Aingueru baten guila , edo echoricho bat bezala chit aleguere gneratuzan , ta uttezuen bertatic ceruan cegoela.

Aita : ori nola izangozan ? Nic esangodizut. Eun ta iru urte orietatic , urte bacar batean Jaun nere adisquide bat gazte zala seruituzuen , ta gañeraco urte luce etan beste artu emanic izan etzuen. Beni Achulari , ta bear eguiñaz garburo bere arto pulca irabaci , pobrezan jan , ta beti contentuzan. Ta aren arpeguia icusi bacendu , arritucociman : añ alai ,

ta colore bici ederraquin cegoen , nola oguei urtecoa zanean , edo galai gazte bat bezala.

Onela bici , ta ill erzan , Ama Santa Terefac bere Bicitzaco Libruan contatcen duen Gaztelaco Necazaria. Au ere bere demboran bear eguinaz pobrezan contentu bicitzan: baña aren alabearrez , guchien ustezuenean , campo , edo soloan lurpean gordericaco diru andi , edo tesoro bat arquituzuen. Bere ori echera isillie eraman , ta cer eguin etcequien: non baño non obeto gordeco otezuen , quezca , ta bildurra baicic etzuen : ta len pobre aleguere zana , guero aberats triste eguinzan. Gau , ta egun lustoz beteric bere diruan beti pensatcen , alaco naigabe , ta penac emancioten , non biorza illundu , ta ez jan , ta ez lan , beste gaitz bague ori ori eguin , erquitu , deseguin , ta iltzan.

Emendic , zuc Necazaria , edo onetan Jaincoaren Aitazco Providencia , edo goberna icusi beardezu : eta dimistu , edo ondo jaquin , ondafunac , edo pobreza zuri ematea Jaunarenzat gucia bat , edo berdin dala , ta berac zuzaz obeto beguiratcenducla. Aita da , ta Aita gucien onena : aren antcecoa izanzaitc. Batzuei ondafunac ematendiezte , misericordia , ta limosna , Jaincoaren iceanean eguin , ta orrela beren pecatuac pagatu ,

tu, ta cerua bide orretic irabazteco.
 Besteai bearna, pobreza, edo ondafunen
 falta Aita onac bezala ematendie, beren bear-
 raz bici, ta salbatceco. Batari bezala bestea-
 ri diru, edo ondafunac ematea, Jaincoa-
 renzat berdin da, ta ecer costatcen etzaio.
 Baña ah! Bere doaiac partitcean, berac obe-
 to daqui cer eguitenduen: ta icustendu, zu
 alcorequin condenatuco, ta guchirequin sal-
 vatuco cerala. San Agustín-ec ederqui, be-
 rac bezala, diona: obe da guchiron bear zu
 izatea, ecen ez zue asco iduquitcea. Era nic
 orañ diot: gure dicha eztagoela guchi, edo
 asco iduquitcean; ezpada Jaunaren voron-
 datea gucian eguitcean.

Au ondo eguiteco, seguruan jocatu, ta
 ceruan ondafun andiac irabazteco, bitarte-
 coaz baliatu beardegu: esan naidet, Ama
 Virgíña, ta Santuaz. Eri bat, orrela luzaro
 dagoenean, consolatececo, ta dembora pro-
 vechuz, ta gozotero pafatceco, cer gauza
 obeagoric, Errosario santua baño? Onen
 iru partetatic bat ondo errezatcea, Ama
 Virgíña guciz santari Lorezco coroa eder bat
 presentatcea da. Baña afaldu baño len, loac
 ñoro tenta ezdezan, ta chit foleguz, ta me-
 reciduen devocioaz, Errosarioco indulgen-
 cia andiac irabazteco, errezatu bearda. Le-

nago ondo cññatu, Contriciozco actua eguin,
ta guero Jaincoaren , ta bere Ama santua-
requin itzeguitenducnan bezala , batec efan,
ta besteac eranzun.

Jaincoagatic, bada, ta Ama Virgñaren
Biotceco gozo, pena, ta gloria, Errolario
santuan gorderic ditugunac gatic, erregut-
cen dizutet, nere Christau, ta Ama Virgñ-
ñaren umeac, arren emendic aurrera ceru-
co devocioric ederren au, Errolario San-
tua, sofeguz, ta devocioz errezadezazu-
tela: ez mar mar mar, beste lurreco gau-
zac bezala, ez prifaz, nastriaz, edo gucia
trabucatu, ta naspilla bat eguñiaz.

Tolosaco Santa Marian Oficio Divinoac,
ta Elizaco gauzac, nola ceruco antera,
chit ederqui, ta Magestade bere ðññacoaz
eguiten beti icusi ditudan, ala, ta chit con-
suelo andiaz icusinen, Errolario santua
Ama Virgñari ofrecitcen. Sacerdoteac be-
ti Pater noster, ta Ave Maria errezatcen-
du, ta beti gendediac, edo Puebloac eran-
zutendu. Ta Aldareac, edo beste devocio-
ac eguitean, ori berá erri gucietan oida.
Echeeran beñzat, nerequico batec beti Ai-
ta gurea, ta Ave Maria efan ondo, ta bes-
teac beti eranzutea, obeto deritzat, ala de-
vocioraco, ta ez trabueatecco, nola con-
tua zucenago iduquitceco. San

San Josef guciz doatsua, S. Miguel, ta
 Aingueru goardacoa, zure iceneco, egun
 artaco, ta beste Santuac Bitartecotzat artu
 beardituzu. Baña errezo lucez ez beñere
 cargatu, prefaca, itotcen, ta gaizqui egui-
 teco. Obeda, diote Santuac, Ave Maria
 bat devocioz ta ongui ecer ez asco gaiz-
 qui zue errezatcea. Ara egemplo ederra.
 Ama Virgñaren devociozco alaba maite
 Religiosa batec Amabost Misterioen, edo
 Errosario osoa egunoro errezatceco devo-
 cioa zuen. Baña, nola beste oficio, ta egui-
 teco asco Echean cituen, ascotan lasterca
 Errosarioa, ta ez bearzan erreverenciaz, er-
 rezatcenzuen. Beñ batean ortela cegoela,
 Ama Virgña, ceruco Erreguiña ederra,
 consolatera etorri, ta amore andiaz esan-
 cion: Ez, ene alaba: ez ori ortela eguin.
 Obeda, ta Obedienciaco zure lan, edo
 eguitecoac ongui, Jaunaren vorondatea da-
 laco, eguiñitzatzu: eta niri contentu emar-
 teco, egunoro soleguz, ta devocioz nere
 Errosarioaren parte bat errezaezazu, ta ni-
 ri gusto emangodidazu.

Guciz miragarria da, guñe Aita S. Ig-
 nacioc bere Egercicioetan, laugarren aste-
 aren azquencan, Pater noster, ta Ave Ma-
 riaten gañean oracio eguiteco cracustendi-

tién cerúco moduac: eta itz bacoitzaren gañean cer pausa, devocio, ta espíritu andiarequin eguitenzuen. Gauza ciertoa da, Eriac, ta orien an dauden Lagunac oracio oiec biotceco losogu, ta devocioaz errezatuaz, dembora obeto, ta errazago partatu, ta animen provechu andiago ataracodutela.

Zure echean, ta zure oiean zaudela ere, Ave Maria, ta Salve bacoitza errezatceagatic Indulgencia, edo egun ascotaco barcacioa, noiz nai, ta beti irabacicodezu. Orobat JESUS, edo MARIA esaten dan bacoitcean burua macurtu, edo devocioaz beratcean, Indulgenciac irabaztendituztu: eta onelaco Jaunaren gracia andi añ erraz edoceñec irabaci ditzaqueanac, arrazoiagoda zue, Eria, ez galtcea. Ap. Viva de Indulg. fin.

§. AMA VIRGIÑAREN DEVOCIOA.

Gure Necazari onen artean beren Parroquietaraco amorio, ta devocio andia jaquiña da, ta campotar guciac ori icusifi, ta milagrotzat bezala contatcendute: ta ez bacarric Meza Nagusi, ta Vesperetara joatea, ezpada Virgiña Ama Santaren Er.

rolario, ta Aldareac errezatcera. Fede, ta devocioaren señale andia da au; ta argatic munduco beste Erreino, ta Provincia ascotan baño, gure oietan Parroquetaco Eleiza gauzac ederquiago, ta piedade, ta devocio andiagiaz eguitendira.

Au elenbiteen dedan eguna Ama Virginiaren CONCEPCIO, edo SORTCE guciz garbiaren eguna da, ta gure Provincian berezquirozco egun señalatua. Ama Virginiaren Mysterio, Festa, ta devocio guciaren afiera gozoa da: ala gure Provinciac bere amparo, Ama, ta Patrona chit maitearen eguna bezala celebratcendu: ta zotioneco bazter onetan jaiotcen diranac, amorio, ta devociozco gure Ama guciz santaren marca onequin jaiio, ta titi edo bular gozo onequin acitcendira.

Orregatic Confesore zelodunac aimbeste, ta au ederqui beren onetara datocena Ama Virginiaren Concepcionen devocioa, ta onen erreverencian, beren anima, ta gorputzac garbiro gordetceco ira Ave Maria egunoro errezarcea encargatcendie. Ala Mafu Avilac, ala gure Misioneroac guciai crasten, ta beri aguintcendie.

Baña Ama Virginiari gusto chit andia eman, ta bere Concepcio garbiaren onra

sequin zure irabaci andi bat erraz izan nai
 badezu, goicean jaqui, ta bereala, Jain-
 coari esquerrac eman, ta zure anima, pen-
 samentu, itz, ta obrac Ama Virgiñaren ef-
 cuctatic ofrecitu, ta iru Ave Mariac errezatu
 beardituzi, Trinitade gucz Santuaren ala-
 banzan, elanaz: „ Aitaren, ta Semearen, ta Ef-
 „ piritu Santuaren icenean, iru Ave Maria
 „ oiec, gaur, ta beti pecatutic gordenazan:
 „ paquezco bicitza bat, ta eriotza on bat bere
 „ gracion emandizadan. „ Eguerdian beste iru
 Ave Maria otrela, ta beste iru arratsean Ama
 Virgiña erreza zaiozcatzu.

Ascoc, Maisu Avilac cion bezala, Ama
 Virgiñari elaten, ta escatcendiote onela.
 „ Nere Ama Virgiña, zure Concepcio gar-
 „ biagatic, ta zure garbitasun ederragatic ten-
 „ tacio gucietan amparanazazu, ta gorputz,
 „ ta animan garbiro gordenazazu. „

Nola Virgiña Amaren Festa gucien sustraia
 aren Concepcio garbia dan, ala beraren Do-
 loreac, eta Angustiāc aren Mysterioen atce-
 neco Paufoa bezala dira. Badaqui berac on-
 do, ceñ ancñaco amorio, ta devocioa gu-
 re gondeen biotcetān Ama Virgiñaren Do-
 loreen au dan: bere Semearen Bicitzan, ta
 Eriotzan, gure pecatnagatic igarocituen zaz-
 pi Doloreutaco, ta Gurutcearen ofigan bere

Biotceco Seme Jesus maitearen ondoan, aren
agonian, ta bera iltsen, ta illic icusi, ta be-
re besoetan artuzueneco bere anima jolicion
ezpata zorrozaren, ta orduco penen memo-
ria, ta devocia andia da.

Gure Aita San Ignacioc au ondo eracu-
tficigun: Bada Ama Virgiñaren elcuetatic
bere biotza Jaincoari emancion ezquero, bi-
otz orren gañean Doloreetaco Virgiña, edo
Angustien Imagiña beti Santuac berequin
ecarrizuen: eta Aita Araoz bere Aideari des-
pedidan ori eman, ta elancion, favore asco,
ta andiac orrezaz eguinciozcala. Argatic San
Ignacioren Biotceco Ama Virgiña ori, Za-
ragozaco gure Eleizan devocio andiaz ve-
neratcenda.

Azpeitico Erri noble dichazeco onetan bes-
te ascotan bezala, Ama Virgiñaren devo-
cio au, norc daqui noizcoa dan: bada Lo-
yolaco eche santu onetaco Oratorio zar, edo
anciñacoa ere Angustien, ta Dolorezco, ta
Piedadezco Amarrena zan, ta orañ ere da:
ta arrazoi andiarequin guciai, ala ofasunean,
nola gaitz gucietan, Confesore Jaunac chit
ondo eguitendute Ama Virgiñaren Pauso,
ta Mysterio orien devocioa aconfejarcean, eta
Ama maite onen Angustia: ta penen me-
moria gure pecatuen biotceco damu andiaz

gure eguitea baño gauza gozoagoric aren
Biotz lantuarrenzat ezta : eta aren doloretan:
gure gaitcen , ta penen consueloa arquite-
codegu. Gorainci oiec Ama Virginiaren ice-
nean eriac consolateeco eramian beardira.

Orañ atceneco orduan quezca , ta lanic
andiena emangoduten gauzaren batzuen ga-
ñean , aviso bearreanac eman bearditugu.

§. ERIOTZAN NORC BILDUR IZAN BEAR-
duen.

GUre gendeen artean batzuec beren jabe
dira : beren buru , edo perfonen con-
tuta baicen ezdutenac : ta azquen ordu ar-
tan oiec cer eguin , edo quezca guchiago
oidure : ala ondo itteco obeto daude.

Biciera bi , edo persona mota bi dira , ala
bician , nola eriotzan cer eguin guchiago du-
tenac. Aita : oiec ceñ dira ? Echecco buru , ta
Errico buru izandiranac. Efan naidet , Gu-
rafo , ta Nagufiac , Alcate , ta beste orrela-
coac. Eta onietatic afitcenguerala , gure Ne-
cazari prestu asco beren Errietan Alcate , Er-
regidore , ta Errico Gurafo , edo Nagufi be-
zala oidira. Oiec obligatuac daude , ta ez ba-
carric Erriaren artu eman , edo errenten ga-
ñean contu iduqui , eta ondo oiec artu , edo

ematera ; ezpada ta are guelago Jaincoaren
Leguea Errian ondo gorde erazotcera : le-
nengo berac egemplo ona emanaz ; eta gue-
ro Errian , edo Erricoetan diran animen con-
denacioco beaztopa , edo escandalo , eta
pecatuen bide , ocafio , ta peligrac celo an-
diaz quenduaz.

Jaincoac bai , ta bestec ezdaqui , Errico
festetan , plaza , edo bazterretan , tabernaco
edanean , joco luce , ta jolasetan , echeraco
deforetan , gabazco libertade , ta deabruen
iscambilletan , cer pecatu icaragarriac egui-
tendiran . Ta gaitz oien fuftraia , ta oriec ez
ebaquitcea , edo ez erremediarcea , ta gucien
culpatic andiena , chit ascotan Justiciaco Jain-
nac dute . Baña oiec , Jaincoaren ordeco Mi-
nifiro fielac bezala , egemplo ona eman bear-
rean ; jocoan , edaten , ta deforetaraño ego-
tean , aurrenecoac , ta gaitsoenac berac ba-
dira , cer izangoda ? Errico buruac orrela ba-
dabilza , beste ondorengoac nola ibillicodi-
ra ? Guizafeme , ta mutil gazteac ori icufi , ta
cer icalicodute ? Nola errefpetoa iduquico-
zaie , berac beren buruai gaitcen badiote ?

Gure Provincia guciz Nobleac , orrelaco
Jaincoaren ofensa andiac , ta Justiciaren lot-
fa , ta bildurra galduric icufi , ta gabazco , eta
Ermitetaco festa eragabeac condenatu , ta
quen-

quenduditu, eta arrazoi andiarequin. Baña
 alco Alcatec, Jaincoaren, Obispo Jauna-
 ren, ta Provinciaren Legue justnai, bearbe-
 zala beguiratu ez, ta beardan balore, ta ani-
 moaz artu gabez, festa eragabeac eraguin,
 edo eraguiten larga, ta cer calteac icusten di-
 ra? Ta icusten ezdiranac non dira? Ah! Oriec
 are guciago, ta andiago dira! Gucien Jue-
 zac gucia dacus: ta Alcate, ta Ministroac
 contu emangodiote.

Gauza ciertoa da, Jaincoac, Ama Virgi-
 ñac, eta Santuac Eleizaco festac fedeaz egui-
 tea naidutela. Baña deabruac, ta aren ban-
 doco, edo lagun diranac, festa oriezaz bahiatu,
 ta Santuē aitzaquian (ta au Cristau artean norc
 finislezaque?) fede, ta lotsa gabe, Jainco-
 aren ofensa nazcagarrac, ta Santuen defonta
 itzuliac nai edo eracarten dituzte. Eta orietan
 joco luce debeatu, idi tratu falsiazco, taber-
 neraco trampa, ordiqueria, torpeza, animen,
 ta errien calte jaquinen contu Jaincoari norc
 emangodio? Alcate, edo Errien Guraso na-
 gui, ta zorigaiffoaco. O cer contu estua, cer
 juicio, ta Justicia gogorra oiei beguira da-
 goquien! Jaincoaren Justiciaco Ministro iza-
 teco, ezta alco bara artea: bearda ori jaso,
 ta zucen gucian erabilteca.

Olec, gorputceco alimentu bearra timea emateco bezala, ta are gueiago animetacoa emateco dute obligacio andia. Lenengo orieco ondo aci, ta ecitececo egemplo ona, ta bigarrena doctrina ona eman beardie. Doctrinan, Fedeco gauza, ta beardiran oracioac ondo eracusteaz gañera, aditcenda, Jaincoaren Legnea ondo gordetceco beardiran pauso onetan, bildur tantu, ta usadio onetaco bidea eracustea, eta pecatuen pelgro, ta lagun, edo encontru gaitoeratic aparterazotcea: aditcenda Sacramentuen uluera, edo ascotan confesatcea: doctrina icastera, Sermoiac enzutera bialtcea, ta berai ondo dagozquien lagun Cristau onetara joatea: goiz echera etortcea, gaizqui eguiteco, ta elateco mañac, bitau, ta maldicio, joco luce, ta ibillera gaitoen gruñatic ez artceco, edo utcierazotceco, ta beren borondate eragabe, ta maña aldi gaitoac ucatceco: eta onela chiquietatic gucian Jaincoaren bildurra, errespeto, ta amorioa orien biotcetan sartcea.

Onelaco gauza, ta Doctrina guciz bearren gañean, abereen guisa, asco gurafso baldan lasategui izan diranac: ah! cen estu ta larri eriotzan arquitucodiran! Araco amatzar ero gaztetan gaizqui ocia, ta arin, ta lasai oituae,

bere alaba zoroari aisa lajatcendio, festetan, ta erromerietan ibiltcen: eta norequin? Sobra daquizute: lagun gaito, nelca, ta mutil galduaquin. Ta guero? Cer pecatuac? Cer calteac? Cer negarrac? Ta orañ, au escribitcen dedan demboran, negu alderonz zuen eche barrumbean bertan, Necazarien zori oneco, edo gaitoeneco arta zuriquetan, gurasoen culpaz, cer contuac, zer jolafac, cer triscac, cer libertade eragabeac? Eta azquenic mutil deabruac arguia irzali, edo atcendu, ta araguiaren lujuriaco infernucio luac, eta garrac irzaquitcendirá. Ah guraso ez fede, ta ez Leguero galdu bearrac! Cer infernu bicia enorzan!

Eta Confesore celofoac orrelaco Amari bere oneraco cerbait elaten badio: aleric malmeritu gabe, ta alacoric ezbaliz bezala, eranzutendio: Ay bada, Jauna! Cer naidu? gazteac izan ero onec: eta malicia gabeco zoroa nere alaba. Baña gu ere orrelasse izan guñan, ta ezconduguñan. Ona deabruzco errespuesta. Ala gaizqui, amatzal irfua. Cerren zu galdu, ta pecatuz bere, ta ezconduciñan: zure alaba tristea ere orrela ezcontcea naidezu? Ah Ama, otso, ta artzac baño zure alabarenzat gogorragoa! Ta deabruac eguindaco ezcontza ori nolacoa irtengo, ta izan-goda?

goda? Deabruzcoa, ta infernucoa. Argatic,
alaba gaizqui ezcondi, ta echera biurtu, efan
oida. Alaco bicierac icustendira.

Cimenduco lenengo arria deabruac ifin-
tcenduen Echea, norena, ta nolacoa izango-
da? Ya dacus edoceñec: deabruarena, ta dea-
bruzco Echea. Bada zuen, eta orrelacoen ez-
contzac on bera. Cer erremedio bada, Aita?
Gurafoac nai badate, an etraza da. Arto zu-
riqueta, gari edo arto jorra, ta beste orrela-
co gazteen lanetan, zuen alaba, edo nelca-
chac bacarric ez fiatu: zuequin, ta aurrera
auzocoac aparte bialdu mugonez, edo era-
man, ta mutillac gueroago aparte dijoncelar
orien jolas, paulo, edo bideetan, zuec errel-
petoaz beti egotea, erremedio segurua izan-
goda.

Fede gachico, ta buru gabeco Ama ascoc
liberrade gueieguz, errefecto, ta bildur ga-
be, alabac gura dituzten maña gucieran aci-
tcendituzte: ta gaizqui ecia bezala, beren
zaitceraco arrimo on guero izan beatrean,
guraloen tormentu gogorizan oidira. Chi-
quietatic itz, edo icen gaitoac esaten berac
eracustendie umeai, eta guero usadio ori-
guenteen erraz ezta.

Bular, edo titia arteen daudenetic ardora
oituttcendituzte: eta Bizcaian ezpanac busti,

ta emen ezpañchoac busti, ta mama gosloa da efanaz, ardoa ematendie: eta guero? Ay ama choroac! Orrelaco gabe ere, alamiase ez bildur; zuen alabac edaten icuficodute, ta acitcean, guiza artean ere, oiec adiña, ta oiec beceñ lazqui, ta galanqui, alabacho oriec utondu, edo ucalondoa goratcen icufi, ta jaquingodute. Ara nere Ama Santa Monicari cer igarocitzaion, ta San Agustin bere semeac Amaren aotie nola çontatcenduen.

Orretaco jaquin beardezu Monica gurafo chit prestu, ta Cristau onen umea bezala, Jaincoaren bildurrean aci izanzala: chiquietatic bera cetorren Jaincotia, modesta, ta chit devociora emana. Eleizara bere naiera zuen, ta icusteco omenzan, bere bazterrean ondo jarri, ta cer fede, ta erreverenciaz gueldi gueldi egon oizan. Onelasse nainuque nic gure gazteac, eta andre guciac, Eleizan, batera, ta bestera ibilli gabe, ondo lecu batean jarri, beñ ondo ciñatu, ta beguiac lurrean, edo ichiric devocioz egotea. Monicacho dembora artatic betico biotz beraa, ta limosnari andia zan, ta pobreak bere janaria ere eman oicien.

Monicaren Aitac, antra zuenetic Emacume contuzco, chit on estimatu bat zeucan
echean

echean; eta bera ondo acizuenari bezala,
 Monicaren aciera ona agunducion: San-
 taren Ama Castoren sierva zan, dio San
 Agustinec; baña edadeco nescach on au chit
 alco alabatendu. Onec Monicari aurque-
 ria guciac quendu, ta gurariac ucatencioz-
 can: berearequin iteten utciteen etcion, ta
 gauza chiquietan ere bere vorondatea autfi-
 tencion, ta Jaincoarena eguitera saiatcen-
 zuen. Monicac, jatorduaz campora egariac
 itotcen cegoela esanagatic ere, ura uca-
 tencion.

Ara esatencion: gogoac ematean, aur-
 rac, orañ ura naizute, ceren ardoric ezde-
 zuten: baña ezcondu, ta guero Echandre,
 ta ardoaren jabe ceratenean, edatera oitu-
 cocerate, ceren gurariac indar andia duen.
 Monicachoc au aditenczuen, ta orregatic
 ere ardoa edatera nola eguinzan Agustini be-
 rac esancion. Nola aur bici ecertaco, edo
 ascoracoa, ta doncellacho beguiratua zan,
 gurasoac nescamearequin, edo bacarric, ar-
 do esque bialtenczuten: ta Monicac justatcen
 bezala, charroan ardoa artu baño len, chur-
 rut bat artenczuen, ez gueiago, ceren ar-
 do zale etzan: lenengoan gustoric artcen
 etcion: eta bere bicitalun, ta juquin naiac
 malicia gabe, eraguitencion.

Baña mama gassoa zah , ta uste , edo senti gabe , Monicacho oituzan , ta guero ontzi , edo baso chiquibat betea edatera eguintzan ; ta onela zaletu , ta ardoaren defeo eragabea sartucitzaiola , dio Santac. Ah cembat gazten au bera egunoro bicio itzusi onetan , ta beste libertade , ta maña gaitoetan , senti gabe eransi , edo guertatzenaio ? Non zan orduan Guiltcera zar juiciozco Monica ondo acitzenaena ? Ay Jauna , dio emen San Agustinec ! Ori , ta Aita , ta Ama beguirarceuden , baña Zu bai ! Ta zure ontasunac Monicari erremedioa eman.

Eheco mirabe , edo nescacha gazte battec Monicaren aurqueria onen berri bacequien ; baña nola asco naicioten , aurra gurasoac asti , edo zari etcezatzen bildurrez , isillie estalcenzuen. Alaco batean , guchien uftezanean , orra non Monica , ta nescach ori aserratuciran , ta onec bere suan itz batetic bestera Monicari besteetan aurrean efancion: Quen ortic , ordi char ori , ta mos cortceco ardoa edatendezuna. Onela bere charqueriarequin arpeguiatan eman , ta defonratuzueanean , añ lotsa , ta pena andia Monicac artuzuen , non bere bicio ardoa ala edatea ucizuen.

Ah Jauna , azquenean dio San Agustinec:
Zuc

Zuc obeto eguincenduen : bada bataren gaitzeric bestearen ona : ta nescacharen alerretic Monicaren paquea ateratcenduen ! Ta au gucia beste gauza on ascorequin Ama Santa Monicac Agustini, ta nere Santuac bere Confesioetan guri contatcendigu, gure culpac ondo confelatcen, ta erremediatcen guc icaf-teco.

Ta cembat Monica chiqui onelaco grña, ta miñaz beteac, baserri orietan, ta ez guchiago caletan otedira ? Andi echetan peligro gneiago, ta are andiago oida. Deabru charraren estalqui bat faltaco ezta, une chiqui gaitz gabecoen orrelaco lanac estali, ta gaizqui acicodituena. Ta guero ? Erac dacarrenean, mama gaffora eguin, ta Monicaren guifa, ardora oitutcendira, ta ori senti, edo ustegabe. Ta cembat bider gaitz eguin, ta beguichoetan iguerri, ta besoetan artu, ta estatendie : Enechoa, au cerda ? Atoz ona, nere aurra : galdua zaude, gaitzac craguindizu : otsoac janzaitu. Ta aurra isillic oiaten gañean bota, ta cantua igaro, ta larridiqui artean, an dagoela?

Ah gultcerac ! Ah gurasoac, non cerare ? Eta orrelaco alabachoa, Monica bezala lotiatu, ta erremediatcen ezpada chiquitan, guero aci, ta ezcondu, ta ardoaren jabe danecan

cer izangoda ? Orduan , onratic , eta lotfariac
gabe , alcoren defonra , ta lotfarequin eda-
le galant ittusi bat izangoda.

Beguirra ondo gurafaoac zuen alabachoen,
ta ceren animaz , nerequin , ta nola aci , ta
oitutendiran. Bear ezdiran gauza alco zue-
tatic icastendituzte : beguirra cer elaten , edo
eguitendezuten orien aurrean , ta nola : umeac
gucia zuen guifa eguin naidute , eta gaitza,
ona baño , lasterrago , ta errazago eranfio-
zatic. Zuen aurrean baño , echeco ondoren-
goen artean are peligro gueiagodute : orien
jolas , joco , ibillera , ta elatera libertadezco
loietan , Jaincoac bai , ta bestec ezdaqui , cer
mañac , cer siñuac , cer contu , itz , ta pla-
tica defonestoac , icusi , enzun , ta icastendi-
tuzten : lenengoan gaitz gabe , inocencian ;
baña guero beguiac gaitceraco idiqui , ta
maliciaz. Erremedio guztiz andia gurafaoac,
da zuen alabac ez bacarric , edo lagun gait-
toaquin fiatcea : oiec intencio gaitstoric ez idu-
quiarren , deabruac beti du intencio gaitfoa.

¶ Orañ Ezconduen paqueraco Dotrina.

§. EZCONDUEN JAINCOZCO BICIERA.

GUre Necazariac , eta ez guchiago abe-
rats , edo andi echeeraco Ezcon duac

Jain-

Jaincoa ondo servitceco bearten duren asie-
ra da, fede bicizco Jaunaren bildur santua
beren biotcetan ondo joitcea. Au da dicha
gucien sustraia. Ceruco iustrai onetatic. Ez-
contzaco Sacramentuac ematenduen bien ar-
teco paque, ta amorio santua, berez bezala,
fortu, ta jaiocoda. Jesu Cristoc bere atcene-
co Sermorean, Testamentuan bezala, utci-
cigun ceruco ondalunic andiena, paque eder
au da. Ezconduen echea paque onequin ce-
ru bicia, eta paque gabe infernu bicia da.

Amorezco paque onec murru sendo ba-
ten guilan munduco neque guciac paciencia,
ta meritoaz eramateco, beardan indarra ema-
tendu. Baña paque eder gozo onen contra
infernu gucia armatu, ta jaiqui oida: dea-
bru charra Ezconduen paquezco biciera ecin
icustic, ta iraz beteric, ori defegua, nastu,
ta inquietateco aleguinaquin alicenda. Ta
Jaincoaren vorondatez, bear bezala, ta zu-
cen ezcondudiranaquin Satanal-ec au eguiten
badu: araco oquer, ta bide gaisto, edo pe-
catuetatic, ondo beguiratu gabe, edo gaiz-
qui ezco tendiranaquin cer eguingo eztu?
Ta lurteco zuen onra, acienda, ta atsegui-
ñac, paqueric ezpada, certaco dira? Emen,
ta an infernuraco.

Ay, Aita, dio beste andreac: gure echean

ori sobra icüstenda. Cer gatic bada? Aita,
 len paquean oiguiñan; baña gure guizona
 Plaza guizon eguinzagu, eta arrezquero pa-
 quea cerdan ezdaquigu, edo gure echetic
 igueleguindu, ta gaistoena alienatudu. Gure
 guizonac, dio besteac, jocoari, ta tabernari
 emandio: duena, ta ezduena ondati, alper-
 queriari edernitzi, ta echea galdu du: ez ume-
 en couturic, ta ez ecer, ta desoran datorre-
 nean, guerra bicia.

Ene andre ona: ori sursistendizur, ta erru-
 quizaitut. Ezcondu bear, eta orra nerequin
 eguinciñan. Zure guizonac jocoari, ta ta-
 bernari emazteari baño gueiago naidiola,
 esangodezu. Baña infernucó biciera orren
 culpa nore du? Guizonac duela diozu zuec
 baña are bacarric ezru: zuec ere izangodezu.

Ay Aita! Ta ceñ eguia andia dan ori, dio
 emen guizonac. Gure berri baliequi, ber-
 riz, ta biarretan esangoluque. Sobra, ene
 seme, ta nai baño gueiago daquigu. Aita,
 gure andreac infernucó sugue char baten
 mingañ, edo mistoa baño zorrotzagodu:
 arri ertzac ere erdiralizaque; maranilla af-
 catcean, arenac eguindu: ecin arequin bi-
 ciditeque, ta echea infernu bat eguitendu.

Eguia da nere guizona, ta andre batzuec
 orrelacoac dira; baña zuec ere orretan etria
 bade.

badezu. Cristau cintzoa bacera, fustru, ta
 isillic larga bear diozu. Badaquizu, andre
 tristeac beste atna, ta ezpataric, bere mia-
 ren punta zorrotza baicen, eztuela. Zuc, bu-
 ruac bezala, juicio, ta paciencia beardezu:
 alacoan ezjaramon, ta igues eguin: badezu,
 bearbada, cergatic isillic egon: echeeo pa-
 queac ori escatzendu. Andreai, Jaincoac
 aguintcendizunez, zuc zordiozu paquezco,
 ta pacienciazco amorioa: ta andreac zuri,
 bere buruari bezala, bildur santu, ta erret-
 petozco amorioa zordizu: onela Ezconduen
 ceruco biciera zulentcenda.

Baña gure guizona edan samar, edo gait-
 zac eraguña datorrenean, ambat golpeca
 alicoda. Aha goapoa! Orrelacoai esatenien
 nic. Chit balientea cera: zu bezalacoac, mo-
 roac iltcera. Ah lotlaric, eta buraric ezde-
 zun guizona! Golpeca andrea zatitu? De-
 sonra, ta gaitz, edo calte andietaco transe-
 ren batean emaztea, oneraco castigatu bear-
 danean ere, ori modu onean eguin bearda,
 ta ez abereen guifa. Bestela norc, zoro eguin,
 ta eraguin batec ezpada, bere gorputza gol-
 peca zatitcendu. Adan, munduaren lenengo
 Aitac cion, eta Jesu Cristoc bere Evangelioan
 dio, Emaztea ta zu Ezcontzaco Sacramentu-
 ren graziaz bat ceratela: orrela zuc andrea

batitcean, cere burni, edo gorputza zatitcen,
edo banatcendezu. Ta cer eraqueria andia-
goric, ori zue eguitea baño?

Paciencia, nere andre ona, paciencia: ta
guizona ala datorrenean, Jaincoaz amazai-
te, ta lasterca nere ascotaco erremedio segu-
ria arrezazu. Aita: cer erremedio da orit? Ara-
zoaz atin sula, edo erradara, ta laster char-
rotic aoa bete ur garbi arrezazu: ta ceruco
erreliquia bezala aoran, bota gabe, iduquiza-
zu, ta nere contu, paque ederrean, ta golpe-
tatic seguru egongocerala. Misioetan ascot-
tan emandedan ceruco erremedioa da au; eta
arrezquero Autore jaquinu andi bitan dotri-
na, ta conseju au emanic arquitudet.

Au eguiten badezu, danuco etzatzu, ta
paque gozoa izangodeza: Contu, ta ibillic
zaude, albazaude: bestela zureac, eta gueiago
artu, ta zure saietfac neurritce, beste erreliquia
edo gorozti maquilla arin ibillicoda, ta odola,
ta negarra dariozula egongocera. Mingaña
arin erabilliac frutu ori oidaçar. Baña arrazoi-
quin baño, egemploarequin. Doctrina au zure
buruan obeto sartucoda. Ara bada.

Ama Santa Monica gogoaren egemplo
chit eder, San Agustin nere Santuac conta-
tcenduena. Jaincoaren bide, ta virtute andian
Santa bere gurasoac acizuten. Monicac don-
cella

cella garbi berez izan naizuquean; baña bere dembora onean, Jaincoaren vorondatea, ta guraloena eguiteagatic, ezcontcera luje-
tatuzan: eta Patricio ceritzan, ta mundura-
co Guizon noblea zan batequin guraloac ez-
conduzuten: ufo bat Monica, ta otfo bat
zan Patricio. Jaincoaren bideac miragatriac
dira. Guizon ori etzan Cristava, ezpada Gen-
til fede, ta legue baguea: eta berez artz, edo
leoi bat baño gogorrigo.

Orregatic ere Monicaren gracia, doai, ta
virtuteac alacoac ciran, non da gurutce pitu
ori, ta neque guciac aintcencituen. Guicn
gañean sentitcenzuen pena zan, Patricio be-
re guizona Gentil, ta ez Cristau izatea: ba-
ña Monicaren oracio, ta negarrac beti ciran
ipdar andiangoac: ta Jaincoari bere Fede, ta
Legue santura senarra ecarriciozala, ta casto,
edo garbiago eguincezala beti erregutcen-
cion. Iculizan santaren milagroa: onen ne-
gar, ta oracioac, onen virtute, ta ege-
ploac alacoac ciran, non gueroenean Patri-
cio bateatu, Cristau on eguin, ta Jaincoa-
renzat irabacizuen. Jaunaren gracia, bere
emazteagatic eguinciona ondo ezagutu, ta
ondo pagatucion: bada aurrera Santa chit es-
timatu, ta onen gustoa gucian eguinzuen.

Ol emazte on baten virtuteac cer milagro

andiac eguiten dituen ! O Jaunaren pacien-
cia umil, ta biotz garbi, bigun, fedez, ta
amorezcoac Santuetan eguiten, ta cragui-
tendituen marabillac ! Ufoa, ta mirua, edo
ardia, ta otfoa len mai batean, ta plater ba-
tetic jaten icustea cer zan ? Ta mirua ufo, ta
otfoa ardi, edo bildots biurtcea, cer da mi-
lagroric andiena baicic ? Bada Monica, ta Pa-
triciogan ori icufizan.

Milagro au Santac nola eguinzuen, bere
San Agustin-ec contatcendigu : Ezcondusa-
netic bere senarrari, Jaincoac emandaco bu-
ruari bezala, errespeto guciaz beguiratcen-
cion : echeco ganzetan obeditu, ta bere Jau-
na bezala servitcenzuen, eta ori cranzuqui,
ta contraefateric gabe. Guizona aserre, edo
colera bician cegocnean, Monica itsillic ar-
ria bezala, ta erausi gabe, beti egotenzan:
eta araco soseguan, ta beregan biurtcenza-
nean, humildade, ta modestia andiaz San-
tac arrazoia, ta contu ematencion. Guizo-
naren agravioac paciencia, itz bat atera ga-
be, sufritcencituen, ta ez cetzic beñere ema-
tenetcion: itzaquin baño egemploaquin gue-
iago cranzutencion : ta beti Jaincoagana biut-
tu, ta Patricioren salvacioa escatencion.

Beste echeandre, edo Matrona bere adif-
quideac santac arrituric ceuzcan, ceren bere

bician senarraren quejaric, edo onen contra-
co itz bat aditcen etcioten. Lagun oiec ba-
ciequiten ondo Patricioren berri, ta ceñ la-
za, ta garratza zan; ta orregatic ere Mo-
nica gaizqui tratatu, edo guizonac escuric
ezarri ciola, iñorc ere aditu etzuen; eta ala
zan. Beste andre oiec negarrez Santagana,
erorri oiciran, beren neque ta desdichac con-
tatcera, ta beren arpeguetaco golpeen se-
ñale ta eridac eracutera.

Guciac, Patricio ceñ gogorra zan bacie-
quiten, baña nola Monicac añ ondo arequin
jardun, ta acertatcenzen, etciequieten. San-
tac orduan bere bici modu, ta guizonare-
quico, elandegun tratamentu, ta itzeguite-
co bere lecio, ta conseju onac ematencief-
ten. Acordacitecela, ezconduciran puntatic
senarra beren burutzat artuzutela, oni obe-
ditecco, ta bera servitu, ta amatcecco, itz-
aquin baño obra onaquin obeto ori eguiten-
zala:erriertac, ta ateleac utci, ta isillic sufritu
bearzala. Andre ezcondua izatea ori zala. Gui-
zon gogor gozacaitz alerterazo bide ema-
tenzenac baño, aren contra modu gaitsoan
biurtcenzan andreac erri, edo culpa guchiago
etzuela.

Senarra bere Jabe, edo Jaunzat artuezque-
ro, andreac argatic iñoiz ere gaitzic esan bear

etzuela, baicic Jaincoari erreguthi, gucia ondo eramateco: ta orrequin paquean bicicocira-la. Santac berac eguitenzuen, ta ematencituen avifo fantuac arteencituztenac chit ondo, ta contentuz arquitecenciran; baña ori eguiten etzutenac, ondo pagatcenzuten.

Santa Monicac, erraña gazte zala Ama guiarrabarequin, mirabe cizañeraegatic afco icufi zuen: Satanas charrac echea inquietatu naizuen. Baña Monicaren oracio, paciencia, ta egemplo fantuac gucia erremediatusuen, ta Ama guiarrabac deabruaren guezurac, ta erraña Santaren virtuteac ondo ezagutu, ta mirabe dollorac castigatuituen, ta andie aurrera Patricioc, eta Amac Santa chit estimatusuten.

Oiee dira Santa Monicaren conseju, ta egemploac: eta Ezconduen ispillu au da. Santaren biciera, ta obrac Jesu Cristoren, ta S. Pabloren Doctrina dira. Eliza santa bere Esposa maitea Cristoc amatuzuen bezala, bere Emaztea Senarrac amatu beardu, dio San Pabloc: ta Eliza santac Cristo bere Esposoari dion legue, ta amorioa Senarrari Emazteac iduqui beardio. Senar on bat Jaincoaren ecutic bere lagun duen andreac, certico dicha andi bat du, eta arrastaca badere, errazqui, ta pocic servidezaque. Emazte on bat,

ceruac emanic duen guizonac, Jaincoaren favore, ta erregalo andi bat du, ta joia precioso bat bezala, estimatu, ta amatur beardu. Oiec beren umeac fedez, ta amore onez, Jaunaren Leguean aci, ta eciaz, salvatu codira.

Ori eguiten ezdutenen bicia nolacoa oida? Andre batec guizon nagui, jocalari, edale, edo tabernarequin amancebatu bat baldin badu, cer martinio gogorragoric? Jaunaren egunic andienetan, gabaz mugonez bere aurchoac oiera zucendu, ta bere errezoac eguiten, ta pacienciaz senar galdu, ta eche ondagarti aren beguira icustea, cer da? Ay tristea! Ta erreca zuloetan batean ordiric, asco bezala, itodedin bildurrez cembat andre, ta cembat bider arquitecendira? Ta biciric badator, echean infernu bicia. Onelaco guizonac Jaincoari cer contu emangodiotte? Nola salvatu ustedute. Confelore Jaunac beren zelo guciarequin demboraz onelacoac irabaci, ta Jaincoarenzat erremedia-tu beardituzte.

Bada cer, guizon prestu batec emazte baldan, alper, itzontci, edo itzjario bat badu, ta orien ondoren beste maña charrac ditne-na? Ay guizon dichagabea! Galdna cera. Eche gaztia irauli, ta zu saldu, galdu, ta ondatucozaitu. Matrimonioan guizon, ta andre-

dreac (jaquiña da) gucia dute beren gurutcea : orrequin Jesu Cristori jarraitcean dago orien zoriona. Baña orrelaco andteco doacabea duenac pisuago du bere gurutcea, ceren duen gurutce buru gabea. Orrec paciencia andia , ta Jaincoari erregutcea , beste erremedioriceztu : berac oneradezaque : ala naidaquiola.

Anciñaco Gurasoen artean Abraan , Ifac, eta Jacob beren Emazte Sara , Rebeca , ta Raquel , estimatuaquin Escritura Sagraduac bereniaz alabatcenditu: guciac Jaincoaren adifquide andiac , ta lurreco ondafunetan , on asco eguiteco , chit aberatfac ciran.

Abraan chit zarra , ta Sara laroguei ta amar urtecoa zala , milagrozo, Jaincoaren bendicio gucien Seme Ifac ceruac eman , ta Aita , ta Ama , Aingueruac elancien becela, zorionecoac eguincituen.

Ifac Santua Rebeca Virgiña guciz modestarequin ezconduzan , ta Esau , ta Jacob , seme bi bateran eguincituen. Ifac , ta Rebecaren Erraña Raquel famatu , Jacob santuarien , ondo costaricaco Emaztea izanzan : oni seme bi , Josef castoa , ta Benjamin gozoa Jaincoac emanciozcan , ta bigarrena eguittic Ama iltzan.

Oic errendac , ta edertasuna Escritura

Santuac asco anditcenditu : edertasuna, azalea
 co gauza bezala, autsa, ta utla zan, ta oriena
 ere auts, ta uts biurtuzan. Edertasunac eztu
 balio, dio Espiritu Santuac : andre Jaincoa-
 ren bildurtasuna duena, alabatua izangoda.
 Aa zuten iru Echandre oiec. Sara Abraan
 bere senarrari eion errespetoagatic : Rebeca
 bere modestia andiagatic, ta Raquel senar-
 raren amorioagatic : ta irurac beren virtute-
 agatic Historia Sagraduac andiztarceriditu.

Job Santua bere Emazte, ta familia an-
 di, zazpi seme, ta iru alabarequin, cer Jau-
 naren bildur, cer concierto, ta era ederra-
 requin, añ garburo bici izanzan? Cer mu-
 duco aldarte, edo gora berac? Bada chit
 aberats, ta chit pobre iculizan. Obra on an-
 diac ascon eguin, ta guero baeat pobre de-
 famparatu iculizan. Orregatic ere beti san-
 tu : azquenic Jaincoac ondo probatu, ta be-
 re bendicioz bete, ta chit aberats, ta zarra,
 bere umeen umeac laugarren belauneraño,
 ondo iculenic, zorionecoa iltzan.

Tobias, Aita semeac, ieen bateco Santu biac
 orobat. Job santua bezala probatua Aita, ta
 paciencia miragarriaren, ta misericordiazco
 obra santuetan gau, ta egun jardunzuena. Gu-
 rato, ta Ezcondu santuen ispillu, ta egeraplo
 Jaincoac eguina, S. Rafael Aingueruagandic

zazpi ceruco favore andi artucituen , ta berac
 contatcenditu. Ana bere Emaztearequin chit
 fanturo bicizan. Raquel ceritzan aide bat zu-
 en : au ere Ana bere Emaztearequin aberats
 bicizana oien alaba bacar Sara tantarequin
 Tobias semea , S. Rafael Mandatari zala , ez-
 condu , ta Tobias , ta Ana bere gurafoen do-
 trinan ceruco bicitza ederra eguinzuten : oiec
 ill , ta bien ontac eguin , ta Sara bere andrea-
 requin, onen gurafoetara biurtuzan. Raquel,
 ta Ana illezquero, berac bezalaco gendedia, ta
 gucia Santuen casta, Jaincoaren bidean, icusi-
 ciran. Ta gauza arrigarria da: Tobias onec be-
 re illoben illobac , edo bostgarren belaun
 edo generacionaño icusicituen.

Oien , ta beste onelaco , Fedecac estatendiz-
 quigan, Ezcondu fantuen artean ere beren
 falta, eracaiz , ta naigabeac baciran ; baña pa-
 cienciaz elcar sufritu , ta paqueratcenciran.
 Zuen paciencian Ezconduac, Cristoc dionez,
 paquean zuen animac iduquicodituzute. El-
 car ondo eramán, ta sufritzen badezute, Jain-
 coaren Leguea oforo cumplitu , edo gorde-
 codezute , San Pablarequin estatendizuter.

S. GORPUTZA NOLA AMATU BEARDAN.

Jaincoaren bildur , ta amore santua duenac,
 Jaincoagan , ta Jaincoagatic bere burua
 ama-

amatu beardu. Bildur santu orrequin S. Pa-
 bloc eguitenzuena guc eguin beardegu. Co-
 rintoco gendeai elatendie : Nere gorputza
 aci, ta zatitcendet, ta Jaincoa seruitcera su-
 jetatcendet. Jaunaren justiciac ori aguintcen-
 du, ta gorputzac bere culpa, usadio, edo
 griña gaitoaquin, aren contra errebelatcen
 danean, ori escatcendu. Penitencia, edo sen-
 tiduen mortificacioa deritzan virtute au beti
 da chit bearra. Alere onetan utseguin nai
 ezpadezu, ez cere buruaz gobernatu, baicic
 Confesore jaquinsu celo oneco batez.

Beste gañeracoan, eguijazco Jaincoaren
 amoreac gure gorputzac estimatu, ta ama-
 tcera, ta zoguiro, edo discrecioaz ondo tra-
 tatcera obligatcengaitu. San Agustín baten,
 edo San Pabloren dotrina da au. I. Gorputza
 amatu beardegu, ceren bicigueran artean,
 obra onac eguiteco orren bearra degun. II.
 Ceren gorputzac, gure Personaren parte da-
 nez animaren lagun ceruco glorian betico
 izan bearduen.

III. Cristavac bere gorputza amatu bear-
 da, gure Salvadore, Jainco, ta Guizon egui-
 azcoaren antz, edo imagiña bicia dalaco. Er-
 ronda, edo Tronco bateric datoz Cristoren
 Gorputza, ta gureac: gure aragui, ta odol
 eguinzan, ta ala beraren aidetasuna degu gu-

re Senide Nagusia, ta gure burua Cristo da.
 Ta are gueiago gure gorputza errespeto an-
 diagoaz beguiratu, ta chit garburo gorde bear-
 degu, ceren Aldareco Sacramentu adoragar-
 rian aidetasun ori bera berriro, ta ederquia-
 go lotu, ta estutendan. Bateo santuan ori ali-
 rcenda: beste Sacramentuetan berritocen, ta
 sendotcenda. Baña Comunio sagraduan, bere
 Gorputz, Odol, Anima, ta Jaincotafuna,
 dan gucia, Jesus maiteac guri emanic, ez
 nola nai bere aide, baicic berequin bat egui-
 tengaitu. O amorezco aidetasun, ta aditqui-
 detasun paregabe laztanena!

Orañ Jaincoari gurequico onembeste, ta
 onelaco favoreac eraguindiozcan amore au
 gucia icusi, ta gure biotzari cer aguindu, ta
 eraguin bear ezdio? Nola, edo certaraño
 gueieguizeo amore onec obligatcē, estutcen,
 ta empenatcen ezgaitu? Ah! Jaincozco amo-
 re eder, puru, edo nalgabe onec zure dicha
 du bereatleguin, edo saria! Onec escatcen-
 dizuna da, bera zuc ondo ezagutu, ta zure
 biotceco esquer onaguin Jaunari gloria gucia
 ematea: eta aren naiera, edo canño eraguin
 au ondo pisatu, ta animan zure salvacioraco
 josi, ta beti iduquitcea.

Jainco onela enamoratuaren erregaloz
 ecin gueiago ala betericaco Cristava: mere-

cidezun diña cerori estimatceco, Apostolo-
arequin esatendizut: beguira ondo noren, ta
nolaco buruaren miembroa ceran? I. Jesu
Cristorena cera: zure gorputza onen parte,
edo pusca da: ala emendic aurrera errespeto
guciagorequin, ta garbiroago ori gordeza-
zu. Jesu Cristo gure buruarena miembro dan
zure gorputz ori nola pecatuaz deabruarena
servitzari, edo esclavo eguin alditeque? O
cer tratu itlusi eragabea!

II. Zure gorputza Espiritu Santuaren Eser-
lecu, edo ontzia da, ta zure biotcean bere
graciaz isuri, ta bere amorez or bicida, edo
bici naidu. Nola bada Espiritu Santua zuga-
ndic campora bota, ta demonioa zuga-
n artear atrevi alzaitezque? O infernuco trucada
beltz ceruac berac aritcendituena!

III. Zure gorputza Trinitade guciz santu,
Aita, ta Seme, ta Espiritu Santuaren Tem-
plo, Sagrario, ta Echea da: bada Jaungoi-
coa Comunioan biotz orretan artcendezu.
Nola bada zure Jabea bere Echeti atera,
eta Satanas, edo Lucifer, zure esfairic andi-
enari or oftatu ematera atrevi alzaitezque? O
zure fede illotz nazcagarriena! Biciago, ta
beroago zan Indietaco Cristau berrien fede
miragarria.

Aita Acoftae contatcendu, oiec bateatu,

ta lenengo Comunioa arteco dicha zutenan, fede, ta amorio añ andiaz Jaincoa artcenzutela, non da sinisturic ceuden, ta cioten: bere Jaungoicoa Comunioan beñ artcenzuen gorputzac, ya gueiago peccaturic eciñ eguincezaqueala. Cristau zarra, ta ascotan comalgateen cerana, non dezu zue onelaco fedea? Zure gorputza nola estimatu, ta gordedezu?

Azquenic zure gorputza izan alditequan costu, ta precioric andienean, edo bere odol preciosoaz Cristoc beretzat erosi, ta irabacia da: gorputz ortetan Jaincoa zue beti iduqui, ta glorificatceco eguina da; gorputz, ta anima zu arean antcera santu izateco, ta Comunio santuaren virtutez, azquen juicioan Cristoren guisa piztu, edo anima, ta gorputz errefucitatu, ta gloriáz jancinic berarequin ceitan beti bicizaitcan. Non bada, fede, ta lotlagabe, abereen guisa, edo onic baño loia-go, ta itzuliago gorputz ori eguitera zu atrevitencera?

Au gucia Evangelioa, ta San Pabloren Doctrina da: ta ceruco lectio oneratic zue itañ beardezu, zure gorputza, Sacramentuetañ Jaincoari consagratu, ta emana bezala estimatu, ta beti garbi iduquitca: zure penitamentu, itz, ta obrac, ceran, ta eguitende-

zun gucia, Jesu Cristoren antcera, neurri san-
tu, ta erregla justu onetan eguitea : zure be-
guia, mingañ, edo aoa, elcuac, biotza, zu-
re barrena, ta campoa, janean, edanean, jan-
cian, itzeguitean, ibilli, edo egotean, no-
la nai, zure sentiduaz usatu, edo baliatu bear-
dezunean : fede biciaz biotz ori gora jaso, ta
barren, ta campotic Jesu Cristoz guciatz jan-
cizaite, ta aren guisa, aren intencioaz, zure
obra, ta lan guciac, Jaincoarenac bezala, be-
taren onraraco eguin beardituzu.

Naiz jatea, naiz edatea dala, edo beste
edoceñ bear, Jaincoaren gloriaraco, aren
vorondatea eguiteagatic, ta aren icenean gu-
cia zucenteen, ta zure biotceco intencioa
goratcen badezu, S. Pabloc dion bezala, gu-
cian Jaincoari gusto eman, ta ceru andi, edo
gloria asco irabaztendezu. Errespeto onega-
tic, jateco, edateco, jazteco, erazteco, ibil-
tceco, egoteco, itzeguiteco moda justu, ta
era onean, zure modestia, guciã eracutsi bear-
dezu : ta ori, naiz inoren aurtean, naiz ba-
carric zaudela: bada Apostoloac dionez, Jain-
coa zure aldean dezu, ta beguira dagoquizu.
Beguira, Cristava, Jaincoa gucian dagoela
beguira. Etzaude bacarric, beguira, Aingue-
ru santua beguiradago.

Orañ beste miraria. Lutreco abere loi gu-
ciac

ciac baño loiago, ta nazcagarriago zure gorputza izanic: ta gueiegui zuc erregalatcen dezun, lurpeco ar ciquin quiratsen janari erregalatu izangodan, ta gucien oñ peco auts biurtucodan gorputz orretan Jaincoac eman, ta gordedizu. Baña cer? Munduan dan joiaric ederren, ta preciatuena: zure anima bere antcera eguiña: ori aren gracion dagoela icufico baguenduque, orren edertafunaz gucioc arritu, edo atleguñez zoratuco guñaque.

Ea bada, fede onezaz animazaite. Lurrac jangodituen begui oriequin, orañ modestia gordetcen badezu, Jesu Cristo, Ama Virgiña, ta Santuac secalaco glorian icuficodituzu: orrela beste sentiduac, etcuac, mingaña, ta gorputz ori estimatu, ta garbiro gordetcen badezu, gustoz, erregaloz betea, ta gloriazco soñeco ederrez jancia ceruan Jaincoatequin beti egon, ta gozatuocera. Jaunari ala naidaquiola: berac naidu, zuc eguiaz nai beardezu.

§. USADIO GAISTOAC QUENTCECO BIDE,
edo Doctrina.

GAizqui eguiteco, edo efateco, juramentu, birau, edo orrelaco usadio, ta cottumbre charrac, uste gabe, ta chit erraz eche-

echeetan sartu oidira : Gurafoac chit contuz ezbadabiltza gazteai bota , edo besteagandic laster eranficozaiezte : ta sentigabe beñ orietara eguin ezquero , ecin erremediatu dirala , beren escuan ezdaucateia , esangodute. Baña escusa , ta ecin orrec Jaincoarequico eztu balio. Dan oitura , edo usadioric charrena , ta zarrena izan aren ere , Jaunaren gracia , ta zure equinrequin , escuaz bezala quenduditeque. Aita : orren erraz ? Bai , ta seguru , zuc urrengo erreglac ondo artu , ta gordeaz.

I. da : Gurafo Nagusi , edo Echechoandrac , ez itzetan , ta ez obretan orrelaco usadio gaistoric , berac ez artea ; baicic beren echechoai egemplo ona gucian ematea. Juramentu , maldicio , errieta , ta aserteric ezdan echean , ume , ta mirabeac orrelaco itzcuntzaric ecin icaficodute : ta orobat da beste eragabeco libertade , joco , jolas , itzquera , ta ibillera defonesto , ordiqueria , ta onelacoetan. Gurafo , ta echeburuac , zuec Jaincoaren lecuian , ispillu bat , edo Jaincoordcobiciac bezala cerate echechoenzat : oiec zuetan dacasten , edo enzuten dutena , esañ , ta eguingodute. Beguita bada ondo Jaincoarticer contu eman beardiozuten.

II. Baldin alde gaisto , lagun charretatic
ala-

alaco ufadio oquer , edo itzcunde eragaberie
 zure ume , edo mirabeai eransi bearzaie,
 bereala escuac erremediora. Efan naidet : or-
 relaco oquerrie eguiten , edo esaten duen
 bacoitcean , bertatic pena bat ezarri : gosari,
 edo afaria quenda , belanico contriciozco
 actu bat , ta gucien anrrean lurrari mun era-
 guin. Onelaco legue , edo pena bat ifiñi , ta
 gorde eraguiten badezu , orren bildur , ta
 Jaunaren graciarequin, nere contu zure ume,
 edo mirabe ori seguru erremediatucodala.

III. Beste edocēec , edo errorec dezun
 oitura zar , edo zure condenacioco ufadio
 ori sustraetic ebaqui , edo ateratceco , ce-
 ruco Medicu , ta erremedioa beardezu. Ta
 ori ceñ da? Confesore jaquin su celo andi-
 co bat. Animaco gaitz bacoizari cer erre-
 medio , ta culpa bacoizari cer pena dago-
 quion , orrec ondo daqui. Gaitz guciac era-
 batera sendateen ezdira. Ceruco botican, lur-
 recoetan baño , erremedio guciago , ta obe-
 agoac dira. Zure gaitzac cer bear , edo esca-
 tcenduen , ceruco Medicu , edo Confesore
 celodunac daqui. Erremedioa onec eman-
 godizu , ta ori zuc gogoz arteen badezu se-
 guru curatu , sendatu , ta saluaticocera. Au-
 gucia egemplo gracioso batec obeto eracut-
 ti, ta zure beardezun erremedioa emangodizu.

Erregueguizon, Capitan aberats bat, Confesore cintio, ta celoso batequin confelatcen beñ batean jarrizan. Beste culpen artean efancion, nola gaizquiefaca, ta maldicio chit asco eguincituen. Confesoreac galdetucion: ta cembat dembora da, oitura ori dezula? Asco, Aita, anciñaco costumbre zarra det. Ambat gaistoago, efancion: asturac dacar erraztura. Ta ori quentceco, cer penitencia, edo erremedio eguindituzu? Aguin dudziquidaten errezoac beti eguinditut, Aita. Ta besteric ez? Ez, Aita.

Errezoac berez gauza onac dira; baña animaco gaitcen batzuenzat ezdira asco: ta ascotan beste erremedio portitzagoac, ta gaitzari egoquiagoac beardira. Zu, ene seme, dembora orretan gucian, ta igaroco confesioetan, emienda gabe, gaizqui ibillicera, ta erremedioen saltaz, condenacioco peligro andian zure anima iduquidezu. Confesoreac onela elhit paciencia andi, ta era onean Capitan ori artu, ta salvatceco eguin beartzuena chit ederqui eracutificion.

Orduan Soldaduac: Aita, efancion: arrazoi andia dauca, ta Jaincoari, ta berorri esquerrac, nere animaren peligro orañ icusten, ta ezagutceder: salvatu naidet, ta orretaco bidca artubeardet. Bada eguiazco peniten-

nitencia zue eguitea, beste bide, ta erremedio ric eztago. Aguin beza bada, Aita, ta penitencia ori eman beguit. Baña araco ezurac autsitceco, azote, cilicio, barau, edo gauza gogorric, ez arren niri aguindu, ceten Soldadua banaiz ere, arma orietara eguina eztago.

Ez efancion Confesore zoguiac: animaco gaitzac curatceco, ta ezurnic autsi gabeco erremedioac ceruco botican badira. Gorputceco penitencia, disciplina, cilicio, barau, oieco gogortafun, limosna, ta biotceco oracioa Jaunari eguitea, pecatuén barcacionaco chit gauza onac dira. Baña zure barrengo libertade guiegui, ta eragabeco la faitafun ori autsi, ta ucatcea zue beardezu. Arma oiequin, Soldadu goapoac bezala, zue peleata, ta venezuta beardezu. Onela gure guizona chit berotu, ta penitenciaran zaletuzan.

Bada ona ni, Aita: Soldadu prestuaren itza, Erreguerena baliz bezala ematendiot: narduena aguin beza. Ea bada, anima salvatceagatic, eguingodezu nere efana? Bai, Aita: Aguintari naiz; baña orañ berori da nere aguintari: aguin beza, ta aguintcehdidana eguitea, nic aguintcendiot. Onela prestaruzneneco Confesoreac icusizuen, nola Jaun orrec, len oicitan urte fizezco botoi eder barzutec soliecoan cecartecien: ta berequico

efanzuen : Ago bada : maldicioac eguiteco
gogoa nie quenducodiat orañoan. Nie beat-
za ondo lotu , pecatuen catea urratu , ta ani-
ma ori seculaco libratucodet.

Ara bada : zu saluateco, beguira ondo, ez
maldicioric bota. Ez, Aita. Ta botatcen ba-
dezu , contu : ezurric aurli gabe , zuc ondo
pagatucodezu. Bai, Aita. Ara : guciago egui-
ten badezu , maldicio bacoitzagatic peniten-
cian , lenen topa cendezun pobreati orraco
botoi orietatic bat eman beardiozu. Au en-
zun , ta Capitan ori arrituric gueldituzan : A-
dio nere botoiac , esan , ta farrari emancion.
Aita cer aguincendir ? Galdua naiz : adio ne-
re botoi ederrac : ale bat ezta gueratuco : di-
ranac laster joangodira.

Alere, guizon prestuaren itza emandiot,
ta botoiac galdu ta badere , cumplucodet.
Onela Confesioa bucatu , conulgatu , ta be-
re devocioac eguin, ta nere Capitan ori cijoan
echera. Ta orra non , uste gabe , calean po-
brecho trinquin , edo erren bat topatuzuen.
Pauso estua zan , ta erri andietan oidana , ca-
lea chit ciquiña : ta nola pobre ori urgunca
pauotic laster quentcen etzan , Capitanac be-
re aufardia , ta colera bician besotic artu ta:
quenadi ortic milla añenecorequin , maldi-
cioa eguincion. Aotic irten orduco contu-
razan.

Ay nere dichagabea! Nic cer eguinder?
 Adio nere botoi galanta! Bai, nic efan nuen
 ta onenac aguindu. Jauna, lenena zure ice-
 nean : ta efan, ta eguin : botoia bertan atera,
 ta pobreaki, tori Jaincoaren icenean eman-
 cion. Bere bidean bacijoan, ta berequico:one-
 la bagoaz, cion, nere botoi guciac laster
 dijoaz emendic. Bere aiei beguiratu, ta da-
 muzuen añ erraz galduaz : ta besteac galdu
 bearrac biotcean chit miñ ematencion. Baña
 cer uftezezu, Cristava? Cembat galducitue-
 la? Orta bada : ori izanduzan botoia, ta er-
 remedio añ cerucoa, non da botoiric gueia-
 go secular galdu etzuen, ceren contuz ibilli,
 ta maldicioric bere bician bota etzuen. Beñ-
 goaz betico gogoa erraz quenducitzaion, ta
 obeto joancitzaion.

Ta orra, Cristava, egemplo onetan icusi,
 ta animaco gaitz guciac aisa, nai badezu, er-
 remediatceco lecio segurua icufidezu. Joca-
 laria, edalea, juramentu, ta maldicioguillea,
 ta onelaco, edo beste costumbrea zar anci-
 ñacoac, edocñ modutan, dituzuna, zure
 airzaquia, edo escusac Jaincoaren aurtean ez-
 dizute balio, ta ezta cer niri efan : ecindezu-
 la, zure escuan ez daucazula. Vorondate ona,
 ta eguiazco gogoa badezu : Jaunaren graziaz
 batean, orrequin eguin, ta equin, ta guztia
 eguiña dago.

Baldin Confesore jaquinsu zöguiaten esana gogotic artu, ta eguiten badezu, guztian erremediaticocera. Culpa bacoitzagatic ondo dagoquizun pena emangodizu. Batari, ur-rengo Jaiegunean ez jocora, edo tabernara joatea: besteari, ez onelaco lecu, edo ehetan sartzea, edo urliarequin bacarric ez egotea: ta orten penan golaria, edo chocolatea, edo tabaco belarra, edo auffsä, egun batean larragatzea: ez ardo, ta ez ur, egari izanagatic, arratsalde batean edan gabe egotea: ordi erdi behunico, edo zutic, edo eferita delcanfu galantean, baña inora moguitu gabe, Errosario bat, ta beste berroguei ta amar Actu contricioco devocioz, ta biotetic Ama Virginiaren icenean, Jaincoari ofrecitcea, ta orrelacoac.

Barauric necazari gajoai ondo ez dagoquie: barauric ascodute beren nequea, ta ez ondo jatea: oiei errezo luceric ez dagoquie: host Aldareac, ta beren Errosario, Contricioco actua, ta berriz, ta ascotan confesarcea: onela beste bide, ta erremedio asco dira. Jaincoaren ordeco Maistu, ta Medicu, Confesore onac zuri eracusteco, ta beardanean emateco, ondo dagozqai. Zue bearren dezina da, ez zure vorondatea, espada arena gucian eguita: zurea ucatu, ta Confesoreari jarraitu: zure vorondateac galdutzaitu: Jaincoarenac beretzat irabaci, ta salvatucozaitu. Amen.

ARQUIBIDE, EDO INDICEA.

Ondo iltrea cer dan.	Pag. 214.
Testamentu eguitea.	220.
Azqueneco, edo iltreco Confesioa.	228.
Azqueneco, edo iltreco Comuno, Viatico.	232.
Azquenuncio, edo Oleacioa.	237.
Ritus conferendi Eucharistiam.	242.
Ordo ministrandi S. Uñtionem.	247.
Indulgentia pro articulo mortis.	255.
Commendatio Anima.	258.
Animaren Recomendacioa.	267.
Viatico artu, ta Eriac eguin bear duena.	276.
Ordu artaraco Consideracio, ta Afectoac.	277.
Oleacioa artu ezquero Consideracioac.	282.
Ondo iltcen laguntateco Egercicioa,	285.
Eleiza Santaren Oracio, ta Contriciozco Afectoac.	288.
Ama Verginari, San Josef, San Miguel, ta Santuai Escariac.	293.
Fedo, Esperanza, ta Amoriozco Actuat.	301.
Espiritu Santuari Escari, ta Afectoac.	304.
Aita Eternoari bere Semearen ofrenda.	305.
Jaungoicoa icusteco deseo santuac.	309.
Iltreco zorian Afecto bici laburrac.	312.
Eriquin dudenac eguin bear dutena.	315.
Eriotza gaisto, ta onaren Egempluac.	322.
Dembara ondo pasatceco Consideracioac.	331.
San Isidro ren, ta Santa Maria ren Ispillua.	334.

Gure Necazari onen Eriotza.	347.
Ama Virginiaren Devocioa.	353.
Eriotzan norc bildur izan bearcoduen.	357.
Errietaco Jaunen, ta Gurasoen obligacioac.	360.
Ezconduen biciera ona. Sta. Monicaren Ispillua.	367.
Gorputza nola ondo amatu, ta gorde beardan.	379.
Usadio, ta griña gaitoac quentce: o bide erraza.	385.

Eguiaren Adisquideai Arguia.

Eusquera ren ala beartez, letra oquerac zucentceco, eta eguiac guezurren ordean beren lecu etan ifintceco eratic lenago izandu ezdet. Letrac moldatcen dituenac Eufcaraz ezdaqui. Guziac berrito al eguiñaz icusi ditut. Egercicioetan laroguei falta chiqui, ta andi idoro ditut: batzuec ezagunac, besteac farragarriac. Nabarbeneñac aguertuco ditut. Besteac Iracurle aren contura. Latinac Pagina bezala, Eufcarac Plana; Eta arc Linea bezala, onec Errengloia du. Lenengo numeroac Plana, bigarrenac Errengloia etan naidu. Egercicio etatic asico guerade.

EGERCICIO en BIGARREN PARTEAN.

..... Guezurrac..... Eguiac.....	
1. Pl. Err. 5. I L en.	II. en. Bigarren.
3. Pl. Err. 11. I oro	ero.

4. 11. Provecho	Pobrecho.
32. azq naizu: ic	naizu nic.
46. 9. ondo	ardo.
50. 17. Afecto	Efecto.
60. 12. Esposa	Esposoa.
72. 22. gaistoa	gaistocoa.
75. 17. zorra	zarra.
87. 9. gloria	gracia.
107. 13. contuac	contatuac.
112. 13. uere...daufu	nerre paufu.
122. 15. etorrigo	erorico.
136. 14. ondo	ordu.
146. 4. cionac	ciotenac...zure.
163. 20. penitencia	paciencia.
168. 2. guchi	gafu.

IRUGARREN PARTEAN.

Pl. 222. Err. 6.	B Erac	bereac.
Pl. 222.	B Azq. negarrac-negarrac.	
233. 26. Sacramentu	Sacramentatu.	
271. 21. Egipto	Egiptoco.	
301. 12. biorzaren	bacoitzaren.	
301. devocioc Santuari	devocioco Santuai.	
307. eriotzaco	eriotzaraco.	
307. 10. eguincizun	eguin zuen.	
315. 23. izangodiran	izango ezdiran.	
335. 21. obrac	obeac.	
336. 13. mutilla	mantilla.	
356. 22. Amarrena	Amarena.	

351. 23. amatzal	amatzar.
363. 7. ucondu-----ucondo-----	icalico.
Azquenean. zuenetic	zuenetic.
366. 23. cantua	catua.
367. 369. neréquin	norequin.
369. 20. bearri	berri.
371. Monica gogoaren	gozoaren.
379. bi bider. Raquel	Raguel.
380. 4. aci	eci.
386. 2. bota	bata.

Guezurric andienac oiec dira. Beste lecu ascotan letzac trucatuac daude. *Asioz* bearrean, *asioz*: *ascoc* bear, ta *asioz*. *An* bearrean, *anta* au bearrean *an*: *Jaun*, ta *Jauna*: *torqui*, ta *rozqui*. *Efanac*, ta *efanaz*. *Eguinac*, ta *eguinaz*. *Zu*, ta *zuc*, ta onela beste letra asco trucarie, ala Egercicio en lenengo Partean, nola bigarren, ta irugarrenean: ta ori bera Eufqueraren Berri onetan.

Libru chiquien arteanpreciatu ena, ta bere pareric ezduena. Aita Dutari rena da. Moldean guciena galdu cidaten, ta nere paperetan ez dauden gauza asco beren burutic atera cituzten: ala bertiro moldatu bear du

Irugarren Parte, edo Eriotzaco Indulgencia ren gañean: *ad impetrandam* dion lecu: *ad impertiendam* bear du.

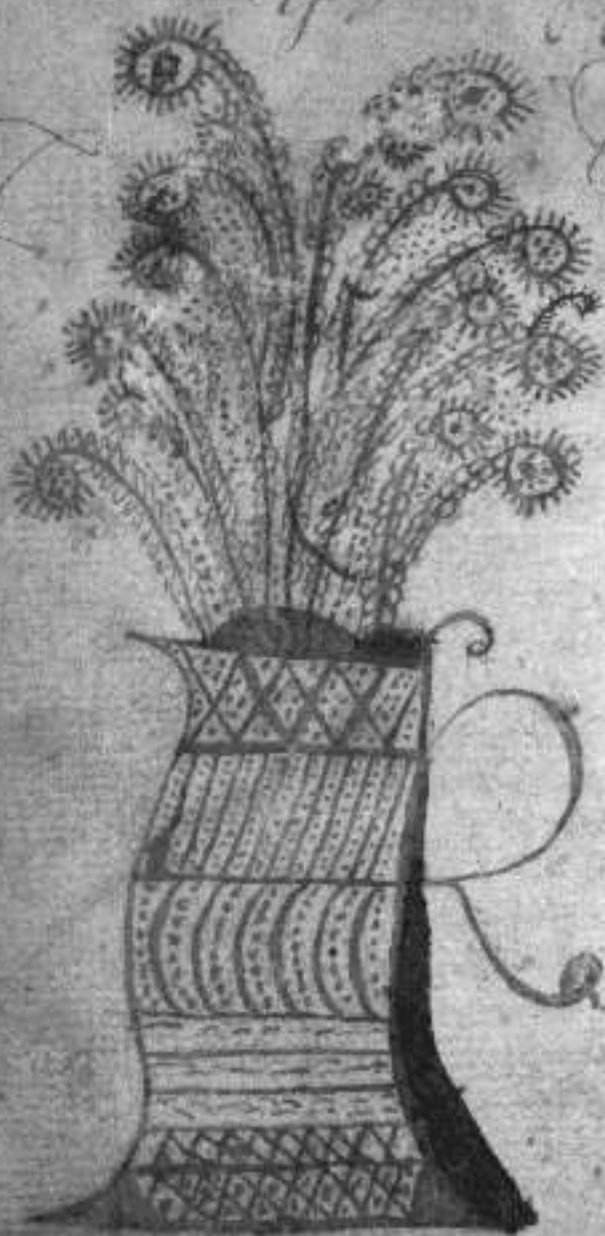
Juan

Antoni

Casimiro

Cac

Handwritten notes and sketches in the upper right corner of the page.

82

Sketches of various shapes, possibly representing botanical or anatomical structures, including a pair of rounded forms and a long, thin, curved structure.

↓

